

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

RAPORT DE ACTIVITATE 2023

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE BRAȘOV

MANAGER NICOLAE DORIN PEPENE

CUPRINS

A. Evoluția instituției în raport cu mediului în care își desfășoară activitatea	Pag. 2
B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia	Pag. 39
C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, pentru mai buna funcționare	Pag. 58
D. Evoluția situației economico-financiare a instituției	Pag. 73
E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management	Pag. 75
F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse	Pag. 143

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE BRAȘOV
în anul 2023

1. Finalizarea lucrărilor de la Olimpia și înființarea secției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”;
2. Implementarea cu succes deplin a proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, lider de proiect Muzeul Județean de Istorie Brașov;
3. Prima monografie istorică a unui monument istoric al Brașovului: *Cetățuia Brașovului*;
4. Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, ediția VI, singurul festival artistic din Brașov relevant în domeniul său la nivel internațional;
5. Debutul colaborării cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei;
6. Expoziții itinerate în străinătate: Bruxelles, Lisabona, Corca (Albania), Leskovac (Serbia), Veles (Macedonia de Nord);
7. Acceptarea în Alianța Internațională a Muzeelor Montane (IMMA);
8. Cel mai mare număr de vizitatori din istoria muzeului la Bastionul Țesătorilor;
9. Cele mai mari încasări din istoria muzeului din bilete de intrare;
10. Continuarea cu succes a Bastionului Artiștilor;
11. Deschiderea expoziției permanente „Identitatea istorică a Brașovului: Rădăcinile – Orașul Coroanei – Brașoveniile” la Casa Sfatului;
12. Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost singura instituție de cultură din Brașov care a participat la programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”.

A. EVOLUȚIA INSTITUȚIEI ÎN RAPORT CU MEDIUL ÎN CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA

a.1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleași comunități

În anul 2023, Muzeul Județean de Istorie Brașov a rămas o instituție culturală reprezentativă pentru comunitatea locală și s-a poziționat ca un partener important al mediului cultural local, național și internațional.

Muzeul a continuat colaborarea cu mulți dintre partenerii și colaboratorii din perioada 2014 – 2022, dar au fost inițiate și proiecte culturale noi cu parteneri noi, atât din mediul cultural public, cât și din zona privată.

Lista partenerilor și colaboratorilor Muzeului Județean de Istorie Brașov în proiectele anului 2023:

- Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA), Bruxelles
- Administrația Fondului Cultural Național
- Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav
- Alianța Internațională a Muzeelor Montane
- ActuaBD
- Agenția Națională de Presă AGERPRES
- Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov
- Ambasada României în Regatul Belgiei
- Arhiva Națională de Filme
- Arhivele Naționale - Serviciul Județean Brașov
- Arhivele Naționale ale României
- Asociația 15 Noiembrie 1987
- Asociația Forums
- Asociația Mioritics
- Asociația Retromil
- Asociația Sonoro

- Biblioteca Națională a României
- Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila
- Biblioteca Județeană „George Barițiu” Brașov
- Biblioteca Universității Politehnica Timișoara
- Biblioteca „Thimi Mitko” Corca
- Brigada 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” Brașov
- Biroul Vamal Brașov

- Casa de Producție TVR
- Comics Art Museum Bruxelles / Belgian Comic Strip Center/ Centre Belge de la Bande Dessinée

- Centrul Cultural Leskovac
- Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin - Unitatea Militară 01751 Râșnov
- Cinema One Brașov
- Coresi Shopping Resort
- Camera de Comerț și Industrie Brașov
- Colegiul Național „Andrei Șaguna” Brașov
- Colegiul Tehnic „Mircea Cristea” Brașov
- Coresi Shopping Resort Brașov

- Departamentul pentru Relații Interetnice – Guvernul României
- Dino Parc Râșnov
- Direcția Regională Vamală Brașov

- Facultatea de Comunicare și Sociologie Brașov - Universitatea „Transilvania” Brașov
- Festivalul de Film și Istorie Râșnov
- Fundația GOPO
- Forumul Democrat al Germanilor din România

- Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov
- Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov
- Inspectoratul de Poliție Județean Brașov
- Inspectoratul Județean Școlar Brașov
- Institute for the Study of Totalitarian Regimes (Republica Cehă)
- Institutul Cultural Român Lisabona

- Liceul Tehnologic „V. Jinga” din Săcele
- Liceul „Petru Rareș” Feldioara

- Ministerul Culturii
- Muzeul Național al Albaniei
- Muzeului Național de Istorie a Moldovei
- Muzeul Național de Istorie a României
- Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”
- Muzeul Național Peleş
- Muzeul Național al Bucovinei
- Muzeul Orășenesc Veles
- MODAROM SCM Brașov

- Penitenciarul București – Jilava
- Primăria Municipiului Brașov
- Primăria Municipiului Deva
- Primăria Comunei Feldioara

- Radio România Braşov
- Revista „Historia”
- Revista „Comics”

- Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg
- Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord)
- Studiul Cinematografic ANIMAFILM

- Şcoala de benzi desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac (Serbia)
- Şcoala Gimnazială nr. 27 „Anatol Ghermanschi” Braşov
- Şcoala Gimnazială nr. 5 Braşov
- Şcoala Gimnazială nr. 6 Braşov
- Şcoala Gimnazială nr. 8 Braşov
- Şcoala Gimnazială nr. 13 Braşov
- Şcoala Gimnazială nr. 30 Braşov
- Şcoala Gimnazială Sânpetru

- Televiziunea Română
- Teatrul pentru copii „Arlechino” Braşov
- Teatrul „Sică Alexandrescu” Braşov

- Universitatea „Transilvania” Braşov
- Uniunea de Creaţie Interpretativă a Muzicienilor din România (UCIMR)
- UPT Campus Creativ Timişoara

Muzeul Judeţean de Istorie Braşov este membru *ICOM - The International Council of Museums / Consiliul Internaţional al Muzeelor*, organizaţia internaţională a muzeelor şi a profesioniştilor din domeniul muzeelor, şi în Alianţa Internaţională a Muzeelor Montane (International Mountain Museums Alliance - IMMA).

Proiectele desfăşurate în cadrul acestor parteneriate sunt descrise pe larg în secţiunea E a programelor şi proiectelor Muzeului Judeţean de Istorie Braşov pe anul 2023.

a2. Analiza SWOT

(analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)

PUNCTE SLABE

- Retrocedarea Bastionului Țesătorilor;
- Retrocedarea sediului din Brașov, str. N. Bălcescu, nr. 67;
- Numărul redus al spațiilor expoziționale și administrative;
- Probleme cu microclimatul spațiilor expoziționale;
- Expoziția permanentă învechită de la Casa Sfatului, modificată parțial;
- Spații nepotrivite (subsol), cu probleme grave de microclimat pentru depozitul colecției de arheologie;
- Dezinteresul conducerii muzeului din perioada 1990 – 2014 pentru inventarierea colecțiilor de bunuri culturale;
- Dezinteresul conducerii muzeului din perioada 1990 – 2014 pentru protejarea și conservarea bunurilor culturale;
- Personal profesionist insuficient;
- Inventarul colecției de arheologie (cea mai mare colecție a muzeului) neactualizat;
- Lipsa evaluatorilor profesioniști pentru bunurile de patrimoniu și puncte de vedere contradictorii în privința rolului experților Ministerului Culturii în procesul de evaluare bunuri de patrimoniu;
- Stocul foarte mare de cărți de specialitate editate de muzeu în perioada 1990 – 2014;
- Muzeele nu reprezintă puncte de interes importante pentru comunitatea brașoveană și turiștii veniți în zona Brașovului;
- Muzeele nu intră între obiceiurile de consum ale comunității locale;
- Evenimentele culturale organizate de muzeele locale au publicul cel mai redus între preferințele culturale ale brașovenilor;
- Categorie mare de nonvizitatori;
- Agenda culturală actuală a Brașovului este inconsistentă și insuficient structurată;
- Lipsa personalului cu studii de specialitate din domeniul culturii din aparatul autorității tutelare;
- Infrastructura culturală locală modestă;
- Cooperarea redusă între operatorii culturali;
- Viața culturală locală autarhică – fiecare etnie își are propria viață culturală;
- Lipsa parteneriatelor culturale internaționale importante la nivel municipal și județean;
- La momentul 2010, al lansării *Strategiei de dezvoltare durabilă a Municipiului Brașov 2010 - 2030*, nu a fost identificat rolul central care revine culturii în noul context societal și economic;
- Lipsa de interes a structurilor din turism pentru muzee și neincluderea acestora în traseele turistice recomandate;
- Lipsa unei politici locale de turism și oferta redusă de divertisment pentru vacanțe rețin turismul local în zona sejururilor de scurtă durată;
- Neconectarea Brașovului la rețeaua națională de autostrăzi;

- Regimul fiscal aplicabil sponsorizării proiectelor culturale și lipsa stimulentelelor și facilităților pentru investiția în domeniul culturii;
- Lipsa politicilor culturale adecvate la nivel local și național;
- Veniturile mai scăzute ale populației și necesitatea alocării veniturilor, cu prioritate, pentru nevoile primare;
- Calitatea actului de învățământ;
- Nerespectarea legislației de patrimoniu de către Primăria Municipiului Brașov.

AMENINȚĂRI

- Distrugerea patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Întârzierea actualizării inventarelor colecțiilor de bunuri culturale;
- Pierderea personalului;
- Oferta culturală locală neadaptată nevoilor și așteptărilor segmentelor tinere de populație;
- Subfinanțarea activităților culturale și lipsa investițiilor;
- Abandonarea/întârzierea restart-ului orașului Brașov prin cultură, de poziționare pe harta culturală națională și transformarea identitară în raport cu istoria și tradițiile;
- Agenda culturală locală modestă;
- Creșterea concurenței pentru timpul liber al populației;
- Concentrarea activității turistice la sfârșit de săptămână și gradul ridicat de sezonabilitate a turismului practicat în zonă;
- Vizibilitatea redusă a patrimoniului cultural-istoric local și insuficienta promovare a potențialului turistic al regiunii;
- Slaba calitate a serviciilor culturale conexe;
- Lipsa ofertei/colaborării culturale internaționale din partea instituțiilor de cultură subordonate Primăriei Municipiului Brașov și Consiliului Județean Brașov.

PUNCTE TARI

- Planul de management 2019 – 2024;
- Profilul unic al Muzeului Județean de Istorie Brașov în peisajul cultural local și național prin agenda de evenimente inedite și proiecte de nivel național și internațional;
- Câștigător și lider de proiect în cadrul programului „Europa Creativă” al Comisiei Europene;
- „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”, proiect cu impact la publicul larg, cu mare vizibilitate internațională și conexiuni interesante în mediul artistic european, implementat cu succes;
- Inițiatorul și organizatorul proiectului „Bastionul Artiștilor”, unul dintre cele mai importante proiecte/stagiuni în aer liber din România și Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov;
- Proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”;
- Patrimoniul colecțiilor muzeului este valoros și relevant pentru identitatea istorică locală;

- Deschiderea instituției către publicul larg (festivaluri, expoziții outdoor, expoziții temporare cu tematică relevantă pentru comunitatea locală și turiști);
- Publicarea primei monografii istorice a unui monument istoric din Brașov (*Cetățuia Brașovului*);
- Extinderea muzeului prin preluarea clădirii Olimpia;
- Orientarea activităților culturale ale muzeului către vizitatori
- Biletul unic de vizitare pentru muzeele brașovene și Biserica Neagră;
- Cei mai mulți beneficiari ai programelor de educație muzeală dezvoltate de muzeele brașovene în ultimii ani;
- Parteneriatele încheiate cu instituții renumite la nivel național și internațional;
- Itinerearea expoziției „Începuturile sporturilor de iarnă în România” la Bruxelles;
- Finanțările nerambursabile obținute de muzeu pentru proiecte culturale în calitate de solicitant și implementarea cu succes;
- Participarea la programele europene de finanțare și implementarea cu succes a două proiecte cu finanțare externă în calitate de lider de proiect;
- Primele parteneriate internaționale (proiectul european *Am fost cetățeanul Orașului Stalin* și Muzeul Național al Muntelui Torino);
- Extinderea parteneriatelor internaționale (proiectul internațional *Regina Maria, ambasador al istoriei și artei populare românești*; proiectul internațional *CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans*, expozițiile *Istorie din '89 în benzi desenate* și *Începuturile sporturilor de iarnă în România*);
- Creșterea veniturilor proprii din activitatea de bază;
- Realizarea noii imagini identitare a Muzeului Județean de Istorie Brașov și impunerea acesteia în zona culturală din România;
- Existența unui concept inedit și profesionist al expozițiilor temporare pentru piața culturală locală și națională;
- Valorificarea curții Bastionului Țesătorilor printr-o stagiune artistică estivală (Bastionul Artiștilor);
- Constituirea și dezvoltarea colecției „Sport și Turism Montan”;
- Obținerea calității de membru al Alianței Internaționale a Muzeelor Montane (IMMA);
- Inventarierea profesionistă a colecțiilor muzeului;
- Monitorizarea microclimatului în spațiile expoziționale și depozite;
- Existența unei proceduri clare privind restaurarea și conservarea bunurilor culturale;
- Existența unei proceduri clare privind achiziționarea și acceptarea donațiilor bunurilor culturale;
- Managerul instituției a obținut statutul de manager cultural încă din anul 2015;
- Achiziționarea de aparatură muzeală modernă;
- Existența și funcționarea profesionistă a laboratoarelor de restaurare proprii pentru metal și ceramică;
- Strategia corectă pentru „Noaptea Muzeelor”;
- Prețuri de intrare accesibile;
- Integrarea Muzeului Județean de Istorie în mediul instituțional local, județean și național;

- Colaborarea de excelență între muzeu și instituții reprezentative pentru comunitatea județului Brașov: Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Jud. Brașov, Inspectoratul Județean de Poliție Brașov, Arhivele Naționale Brașov, Brigada 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Spitalul Militar „Regina Maria” Brașov;
- Importanța patrimoniului cultural este văzută de majoritatea brașovenilor în relație strânsă cu dezvoltarea turismului și păstrarea identității și tradițiilor;
- Brașovul se află între orașele României aflate în plin proces de expansiune economică;
- Județul Brașov este o destinație turistică cu o ofertă bogată și o reputație bună;
- Deschiderea Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav;
- Brașovul este perceput și promovat ca un centru al sporturilor de iarnă și orașul istoric pe care trebuie să-l vezi în România;
- Parteneriatul de promovare încheiat cu Agenția Națională de Presă AGERPRES;
- Parteneriatul de promovare încheiat cu revista „Historia”;
- Jurnalele de știri locale radio-TV, presa scrisă și online semnalează cu promptitudine evenimentele culturale.

OPORTUNITĂȚI

- Protejarea, valorizarea și valorificarea istoriei și patrimoniului ca surse de dezvoltare a potențialului cultural și creativ local;
- Restaurarea și conservarea patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Întărirea rolului major pe care îl poate juca muzeul, ca factor de coeziune socială, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, prin afirmarea identității culturale a locuitorilor;
- Reamenajarea profesionistă a expozițiilor permanente din Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft;
- Asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia;
- Organizarea de expoziții temporare și itinerante de nivel național și internațional;
- Spații moderne pentru depozitele muzeului și laboratoarele de restaurare;
- Creșterea și dezvoltarea colecțiilor muzeale;
- Proiecte culturale cu finanțare europeană;
- Modernizarea bazei tehnico-administrative;
- Asigurarea condițiilor profesionale de muncă;
- Creșterea constantă a numărului de acțiuni culturale;
- Evenimente și manifestări culturale de anvergură europeană;
- Recunoașterea calității de operator cultural important pentru muzeu datorită agendei sale culturale;
- Explorarea valențelor muzeului ca spațiu predilect pentru dialogul intercultural și promovarea multiculturalității;
- Pregătirea resurselor umane în curatoriat muzeal, marketing, PR, dezvoltarea de proiecte culturale și educative, planificare muzeală și expozițională;
- Reunirea persoanelor apropiate de activitățile de educație muzeală într-un Club al muzeului pentru certificarea apartenenței la lumea muzeului și fidelizare;

- Cercetări de marketing privind îndeplinirea misiunii și obiectivelor muzeului, profilul vizitatorului etc.;
- Strategie comună a instituțiilor statului cu sarcini în domeniul protejării siturilor arheologice la nivelul județului Brașov;
- Dezvoltarea voluntariatului;
- Realizarea de parteneriate, schimburi, colaborări cu instituții de profil, universități, asociații, fundații, ONG-urile din domeniul culturii;
- Editarea de publicații științifice și de popularizare;
- Realizarea și valorificarea comercială a produselor proprii (albume, vederi, pliante, suveniruri, cărți etc.);
- Atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană;
- Introducerea muzeului în oferte de turism preferate mai ales de tineri;
- Participarea muzeului la târguri de turism locale, regionale, naționale și internaționale, individual sau în parteneriat cu autorități locale sau județene;
- Colaborarea și apartenența la rețele europene de turism cultural;
- Proiecte care vizează dimensiunea europeană a patrimoniului cultural brașovean;
- Susținerea recuperării memoriei istorice și a sentimentului de apartenență comunitară;
- Continuarea digitalizării patrimoniului istoric;
- Parteneriate media și publicitate pentru promovarea activității pe spații publicitare stradale, TV și radio;
- Realizarea unor campanii de promovare pe Internet;
- Consolidarea capacității de autofinanțare prin creșterea veniturilor suplimentare obținute din dezvoltarea activităților (ex. suveniruri);
- Permanentizarea participării la programe europene de finanțare, în urma creșterii experienței internaționale;
- Regenerarea comunității locale prin obiceiuri de consum cultural;
- Formarea unei generații de copii și tineri care să perceapă accesul și participarea la cultură ca o parte normală a vieții lor.

a 3. Evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

În anul 2023, conform strategiei de PR inițiată în anul 2014 și a preocupărilor pentru îmbunătățirea promovării activității, Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat să se poziționeze ca o instituție deschisă, comunicativă și apropiată de publicul său, precum și ca un operator cultural important la nivel local, național și chiar internațional.

Sigla muzeului, lansată oficial în luna iulie 2016, a fost declinată pe toate materialele de promovare (website, pagina proprie Facebook, mesh-uri, afișe, comunicate de presă).

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

De asemenea, implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a presupus o identitate vizuală individualizată pentru Olimpia, inclusiv un logo propriu, cu un design inspirat din arhitectura istorică a viitorului muzeu.

Logo Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan

Desigur, după implementarea cu succes a proiectului european „Am fost cetățeanul Orașului Stalin”, un nou proiect european, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” contribuie la consolidarea imaginii muzeului nostru, la nivel național, drept o instituție culturală profesionistă, cu relații internaționale și expertiză în obținerea de finanțări externe. De asemenea, implementarea cu succes a proiectului european conturează pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov imaginea unui operator cultural important la nivel balcanic pentru domeniul benzilor desenate și la nivel european pentru banda desenate istorică.

O dovadă a prezenței noastre pe piața europeană a benzilor desenate, nu numai a benzilor desenate istorice, este prezența proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” pe „lista de link-uri utile pentru profesioniștii benzilor desenate din toată Europa” realizată de EUDICOM – European Digital Comics, <https://eudicom.eu/resources/>

De asemenea, în august 2022, Agenția Executivă Europeană de Educație și Cultură (EACEA) a Uniunii Europene a publicat o broșură oficială cu cele 13 proiecte europene de colaborare în Balcanii de Vest, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” fiind unul dintre ele.

La nivel local și chiar național, ne-am impus ca operator cultural important prin „Bastionul Artiștilor”, „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021” în Brașov, care a continuat cu succes în Bastionul Țesătorilor și în anul 2023.

La nivel de prestigiu, o acțiune importantă a muzeului nostru a fost participarea în calitate de partener la deschiderea festivă a Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav, cel mai important eveniment din istoria Brașovului după anul 1990. Muzeul Județean de Istorie Brașov a organizat, împreună cu Biblioteca Județeană „G. Barițiu” Brașov, expoziția „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” (curator și documentarist Nicolae Pepene), care a fost vizitată cu ocazia evenimentului „Zilele porților deschise la Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav” (10 – 11 iunie 2023), la care au participat peste 50.000 de brașoveni și care s-a bucurat de foarte mare succes, într-atât încât conducerea aeroportului a solicitat păstrarea expoziției pe termen lung. Și în prezent expoziția „Zborul la Brașov” se află la intrarea în zona pietonală de lângă intrări - ieșiri aeroport.

La creșterea prestigiului muzeului nostru a contribuit și calitatea de organizator pentru mai multe aniversări importante: Centenarul GOPO, Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte, 75 ani de Piff și 15 ani de Vekovnici. Din această listă de o importanță specială este parteneriatul cu Arhiva Națională de Filme și Studioul Cinematografic ANIMAFILM prin care piese de patrimoniu cu valoare istorică din colecțiile acestora au fost prezentate într-un spațiu expozițional pentru prima oară în istoria celor două instituții.

Calitatea de partener al Muzeului Național de Istorie al României prin împrumutul de bunuri culturale de „Tezaur” pentru realizarea expoziției „Dacia – Ultima frontieră a romanității” la București, în perioada 27 octombrie 2022 – martie 2023, și la Roma, în Museo Nazionale Romano, începând din 20 noiembrie 2023, confirmă importanța patrimoniului deținut de muzeul nostru și susține imaginea de partener important de nivel național și internațional.

Muzeul nostru este prezent și în două clădiri importante, cu funcții speciale pentru comunitate: panourile expoziției outdoor de fotografie istorică „Promenadele Brașovului” sunt expuse la CATTIA, de la inaugurarea centrului de afaceri (10 octombrie 2019) până în prezent; panourile expoziției de fotografie istorică „Regina Maria, Mama răniților” sunt expuse pe holurile Spitalului Militar de Urgență „Regina Maria” din Brașov, de la aniversarea a 100 de ani de administrație românească și 97 de ani de când a primit numele suveranei României Mari (mai 2019) până în prezent.

De asemenea, munca noastră în străinătate are ecouri importante chiar și după mulți ani de la încheierea evenimentelor culturale. Expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”, realizată în anul 2018 de muzeul nostru și Asociația Forums, păstrată în Statele Unite ale Americii de „Alianța”, a fost prezentată de Ziua Universală a lei, la Romanian United Foundation din Chicago, în perioada 18 – 24 iunie 2023. Dar în privința acestei expoziții de mare succes realizarea cea mai importantă a fost itinerarea în Republica Moldova. Prin parteneriatul cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei, „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a ajuns la Chișinău și apoi la Strășeni, Trușeni, Vășieni și Călărași, și a fost promovată de TVR Moldova.

O dovadă de recunoaștere și apreciere este și invitația Ambasadei României în Regatul Belgiei pentru prezentarea expoziției „Începuturile sporturilor de iarnă în România” la Bruxelles, la sediul Secției Consulare din cadrul ambasadei noastre, în perioada februarie – martie 2023. În același sens avem și realizarea expoziției „Istории din '89 în benzi desenate” la Lisabona, împreună cu Institutul Cultural Român Lisabona, în perioada 26 octombrie – 5

decembrie 2023, și la Corca (Albania), în cadrul unui eveniment care a marcat aniversarea a 110 ani de la stabilirea de relații diplomatice Albania-România.

În sensul impactului important pentru publicul larg, pe lângă expoziția „CAN for Balkans” prezentată în anul 2023, în țară, la București, la Biblioteca Națională a României, și în străinătate, la Comics Art Museum din Bruxelles, la Centrul Cultural Leskovac (Serbia) și în Salonul de artă al Muzeului Orășenesc din Veles, menționăm continuarea programului expozițiilor în aer liber în spații cu un număr foarte mare de vizitatori: „1922 – Anul Încoronării” la intrarea în Castelul Peleş și în Piața Victoriei din Deva, „Istoria benzii desenate istorice din România” în Parcul Eroilor din Brașov, „Istoria contrafactuală” în Piața Sfatului din Brașov, la Biblioteca Națională a României, în Parcul Monument din Brăila și la Biblioteca Județeană „Panait Istrati” din Brăila, „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” în Piața Sfatului din Brașov.

Satisfacția vizitatorilor

Casa Sfatului

265 reviews • #7 of 113 things to do in Brasov • Government Buildings

Closed now • 9:00 AM - 5:00 PM [Write a review](#)

What people are saying

By Denisa I

"Great place to visit in Brasov"

Jan 2021

The City hall is well maintained, clean, full of people, music and life.

By Aleksandar

"Great"

Nov 2019

Great looking building in the middle of a big square in the centre of old city.

[Suggest edits to improve what we show.](#)

[Improve this listing](#)

Casa Sfatului – Muzeul Județean de Istorie Brașov a ajuns pe TripAdvisor la 265 recenzii și a obținut de la vizitatori un rating foarte bun (82 recenzii cu „excelent”, 127 „foarte bun”, 50 „mediu”, 4 „slab”, 2 „teribil”). Casa Sfatului a rămas în anul 2023 în topul „lucrurilor/locurilor pe care poți să le faci/vizitezi în Brașov” (locul 7). Datorită recenziilor primite de la vizitatori, Muzeul Județean de Istorie Brașov a primit de la TripAdvisor pentru Casa Sfatului certificatul de excelență patru stele!

Pentru alte muzee înregistrăm următoarele date: Muzeul Prima Școală Românească, 251 recenzii, din care 165 „excelent”; Muzeul Civilizației Urbane Brașov (loc 19), 83 recenzii din care 41 „excelent”; Muzeul de Etnografie (locul 20), 55 recenzii din care 25 „excelent”; Muzeul Casa Mureșenilor (loc 21), 34 recenzii din care 20 „excelent”; Muzeul de Artă (locul 33), 25 recenzii din care 12 „excelent”.

Astfel, după Biserica Neagră, obiectiv turistic plasat detașat pe primul loc în topul TripAdvisor, Casa Sfatului – Muzeul Județean de Istorie ocupă locul doi după criteriul numărului de recenzii și tot locul II în aprecierea calificativului „excelent” pentru muzee, după Muzeul „Prima Școală Românească”.

Bastionul Țesătorilor a obținut și el certificatul de excelență patru stele! Este pe locul 27 în topul „things to do in Brasov”. Are 50 de recenzii, din care 15 „excelent”, 21 „foarte bun”, 10 „mediu”, 1 „slab” și 3 „teribil”.

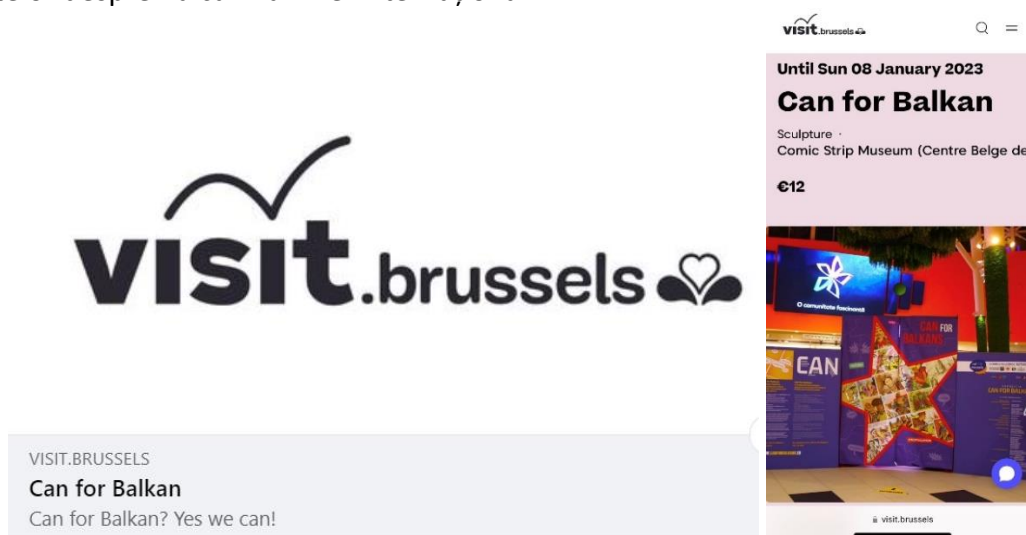
Imaginea în presă

Presa locală a fost în mod constant, fără excepție, un „aliat” al instituției noastre. În anul 2023, în jurnalele posturilor de radio și TV locale, în presa locală scrisă și online, avem o prezență activă și pozitivă.

Comunicatele de presă ale muzeului au fost preluate de Agenția Națională de Știri AGERPRES (Muzeul Județean de Istorie Brașov a încheiat un parteneriat cu Agerpres începând din noiembrie 2017, iar pe 11 iunie 2021 a fost încheiat un nou protocol de colaborare) și alte agenții de presă naționale.

La nivel național, evenimentele noastre importante au fost prezentate de presa națională și locală: revista „Historia”, revista „Zile și Nopti”, Radio Zu, Radio Guerilla, Radio România Cultural, Radio România Actualități, Radio România Internațional, Radio România Brașov, Modernism.ro, www.zilesinopti.ro, www.stripesurse.ro, www.ziare.com, www.hotnews.ro, revista „Comics”, etc.

Implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a asigurat muzeului nostru o vizibilitate internațională, mai ales în Balcanii de Vest. Spre exemplu, expoziția „CAN for Balkans” a fost prezentată de televiziunile naționale din Albania, Serbia și Macedonia de Nord, iar prezența la Brussels a fost promovată de visit.brussels, portalul de promovare turistică al Primăriei Brussels. Dar este important să menționăm și prezența noastră pe platforma „Cooperare culturală în Balcanii de Vest”, creată de Comisia Europeană, platformă care susține vizibilitatea și maximizează rezultatele proiectelor despre Balcani la nivel internațional.

Activitățile proiectului, mai ales expoziția itinerantă, au fost promovate în primul rând de presa din țările rețelei „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”:

Albania: Televiziunea Națională (RTSH), Vizion Plus TV, Sot.com, Struga.info, Origjin.al, Shqiptarja.com, Bulevardionline.com, Kultplus.com.

Serbia: RTS.rs, K-1 TV, Večernje novosti, Blic Pop & Kultura, Narodne novine, Naša reč, Blic, Novi magazine, Politikin zabavnik, NIN, Danas.rs, Vesti.rs, Jugpress.com, Novosti.rs., Jugmedia, Dnevnik juga, Rešetka, Južne vesti, Stav.life, Javniservis.net.

Macedonia de Nord: Kanal 5, Vecer.press, republika.mk, okno.mk, makpress.mk, biznisvesti.mk, slobodenpecat.mk, Meta.mk, a1on.mk, 24info.mk, novamakedonija.com.mk, press24.mk, Play.mrt.com.mk, Nezavisen.mk.

Belgia: HLN.be, bd-best.com, visit.brussels.

România: Modernism.ro, AGERPRES, Historia.ro, Ziare.com, Litera 9, BZB.ro, Curatorial.ro, Radio România Internațional, Ziare.com, Zilesinopti.ro, Revista Comics.ro, Ardeal24.ro, Ziarelive.ro, BZB.ro, Newsbv.ro etc.

Reportajul difuzat de televiziunea națională din Serbia (RTS) despre expoziția „CAN for Balkans” la Leskovac este postat la adresa RTS.rs: <https://www.rts.rs/.../izlozba-strip-leskovac-balkan.html...>

Presa tipărită și online din Serbia:

„Danas”: *D.S. O istoriji i istorijskom stripu u region*, 03.02.2023,

„Večernje novosti”: *M.H.M Balkanski strip kroz istoriju*, 03.02.2023,

„Blic Pop & Kultura”: *Veljko Jovanović, Srpski Mančaster centar Balkana*, 03.02.2023,

„Narodne novine”: *Međunarodna izložba stripa “Može za Balkan” gostuje u Leskovcu*, 03.02.2023,

„Naša reč”: *Kulturni događaj – Can for Balkans*, 10.02.2023;

„Blic” : *Slobodan Ivkov, Can for Balkans*, 13.02.2023;

„Novi magazine”: *Jovana Ćirić, Proslava kulture Balkana*, 23.02.2023;

„Politikin zabavnik”: *Lazar Gocić, Domaći stripovi širom Evrope*, 17.03.2023;

„Naša reč”: *Leskovački strip osvojio svet*, 20.01.2023;

„NIN”: *Vekovnici i savremenici*, 12.01.2023;

„Danas”: *D. Stosic, Uspon na "stripski Olimp"*;

„Blic Pop & Kultura”: *Veljko Jovanović, Srpski strip u muzeju u Briselu*;

„Novi magazine”: *Dragan Stošić, Srpski strip prvi put u hramu Devete umetnosti*, 12.01.2023;

„Danas”: *Marko Stojanovic, Zidovi od magle ili predrasuda kojih smo se pribojavali*.

Jugmedia: <https://jugmedia.rs/u-leskovcu-otvorena-medjunarodna-strip-izlozba-can-for-balkans/>
 jugpress: <https://jugpress.com/izlozba-moze-za-balkan-can-for-balkans/>
 Dnevnik juga: <http://dnevnikjuga.rs/leskovac-postao-centar-stripa-izlozba-can-of-balkans-otvorena-u-kulturnom-centru/>
 Rešetka: <https://resetka.rs/izlozba-moze-za-balkan-can-for-balkans/>
 Južne vesti: <https://www.juznevesti.com/Kultura/Izlozba-o-istoriji-stripa-na-Balkanu-u-petak-u-Leskovackom-kulturnom-centru.sr.html>
 Stav.life: <https://stav.life/izlozba-moze-za-balkan-can-for-balkans/>
 Javniservis.net: <https://javniservis.net/mediji/dnevnici-nedeljnici-mesecnici/novi-magazin/deveta-umetnost-proslava-kulture-balkana/>
 City of Leskovac: <https://novi.gradleskovac.org/2355/>

Prezentarea expoziției la Veles a fost promovată pe website-ul Ministerului Culturii din Macedonia de Nord, kultura.gov.mk.

Kanal 5: <https://kanal5.com.mk/vo-veles-otvorena-multimedijalna-patuvachka-strip-izlozha-can-for-balkans/a571349>
 Vecer.press: <https://www.vecer.press/%D0%B2%D0%BE-%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%81-republika.mk:https://republika.mk/vesti/kultura/multimedijalnata-patuvachka-strip-izlozha-can-for-balkans-vecher-vo-veles/>
 okno.mk : <https://okno.mk/node/96389>
 makpress.mk : <https://makpress.mk/Home/PostDetails?PostId=527837>
 biznisvesti.mk: <https://www.biznisvesti.mk/multimedijalnata-patuvachka-strip-izlozha-can-for-balkans-vecher-vo-veles/>
 slobodenpecat.mk: <https://www.slobodenpecat.mk/multimedijalna-patuvachka-strip-izlozha-kje-bide-prezentirana-vo-veles/>
 meta.mk: <https://meta.mk/multimedijalnata-patuvachka-strip-izlozha-can-for-balkans-doagja-vo-veles/>
 a1on.mk: <https://a1on.mk/culture/multimedijalnata-patuvachka-strip-izlozha-can-for-balkans-doagja-vo-veles/>
 24info.mk: <https://24info.mk/2023/02/04/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BA%D0%B8->
 www.vecer.press: <https://www.vecer.press/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8->
 novamakedonija.com.mk: <https://novamakedonija.com.mk/zivot/kultura/makedonskiot-strip-izlozhen-vo-leskovac/>
 republika.mk: <https://republika.mk/vesti/kultura/makedonskiot-strip-na-balkanska-izlozha-vo-srbija/>
 press24.mk: <https://press24.mk/makedonskiot-strip-izlozhen-vo-leskovac-srbija>
 makpress.mk: <https://makpress.mk/Home/PostDetails?PostId=523180>
 biznisvesti.mk : <https://www.biznisvesti.mk/makedonski-stripovi-izlozheni-vo-leskovats/>
 Play.mrt.com.mk: https://play.mrt.com.mk/play/60108?fbclid=IwAR0hzNT11D3evnc36EpbfHEptt1gXV1aqbUaLCVV_I7a1AsJ8clsH2flf6c
 Nezavisen.mk: https://nezavisen.mk/slavko-janevski-prv-makedonec-koj-napishal-strip/?fbclid=IwAR0hzNT11D3evnc36EpbfHEptt1gXV1aqbUaLCVV_I7a1AsJ8clsH2flf6c

România:

Agerpres.ro : <https://www.agerpres.ro/comunicate/2023/02/06/comunicat-de-presa-muzeul-judetean-de-istorie-brasov--1054797>
 Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/expozitia-can-for-balkans-realizata-la-brasov-2247818.html>
https://historia.ro/sectiune/actualitate/expozitia-can-for-balkans-ajunge-intr-o-noua-2266983.html?fbclid=IwAR3070fwTj4tRgIYJvQGC30qsMQz8lI8w0ueXax3RWbqICKFLsBLNGDlyTA#google_vignette
 Zilesinopti.ro : <https://zilesinopti.ro/2023/02/06/can-for-balkans-leskovac/>
https://zilesinopti.ro/2023/03/06/can-for-balkans-macedonia-de-nord/?fbclid=IwAR0bhE0h4VQuC5YPOc2LaIQWWf9iqM_GtHzNIVatX6n9dPXzNDwjn3suQFE

Revista Comics.ro : <http://revista-comics.blogspot.com/2023/02/can-for-balkans-in-leskovac-serbia.html>
 Ziare.com : <https://ziare.com/brasov/stiri-actualitate/expozitia-can-for-balkans-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-a-ajuns-in-serbia-8819905>
<https://m.ziare.com/brasov/stiri-actualitate/expozitia-can-for-balkans-realizata-la-brasov-deschisa-acum-in-macedonia-de-nord-8830771>
<https://m.ziare.com/brasov/stiri-actualitate/expozitia-can-for-balkans-intr-o-noua-prezentare-la-biblioteca-nationala-a-romaniei-8858042>
 Litera9.ro : <https://litera9.com/expozitia-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-can-for-balkans-a-ajuns-in-serbia/>
<https://litera9.com/expozitia-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-can-for-balkans-a-ajuns-in-macedonia-de-nord/?fbclid=IwAR3KFdkMk-XdUcKXmOMqY5e466ch5D16uydnH8KNN3O4aeb0jHpmoORf1xk>
https://litera9.com/expozitia-can-for-balkans-intr-o-noua-prezentare-la-biblioteca-nationala-a-romaniei/?fbclid=IwAR37a2xp3n5lxndoWu3aGp9ki09aDxSdKv0r_HjGtYyCn64sKPvZomertUs
 Newsbv.ro : <https://newsbv.ro/2023/02/07/expozitia-can-for-balkans-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-a-ajuns-in-serbia/>
 Ardeal24.ro : <https://ardeal24.ro/expozitia-can-for-balkans-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-a-ajuns-in-serbia-125265.html>
 Ziarelive.ro : <https://www.ziarelive.ro/stiri/expozitia-can-for-balkans-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-a-ajuns-in-serbia.html>
 Curatorial.ro : <https://curatorial.ro/arta/expozitie-de-banda-desenata-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-prezentata-la-bruxelles/>
 Lapasprinbrasov.ro : <https://lapasprinbrasov.ro/expozitia-can-for-balkans-ajunge-in-serbia/>
 BZB.ro : <https://bzb.ro/stire/expozitia-benzilor-desenate-istorice-din-balcani-gandita-la-brasov-a-ajuns-in-serbia>
<https://bzb.ro/stire/expozitia-can-for-balkans-realizata-la-brasov-deschisa-acum-in-macedonia-de-nord-a184071>
<https://bzb.ro/stire/expozitia-can-for-balkans-intr-o-noua-prezentare-la-biblioteca-nationala-a-romaniei-a186221>
 Brasov.net : https://www.brasov.net/peste-100-000-de-vizitatorii-la-o-expozitie-de-benzi-desenate-realizata-de-muzeul-judetean-de-istorie-brasov-exponatele-au-putut-fi-admirate-atat-la-brasov-cat-si-in-belgia-albania-serbia-si-macedo/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook&fbclid

Și celelalte expoziții itinerate în străinătate de muzeul nostru s-au bucurat de o vizibilitate bună.

Expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a fost promovată la TVR Moldova.

Deschiderea expoziției „Istории din '89 în benzi desenate” a fost promovată cu succes de ICR Lisabona în presa portugheză:

guiadacidade.pt: [“Histórias de 89 em Banda Desenhada”. Exposição na galeria do Instituto Cultural Romeno em Lisboa - oGuia | Lisboa \(\)](#)

e-cultura: [“Histórias de 89 em Banda Desenhada”. Exposição na galeria do Instituto Cultural Romeno em Lisboa |](#)

Viral Agenda: [“Histórias de 89 em Banda Desenhada”. Exposição na galeria do Instituto Cultural Romeno em Lisboa](#)

cartazculturallisboa.pt: [“Histórias de 89 em Banda Desenhada”. Exposição na galeria do Instituto Cultural Romeno em Lisboa - Agenda Lisboa](#)

portugal-eventos.com: <https://portugal-eventos.com/evento/1124876/historias-de-89-em-banda-desenhada-exposicao-na-galeria-do-instituto-cultural-romeno-em-lisboa>

Banda Desenhada Portugal, pagina de Facebook

lisboacool.com: <https://lisboacool.com/agenda/historias-89-banda-desenhada-exposicao-galeria-instituto-cultural-romeno-lisboa>.

Atât online, cât și în ediția tipărită, prestigiosul cotidian „Diario di Noticias” a promovat expoziția și, mai mult, chiar directorul ziarului Leonidio Paulo Ferreira a publicat un articol despre albumul „Istории din '89 în benzi desenate”: <https://www.dn.pt/cultura/usar-a-bd-para-tentar-explicar-a-revolucao-que-depos-ceausescu-17327297.html/#lpmummm1z9uue5azilr>

Prima expoziție de benzi desenate istorice românești prezentată la Lisabona a avut o prezență foarte bună și în presa românească.

Radiovacanța.ro: <https://www.radiovacanta.ro/evenimente/expozitia-si-albumul-istoriei-din-89-in-benzi-desenate-ajung-la-timisoara-26765.html>

Timișorenii.ro: <https://www.timisoreni.ro/despre/expozitia-istoriei-din-89-in-benzi-desenate/>

Timpromanesc.ro: <https://www.timpromanesc.ro/expozitia-istoriei-din-89-in-benzi-desenate%CB%AE-din-luna-octombrie-la-icr-lisabona/>

Happ.ro: <https://happ.ro/rememorari-contrafactuale-in-istoriei-din-89-in-benzi-desenate-timisoara-2023-7/>

Urban.ro <https://www.urban.ro/benzi-desenate-revolutie-1989-expozitie/>

Litera9.com: <https://litera9.com/istoriei-din-89-in-benzi-desenate-din-capitala-portugaliei-in-capitala-europeana-a-culturii/>

Bzb.ro: <https://bzb.ro/stire/istoriei-din-89-in-benzi-desenate-din-capitala-portugaliei-in-capitala-europeana-a-culturii-a193404>

Radio Brașov: <https://www.radiobrasovfm.ro/stiri/stire.htm?c=6251&g=5&arh=1&y=2023&a=3741121>

Zileșinopti.ro <https://zileșinopti.ro/2023/12/15/istoriei-din-89-in-benzi-desenate/>

Monitorulexpres.ro : <https://www.monitorulexpres.ro/2023/12/14/expozitia-istoriei-din-89-in-benzi-desenate-din-capitala-portugaliei-in-capitala-europeana-a-culturii/>

Ziare.com: <https://m.ziare.com/brasov/stiri-actualitate/istoriei-din-89-in-benzi-desenate-din-capitala-portugaliei-in-capitala-europeana-a-culturii-8935112>

Transilvaniabusiness.ro : <https://www.transilvaniabusiness.ro/2023/11/13/doua-expozitii-din-festivalul-de-benzi-desenate-istorice-brasov-pot-fi-vazute-pana-in-decembrie/>

Povestea publicării albumului „Istории din '89 în benzi desenate” a fost subiectul unui reportaj realizat de Radio Europa Liberă: <https://romania.europalibera.org/a/benzile-desenate-aduc-revolutia-romana-din-1989-in-atentia-altor-generatii/32740314.html>

Despre „Începuturile sporturilor de iarnă în România” la Bruxelles, ROEXPAT a postat o prezentare video cu vernisajul din 13 februarie 2023. Articole despre expoziția noastră de la Bruxelles au apărut mai ales în mediul online:

AGERPRES: <https://www.agerpres.ro/.../comunicat-de-presa-muzeul...>

Historia.ro: <https://historia.ro/.../expozitia-inceputurile...>

Litera9: <http://litera9.com/expozitia-inceputurile-sporturilor-de.../>

Zileșinopti.ro: <https://zileșinopti.ro/.../expozitia-inceputurile.../>

Știri pe surse: <https://www.stiripesurse.ro/galerie-foto-expozitie...>

Amosnews: <https://www.amosnews.ro/expozitia-inceputurile.../>
BZB: <https://bzb.ro/.../prezentate-de-brasov-la-bruxelles...>
Radio Brasov FM: <https://www.radiobrasovfm.ro/.../inceputur.../3628441/5781/5>
Tabu.ro: <https://www.tabu.ro/expozitia-inceputurile-sporturilor.../>
Ziare.com: <https://ziare.com/.../inceputurile-sporturilor-de-iarna...>
ZiareLive: <https://www.ziarelive.ro/.../expozitia-inceputurile...>
Transilvania 365: <https://transilvania365.ro/.../expozitia-inceputurile.../>
Profi24: <https://profi24.ro/galerie-foto-expozitie-inedita-la.../>
NEWSBV: <https://newsbv.ro/.../inceputurile-sporturilor-de-iarna.../>
NewsNow: <https://newsnow.ro/.../galerie-foto-expozitie-inedita-la...>
Independentul.com: <https://independentul.com/2023/02/16/istoria-sporturilor-de-iarna-din-romania-in-expozitie-in-belgia/>
Bruxelles.mae.ro: <https://bruxelles.mae.ro/local-news/1375>
Modernism.ro: <https://www.modernism.ro/2023/02/16/expozitie-inceputurile-sporturilor-de-iarna-in-romania-sediul-sectiei-consulare-din-cadrul-ambasadei-romaniei-in-regatul-belgiei/>

De o promovare foarte bună, la nivel local și național, a beneficiat Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, ediția a VI-a.

În perioada 9 – 11 august 2023, spotul nostru radio de promovare a fost difuzat la Radio Zu și Radio Guerilla. În presa scrisă, revista „Historia” a publicat, în numărul din septembrie 2023, articolul directorului de festival Nicolae Pepene, „Festivalul internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov: 4 locuri, 3 zile, 3 aniversări”, și în numărul din octombrie 2023, articolul coordonatorului Ioana Șchiopu, „Lumea lui Gopo la Brașov”.

Revista „Zile și Nopti” a publicat pentru promovarea festivalului nostru trei interviuri luate de istoricul BD Dodo Niță, cu Marko Stojanovic (iunie 2023), Mircea Arapu (iulie 2023) și Puiu Manu (august 2023). De asemenea, posterul festivalului a fost publicat în numărul din iulie, iar în numărul pentru octombrie a apărut articolul „Lumea lui Gopo la Brașov. Despre expoziția «Scurtă istorie despre Gopo»”.

Despre festival și expozițiile sale au apărut articole în presa din Serbia, Macedonia de Nord, Bulgaria și Franța. Impactul mediatic cel mai important l-a avut articolul publicat de Didier Pasamonik în ActuaBD, cel mai important website european BD.

Actuabd.com: <https://www.actuabd.com/Au-Festivalinternational-de-la-BD-historique-de-Brasov-Roumanie-n-y-cherchez>

Afnews.info: <https://www.afnews.info/w22/2023/08/12/au-festival-international-de-la-bd-historiquede-brasov-roumanie-ny-cherchez-pas-dracula/>

Festivalul a fost promovat consistent în presa online din România.

litera9.com: <https://litera9.com/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023-a-6-a-editie/>
Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/actualitate/un-eveniment-de-neratat-vineri-incepe-cea-de-a-2290408.html>
<https://historia.ro/sectiune/actualitate/o-expozitie-unica-la-brasov-istoria-benzii-2291538.html>
<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/o-expozitie-inedita-15-years-of-vekovnici-2291367.html>
<https://historia.ro/sectiune/actualitate/mircea-arapu-o-legenda-a-benzii-desenate-prezent-2291371.html>
Zilesinoptii.ro: <https://zilesinopti.ro/2023/08/08/festival-bd-istorica-brasov-2023/>
<https://zilesinopti.ro/evenimente/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-2023/>
BizBrasov.ro: <https://www.bizbrasov.ro/2023/08/08/benzi-desenate-vineri-incepe-festivalul/>
Transilvania365.ro: <https://transilvania365.ro/incepe-festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-la-brasov/>
radiovacanta.ro: <https://www.radiovacanta.ro/evenimente/cea-de-a-6-editie-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-de-vineri-11125.html>
Adevarul.ro: <https://adevarul.ro/stiri-locale/brasov/festivalul-international-de-benzi-desenate-2290721.html>
rri.ro: <https://www.rri.ro/ro-ro/festivalul-de-banda-desenata-istorica-la-brasov-2689646>

centenarulgopo.ro: <https://centenarulgopo.ro/expozitie-dedicata-marelui-maestru-ion-popescu-gopo-la-brasov-in-cadrul-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-editia-a-vi-a/>
goodreads.ro: https://www.goodreads.com/author/show/5067745.Dodo_Ni_/blog?page=2
mytex.ro: <https://mytex.ro/timp-liber/oferta-bogata-de-petrecere-a-timpului-liber/>
Stiripozitive.ro: <https://stiripozitive.com/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-editia-a-vi-a-2023-va-avea-loc-la-brasov-intre-11-si-13-august/>

Despre Masterclass-ul BD:

G4Media.Ro: <https://www.g4media.ro/masterclass-de-benzi-desenate-istorice-la-brasov-e-o-adevarata-provocare-sa-vezi-unde-intervii-pe-o-fapta-istorica-si-iti-pui-intrebarea-ce-ar-fi-fost-daca-se-intampla-altfel.html>
SmokingCoolcat.blogspot.com: <https://smokingcoolcat.blogspot.com/2023/06/masterclass-de-benzi-desenate-istorice.html>
BucurestiComicsFest.blogspot.com: <https://bucuresticomicsfest.blogspot.com/2023/06/masterclass-de-benzi-desenate-istorice.html>
modernism.ro: [Masterclass de benzi desenate istorice – Ediția a II-a, Muzeul Județean de Istorie Brașov | Modernism](https://modernism.ro/masterclass-de-benzi-desenate-istorice-editia-a-ii-a-muzeul-județean-de-istorie-brasov-modernism)
litera9.com: [Masterclass de benzi desenate istorice – Ediția a II-a. OPEN CALL dedicat tinerilor creatori de benzi desenate - Litera 9](https://litera9.com/masterclass-de-benzi-desenate-istorice-editia-a-ii-a-open-call-dedicat-tinerilor-creatori-de-benzi-desenate-litera9)

Despre concursurile festivalului:

Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/concurs-national-de-benzi-desenate-pentru-tinerii2280033.html>
<https://historia.ro/sectiune/timp-liber/cine-sunt-castigatorii-concursului-celei-de-a-6-a-2291375.html>
Modernism.ro: <https://www.modernism.ro/2023/06/12/concursul-national-de-benzi-desenate-pentru-tinerii-12-17-ani-din-cadrul-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023/>
galaxia42.ro: <https://galaxia42.ro/stiri/lansare-concurs-editia-a-vi-a-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023-fibdibv2023-15801.html>
brasov.fest.ro: <https://brasov.fest.ro/evenimente/diverse/festivalul-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023>
Radio Brasov FM: <https://www.radiobrasovfm.ro/articol/concurs-naional-de-benzi-desenate-pentru-tinerii/3676521/6251/1>
eziarultau.ro: <https://eziarultau.ro/featured/lucrarea-unei-eleve-a-colegiului-de-arte-din-baia-mare-premiata-la-un-concurs-national-de-benzi-desenate>
revista-comics.blogspot.com: <https://revista-comics.blogspot.com/2023/04/concurs-benzi-desenate-istorice.html>
bzb.ro: <https://bzb.ro/stire/o-istorie-a-lui-ce-ar-fi-fost-daca-a185670>
zilesinopti.ro: [Concurs național de benzi desenate pentru tineri 12-17 ani • Benzi Desenate • Zile și Nopti](https://zilesinopti.ro/concurs-national-de-benzi-desenate-pentru-tinerii-12-17-ani-benzi-desenate-zile-si-nopti)
Historia.ro: [Încep înscrierile pentru cea de a VI-a ediție a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov. Tema Festivalului din 2023: istoria contrafactuală](https://historia.ro/sectiune/timp-liber/expozitia-de-benzi-desenate-istoria-2303108.html)
modernism.ro: [Lansare concurs ediția a VI-a a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov 2023 | Modernism](https://modernism.ro/lansare-concurs-editia-a-vi-a-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023-modernism)
litera 9.com: [Lansare concurs ediția a VI-a a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov 2023. Tematică: ISTORIA CONTRAFACTUALĂ - Litera 9](https://litera9.com/lansare-concurs-editia-a-vi-a-a-festivalului-international-de-benzi-desenate-istorice-brasov-2023-tematică-istoria-contrafactuală-litera9)
bzb.ro: <https://bzb.ro/stire/ce-ar-schimba-ei-in-istoria-brasovului-viziunea-elevilor-de-gimnaziu-in-benzi-desenate-a190199>

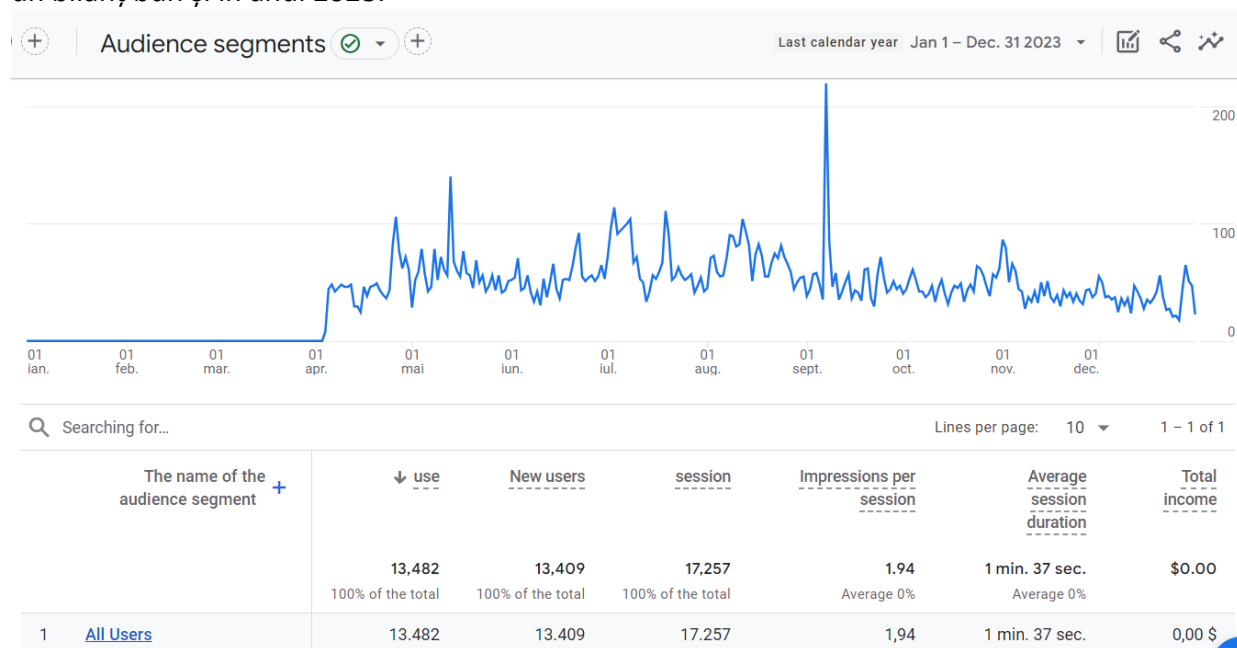
Evenimentul de lansare a catalogului la Biblioteca Națională a României:

curatorial.ro: <https://curatorial.ro/arta/istoria-contrafactuala-benzi-desenate-la-biblioteca-nationala/>
ethnicmarket.ro: <https://ethnicmarket.ro/evenimente/expozitia-istoria-contrafactuala-si-lansarea-albumului-de-benzi-desenate-istorice-cu-ce-ar-fi-fost-daca/>
Historia.ro: <https://historia.ro/sectiune/timp-liber/expozitia-de-benzi-desenate-istoria-2303108.html>
modernism.ro: [Expoziția „Istoria Contrafactuală” și lansarea albumului BD, la Biblioteca Națională a României | Modernism](https://modernism.ro/expozitia-istoria-contrafactuala-si-lansarea-albumului-bd-la-biblioteca-nationala-a-romaniei-modernism)

Canale de comunicare online

Și în anul 2023, sursa cea mai importantă pentru evoluția imaginii muzeului în mediul online a fost Facebook, în mod detașat. Alte surse importante au fost site-ul muzeului și motoarele de căutare Google.

Începând din iulie 2016 a fost lansat oficial www.brasovistorie.ro, noul website al Muzeului Județean de Istorie Brașov. Deși nu a avut un buget de promovare, considerăm că website-ul are un bilanț bun și în anul 2023.

În anul 2023, site-ul oficial al muzeului a avut un număr total de 13.482 vizitatori unici și 13.409 vizitatori noi. Au fost înregistrate 17.257 sesiuni/vizite, cu un număr în medie de 1.94 impresii per vizită, 34 K afișări, 71k interacțiuni, în medie 1,94 pagini/sesiune, o durată medie/sesiune de 1 min. și 37 sec. pe care o considerăm bună. Procentul de 11,8 % vizitatori vechi/reveniri confirmă existența unui nucleu de persoane care se interesează periodic de activitățile muzeului.

Sesiuni ▼ în funcție de Grup prestabilit de canale asoc... ▼

GRUP PRESTABILIT DE CA...	SESIUNI
Organic Search	12 K
Direct	3,9 K
Organic Social	1,2 K
Unassigned	393
Referral	212
Organic Video	2

Pe site-ul muzeului, 12k utilizatori au ajuns prin căutare organică (Google), 3.9k direct prin domeniul brasovistorie.ro și 1.2k prin social media către site.

Vârfurile de accesare ale site-ului au fost în lunile mai, august și noiembrie. Cele mai vizitate pagini au fost prima pagina din site „Acasă” (7.4k), „Bastionul Țesătorilor” (4.5k), contact (3k) și „despre-muzeu/cariera-concurs” (2.2k).

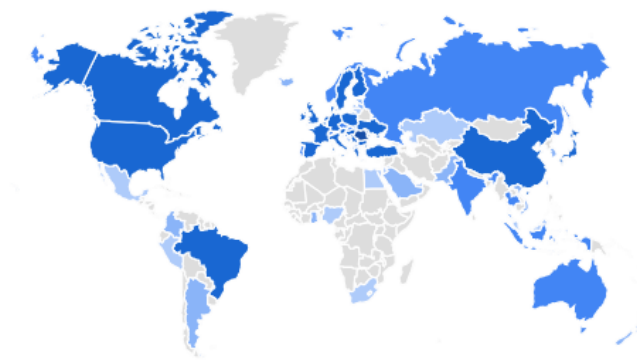
CE PAGINI ȘI ECRANE OBȚIN CELE MAI MULTE VIZUALIZĂRI?

Afișări în funcție de Titlul paginii și clasa ecranului ☒

TITLUL PAGINII ȘI CLASA ECRANULUI	AFIȘĂRI
Acasă Muzeul Județean de Istorie Brașov	7,4 K
Bastionul Țesătorilor Muzeul Județean de I...	4,5 K
Contact Muzeul Județean de Istorie Brașov	3 K
Carieră / Concurs Muzeul Județean de Isto...	2,2 K
Casa Sfatului Muzeul Județean de Istorie ...	1,8 K
Orașul Stalin pe înțelesul tuturor Muzeul J...	1,7 K
Informații administrative Muzeul Județean...	955

După criteriul țării de unde a fost făcută accesarea, pe lângă România, care deține un procent foarte mare, dar normal de vizitatori (82,43%, 11.114 useri), avem Statele Unite ale Americii (2%, 270 useri), Germania (1,66 %, 225 useri) și China cu 191 useri. Desigur, „userii” din China sau S.U.A. pot însemna scripturi-roboti, în cele mai multe cazuri pentru căutarea de breșe de securitate sau colectare de adrese de email. Vestea bună este că în comparație cu anul trecut ponderea lor a scăzut. În 2022, am avut Indonezia cu 1,97 % (310 useri) și China cu 2,47 % (389 useri)!

Utilizatori în funcție de Țară ☒

ȚARĂ	UTILIZATORI
Romania	11 K
United States	270
Germany	225
China	191
United Kingdom	179
Italy	139
Spain	133

🔍 Căutați... Rânduri per pagină: 10 Accesați: 1

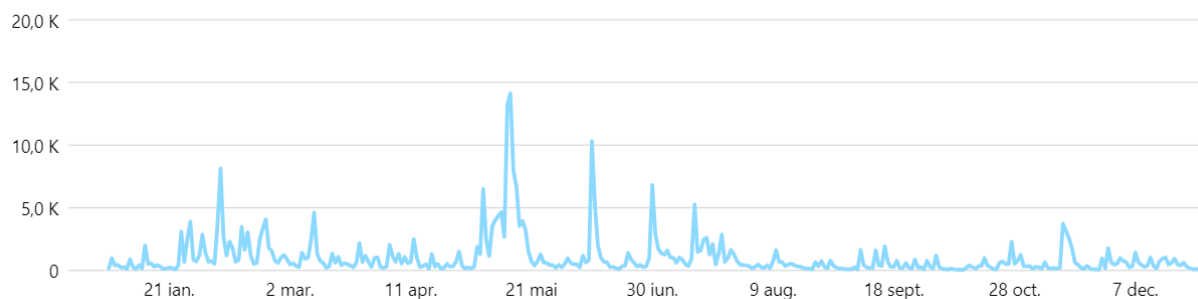
Țară	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni cu interacțiune	Rata de implicare	Sesiuni cu interacțiune pe utilizator	Durata medie a interacțiunii
	13.482 100 % din total	13.409 100 % din total	6.522 100 % din total	37,79 % Medie 0%	0,48 Medie 0%	12 sec. Medie 0%
1 Romania	11.114	11.108	5.682	39,18 %	0,51	12 sec.
2 United States	270	267	60	19,67 %	0,22	3 sec.
3 Germany	225	224	77	29,28 %	0,34	5 sec.
4 China	191	189	4	2,09 %	0,02	0 sec.
5 United Kingdom	179	178	74	32,31 %	0,41	11 sec.
6 Italy	139	136	70	38,89 %	0,50	12 sec.
7 Moldova	133	133	44	26,51 %	0,33	9 sec.
8 Spain	133	130	61	36,75 %	0,46	9 sec.

Muzeul a beneficiat de o pagină oficială de Facebook începând din 24 martie 2016: <https://www.facebook.com/MuzeulJudeteandeIstorieBrasov/>.

Rezultatul a fost pozitiv și în anul 2023. Pe 31 decembrie 2023, pagina a ajuns la 3.8 k urmăritori și 3.3 k persoane care o apreciază. Impactul paginii a fost de 115.918 persoane, cu o creștere de 37,9 % față de anul anterior.

Impact pe Facebook ⓘ

115.918 ↑ 37,9%

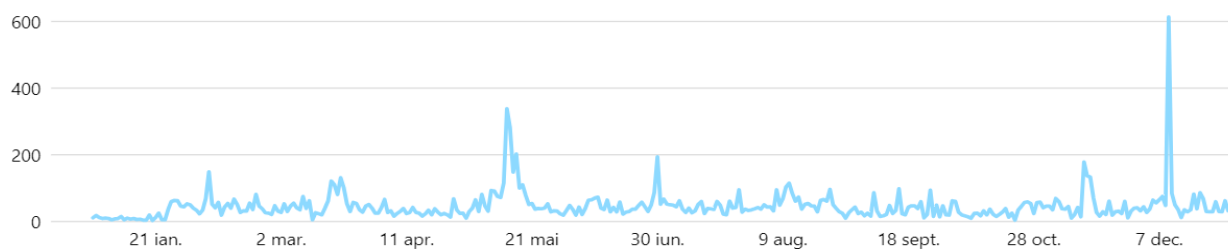

Pagina muzeului a înregistrat 16.759 vizite, cu o creștere de 246,2% față de 2022, dar înregistrând doar 149 aprecieri noi, cu 55.3 % mai puține față de anul precedent.

Topul postărilor este format din „La Casa Sfatului intri în atmosfera expozițiilor încă de pe hol”, 14 iulie 2023 (impact 15k persoane, 1096 aprecieri și reacții, 58 distribuiri); „Expoziția «Zborul la Brașov-între începuturi și prezent» autor Nicolae Pepene la Aeroportul Internațional Ghimbav”, 10 iunie 2023 (impact 3.4k persoane, 31 aprecieri și reacții, 7 distribuiri); „Expoziția Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte Sarmizegetusa”, 30 iunie 2023 (impact 3.2k persoane, 255 reacții, 25 distribuiri); „Voi știți ce sunt Brașoveniile?”, 25 iulie 2023 (impact 3k persoane, 112 reacții, 6 distribuiri).

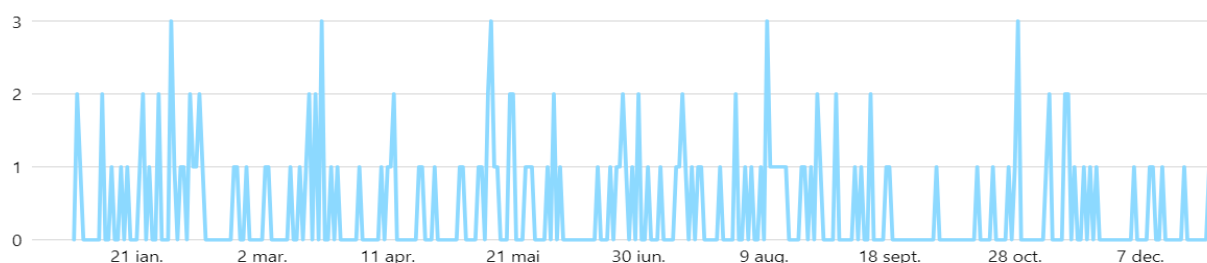
Vizite pe Facebook ⓘ

16.759 ↑ 246,2%

Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

149 ↓ 55,3%

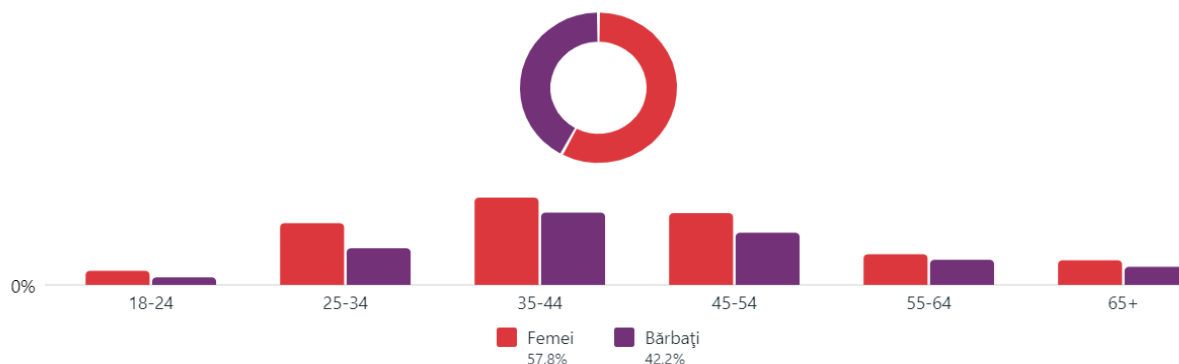

Din analiza datelor furnizate de Facebook rezultă că profilul vizitatorului paginii muzeului nostru este echilibrat în privința sexului: 57,8% femei, 42,2% bărbați. Atât la bărbați, cât și la femei, pe primul loc sunt utilizatorii cu vârsta între 35-44 ani, împreună formând 31,9% din total utilizatori. Pe gen și vârste, la feminin, împărțirea este 17,5% cu vârsta 35-44, 12,3% cu vârsta 25-34, 14,3% cu vârsta 45-54, 6,1% cu vârsta 55-64, 4,9% cu plus 65, 2,8% cu vârsta 18-24; la masculin, împărțirea este 14,4% cu vârsta 35-44, 10,4% cu vârsta 45-54, 7,3% cu vârsta 25-34, 4,9% cu vârsta 55-64, 3,6% cu plus 65, 1,5% cu vârsta 18-24. Cele mai multe accesări sunt din Brașov (35,1%) și București (14,7 %). 87,6 % accesări sunt din România. În topul extern, cu peste 1%, avem Italia (2,2 %), Germania (1,5%), Marea Britanie (1,4%) și Franța (1%).

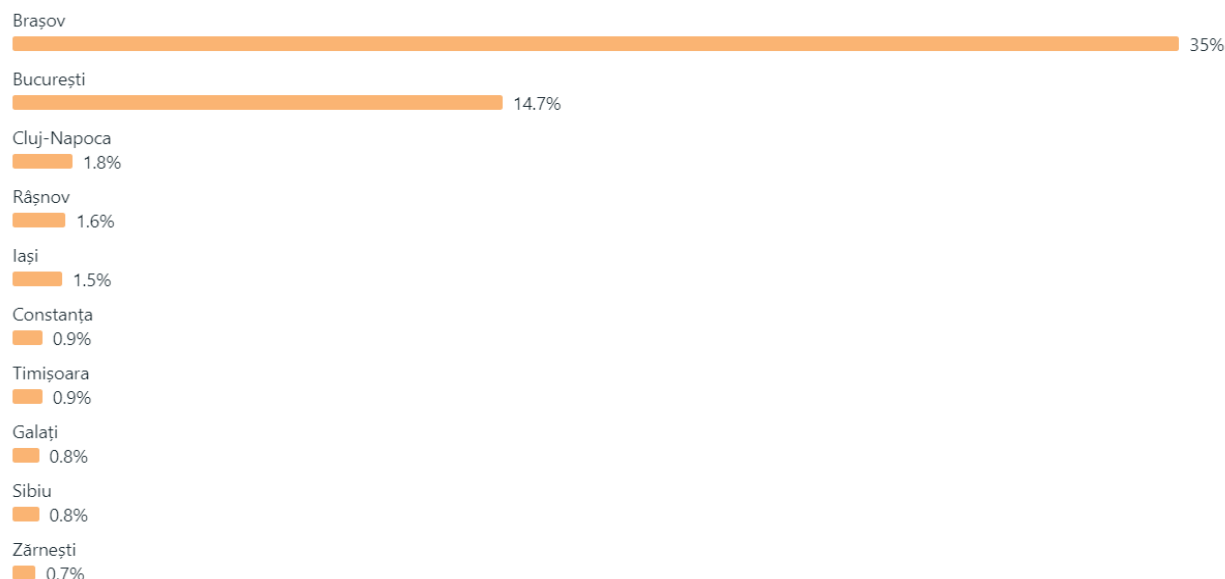
Urmăritori pe Facebook ⓘ

3.869

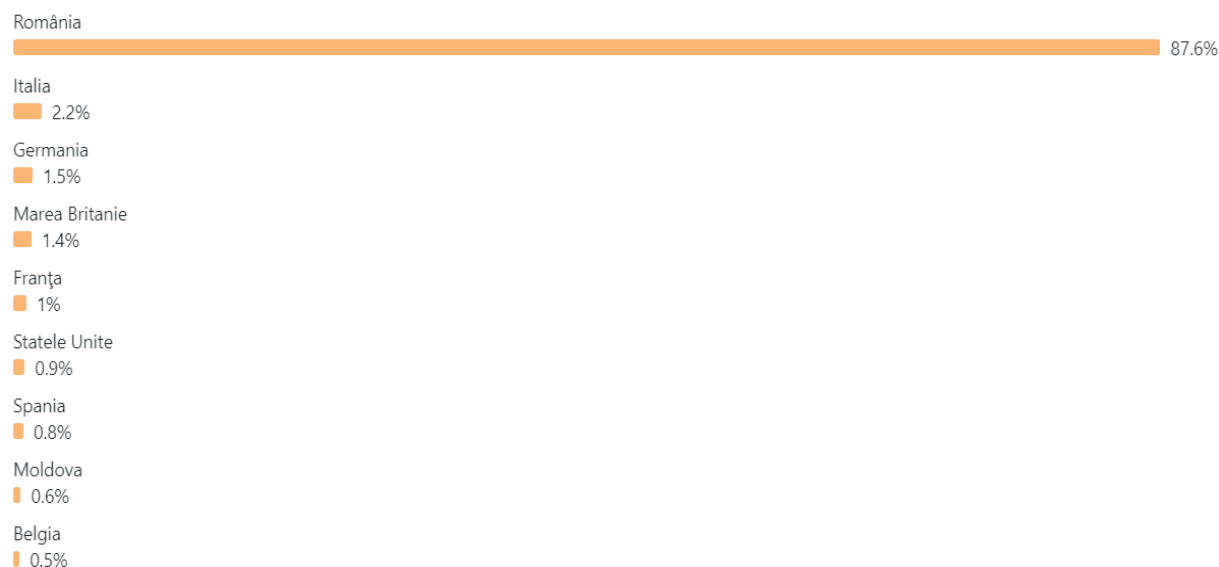
Vârstă și gen ⓘ

Principalele orașe

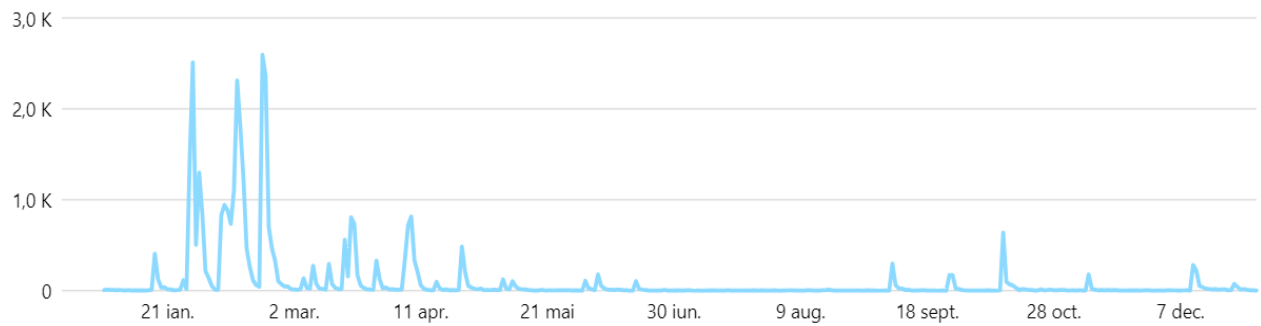
Principalele țări

Pagina de Facebook pentru „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a avut de asemenea un bilanț pozitiv: impact de 18.388 persoane, în creștere cu 106% față de anul anterior; 1860 vizite, în creștere cu 157,6%; 59 de aprecieri noi, în scădere cu 28,9%. Rezultatul este normal în contextul întârzierii lucrărilor la restaurarea clădirii „Olimpia” și suspendării proiectului de amenajare a expoziției permanente. Postările cu impactul cel mai mare au fost: „Apusul la Olimpia” 20 februarie 2023 (impact 4,8k persoane, 186 reacții, 18 distribuiri), „ Ne stă bine și cu zăpadă”, 28 ianuarie 2023 (impact 4K persoane, 222 reacții, 16 distribuiri), „Expoziția cuprinde fotografii din prima presă sportivă”, 7 februarie 2023 (impact 1k persoane, 38 reacții, 7 distribuiri).

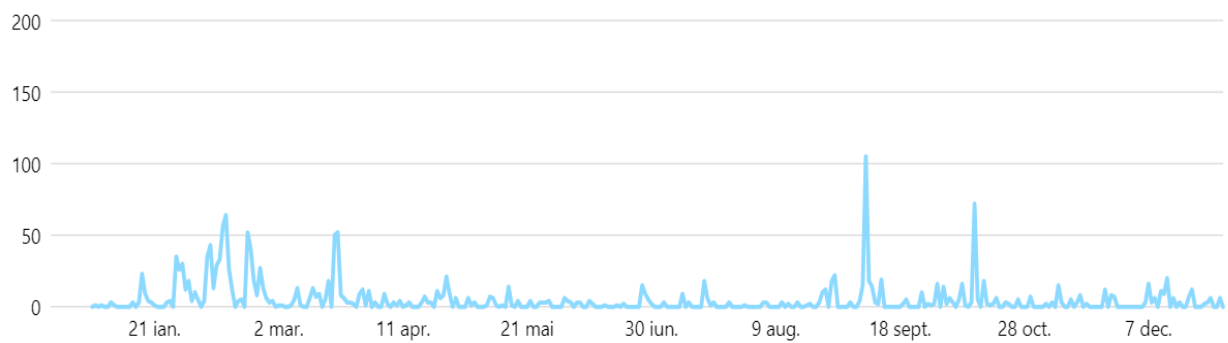
Impact pe Facebook ⓘ

18.388 ↑ 105.8%

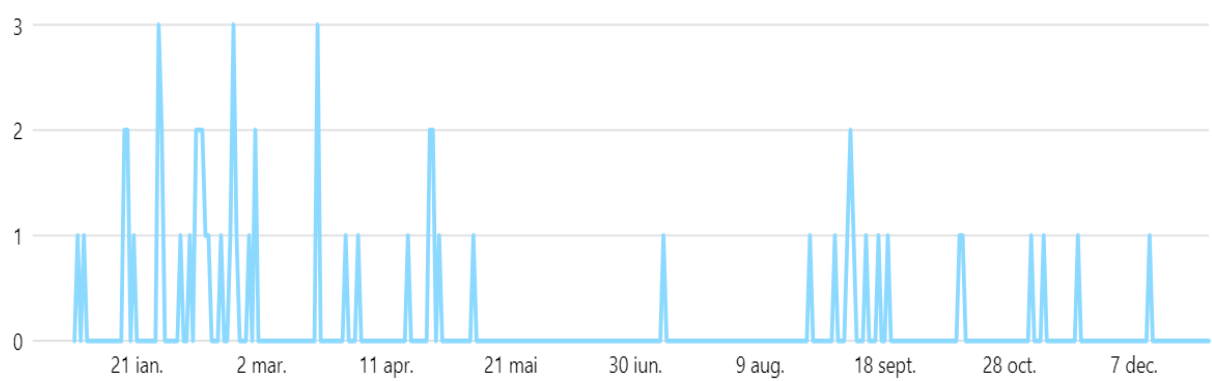
Vizite pe Facebook ⓘ

1.860 ↑ 157.6%

Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

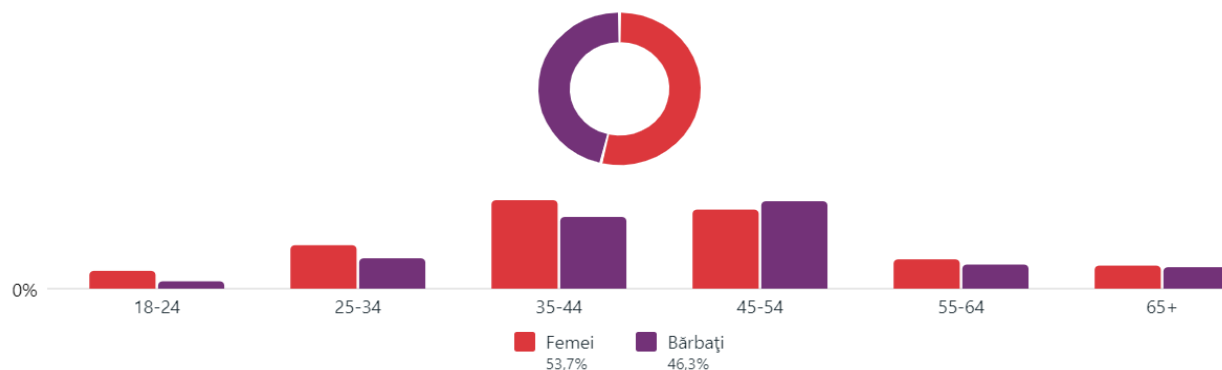
59 ↓ 28.9%

Urmăritori pe Facebook ⓘ

623

Vârstă și gen ⓘ

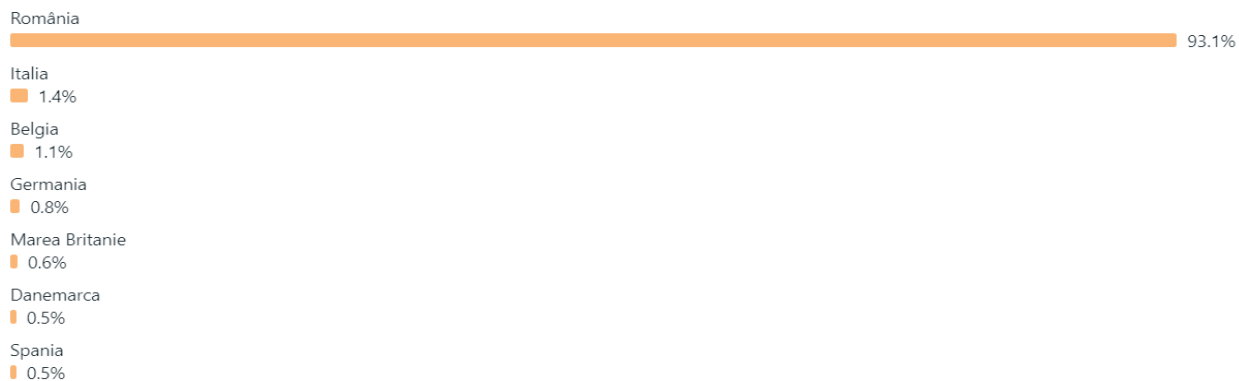

Audiența a fost mai ales din Brașov (49,1%), București (13,5%) și Râșnov (3,7%). Pe vârstă și gen, cele mai mari procente sunt femeii cu vârsta 35-44 ani (16,9%), bărbați cu vârsta 45-54 ani (16,6%), femeii cu vârsta 45-54 ani (15,2%) și bărbați cu vârsta 35-44 ani (13,9%). 93.1% accesări sunt din România. În topul extern avem Italia, Belgia, Germania.

Principalele orașe

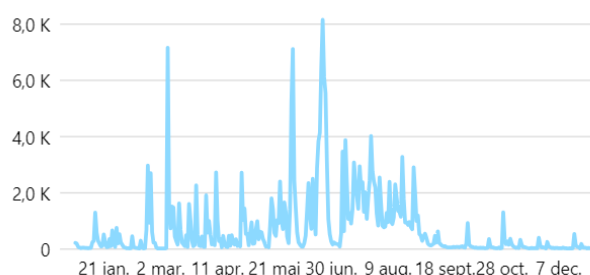
Principalele țări

Pagina de Facebook @bastionulartiștilor a avut în 2023 un impact mai redus față de 2022 cu 22,6% (100.965 persoane). Pagina a înregistrat 18.489 vizite, în creștere cu 133,3%, și 350 aprecieri noi, în scădere cu 43,9%. La nivel de conținut, cea mai bună performanță la categoria impact a avut postarea „Cu Mircea Tiberian și Nadia Trohin ne-am întâlnit într-o sâmbătă seară!” din 24 iunie 2023 (12.7 k persoane, 236 reacții, 22 distribuiri). Topul a fost completat de „Serile de vară în Bastionul Țesătorilor au un farmec aparte” din 7 martie 2023 (9,5 k persoane, 218 reacții, 10 distribuiri), „Concert de Ziua Universală a lei în Bastionul Țesătorilor” (8.4 k persoane, 343 reacții, 19 distribuiri); „Niciun concert și spectacol nu se compară, în ceea ce privește nivelul emoțiilor, cu un curs festiv” (7.4k persoane, 298 reacții, 13 distribuiri).

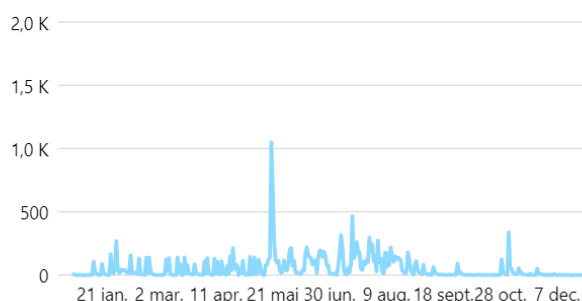
Impact pe Facebook ⓘ

100.965 ↓ 22.6%

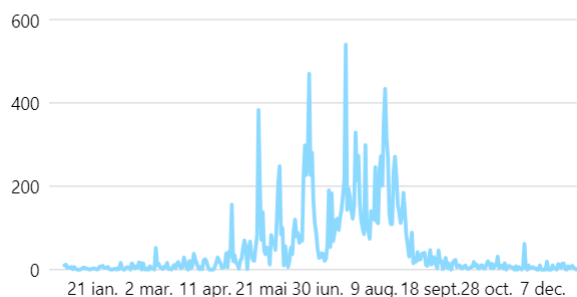
Impactul contului de Instagram ⓘ

6.026 ↓ 57.6%

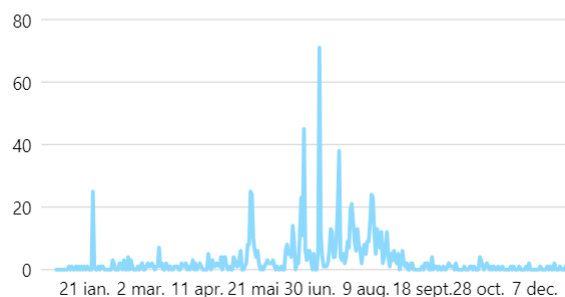
Vizite pe Facebook ⓘ

18.489 ↑ 133.3%

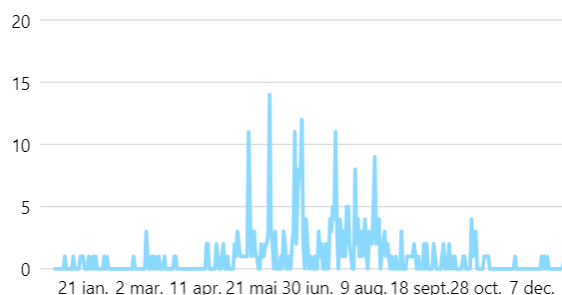
Vizite în profilul de Instagram ⓘ

1.062 ↓ 18.1%

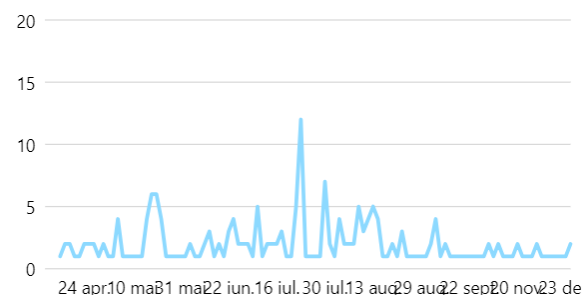
Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

350 ↓ 43.9%

Urmăritori noi pe Instagram ⓘ

211 —

În anul 2023, contul de Instagram a înregistrat o scădere de 57.6%, ajungând la un impact de 6.026 persoane, dar a înregistrat o creștere în privința urmăritorilor, ajungând la 628.

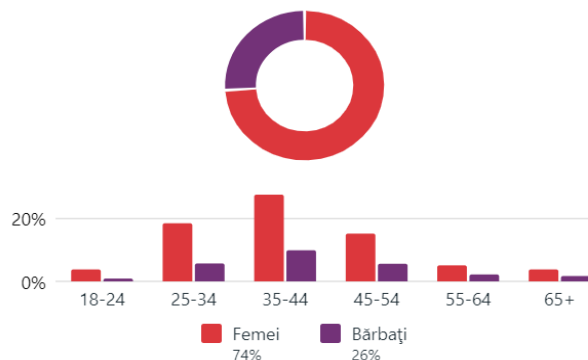
Audiența paginii de Facebook @bastionulartiștilor este formată preponderent din femei (74%), pe categorii de vârstă, 27,6 % între 35-44 ani și 18,5 % între 25-34 ani. Și pe Instagram, cei mai mulți urmăritori sunt femei (66,6%), din care 23,4 % cu vârsta între 25-34 și 18,3 % cu vârsta între 35-44 ani.

Cele mai multe accesări sunt din Brașov (Facebook 56,8% și Instagram 43,4%) și București (Facebook 13% și Instagram 19,3%). 94,5% (Facebook) și 88% (Instagram) accesări sunt din România. În topul extern avem Germania (0,9 %), Italia și Marea Britanie (0,7%), pe Facebook și pe Instagram, Germania (1,6%) și Italia (1,1%).

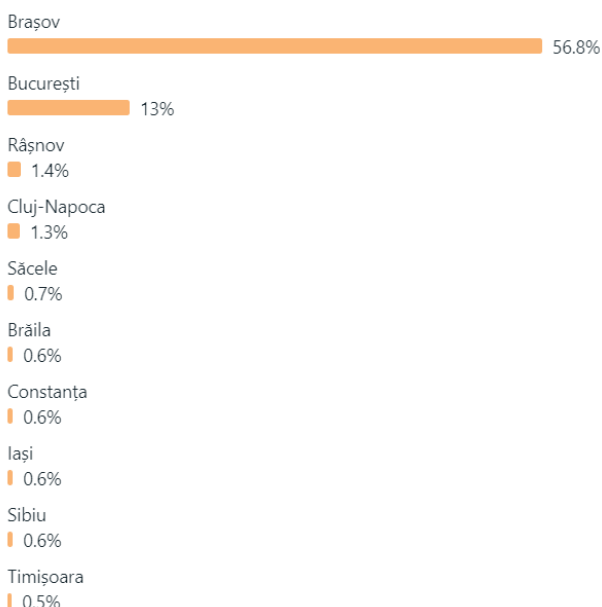
Urmăritori pe Facebook ⓘ

3.965

Vârstă și gen ⓘ

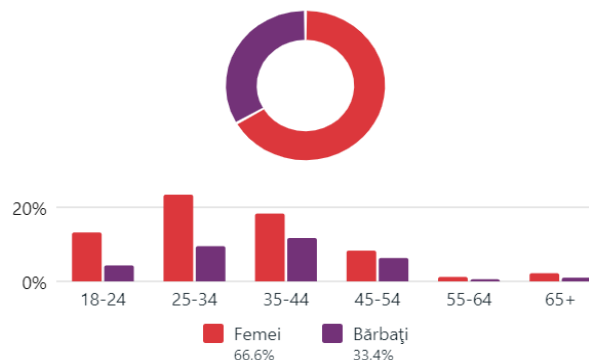
Principalele orașe

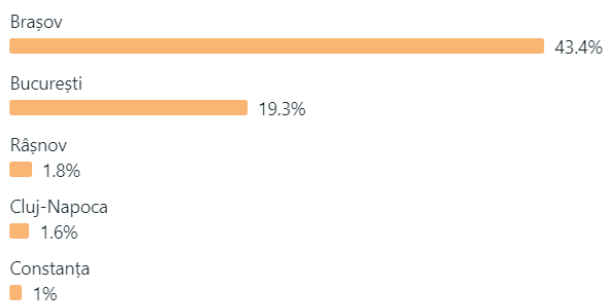
Urmăritori pe Instagram ⓘ

627

Vârstă și gen ⓘ

Principalele orașe

Principalele țări

Principalele țări

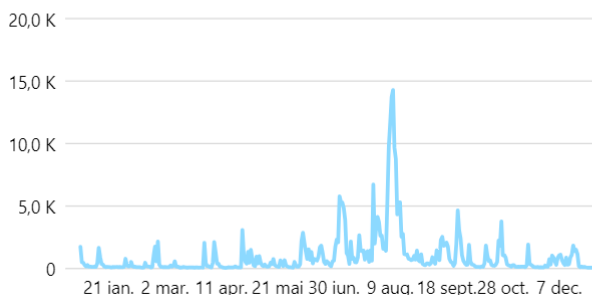

Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice a fost promovat foarte bine în presa scrisă, dar și în mediul on-line, pe site-uri dedicate artei și evenimentelor culturale, bloguri de specialitate, emisiuni radio și pe postul de televiziune RTT Brașov. Pagina de Facebook a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice a avut față de anul 2022 un impact de 132.466 persoane, în scădere cu 18%, dar cu o creștere de 16,8% a contului de Instagram. Pagina de Facebook a înregistrat 24.894 vizite în scădere cu 28,4%, dar observăm un impact bun în timpul desfășurării festivalului.

Topul postărilor este format din „Cea de-a 6-a ediție a Festivalului (...)”, 7 august 2023 (impact 18.1K persoane, 269 reacții, 56 distribuiri); „Concurs național de benzi desenate (...)”, 1 iulie 2023 (impact 9.4 k persoane, 113 clickuri pe link); „Lansarea concursului ediție a VI-a (...)”, 3 iulie 2023 (impact 9.3 k persoane, 161 clickuri pe link).

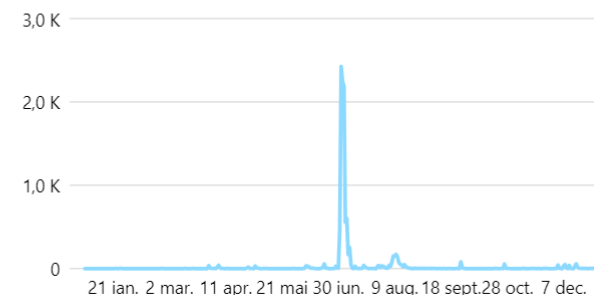
Impact pe Facebook ⓘ

132.466 ↓ 18%

Impactul contului de Instagram ⓘ

7.198 ↑ 16,8%

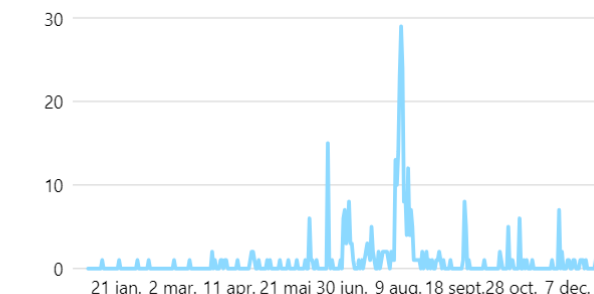
Vizite pe Facebook ⓘ

24.894 ↓ 28,4%

Vizite în profilul de Instagram ⓘ

359 ↑ 64,7%

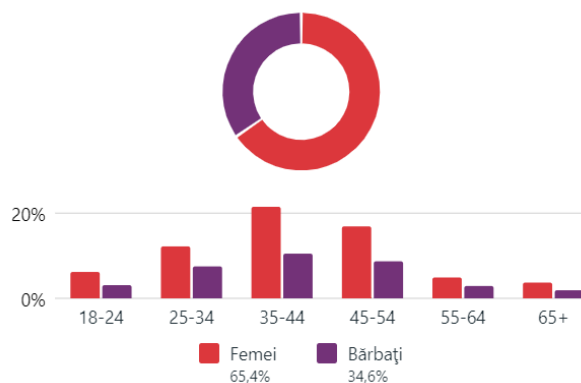
Urmăritori pe Facebook ⓘ

4.295

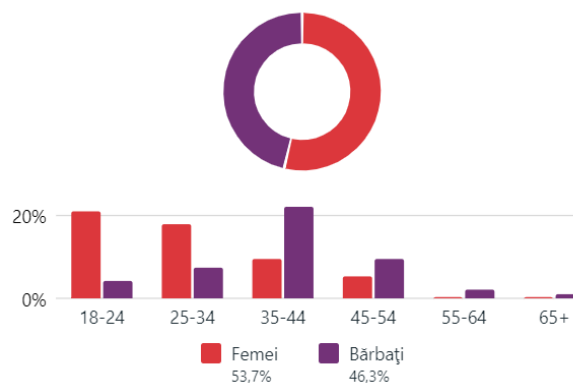
Urmăritori pe Instagram ⓘ

119

Vârstă și gen ⓘ

Vârstă și gen ⓘ

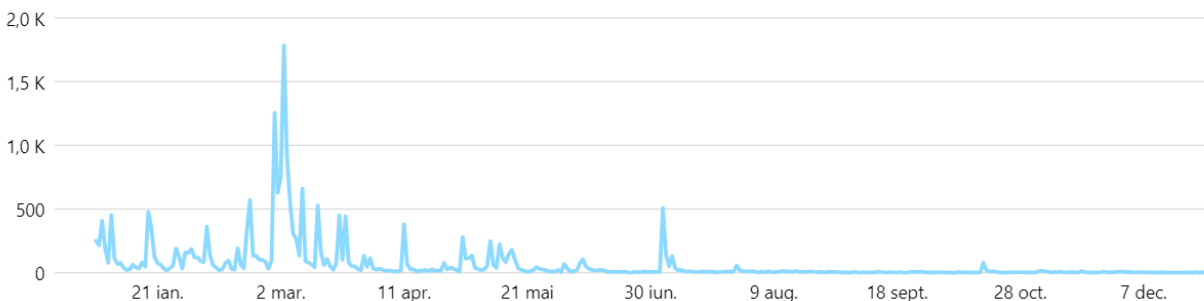

Pagina de Facebook a ajuns la 4.2 K urmăritori și 3.6 K aprecieri ale paginii. Audiența a fost mai ales din Brașov (27,5%), București (17,4%) și Cluj-Napoca (2,7%). Pe vârstă și gen, cele mai mari procente sunt la femeii cu vârsta 35-44 ani (21,5%), femeii cu vârsta 45-54 ani (16,8%), bărbați cu vârsta 35-44 ani (10,5%). 89,3 % accesări sunt din România. În topul extern avem Marea Britanie, Italia și Germania.

Impactul paginii CAN for Balkans în anul 2023 a fost de 9.309 persoane, în scădere cu 77,4% față de anul anterior, și un număr de 3.693 vizite, cu o mică scădere, 9,5%. Activitatea pe pagină a fost înregistrată în prima parte a anului, atunci când au avut loc ultimele activități din proiectul european.

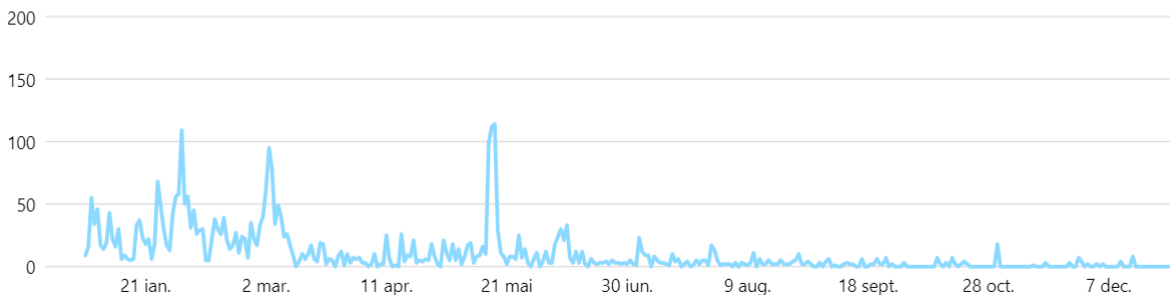
Impact pe Facebook ⓘ

9.309 ↓ 77,4%

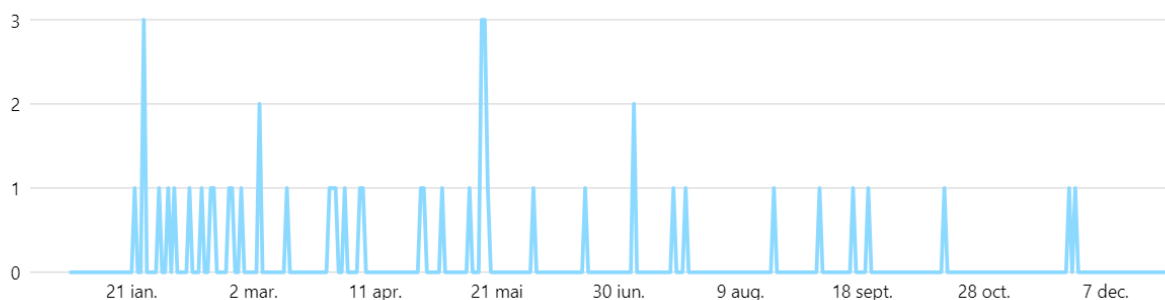
Vizite pe Facebook ⓘ

3.693 ↓ 9,5%

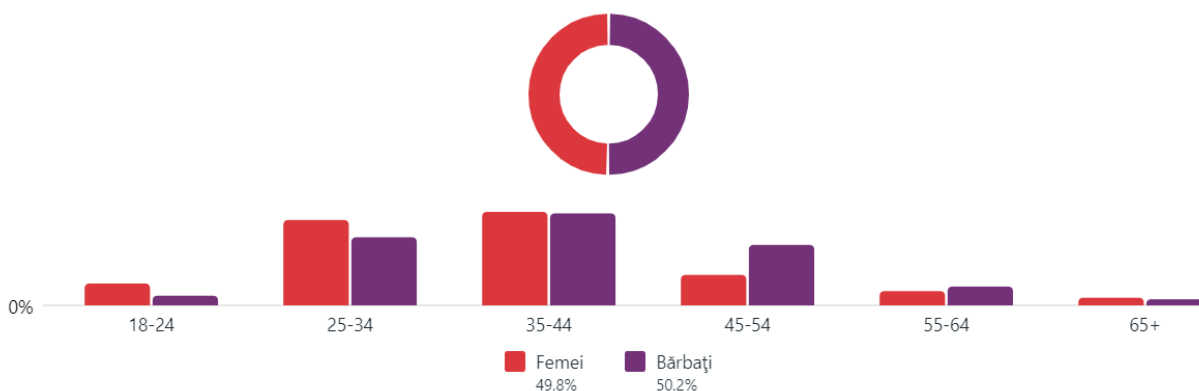
Noi aprecieri pentru Pagina de Facebook ⓘ

47 ↓ 54,8%

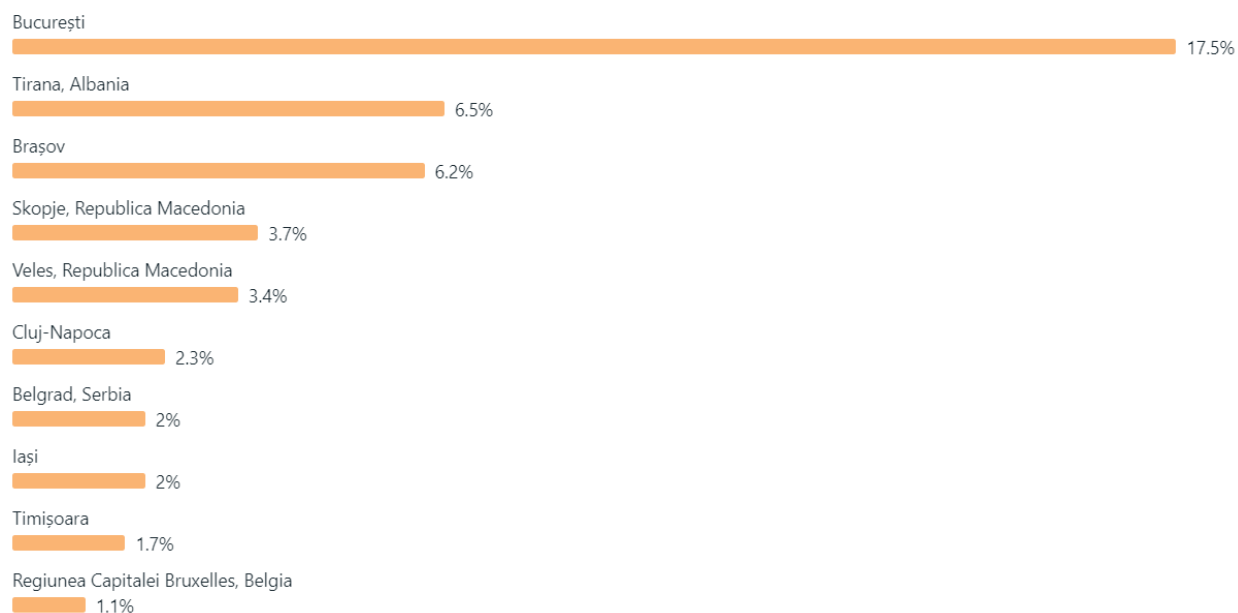
În privința audienței, pentru pagina de Facebook @canforbalkans, avem 49,8% femei și 50,2% bărbați, cu o concentrare la categoriile de vârstă 25 – 34 ani, unde sunt mai multe femei, și la 35 – 44 ani, unde procentul este aproape egal.

Vârstă și gen ⓘ

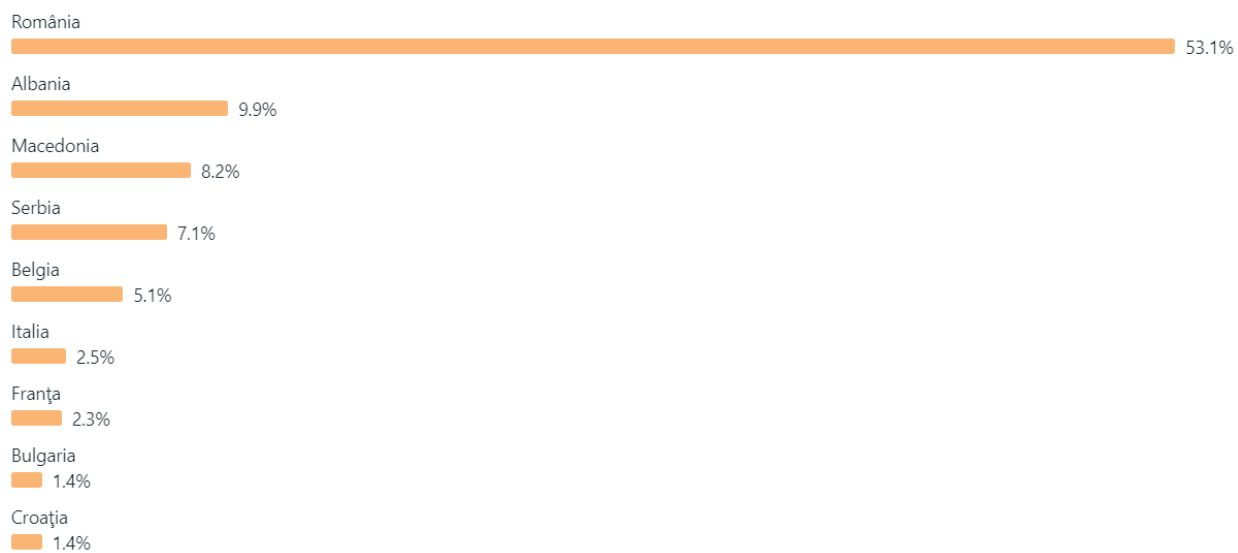

Pe localități, cei mai mulți urmăritori sunt din București (17,5%), Tirana (6,5%), Brașov (6,2%), Skopje (3,7 %), Veles (3,4 %), iar după criteriul țări, România (53,1%), Albania (9,9%), Macedonia de Nord (8,2%), Serbia (7,1%) și Belgia (5,1 %).

Principalele orașe

Principalele țări

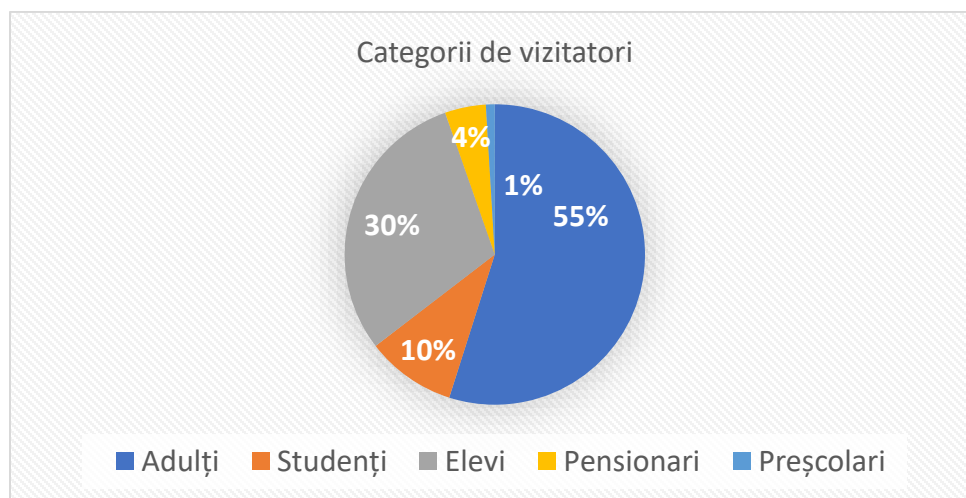

a6. Profilul beneficiarului actual

În cursul anului 2023, conform evidențelor financiar-contabile, expozițiile Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost vizitate de 37.932 persoane, din care 27.029 plătitori taxă de intrare și 10.903 neplătitori (bilete gratuite)¹.

După categorii de vârstă, muzeul a fost vizitat de 20.834 adulți, 3.672 studenți, 11.400 elevi, 1674 pensionari, 362 preșcolari și 1955 bilete unice.

Secție	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Casa Sfatului	10.910	16.445	12.167	21.622	25.178	27.633	23.978	6.554	13.003
Bastionul Țesătorilor	2.571	4.277	3.831	5.224	6.747	6.774	7.210	8.447	10.521
Bastionul Graft	3.113	3.786	2.954	362	4.306	3.675	0	0	0
Total Muzeu	16.594	24.508	18.952	27.208	36.231	38.082	31.188	15.001	23.524
Secție	2022	2023							
Casa Sfatului	19.504	21.746							
Bastionul Țesătorilor	12.989	16.186							
Bastionul Graft	0	0							
Total Muzeu	32.493	37.932							

După ce 2018 a fost anul cu numărul cel mai mare de vizitatori plătitori de bilete de intrare și cele mai mari încasări din taxa de intrare din perioada 2010 – 2018, iar în anul 2019 a fost înregistrat un regres îndeosebi din cauza închiderii Bastionului Graft, în anul 2020 a fost înregistrată o scădere dramatică a numărului vizitatorilor din cauza restricțiilor impuse de

¹ Aici nu sunt luați în calcul beneficiarii expozițiilor outdoor, expoziției „CAN for Balkans” și ai festivalurilor organizate de muzeu, în calitate de organizator principal sau partener, în alte spații decât cele administrate de muzeu.

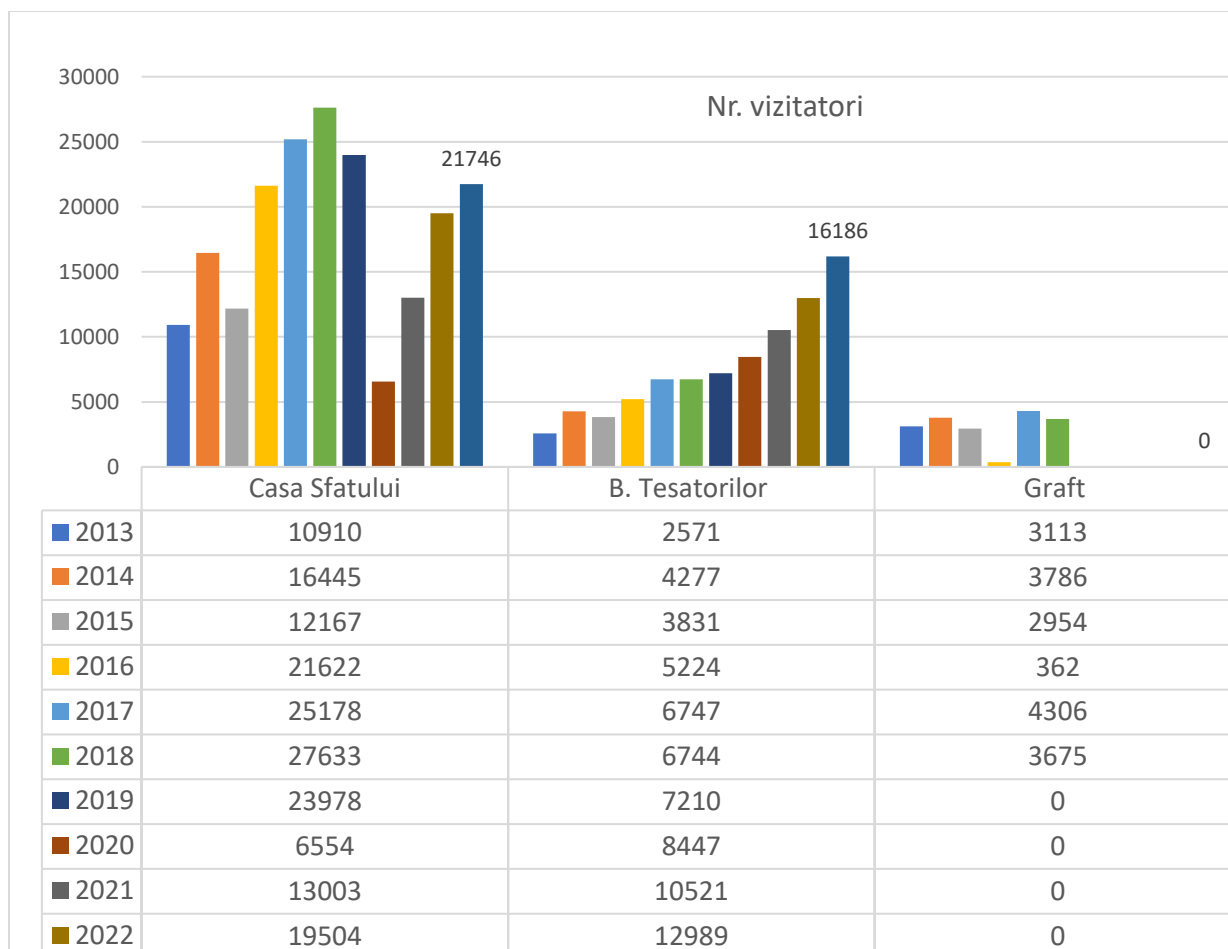
autorități pentru reducerea răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2 și a atitudinii temătoare a societății față de accesarea spațiilor expoziționale din interiorul muzeelor. De fapt, în anul 2020, muzeul a fost închis aproape 4 luni de zile. Față de anul 2019 remarcăm în 2020 o scădere cu 16.187 vizitatori, respectiv cu 48,1 %, și o scădere cu 55,34 % a încasărilor din taxa de intrare. Însă, în anul 2021 (din data de 25 octombrie, publicul vizitator a început să fie selectat pe baza certificatului digital al UE privind COVID), constatăm începutul unei reveniri a publicului larg în muzeul nostru. Sigur că nu au fost înregistrate cifre spectaculoase, însă remarcăm că numărul total de vizitatori din anul 2021 este superior celui din perioada anterioară anului 2013 și din anul 2015 și apropiat celui din anul 2014. Tendința de creștere a fost confirmată în 2022. 2023 este primul an pentru care numărul total al vizitatorilor a depășit anul anterior apariției pandemiei (2019) și pentru perioada 2013 – 2023, anul 2023 este al doilea cel mai bun an, după 2018.

Față de anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a înregistrat o creștere a numărului de vizitatori cu 16.74 % și a valorii totale a taxei de intrare cu 3.48 %. Valoarea totală a taxei de intrare încasată în anul 2023 este 123.194 lei, din care 17.820 lei valoarea biletelor unice vândute. Pe obiective turistice, suma totală se împarte în 63.439 lei la Casa Sfatului, cu 7.07 % mai puțin față de anul trecut (68.264 lei), și 59.755 lei la Bastionul Țesătorilor, cu 17.65 % mai mult față de încasările de anul trecut (50.790 lei). În anul 2023, Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut cele mai mari încasări din bilete de intrare din ultimii 34 de ani (de la înființare).

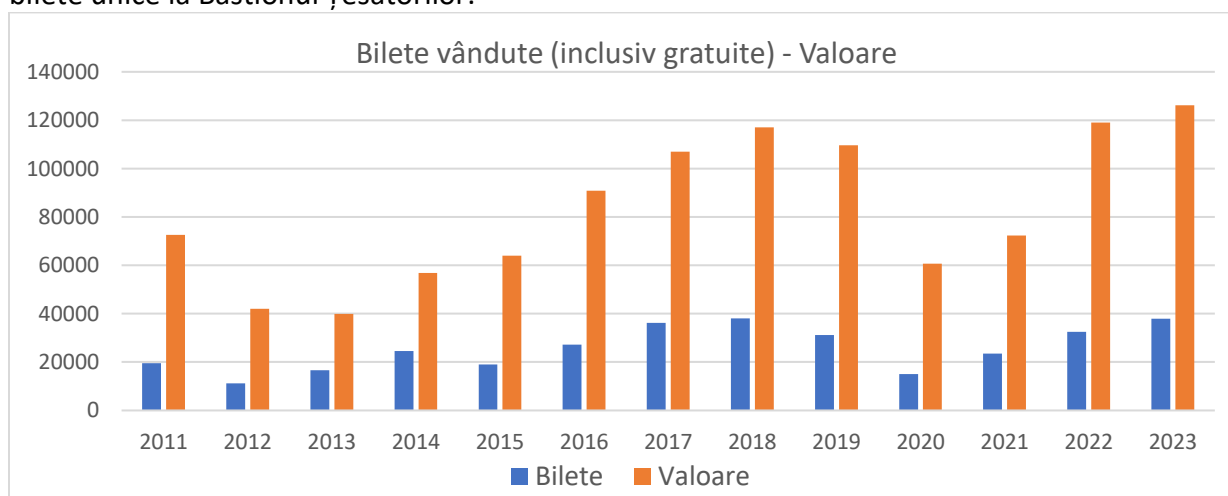
Bastionul Graft, închis încă din luna septembrie 2018, din cauza problemelor de securitate și microclimat, a rămas în afara circuitului de vizitare și în anul 2023.

An	Bilete vândute (inclusiv bilete gratuite)	Valoare (lei)
2011	19.535	72.575
2012	11.176	41.968
2013	16.594	39.957
2014	24.508	56.851
2015	18.952	63.997
2016	27.208	90.909
2017	36.231	106.957
2018	38.082	116.979
2019	31.188	109.578
2020	15.001	60.642
2021	23.524	72.332
2022	32.493	119.054
2023	37.932	123.194

	Preșcolari		Elevi		Studenți		Adulți		Pensionari	
2018	1 %	198	23 %	8923	20 %	7685	50 %	19109	6 %	2126
2019	1 %	184	17 %	5421	18 %	5460	58 %	18169	6 %	1954
2020	6 %	818	10 %	1430	17 %	2414	60 %	8420	7 %	913
2021	1 %	143	12 %	2874	16 %	3674	67 %	15871	4 %	962
2022	0 %	89	14 %	4555	25 %	7826	58 %	18204	3 %	1518
2023	1 %	362	30 %	11400	10 %	3672	55 %	20834	4 %	1674

Începând din decembrie 2021, Muzeul Județean de Istorie Brașov a început și vânzarea biletului unic de vizitare a muzeelor din subordinea Consiliului Județean Brașov, iar din mai 2022 și biletul „Brașov Visit Ticket”, care cuprinde muzeele din subordinea Consiliului Județean Brașov, Biserica Neagră și Prima Școală Românească, vândut prin platforma bilete on-line Booktes. În anul 2023 au fost vândute 1955 bilete unice, din care 947 bilete unice la Casa Sfatului și 1008 bilete unice la Bastionul Țesătorilor.

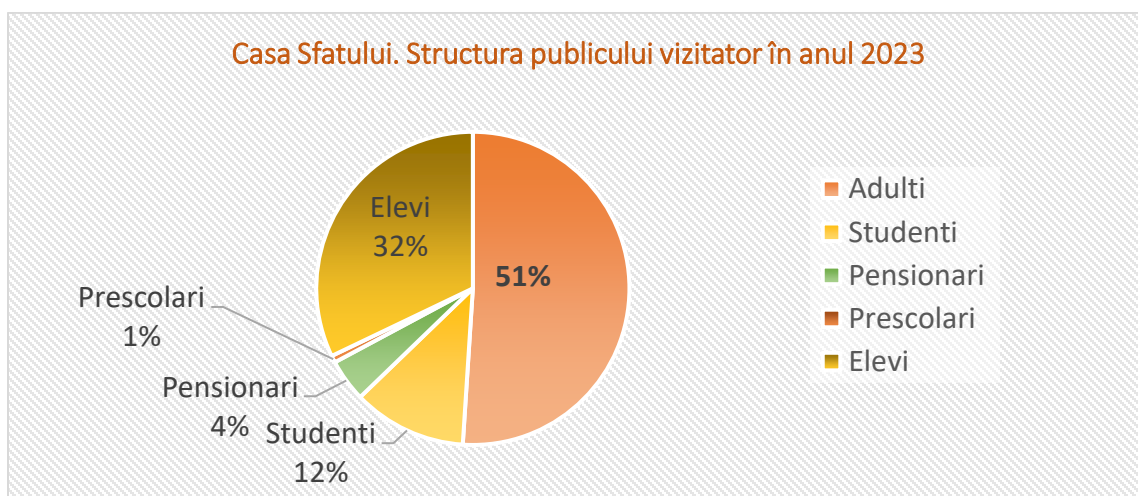

CASA SFATULUI

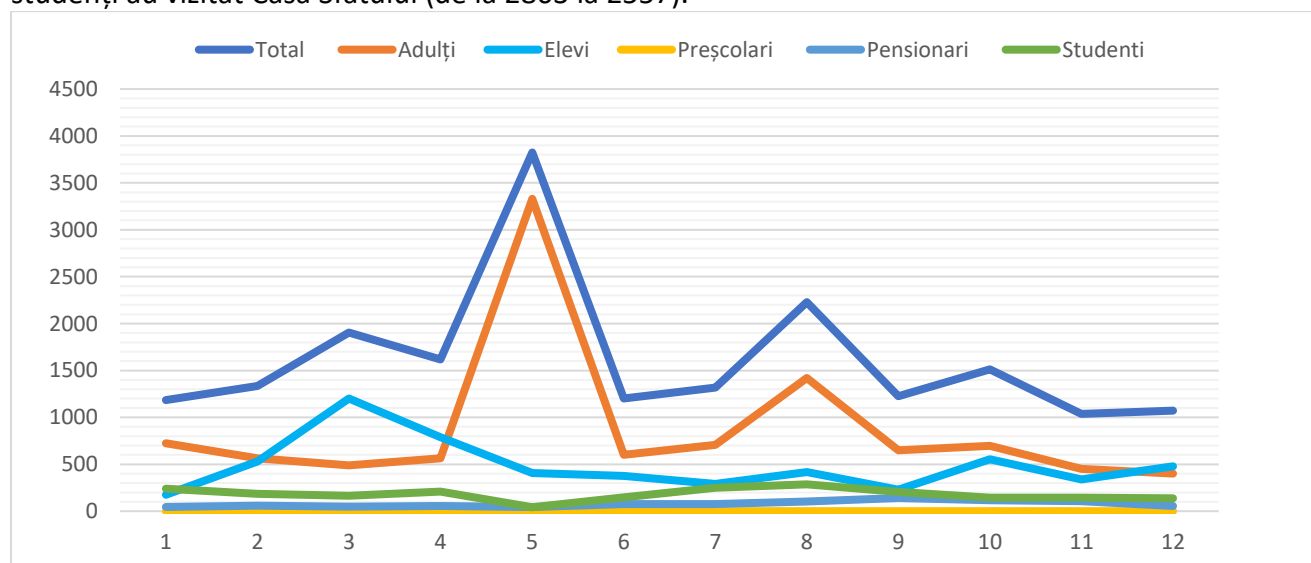
În anul 2021, Casa Sfatului a fost vizitată de 13.003 vizitatori, din care 9438 plătitori de bilet și 3565 cu bilete gratuite (1050 de „Noaptea Muzeelor”). În anul 2022, Casa Sfatului a fost vizitată de 19.504 vizitatori, din care 14.794 plătitori de bilet și 4710 cu bilete gratuite (2000 de „Noaptea Muzeelor”).

În anul 2023, Casa Sfatului a fost vizitată de 21.746 vizitatori, din care 15.509 plătitori de bilet și 6237 cu bilete gratuite (1450 de „Noaptea Muzeelor”). Astfel, față de perioada anterioară, avem o creștere a numărului vizitatorilor la Casa Sfatului.

În anul 2023, publicul vizitator de la Casa Sfatului se împarte în 11.097 adulți, 6981 elevi, 2557 studenți, 157 preșcolari, 954 pensionari și 947 persoane cu bilete unice.

Față de anul 2022, categoriile cu cele mai mari creșteri în anul 2023 au fost preșcolarii (de la 38 la 157). Apoi, au fost înregistrate creșteri pentru elevi (de la 5520 la 6981) și adulți (de la 9951 la 11097 vizitatori), o creștere nesemnificativă la pensionari (de la 931 la 954). Mai puțini studenți au vizitat Casa Sfatului (de la 2863 la 2557).

Casa Sfatului. Evoluția numărului vizitatorilor în anul 2023, pe categorii de public, fără bilete unice

Lunile cu cele mai puține vizite au fost noiembrie, decembrie și ianuarie, o situație obișnuită pentru fluxul de vizitatori la Casa Sfatului în fiecare an. Față de 2022, în perioada ianuarie – mai s-a înregistrat creștere, în ianuarie, februarie și martie chiar dublarea numărului de vizitatori, în schimb în perioada iunie – octombrie s-a înregistrat o scădere, după care, în noiembrie și decembrie s-a înregistrat creștere.

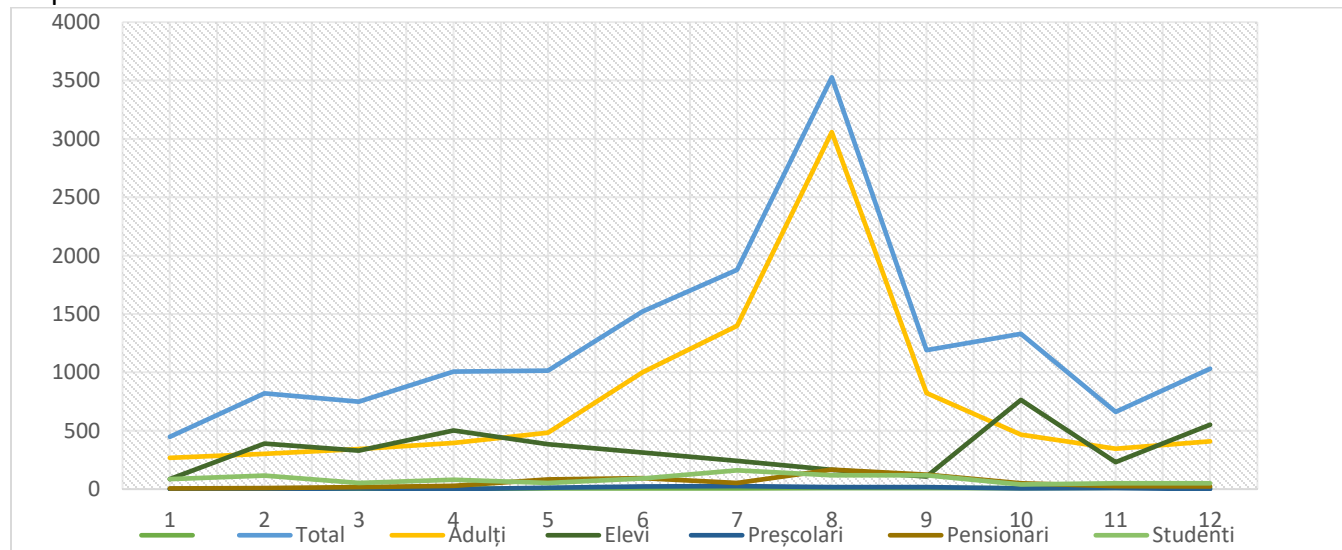
Interesant este faptul că, la fel ca în 2021 și 2022, în 2023 linia numărului total al vizitatorilor a fost „condusă” de evoluția fluxului de vizitatori din categoria adulți (bilet întreg). Publicul adult a preferat să viziteze Casa Sfatului în luna mai (3824 vizitatori), când o mare parte a participat în mod gratuit la Noaptea Muzeelor (1450 vizitatori), august (2227 vizitatori), martie (1903 vizitatori), aprilie (1618 vizitatori) și octombrie (1511 vizitatori).

Perioadele cu cele mai multe vizite ale elevilor au fost în martie (1201 vizitatori) și aprilie (790 vizitatori), iar lunile cu cele mai puține vizite au fost ianuarie (175 elevi, totuși o creștere dublă față de 2022) și septembrie (230).

Perioadele cu cele mai multe vizite ale studenților au fost august (286 vizitatori), iar cele mai slabe au fost mai (42 studenți), decembrie (137 studenți), noiembrie (143 studenți), octombrie (145 studenți).

BASTIONUL ȚESĂTORILOR

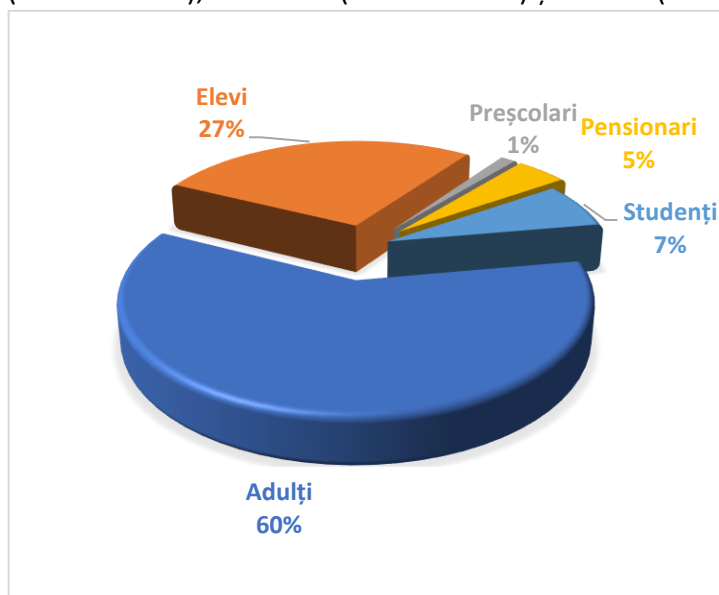
Bastionul Țesătorilor este secția muzeului care a înregistrat, în continuare, o creștere a numărului de vizitatori. După ce în anul 2019 a fost atins cel mai mare număr de vizitatori față de anii anteriori (7210 vizitatori) și în anul anormal 2020 a atins recordul de 8.447 vizitatori, în anul 2021, un alt an anormal, Muzeul Județean de Istorie Brașov a reușit să bată recordul anterior și să ajungă la 10.521 vizitatori în Bastionul Țesătorilor care deja își câștigase renumele de „Bastionul Artiștilor”. În anul 2022 au fost înregistrați 12.989 vizitatori. În anul 2023 a fost înregistrat cel mai mare număr de vizitatori din istoria recentă a bastionului: 16186 vizitatori, respectiv mai mult decât dublu numărului de vizitatori din anul 2019!

Bastionul Țesătorilor. Evoluția numărului vizitatorilor în anul 2023, pe categorii de public, fără bilete unice

Din **16.186 vizitatori ai Bastionului Țesătorilor** în anul 2023, 11.520 au fost plătitorii taxei de intrare și 4666 au avut intrare gratuită. Față de anul anterior, în 2023 au fost înregistrate 1581 mai multe persoane cu intrare gratuită.

În 2023, cele mai multe vizite s-au desfășurat în timpul stagiunii estivale a Bastionului Artiștilor, în august (3527 vizitatori români și străini), iulie (1878 vizitatori) și iunie (1521 vizitatori), apoi și în octombrie (1330 vizitatori). Lunile cu cele mai puține vizite au fost ianuarie (268 vizitatori), februarie (301 vizitatori) și martie (344 vizitatori).

Publicul vizitator se împarte în 9737 adulți, 4419 elevi, 1115 studenți, 205 preșcolari, 710 pensionari și 1008 vizitatori cu bilete unice.

La fel ca anul trecut, publicul adult a preferat să viziteze bastionul în lunile august (3058 vizitatori), iulie (1398 vizitatori), iunie (1101 vizitatori) și septembrie (823 vizitatori). Lunile cu cele mai puține vizite în bastionul de sub Tâmpa au fost ianuarie (268 vizitatori), februarie (301 vizitatori), martie (344) și noiembrie (346).

Preșcolarii nu au vizitat bastionul în aprilie și decembrie. Cei mai mulți elevi au fost în octombrie

(764 elevi), decembrie (551 elevi) și aprilie (503 elevi). Lunile cu cei mai puțini elevi vizitatori au fost ianuarie (86 elevi), septembrie (108 elevi) și august (166 elevi).

Cei mai mulți studenți au vizitat bastionul în lunile de vacanță – iulie (161 studenți), august (120 studenți) și septembrie (119), apoi în februarie (116). Lunile cu cei mai puțini studenți vizitatori au fost ianuarie (6), februarie (9) și martie (16).

Cei mai mulți pensionari au fost înregistrați în Bastionul Țesătorilor în august (167) și septembrie (125), iar cei mai puțini în octombrie (40), decembrie (50), noiembrie (51), mai (52), martie (53).

Menționăm că la **numărul total de vizitatori** ai Muzeului Județean de Istorie Brașov nu au fost adăugați vizitatorii expoziției „CAN for Balkans” la Bruxelles (Comics Art Museum), Leskovic, Veles, București (Biblioteca Națională a României), vizitatorii expozițiilor în aer liber din Piața Sfatului, Parcul Eroilor și Aeroportul Internațional Brașov-Ghimbav, vizitatorii expoziției „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului” de la Modarom, vizitatorii expozițiilor în aer liber organizate la București (Biblioteca Națională a României), Deva (Piața Unirii), Brăila (Parcul Monument, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila), Muzeul Național Peleş.

B. EVOLUȚIA PROFESIONALĂ A INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA ACESTEIA

b1. Adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității

În noiembrie 2010, plenul Consiliului Județean Brașov a aprobat *Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030*¹, „un document de planificare întocmit cu ajutorul cetățenilor cu scopul de a asigura cadrul programatic necesar creșterii nivelului de trai în județ respectând principiile dezvoltării durabile”. Întrebați care sunt principalele trei nemulțumiri, se pare că respondenții au semnalat și faptul că „autoritățile publice nu fac nimic pentru comunitate”. Din păcate, documentul nu specifică câți sau dacă cetățenii brașoveni respondenți au identificat cultura între necesitățile comunității. În schimb, este clar că principala îngrijorare pentru viitor exprimată de către respondenți era legată de „creșterea costului vieții – a prețurilor” (31 %).

Documentul realizat de Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov a stabilit viziunea de dezvoltare pentru orizontul de timp vizat: „Județul Brașov în 2030 este județul competitiv și prosper, atractiv pentru cei ce vor să locuiască sau să investească aici, precum și pentru cei ce vor să-l viziteze”.

Pentru următoarele două decenii, obiectivul strategic general pentru județul Brașov a fost sintetizat în formula: „Utilizarea eficientă a tuturor resurselor fizice și umane existente, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile, în vederea realizării unei dezvoltări economice și sociale care să ducă pe termen lung la creșterea calității vieții populației județului Brașov”. Pentru a duce la îndeplinire obiectivul strategic au fost propuse direcții principale de dezvoltare: „1. Dezvoltarea infrastructurii județului și a localității. Brașovul - principal nod de transport și comunicații; 2. Dezvoltarea turismului. Brașovul – capitala turismului românesc; 3. Consolidarea și dezvoltarea economiei județene. Dublarea PIB-ului brașovean până în 2020; 4. Dezvoltarea urbană policentrică. Zona metropolitană Brașov – capitala regiunii de dezvoltare Centru; 5. Îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu. Brașov – capitala verde a României; 6. Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»; 7. Dezvoltarea rurală – agricultura, sursă alternativă de venituri”.

Cultura apare menționată la direcția de dezvoltare „Dezvoltarea turismului” și direcția de dezvoltare „Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»”.

Între măsurile necesare îndeplinirii obiectivului „Dezvoltarea infrastructurii pentru a asigura creșterea atractivității și competitivității zonelor turistice cu potențial natural și cultural”, apare „conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural și cultural al comunităților locale”. O altă măsură propusă este „reabilitarea infrastructurii culturale” prin **„construcția, reabilitarea de muzee, săli de expoziție, așezăminte culturale, cinematografe,**

¹ *Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030*, Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, editor Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, decembrie 2010.

monumente istorice și case memoriale". Apoi, obiectivul „Promovarea și valorificarea obiectivelor turistice, a evenimentelor și manifestărilor locale” include și „valorificarea tradiției istorice și etnografice” prin „punerea în valoare și promovarea multiculturalității județului Brașov: valorificarea obiceiurilor tradiționale specifice diverselor etnii din județul Brașov, prioritate având cele cu caracter de unicitate: Borița – Tărlungeni; obiceiurile junilor – Brașov; Împușcatul cocoșului – Apața, etc.” și „sprijinirea și promovarea manifestărilor anuale de succes: festivalurile medievale, târgul de Crăciun, Octoberfest, concursuri aviatice, raliuri, spectacole naționale și internaționale de muzică clasică, muzică pop, jazz, operă și muzică populară, festivalurile de teatru, competiții sportive”. În sfârșit, pentru al treilea obiectiv, „Sprijinirea dezvoltării inițiativelor turistice”, o măsură este și „crearea de muzee vii în diverse perioade ale anului în preajma principalelor monumente istorice”.

Pentru un județ „competitiv, prosper, atractiv” în 2030, instituțiile muzeale apar menționate în strategie numai în contextul reabilitării infrastructurii culturale. Muzeele nu apar menționate între obiectivele și măsurile aferente direcției principale de dezvoltare „Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului / valorilor de a fi «Brașovean»”. La nivelul anului 2010, când a fost redactată, dezbătută și votată strategia, pentru îndeplinirea obiectivului de redefinire a statutului de a fi „brașovean” era prevăzută „dezvoltarea de proiecte care promovează valorile cultural - istorice și umane din/ale județului Brașov”, celelalte măsuri fiind „proiecte care promovează exemple de bune practici”, „măsuri de prevenire a migrației forței de muncă” și „crearea mai multor locuri de agrement și a spațiilor verzi și de recreere în localitățile județului”.

Strategia de dezvoltare a județului Brașov - orizonturi 2010 - 2020 – 2030 a rămas până acum singurul document de planificare strategică pe termen lung la nivel județean. În contextul necesității elaborării obiectivelor de management cultural, remarcăm că Județul Brașov nu deține un document de politică publică care ar fundamenta și ghida activitatea în domeniul culturii pe termen mediu și lung.

Proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024 a fost întocmit în septembrie 2019. În condițiile lipsei unor strategii culturale locale și al „anexării” culturii la domeniul turismului în strategiile de dezvoltare pe termen scurt, mediu sau lung, atât în cazul Consiliului Județean Brașov, ordonatorul principal de credite pentru instituția noastră, cât și al Primăriei Brașov, autoritatea reprezentativă pentru comunitatea brașoveană, sursa principală de inspirație și comparație a rămas *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020*.

În *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020*², în partea despre obiectivele strategice sectoriale, la domeniul „Patrimoniul cultural național mobil”, pornind de la obiectivul general care este acela de **protejare a patrimoniului cultural național mobil**, au fost stabilite următoarele obiective strategice specifice:

- Îmbogățirea patrimoniului cultural național prin cercetări, achiziții și recuperări de bunuri furate sau exportate ilegal.

² Prof. univ. Dr. Delia Mucică – coordonator, Dr. Anda Becuț, Bianca Bălșan, Lector univ. Dr. Carmen Croitoru, Dr. Pîrvu Ionică, Dr. Virgil Nițulescu, Alexandru Oprea, *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020, Centrul de Cercetare și Consultanță în Domeniul Culturii, 2014.*

- Stoparea spoliierilor (furturi, cercetări neautorizate, exporturi ilegale, distrugerii etc.) și instituirea unui sistem de protecție și pază corespunzător, inclusiv prin activarea instrumentelor de cooperare intracomunitare și transfrontieră.

- Promovarea cunoașterii patrimoniului mobil prin intermediul noilor tehnologii și prin susținerea unor campanii concertate de cunoaștere și apreciere, de punere în valoare a bunurilor din patrimoniul cultural național mobil.

- Susținerea diversificării ofertei specifice, a spațiilor și modalităților de expunere a bunurilor culturale și de interacțiune a publicului cu acestea.

- Susținerea și promovarea accesului și participării publicului la patrimoniul mobil.

- Susținerea dezvoltării pieței de artă din România pentru bunurile culturale (clasate sau nu) precum și pentru creația contemporană.

- Susținerea formării profesionale în profesiunile și meseriile specifice și creșterea competitivității specialiștilor pe piața unică.

În calitatea sa de cel mai important deținător de colecții de bunuri culturale mobile din județul Brașov, conform statutului, reglementat legislativ foarte clar, Muzeul Județean de Istorie Brașov are obligația de a avea între obiectivele sale generale protejarea patrimoniului cultural.

Dacă ne raportăm la obiectivele specifice enumerate mai sus, în proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024, obiectivul „patrimonial” a fost definit prin „asigurarea resurselor financiare necesare creșterii și dezvoltării colecțiilor muzeale; asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia; asigurarea conservării și restaurării patrimoniului; asigurarea valorificării superioare a patrimoniului”.

În acest sens, prin autoritatea sa de cercetare, supraveghere și control a siturilor arheologice din județul Brașov, conform proiectului de management, Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat cercetarea sistematică a Castrului roman de la Cumidava (Râșnov), în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, prin campanii anuale, ținând seama de dimensiunile sitului precum și de necesitatea unei cercetări temeinice și exhaustive, în conformitate cu normele de cercetare uzitate în lumea arheologică.

O problemă delicată pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov o reprezintă cercetările arheologice neautorizate (ex. căutătorii de comori), exporturile ilegale și distrugerile siturilor arheologice. Din mai 2014, Muzeul Județean de Istorie a inițiat o strategie comună a instituțiilor statului cu sarcini în domeniu, la nivelul județului Brașov (Inspectoratul Județean de Poliție Brașov, Direcția Județeană de Cultură Brașov, Muzeul Județean de Istorie Brașov).

O dovadă importantă în privința protejării patrimoniului este înființarea secției „Protejarea Patrimoniului”, conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, finalizat în decembrie 2020 și aprobat de autoritatea tutelară în 26 februarie 2021. În anul 2022, prin decizia managerului nr. 10 din 11 martie 2022, a fost constituită comisia de inventariere a colecției de arheologie, cea mai mare colecție de bunuri culturale din muzeu (113.111 piese în 2022). În anul 2023 a fost finalizată inventarierea colecției de numismatică și au fost inventariate 1860 bunuri culturale ale colecției de Arheologie unde, în continuare, au fost identificate și rezolvate probleme ale unei colecții moștenite cu mari probleme de evidență: 35 cu numere inventariate greșit, 41 fără număr de inventar.

În cazul clasării patrimoniului, o acțiune importantă începută în anul 2020 a fost clasarea de bunuri culturale cu valoare de patrimoniu istoric sportiv din colecția „Sport și Turism Montan”. În perioada noiembrie - decembrie 2020, au fost finalizate expertizele științifice și au fost depuse

la Ministerul Culturii dosarele de clasare pentru 25 de bunuri culturale. Pe 21 mai 2021 a fost emis Ordinul de clasare nr. 3065, prin care cele 25 de bunuri culturale mobile au fost clasate în patrimoniul cultural național, dintre care 2 bunuri culturale la categoria juridică „Tezaur”. Și în anul 2023, la fel ca în perioada 2020–2022, obiectivul specific „asigurarea conservării și restaurării patrimoniului” a fost abordat cu prioritate pentru bunurile culturale incluse în lista pieselor viitoarei expoziții permanente de la Olimpia. În anul 2022, toată colecția „Sport și Turism Montan” a fost evaluată. Documentația a fost realizată de Delia Voina, expert al Ministerului Culturii în evaluarea bunurilor culturale.

Pentru că Muzeul Județean de Istorie Brașov își desfășoară activitatea aproape în totalitate în clădiri care au statut de monument istoric și de arhitectură, o problemă administrativă importantă este întreținerea acestora și asigurarea unor condiții corespunzătoare, atât conservării patrimoniului, cât și vizitării lor de către publicul de muzeu. Astfel, strategia conducerii instituției a fost și rămâne „planificarea corectă și susținerea constantă a activității restauratorilor muzeului și asigurarea spațiilor care să respecte reglementările legale pentru laboratoarele de restaurare și depozitele colecțiilor muzeului”. Pe termen scurt, a fost aplicat un plan de acțiune pentru restaurarea/ pregătirea pieselor muzeale care urmează să fie selectate pentru noile expoziții permanente ale muzeului. Alte sarcini urgente, cuprinse în subprogramul „Restaurarea patrimoniului muzeal”, au fost restaurarea bunurilor descoperite în campaniile arheologice, a pieselor din colecțiile muzeului aflate în stare avansată de degradare dar și, cum deja am amintit, pregătirea pieselor pentru expozițiile permanente în lucru.

În privința „asigurării valorificării superioare a patrimoniului”, pentru că expunerea bunurilor culturale constituie una dintre trăsăturile definitorii ale activității specifice instituționale, acțiunea principală pentru îndeplinirea acestui obiectiv a fost concentrată și în 2023 pe reamenajarea și modernizarea expozițiilor permanente și organizarea unor expoziții temporare cu tematică de interes național și internațional.

În ultimii ani, Muzeul Județean de Istorie Brașov a reușit să câștige mai multe finanțări pentru proiectele sale culturale. Astfel, „Am fost cetățeanul Orașului Stalin” a fost finanțat de Comisia Europeană, prin programul „Europa pentru Cetățeni – Memorie istorică europeană”, Muzeul Județean de Istorie Brașov fiind în 2016 primul muzeu din România care a câștigat un concurs european de proiecte din această arie de finanțare. De asemenea, în perioada 2016 – 2019, instituția noastră a câștigat 8 proiecte finanțate de Administrația Fondului Cultural Național, fiind între instituțiile culturale din țară care au câștigat cele mai multe finanțări AFCN în ultimii ani: „Războaie în Bastionul Țesătorilor” (2016), „Războaie în Bastionul Țesătorilor – Rezidențe Artistice” (2017), „Orașul Stalin pe înțelesul tuturor” (2017), „Gala Brașov 1987” (2017), „Festivalul internațional de reconstituire istorică Brașov 2018”, „Monumente în mișcare – Patrimoniul dispărut al Brașovului” (2018), „Studio Dacia Felix” (2018), „Brașovul / 3 M” (2019). Cererea de finanțare scrisă de managerul muzeului pentru „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a avut ca obiectiv tocmai asigurarea valorificării superioare a patrimoniului, chiar apelul de finanțare fiind titrat ca apel pentru „susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”.

Aceste performanțe profesionale au continuat în anul 2020 prin câștigarea competiției europene apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019) din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă” al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură. În

anul 2022 au fost realizate cele mai importante activități ale proiectului european: finalizarea proiectului de cercetare, concursul artistic internațional, realizarea și itinerarea expoziției, editarea catalogului. Expoziția „CAN for Balkans”, realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în care, de asemenea, managerul Nicolae Pepene este curator, autor concept și design arhitectural, a fost prezentată cu succes, în perioada octombrie 2022 – martie 2023, la Brașov, într-un muzeu național (Muzeul Național de Istorie al Albaniei), la Bruxelles, în cel mai important muzeu de profil la nivel mondial (Centre Belge de la Bande Dessinée / Comics Art Museum), în Centrul Cultural Leskovac, locul în care în fiecare an este organizat cel mai important festival de benzi desenate pentru tinerii autori din Balcani, și în salonul de artă al Muzeului Orășenesc din Veles.

De asemenea, în anul 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a câștigat de pe primul loc competiția AFCN, în sesiunea de finanțare proiecte editoriale 2022, secțiunea Carte, cu romanul grafic „15 Noiembrie 1987” (autor Alexandra Gold). Succesul editorial a continuat în anul 2023 cu câștigarea finanțării AFCN pentru cartea „Cetățuia Brașovului” (autor Nicolae Pepene), carte care a obținut premiul de *Cartea anului 2023 la Brașov*, decernat în cadrul Galei Premiilor Anului în Cultură la Brașov 2023, organizată de Consorțiul Cultural Corona.

În 2021 și 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a participat la marea expoziție de succes „Tezaure arheologice din România. Rădăcini dacice și romane” organizată la Muzeul Național de Arheologie din Madrid. Expoziția a fost păstrată la Madrid până la 27 februarie 2022. Apoi, a fost prelungit împrumutul pieselor istorice către Muzeul Național de Istorie a României pentru expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, deschisă în fostul palat al Poștei din București, pe 27 octombrie 2022. În continuarea colaborării cu Muzeul Național de Istorie a României, muzeul nostru a participat cu patrimoniu și la expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, organizată la Museo Nazionale Romano din Italia, la Roma, la Terme de Diocletiano, în perioada noiembrie 2023 – aprilie 2024.

O expoziție foarte importantă pentru noi, reper în valorificarea patrimoniului național, a fost expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” de la Casa Sfaturii, deschisă în 2022 dar păstrată până în prezent. Pentru prima oară cel mai vechi document scris în limba română, păstrat până în prezent, a fost prezentat într-o expoziție deschisă publicului larg!

În privința promovării și cunoașterii patrimoniului, un obiectiv principal al proiectului de management 2019-2024 este „identificare de noi mijloace de mediatizare și promovare; folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului; identificarea beneficiarilor țintă; identificarea necesităților culturale ale comunității brașovene prin realizarea periodică a studiilor și anchetelor sociologice; îmbunătățirea imaginii muzeului”.

Pentru atingerea țăintelor acestui obiectiv, a fost continuată colaborarea excelentă cu presa locală și a fost actualizat parteneriatul cu Agenția Națională de Presă AGERPRES, cel mai important parteneriat media din istoria muzeului. În anul 2020 a fost încheiat un parteneriat cu revista „Historia” pentru promovarea Festivalului de Benzi Desenate Istorice dar și a proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. În anul 2022, „Historia” a promovat în mod constant acțiunile culturale ale muzeului nostru. În anul 2020, website-ul muzeului (www.istoriebrasov.ro) a fost extins prin adăugarea secțiunii „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, concepută ca un site reprezentativ independent, cu posibilitatea separării în timp de website-ul general al muzeului. De asemenea, tot în acest an au fost deschise paginile de Facebook *Bastionul Artiștilor și Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*. Acestea au

fost administrate cu succes și în perioada 2021 - 2023. Însă obiectivul principal a fost atins în toate coordonatele sale, cu un impact apreciat atât de comunitatea brașoveană, cât și de lumea artistică, în primul rând prin asigurarea continuității proiectului „Bastionul Artiștilor”, lansat în primul an de pandemie, acțiune culturală care a însemnat nu numai folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului, a beneficiarilor țintă, de la preșcolari la seniori, de la pasionați de artele spectacolului la persoane fără un consum cultural dezvoltat dar dornice să beneficieze de activități pozitive în vreme de pandemie, ci și un răspuns prompt la necesitățile artiștilor independenți, afectați de anularea sau amânarea agendelor culturale locale, naționale și internaționale. Sigur că îndeplinirea obiectivului a însemnat din primul moment și o îmbunătățire a imaginii muzeului și o consolidare a statutului său de operator cultural. Dovada cea mai simplă este declararea „Bastionului Artiștilor” drept „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov”, de către evaluatori ai Consorțiului Cultural Corona dar și datorită votului publicului.

În cazul **obiectivelor strategice transversale** ale *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014 – 2020*, începem analiza noastră comparativă cu „Dezvoltarea și diversificarea ofertei specifice a muzeelor, în special prin integrarea dimensiunii participative și prin accentuarea rolului educațional și de protejare a identităților culturale pe care îl are acest tip de instituție”.

Acest obiectiv strategic pentru întărirea capacității instituționale a reprezentat o „sursă de inspirație” pentru stabilirea obiectivului general al proiectului de management al Muzeului de Istorie Brașov pentru perioada 2014-2019, preluat și pentru perioada 2019-2024: transformarea Muzeului de Istorie Brașov/ Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru **prezentarea identității istorice locale**.

Pentru o instituție culturală care acționează într-o țară a comunității europene, într-o Europă care proclamă unitatea în diversitate și într-o societate care este în plin proces de globalizare, Muzeul Județean de Istorie Brașov trebuie să fie un „arbore genealogic”, o lecție de istorie vie, un discurs, o carte de identitate și un testament al comunității brașovene.

Astfel, valorificarea patrimoniului muzeului printr-un discurs personalizat comunității brașovene respectă un obiectiv specific recomandat la nivel național pentru întărirea capacității instituționale: „Întărirea rolului major pe care îl pot juca muzeele, ca factor de coeziune socială, atât în mediul rural, prin promovarea tradițiilor locale, cât și în mediul urban, prin **afirmarea identității culturale a locuitorilor orașelor**”.

Primul pas a fost făcut prin regândirea demersului expozițional, o agendă culturală cu festivaluri culturale inedite și constituirea unui portofoliu de proiecte de educație muzeală ținând cont de istoria locală, necesitățile comunității locale, dezvoltarea turismului cultural și evoluția instituției pe baza principiilor muzeologiei contemporane.

Și în 2023, direcția principală de acțiune pe termen scurt a rămas reamenajarea expozițiilor permanente. Astfel, tematica expozițiilor de la Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Olimpia beneficiază în prezent de un concept muzeal care urmărește în primul rând promovarea istoriei județului Brașov. La parterul Casei Sfatului a fost deschisă expoziția permanentă „Identitatea istorică a Brașovului: Rădăcinile – Orașul Coroanei - Brașoveniile”.

De asemenea, programul muzeal dedicat valorificării patrimoniului cultural a inclus expoziții temporare cu teme alese din istoria locală, promovarea filmului documentar dedicat revoltei din 15 Noiembrie 1987, realizat de muzeul nostru împreună cu Casa de Producție TVR, și

un plan editorial care a urmărit profitabilitatea, promovarea profesionistă a muzeului și a istoriei locale, regionale și naționale, susținerea activității științifice, concretizat în anul 2022 prin romanul grafic *15 Noiembrie 1987* (autor Alexandra Gold), catalogul internațional *CAN for Balkans*, o premieră la nivel mondial în domeniul benzii desenate istorice, și *Râșnov, Arx Suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate* (autor A.A. Rusu), o carte fundamentală pentru istoria fortificațiilor medievale din Transilvania. În anul 2023 a fost publicată *Živé pochodně v sovětském bloku / Torțe vii în blocul sovietic* (autor Petr Blažek) și prima monografie istorică a unui monument istoric din Brașov, *Cetățuia Brașovului* (autor Nicolae Pepene).

Un alt obiectiv specific al muzeelor din România este „Transformarea muzeului în **mediator cultural** și în **beneficiar** și **creator de servicii** pe piața culturală prin potențarea valențelor culturale pe care acest tip de instituție le are”. Acest obiectiv a fost asumat pe termen mediu și lung în proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov. Pentru întărirea capacității sale instituționale, instituția culturală brașoveană a început să fie angrenată, în calitate de organizator sau partener, în proiecte culturale de anvergură națională și internațională, prezentate atât în țară cât și în străinătate, în colaborare cu instituții muzeale și culturale de prestigiu. Mai întâi, muzeul a susținut evenimente culturale de calitate desfășurate pe teritoriul județului Brașov, organizate în parteneriat, și a găzduit spectacole în curtea Bastionului Țesătorilor și rezidențe artistice în Bastionul Graft și Bastionul Țesătorilor.

În anul 2016 s-a trecut la un nivel superior de acțiune prin proiectul cofinanțat AFCN „Războaie în Bastionul Țesătorilor”, proiectul finanțat de Comisia Europeană, componenta „Memorie istorică europeană”, „I was citizen of Stalin town”, și evenimentele „Brașov 1916”, prima ediție a Festivalului Internațional de Reconstituire Istorică, „Centenarul Vânătorilor de Munte din România”, „Istoria în roz! Roz pentru viață!”, „vibrate! Festival” și „AMURAL – Festival Vizual”.

În anul 2017 a fost asigurată continuitatea acțiunilor prin implementarea proiectului european, trei alte proiecte cofinanțate AFCN („Orașul Stalin pe înțelesul tuturor”, „Gala Brașov 1987” și „Războaie în Bastionul Țesătorilor – Rezidențe Artistice”), proiectul „Brașov 1987”, a II-a ediție a Festivalului Internațional de Reconstituire Istorică Brașov, prima ediție a Festivalului „Promenadele Brașovului” și expozițiile din Piața Sfatului.

La începutul anului 2018 a fost înregistrată finalizarea cu succes a proiectului european „I was citizen of Stalin town”. Apoi, Muzeul Județean de Istorie Brașov a câștigat trei proiecte cofinanțate AFCN („Studio Dacia Felix”, „Monumente în mișcare – Patrimoniu dispărut” și „Festivalul Internațional de Reconstituire Istorică Brașov 2018”). Atât în țară cât și în străinătate, în colaborare cu instituții muzeale și culturale de prestigiu, muzeul nostru a participat la realizarea unor proiecte culturale de anvergură: „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” (Dublin, Montreal, Quebec, Washington DC), „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei românești”, „Cerbul de Aur 50 de ani”, „Salonul BD Brașov – România 100 în benzi desenate” etc.

În anul 2019, muzeul a câștigat și implementat cu succes proiectul cofinanțat AFCN „Brașovul / 3M” care a deschis și modernizarea expoziției permanente de la Bastionul Țesătorilor și a depus cererea de finanțare pentru expoziția „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. De asemenea, a continuat itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în străinătate: S.U.A. (Philadelphia, Chicago, St. Paul), Belgia (Bruxelles) și Franța (Paris).

Însă, poate cel mai bine, muzeul a îndeplinit funcțiile de mediator cultural și creator de servicii pe piața culturală prin proiectul editorial al primului album colectiv de benzi desenate istorice din România, albumul *Istории din '89 în benzi desenate*, proiect care în decembrie 2019 a reunit 39 de artiști. În anul 2020, albumul a fost tradus în limba franceză și publicat, editorul vizând cea mai puternică piață de bandă desenată din lume (Franța – Belgia). Din păcate, pandemia a anulat prezența producției noastre editoriale la Târgul de Carte de la Paris din martie 2020.

În anul 2020, după o amânare provocată de motivele obiective impuse de pandemie, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a fost prezentată cu mult succes la Maryhill Museum of Art. Într-un an al neprevăzutului, tragediilor și restricțiilor sociale, sanitare și culturale, muzeul a devenit prin „Bastionul Artiștilor” un mediator care a salvat viața culturală din Brașov în anul 2020 și a potențat valențele culturale ale Bastionului Țesătorilor la o mărime pe care acesta nu a mai înregistrat-o în istoria sa. Acest statut a fost respectat și în perioada 2021 – 2023 datorită stagiunilor estivale ale „Bastionului Artiștilor”, mai ales prin proiectul „Jazz Bastion”.

Tot în teribilul an 2020, muzeul a obținut cea mai importantă oportunitate din istoria sa în privința calității de mediator cultural internațional prin câștigarea concursului de proiecte din apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019) din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă” al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură. În anul 2021 a început implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. De asemenea, obiectivele proiectului european câștigător, în care Muzeul Județean de Istorie Brașov este lider de proiect, contribuie la îndeplinirea unui obiectiv strategic general transversal de nivel național: „Promovarea intervenției culturale pentru categoriile vulnerabile”. „CAN for Balkans” urmărește mobilizarea potențialului istoriei pentru stimularea creativității artiștilor în scopul combaterii stereotipurilor culturale și a prejudecăților cu rădăcini istorice.

În anul 2022, 27 artiști din 7 țări au participat la concursul internațional pentru benzi desenate istorice noi cu tema „Balcanii în istorie” și expoziția realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost prezentată cu mult succes la Brașov, Tirana și Bruxelles. În anul 2023, după închiderea la Bruxelles, expoziția a fost itinerată în Serbia, la Leskovac, în Macedonia de Nord, la Veles, și la Biblioteca Națională a României.

În mai 2023, „Comisia Europeană” ne-a confirmat implementarea cu succes a proiectului internațional „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”.

Un alt proiect cultural internațional de prestigiu dezvoltat de muzeul nostru începând din februarie 2023 este itinerarea expoziției „Începuturile sporturilor de iarnă din România” în Belgia. Acțiunea culturală s-a desfășurat la invitația și cu sprijinul Ambasadei României în Regatul Belgiei și a cuprins până acum prezentarea expoziției la Bruxelles și, de curând, la Leuven.

De asemenea, un proiect cu anvergură internațională care evidențiază calitatea de mediator cultural a muzeului nostru este realizarea expoziției „Istории din 89 în benzi desenate” la Lisabona, la invitația și cu sprijinul Institutului Cultural Român din Lisabona. Au fost expuse la sediul ICR Lisabona și au fost promovate în presa portugheză lucrările a 15 artiști români, în general tineri artiști, doi dintre ei fiind prezenți și la vernisaj. Apoi, o altă selecție de lucrări din album a fost expusă în Albania, la Corça, la centrul de expoziții al Bibliotecii „Thimi Mitko”, cu

ocazia unui eveniment care a marcat aniversarea a 110 ani de la stabilirea de relații diplomatice Albania-România.

Așa cum indică și strategia națională, folosind *Planul de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități*, aprobat prin Legea nr 351 din 2001, cu modificările și completările ulterioare, printre indicatorii cantitativi și calitativi minimali de definire a municipiilor se numără și cei privind infrastructura culturală. Din nefericire, în prezent, muzeele, deși sunt memoria colectivității, nu sunt pe lista facilităților culturale obligatorii. Deși parte a infrastructurii clasice, muzeele sunt în topul național al celor mai puțin necesare tipuri de infrastructură culturală publică, indiferent de grupele de vârstă.

Și în prezent, toate muzeele brașovene de nivel județean își desfășoară activitatea în spații pentru care nu dețin dreptul de proprietate sau administrare. În cazul Muzeului Județean de Istorie, proprietarul Casei Sfatului este „Comunitatea orașului Brașov”, cu continuatorul său asumat juridic, Primăria Brașov, proprietarul Bastionului Țesătorilor este Biserica Evanghelică C.A. din România - Parohia Brașov.

Situația juridică a spațiilor în care Muzeul Județean de Istorie își desfășoară activitatea nu a permis lucrări de reparații capitale sau alte lucrări importante de amenajare / reabilitare a interioarelor clădirilor. Totuși, în 2021, muzeul a reușit să „securizeze” clădirile istorice și patrimoniul păstrat în acestea prin reparațiile executate în regim de urgență la învelitoarea acoperișului Casei Sfatului și la acoperișul clădirii în care se află sala de expoziție de la Bastionul Țesătorilor.

În acest context, obiectivul strategic național „Dezvoltarea infrastructurii culturale prin reabilitarea celei existente și prin construirea de noi facilități” s-a transformat în cazul Muzeului Județean de Istorie Brașov în „reglementarea statutului juridic pentru spațiile aflate în administrarea instituției” și „modernizarea infrastructurii muzeale”.

Sfârșitul anului 2017 a fost marcat de o mare realizare în privința infrastructurii muzeului: clădirea „OLIMPIA” a primit destinație muzeală și a intrat în administrarea Muzeului Județean de Istorie Brașov. Deși a fost îndeplinit obiectivul amenajării expoziționale pentru sala de expoziții temporare, prin lucrări efectuate exclusiv cu resurse proprii, din păcate, starea de degradare a clădirii și lipsa instalațiilor necesare funcționării destinației muzeale au determinat blocarea proiectului amenajării expoziției permanente „OLIMPIA – Muzeul sportului și turismului montan din Brașov”. Totuși, în anul 2020 remarcăm realizarea de către muzeu a procedurii simplificate de achiziție pentru lucrarea „PT + Execuție, reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia”, finalizarea proiectului tehnic și obținerea avizelor necesare pentru eliberarea autorizației de construcție dar și semnarea contractului de finanțare și apoi începutul implementării de către muzeu a sprijinului financiar nerambursabil câștigat pentru proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan” din cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Lipsa de seriozitate a primului executant al lucrărilor, rezilierea primului contract de execuție și reluarea procedurii de achiziție, problemele identificate de al doilea executant la proiectul tehnic și creșterea prețurilor la materiale au determinat întârzierea deschiderii muzeului de la Olimpia. În anul 2022, cu sprijinul Consiliului Județean Brașov, a fost reluat șantierul și s-a ajuns la un stadiu fizic de execuție al lucrărilor de 62 %. În decembrie 2023, lucrările au fost finalizate și în prezent se desfășoară procedura de recepție finală a obiectivului.

În anul 2020, după o lungă perioadă de așteptare, Muzeul Județean de Istorie Brașov a obținut dreptul de administrare pentru Casa Sfatului prin încheierea contractului de dare în administrare nr. 1756/18.08.2020, anexă la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Brașov nr. 416/31.07.2020. Prin urmare, în anul 2021, muzeul a avut cadrul legal pentru executarea primelor lucrări de reparații la Casa Sfatului (acoperiș). Din păcate, în anul 2022 chiar Primăria Municipiului Brașov a pus în pericol integritatea monumentului istoric și destinația de muzeu a acestuia prin organizarea superficială a unui concurs de proiecte arhitecturale pentru Piața Sfatului, în care a fost desemnată câștigătoare o soluție extravagantă, cu mari curenți profesionale, agresivă cu monumentul istoric Casa Sfatului și indiferentă față de funcționarea unui muzeu în Casa Sfatului. Intervenția fermă a managerului muzeului și prevederile contractuale în relația cu proprietarul Primăria Municipiului Brașov au determinat primăria să modifice proiectul de amenajare, renunțând la intervențiile fanteziste, agresive și neprofesioniste solicitate de proiectant asupra Casei Sfatului.

Obiectivul strategic general „creșterea accesului și participării tinerilor la viața culturală” este cuprins de planul de management în obiectivul „Constituirea unui portofoliu de proiecte de educație muzeală ținând cont de necesitățile comunității locale” și în obiectivul „Dezvoltarea și extinderea parteneriatelor cu societatea civilă și folosirea voluntariatului în activitățile muzeului”. În anul 2023 remarcăm, la nivelul publicului tânăr și în privința artiștilor tineri implicați în program, parteneriatele pentru „Jazz Bastion” în cadrul stagiunii Bastionului Artiștilor, masterclass-ul și atelierele artistice din cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov 2023. În privința folosirii voluntariatului în activitățile muzeului menționăm că în cele mai importante activități culturale din 2023 am avut sprijinul voluntarilor tineri: 15 la Noaptea Muzeelor și 7 la Bastionul Artiștilor.

Creșterea și diversificarea ofertei și consumului cultural sunt alte obiective strategice din perspectiva politicilor și strategiilor în domeniul culturii. În strategia națională sectorială pentru perioada 2014-2020 a fost pus accentul pe diversitatea culturală și efectele sale asupra dezvoltării economice și incluziunii sociale. Și aceste obiective strategice au fost atinse în anul 2023 prin stagiunea Bastionului Artiștilor, expoziția temporară „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”, expoziția temporară „Scurtă istorie despre GOPO”, expozițiile tematice în aer liber organizate în Brașov, expoziția „1922 – Anul Centenarului” itinerată la Castelul Peleş și Deva și expoziția de benzi desenate istorice „Istoria contrafactuală” la București și Brăila.

Evaluarea activității Muzeului Județean de Istorie Brașov, îndeosebi pentru ordonatorul de credite, se măsoară în numărul de consumatori culturali. Astfel, un obiectiv al proiectului de management a fost creșterea și diversificarea categoriilor de public/consumator cultural.

Diferența față de obiectivul specific al strategiei naționale este faptul că nu s-a propus accentuarea pe categorii vulnerabile. Acțiunile principale propuse pentru îndeplinirea obiectivului au fost promovarea programului de educație muzeală în școlile din orașul Brașov și Țara Bârsei și extinderea proiectului de educație muzeală „Muzeul de Istorie Brașov – Muzeul Județului Nostru” pentru elevii și non-vizitatorii din orașele și comunele județului, o acțiune susținută și de strategia națională prin recomandarea acțiunii „delocalizării și apropierea ofertei de comunități, chiar intrarea în comunitate”.

O categorie foarte importantă de public este formată din turiștii români și străini. Orientarea către turismul cultural se suprapune pe necesitatea promovării identității și patrimoniului local. Acțiunile din anul 2023 cu un succes deosebit în rândul turiștilor a fost vechea

expoziție temporară „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!” dar și expozițiile noi „Scurtă istorie despre GOPO” și „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”, precum și noua parte din expoziția permanentă „Identitatea istorică a Brașovului”, expozițiile outdoor din Piața Sfatului și Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav și stagiunea Bastionul Artiștilor din Bastionul Țesătorilor.

Obiectivul general al *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014 – 2020* „promovarea digitizării și accesibilitatea online a resursele culturale naționale” a fost atins de Muzeul Județean de Istorie Brașov prin continuarea colaborării, și în anul 2023, cu Arhivele Naționale ale României – Serviciul județean Brașov pentru digitizarea colecțiilor de fotografie istorică, înregistrări audio și video.

Un obiectiv general al Strategiei tratat secundar de proiectul de management este „Facilitarea și stimularea accesului pe piață internațională a operatorilor români din domeniul cultural, atât în privința exportului clasic de bunuri și servicii culturale, cât și în privința accesului și exploatarea oportunităților oferite de mediul pieței digitale”. Pe lângă rezultatele deosebite obținute în cadrul proiectului european „Am fost cetățeanul Orașului Stalin” și itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în Irlanda, S.U.A., Canada, Franța, Belgia și, din 2023, în Republica Moldova, acest obiectiv general a fost abordat în totalitatea sa prin proiectul internațional „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans” care a presupus și realizarea unei platforme digitale online a benzii desenate istorice europene și o expoziție muzeală multimedia realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov itinerată în Serbia, Macedonia de Nord, Albania și Belgia. Pentru exportul de bunuri și servicii culturale trebuie să menționăm și expozițiile deschise de muzeul nostru la Bruxelles („Începuturile sporturilor de iarnă din România”) și, mai ales, la Lisabona și Corca (Istorii din 89 în benzi desenate”).

În concluzie, proiectul de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024 este în concordanță cu *Strategia națională sectorială în domeniul culturii 2014 – 2020* și respectă prevederile strategiilor locale de dezvoltare durabilă. El valorifică oportunitățile asigurate de patrimoniul istoric al Județului Brașov, păstrează muzeul în viața comunității și este un răspuns cultural local la aceleași amenințări identificate de strategia națională: subfinanțarea culturii și lipsa investițiilor, scindarea culturii moderne în cultura de elită și cultura de masă, creșterea concurenței pentru timpul liber al populației. O analiză comparativă care pleacă de la aceleași amenințări ajunge și la aceeași concluzie: a fi „brașovean” în 2030 poate însemna și un consumator pasiv de conținuturi creative mai mult sau mai puțin importate, un cetățean fără identitate culturală, sărac spiritual, dispus să-și moduleze istoria după pretențiile mediului comercial. Muzeul Județean de Istorie Brașov poate să contribuie la eliminarea acestor amenințări. Și în anii de pandemie și în perioada post-pandemie, instituția noastră a demonstrat că este pregătită să răspundă la ce poate face istoria pentru prezentul și viitorul brașovenilor, chiar și în situații de criză cu consecințe greu de anticipat.

b2. Orientarea activității profesionale către beneficiari

Criza muzeelor brașovene, în general, și a Muzeului Județean de Istorie, în special, completează lista motivelor pentru care „Brașovul trebuie reinventat ca oraș de trăit, nu doar de

locuit, cu o calitate a vieții – economică, socială și culturală – notabilă”³. Din punctul nostru de vedere, un punct de plecare pentru realizarea acestui obiectiv este reinventarea instituțiilor culturale brașovene.

Planul de management al Muzeului de Istorie Brașov pentru perioada 2019 – 2024, prezentat în septembrie 2019, a plecat tocmai de la această realitate dureroasă. Viziunea pe termen lung și misiunea Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost formulate sub influența situației de criză.

Pentru ieșirea din cvasiizolare, pentru a deveni vizibil atât pe plan local, național și chiar internațional, pentru a-și crea o imagine în mass media, Muzeul Județean de Istorie Brașov a urmărit începând din anul 2014 o strategie orientată spre vizitator.

Astfel, noul plan de management a continuat strategia aplicată în perioada 2014 – 2019: transformarea Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru prezentarea identității istorice a Brașovului.

În prezent, cel mai important proiect cultural, aflat în faza de implementare, este expoziția permanentă „Identitatea istorică a Brașovului”. În anul 2023 a fost deschisă secțiunea „Rădăcinile – Orașul Coroanei – Brașoveniile” și se are în vedere, în continuare, reamenajarea totală a expoziției permanente din Casa Sfatului. Produsul este parte a programului muzeal „Valorificarea patrimoniului prin expozițiile permanente și expozițiile temporare”. Acest produs cultural nu se adresează numai consumatorilor de cultură, un grup care reprezintă în general un procent mic din totalul populației. Expunerea tematică propusă la Casa Sfatului are avantajul de a prezenta istoria structurată pe câteva subiecte, cu o „poveste” care leagă între ele piesele din fiecare sală, o prezentare complexă, care oferă mai multe perspective asupra unei teme, cu o expunere atractivă și ușor de receptat de către segmente diverse de public. Noua expoziție de bază beneficiază de un concept muzeal care urmărește în primul rând promovarea istoriei județului Brașov, atât în rândul comunității locale, cât și al oaspeților județului. Discursul muzeal identifică și reunește temele istorice importante ale istoriei Brașovului care să fie asociate de vizitator cu noțiuni istorice recunoscute atât la nivel național, cât și în afara granițelor României, analogiile facilitând înțelegerea. În august 2020 a fost obținut cadrul juridic și administrativ necesar implementării proiectului expoziției de bază. Până la acest moment, conducerea muzeului a promovat un program de acțiuni culturale concentrat pe expoziții temporare speciale care au îndeplinit în bună măsură coordonatele expoziției permanente „Identitatea istorică a Brașovului” („Brașov 1916”, „Brașov 1987”, „Brașovul / 3M”, „Orașul Stalin”, „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”, „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”).

În campania pentru produsul cultural „Muzeul Județean de Istorie Brașov”, scopul principal nu este creșterea numărului vizitatorilor cu orice preț, ci educarea obiceiului de consum cultural. Astfel, în mod obligatoriu, mesajul folosit în strategia de marketing a Muzeului Județean de Istorie Brașov a fost inspirat din misiunea sa. Mesajul pentru brașoveni a conținut informația că vizita la muzeu înseamnă petrecerea timpului liber într-o formă plăcută, o experiență unică care le descoperă identitatea istorică a orașului în care s-au născut și/sau trăiesc, care îi ajută să-și formeze un discurs istoric despre orașul lor, că aici găsesc un răspuns profesionist la nevoia de apartenență și mândrie, o lecție interesantă de istorie care contribuie la dezvoltarea personală,

³ Insert la *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brașov 2030*, Primăria Municipiului Brașov, 2015

o confirmare că Muzeul Județean de Istorie este o instituție care îi respectă. Este o alegere prin care considerăm că este respectată deviza marketingului din sectorul public: „Satisfacție și valoare pentru cetățean”, o abordare prin care sunt respectate principiile de marketing folosite în administrația publică:

- 1. Muzeul se află în serviciul cetățeanului;
- 2. Activitatea muzeului este adaptată la mediul în care își desfășoară activitatea;
- 3. Muzeul promovează o strategie activă de dezvoltare, care urmărește nu numai adaptarea instituției la mediu, ci și influențarea lui;
- 4. Creșterea capacității muzeului de a se adapta rapid la transformările sociale;
- 5. Cunoașterea exactă a cerințelor sociale actuale și prevederea celor viitoare⁴.

Planul de management pentru perioada 2019 – 2024 a cuprins o analiză a categoriilor de beneficiari. Segmentarea pieței de consum cultural a plecat de la constatarea că Muzeul Județean de Istorie Brașov acționează într-o zonă dominată de non-consumatori.

În cursul anului 2023, conform evidențelor financiar-contabile, expozițiile Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost vizitate de 37.932 persoane, din care 27.029 plătitori taxă de intrare și 10.903 neplătitori (bilete gratuite)⁵. După categorii de vârstă, muzeul a fost vizitat de 20.834 adulți, 3.672 studenți, 11.400 elevi, 1674 pensionari, 362 preșcolari și 1955 bilete unice.

Observăm că o categorie importantă de vizitatori au fost elevii. De altfel, în perioada 2014 – 2023, dintre instituțiile de cultură subordonate Consiliului Județean Brașov, Muzeul de Istorie Brașov/ Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut cel mai mare număr de vizitatori plătitori de bilete din categoria preșcolarilor, elevilor și studenților.

În privința segmentului de consum cultural reprezentat de situația geografică, în ultima perioadă, un procent semnificativ al vizitatorilor Brașovului și împrejurimilor (aproximativ 85 %) este reprezentat de turiștii români, care sosesc aici, în general, pe cont propriu. Predomină turiștii din categoria de vârstă 30 - 44 de ani, mai ales cuplurile cu copii, pentru care obiectivele culturale-istorice, naturale și sportive locale reprezintă atracții turistice secundare. O dovadă în acest sens este și faptul că în profilul vizitatorului paginii de Facebook a muzeului nostru, pe primul loc sunt utilizatorii cu vârsta între 35 – 44 ani, atât la bărbați, cât și la femei, formând împreună 31,9 % din total utilizatori.

În funcție de nivelul de pregătire, predomină turiștii cu studii medii și superioare. Din perspectiva veniturilor, majoritatea vizitatorilor provine din grupul turiștilor cu venituri medii, interesați în general de calitatea și diversitatea serviciilor turistice de care beneficiază⁶.

În acest moment, informațiile despre publicul țintă local fiind reduse nu putem avansa o segmentare a pieței potențiale în grupe distincte de consumatori și de selectare a unui segment sau mai multe, ca piață-țintă, spre care muzeul să se îndrepte cu un mix de marketing distinct.

Din analiza structurii ofertei culturale muzeale locale, a consumatorilor și non-consumatorilor, segmentarea generală propusă pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov este determinată numai de criterii socio-demografice: vârstă și situație geografică.

⁴ Carmen Croitoru, *Introducere în Marketing Cultural. Note de curs*, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, 2015

⁵ Aici nu sunt luate în calcul beneficiarii expozițiilor outdoor și ai festivalurilor organizate de muzeu, în calitate de organizator principal sau partener.

⁶ *Analiza principalilor indicatori economico-sociali din Județul Brașov în anul 2013* (www.brasov.INSSE.ro), Institutul Național de Statistică - Direcția Județeană de Statistică Brașov; Nicolae Pepene, Plan de marketing „Destinația Râșnov. Promovarea stațiunii turistice Râșnov”, Primăria Râșnov, 2012.

După vârstă, segmentele de consum cultural sunt preșcolari și elevi, adulți și pensionari.

Pentru preșcolari și elevi, un segment de consum format din beneficiari foarte tineri și tineri, mesajul trebuie să fie concentrat pe o prezentare a muzeului ca o extensie a școlii, un loc de cunoaștere a noi elemente valorice și de exersare a unor competențe; un „teren de aplicație”, prin cercetare, experimentare, implicare; o întrupare a conținutului cultural al învățării, o miză în conturarea identității culturale a individului prin cunoașterea, interiorizarea și asumarea unor valori emblematice ale spațiului social în care persoana urmează să se integreze⁷.

În cazul adulților, inclusiv studenți și pensionari, marketingul cultural urmărește să câștige pentru muzeu bătălia pentru timpul liber. Succesul este evident numai atunci când consumatorul accidental devine consumator fidel. Educarea obiceiului de consum cultural urmărește un scenariu prin care consumatorului să-i placă nu numai produsul „Muzeul Județean de Istorie Brașov”, dar să înceapă și să-și facă un obicei din a da din timpul său liber activităților organizate de muzeu. Pas cu pas, produsul cultural „Muzeul Județean de Istorie Brașov” și derivatele sale trebuie să se insereze în viața socială a comunității, în zona de „distracție” și divertisment a brașovenilor.

Din cauza factorilor sociali, culturali și psihologici, publicul consumator de cultură este considerat a fi în cele mai multe cazuri format din indivizi din mediul urban cu un nivel de educație peste medie. În acest context, mesajul produsului cultural trebuie să „eludeze” educația consumatorului printr-o atitudine înțelegătoare, prietenoasă și provocatoare, îndeosebi pentru non-vizitatori, segmentul compus în procent covârșitor din publicul adult.

Segmentarea după criteriul geografic a apărut constatând statutul de oraș turistic foarte important de nivel național al Brașovului și poziția modestă a muzeelor brașovene pe piața turismului cultural local. Prin urmare, trebuie să urmărim poziționarea în peisajul celorlalte oferte de turism și identitatea explicită a Muzeului Județean de Istorie Brașov. În această situație, considerăm că mesajul axat pe prezentarea Muzeului Județean de Istorie Brașov ca garant al identității istorice a orașului Brașov trebuie păstrat atât pentru membrii comunității locale, inclusiv locuitorii Țării Bârsei, cât și pentru segmentul format din turiștii români și străini. Muzeul trebuie doar să se asigure că va face o campanie diferențiată de ceilalți, care îi va determina pe consumatori să apeleze la el și nu la alții cu produse sau servicii asemănătoare⁸. Așa cum am afirmat la descrierea grupurilor-țintă, Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft, secțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov, se află în imediata vecinătate a Bisericii Negre, la numai 15 km. de cetatea Râșnov și 25 km. de castelul Bran. Între trei monumente istorice faimoase, cu sute de mii de vizitatori, există un singur muzeu de istorie!

De-a lungul existenței organizației, Muzeul de Istorie/ Muzeul Județean de Istorie nu a comunicat un mesaj pe piața culturală locală sau națională. Nu au existat elemente de branding de tip sigle, mesaje, culori, expresii sau logo-uri.

Abia începând din anul 2014, Muzeul de Istorie Brașov a folosit simboluri distincte, reprezentative: emblema (coroana pe trunchiul de copac) și culorile (galben-negru) Brașovului

⁷ Constantin Cucoș, *Pedagogia muzeală – statut, obiective, valențe practice*, 2013

⁸ Prof. univ. Carmen Croitoru, *Introducere în Marketing Cultural. Note de curs*, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, 2015.

istoric. Acestea au fost elementele care au fost folosite în designul siglei Muzeului Județean de Istorie Brașov.

**MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV**

Sigla a fost prezentată cu ocazia lansării noului website al muzeului, în iulie 2016.

Respectând viziunea instituției, activitatea de promovare s-a concentrat asupra unui singur aspect: Muzeul Județean de Istorie Brașov reprezintă o parte importantă din identitatea istorică a Brașovului. Deși încă nu a dezvoltat o campanie de marketing, problemele administrative și financiare întârziind finalizarea producției produsului cultural⁹, scopul specific a fost inițiat prin acțiuni culturale și de comunicare orientate spre intrarea muzeului în conștiința publică, ca element recognoscibil distinct.

În anul 2023, activitățile culturale cu valoare importantă în zona marketingului cu orientare clară către un număr foarte mare de beneficiari au fost expozițiile: „CAN for Balkans”, la nivel internațional; „Istoria contrafactuală” itinerată la nivel național, „Istории din '89 în benzi desenate” și „Începuturile sporturilor de iarnă”, itinerate internațional; „Scurtă istorie despre GOPO” și „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte” de la Casa Sfatului.

În zona proiectelor editoriale cu un număr mare de beneficiari înregistrăm prezența, în continuare, cu succes, a albumului colectiv *Istории din '89 în benzi desenate*, o carte cu vânzări bune la nivel național, prezent pe rafturi într-unul din cele mai importante lanțuri de librării (Cărturești) și, mai ales, promovat la nivel internațional prin expoziții itinerante. Un impact important îl are deja și cartea *Cetățuia Brașovului*, o monografie istorică care tratează un subiect important și fierbinte pentru comunitatea locală și autoritățile brașovene.

b3. Analiza principalelor direcții de acțiune întreprinse

Direcțiile de acțiune întreprinse de Muzeul Județean de Istorie Brașov în 2023 au fost cuprinse în planul de management 2019-2024 și au avut la origine prevederile *Strategiei sectoriale în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014 – 2020*, document programativ elaborat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală.

Principalele direcții de acțiune sunt trasate de principiile fundamentale: **respectul față de patrimoniul istoric și pasiunea de a lucra pentru oameni.**

Pe fondul unor resurse tot mai limitate, specializarea și identitatea propusă pentru Muzeul Județean de Istorie Brașov presupune o creștere a organizației, combinată cu cheltuirea prudentă a fondurilor alocate, dar și parteneriate pe termen lung cu instituții de prestigiu care să susțină misiunea muzeului.

Managementul propus are în vedere dinamizarea continuă a instituției printr-o politică concentrată pe patrimoniul muzeului și istoria locală, o schimbare radicală de atitudine față de comunitate și turismul cultural, o poziție activă față de viața culturală locală, națională și internațională, o acumulare succesivă de competențe în protejarea, conservarea, restaurarea,

⁹ Aici ne referim în primul rând la expoziția permanentă de la Casa Sfatului.

cercetarea și valorificarea colecțiilor de bunuri culturale, dezvoltarea creativității și întărirea statutului de operator cultural important.

Principalele direcții de acțiune pentru îndeplinirea misiunii au fost, conform planului de management:

1. Protejarea, conservarea, restaurarea, cercetarea și extinderea colecțiilor de bunuri culturale. Direcțiile de acțiune clasice ale muzeului sunt concentrate în **Programul Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural** și **Programul Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural**.
2. Valorificarea patrimoniului prin **Programul Valorificarea patrimoniului cultural**, în principal prin subprogramul *Expoziții temporare*;
3. Educație culturală, în principal prin **Programul Educație muzeală**;
4. Operator cultural, în principal prin **Programul Agenda Culturală**.

Muzeul Județean de Istorie Brașov este singura instituție a Județului Brașov care cercetează, protejează și controlează siturile arheologice din județul Brașov. Cercetările sistematice și descoperirile întâmplătoare demonstrează că județul Brașov are un potențial arheologic excepțional.

Pe termen scurt și mediu **subprogramul Cercetarea Arheologică sistematică** cuprinde cercetări de teren și șantierul arheologic Castrul roman Cumidava (Râșnov), un șantier arheologic cu descoperiri deosebite în ultimii ani, organizat în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României.

Muzeul Județean de Istorie Brașov a stabilit o comunicare foarte bună cu detectoriștii de patrimoniu arheologic, dar a acționat și pentru întărirea parteneriatului cu Inspectoratul Județean de Poliție Brașov și Direcția Județeană de Cultură Brașov pentru supravegherea siturilor arheologice și a zonelor de protecție istorică și arhitecturală. Bunurile arheologice descoperite întâmplător sunt predate de Direcția Județeană de Cultură Brașov muzeului nostru.

Viziunea pe termen lung asupra Muzeului Județean de Istorie Brașov de a deveni reper al identității istorice locale a determinat înființarea **subprogramului Cercetarea Istoriei locale**, în cadrul programului „Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural”. Este un program de cercetare destinat comunităților județului Brașov, în contextul istoriografiei sărace a județului (există foarte puține lucrări inclusiv privind istoria orașului Brașov).

Activitatea științifică a specialiștilor muzeului a fost concentrată pe îndeplinirea unor obiective principale ale instituției: cercetarea bunurilor culturale din colecțiile proprii și reamenajarea expozițiilor permanente. Pe lângă documentarea expozițiilor permanente, activitatea specialiștilor muzeului s-a concretizat în anul 2023 printr-un portofoliu de articole și studii publicate sau în curs de publicare, participarea la sesiuni de comunicări și simpozioane și reprezentarea în întâlnirile proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”.

Direcția de acțiune privind valorificarea patrimoniului printr-un discurs muzeal personalizat comunității brașovene, interacțiunea cu publicul și adaptarea muzeului la strategiile și politicile culturale naționale a fost dezvoltată în primul rând prin **programul „Valorificarea patrimoniului cultural”**. În mod concret, s-a avut și se are în vedere valorificarea patrimoniului prin reamenajarea expozițiilor permanente și un portofoliu de expoziții temporare interesante. Acest program este **miezul obiectivului general** al proiectului de management al Muzeului

Județean de Istorie Brașov: transformarea Muzeului Județean de Istorie Brașov în instituția culturală reprezentativă pentru prezentarea identității istorice locale.

Și în anul 2023, muzeul a militat să aibă spații expoziționale atrăgătoare pentru publicul vizitator, mai ales pentru tineri. În cadrul **subprogramului „Expoziții”**, cele mai importante activități au fost concentrate pe continuarea documentării expozițiilor permanente „Identitatea istorică a Brașovului”, conform structurii stabilite încă din anul 2014, „Cetatea Brașovului” și „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. Expozițiile temporare organizate în anul 2023 au reprezentat, din nou, alți pași importanți pentru îndeplinirea programului „Valorificarea patrimoniului cultural”. Ele au oferit muzeului o imagine publică pozitivă, parteneriate cu instituții importante, implicarea comunitară. De altfel, începând din anul 2014, s-a avut în vedere un plan de expoziții care să abordeze în primul rând teme importante de istorie locală dar de interes național și o regândire a standardelor profesionale, începând cu respectarea etapelor obligatorii în realizarea unei expoziții, un design atractiv și soluții moderne de valorificare muzeală. Astfel, pentru anul 2023, în Casa Sfatului au fost păstrate expozițiile „Brașov 1987” și „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”, dar au fost create și două expoziții inedite, cu un concept muzeal deosebit și cu piese istorice importante împrumutate de la Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” pentru expoziția „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”, respectiv Arhiva Națională de Filme, Studioul cinematografic ANIMAFILM și Fundația GOPO pentru expoziția „Scurtă istorie despre GOPO”.

Nivelul la care a ajuns muzeul nostru în organizarea unei expoziții, de la concept până la montaj, poate să fie analizat cel mai bine prin prezența expoziției „CAN for Balkans”, producție 100 % a Muzeului Județean de Istorie Brașov, la Muzeul Național de Istorie al Albaniei și la Muzeul Benzii Desenate din Bruxelles.

În 2023, în continuare, au fost prezentate expoziții în aer liber în fața Casei Sfatului („Istoria contrafactuală”, „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte”) și Parcul Eroilor („Istoria benzii desenate istorice din România”), dar și la Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav („Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent”). Expoziția de benzi desenate istorice „Istoria contrafactuală” a fost prezentată outdoor la București și Brăila. După expoziția „Casa Regală a României în bandă desenată” prezentată outdoor la Castelul Peleş, în perioada 1 decembrie 2021 – mai 2022, colaborarea cu Muzeul Național Peleş a continuat cu itinerarea expoziției noastre outdoor „1922 – Anul Încoronării”, începând din septembrie 2022 până în iunie 2023. Desigur, la nivel expozițional internațional, trebuie să notăm expoziția „Istории din '89 în benzi desenate” itinerată la Lisabona și Corcea și expoziția „Începuturile sporturilor de iarnă din România” itinerată în Belgia. De remarcat și faptul că Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost singura instituție culturală din Brașov care a participat la programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” prin itinerarea expoziției „Istории din '89 în benzi desenate” la Biblioteca Universității Politehnica Timișoara. Tot în anul 2023 a debutat parteneriatul nostru cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei prin itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”.

În cadrul direcției de acțiune privind **dotări de specialitate performante** menționăm includerea acestora în proiectele de amenajare ale expozițiilor „CAN for Balkans” și „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.

Din anul 2014, **subprogramul „Apariții editoriale”** a fost corelat cu obiectivele programului „Valorificarea patrimoniului cultural”. Criteriile principale de selecție pentru planul

editorial sunt profitabilitatea, promovarea profesionistă a muzeului, popularizarea istoriei locale și susținerea activității științifice a muzeului. În anul 2023 a fost publicată o carte de referință pentru istoriografia Brașovului: *Cetățuia Brașovului*, autor Nicolae Pepene. Dar remarcăm și catalogul *Istoria contrafactuală în benzi desenate*, pentru mulți pasionați de BD apreciată ca fiind cartea anului 2023 în domeniul benzilor desenate din România.

Un obiectiv general pe termen lung pentru muzeu este **creșterea accesului și participării tinerilor la activitățile muzeului** prin constituirea unui portofoliu de proiecte de educație muzeală ținând cont de necesitățile comunității locale, dezvoltarea și extinderea parteneriatelor cu societatea civilă și folosirea voluntariatului în activitățile muzeului. În anul 2023, cea mai importantă activitate a fost continuarea masterclass-ului internațional de benzi desenate istorice. Programul „Educație muzeală” a cuprins, în continuare, proiectele „Istoria pe întuneric” și „Manuscrise iluminate”, activitățile educative din cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov (concursurile de benzi desenate istorice pentru elevi, la nivel județean și național, atelierele BD pentru elevi din județul Brașov), expozițiile școlare de benzi desenate. Ponderea elevilor în numărul vizitatorilor demonstrează o creștere bună a accesului tinerilor la oferta muzeului.

Restricțiile perioadei 2020-2021 au scos în evidență afirmarea muzeului ca **operatorul cultural** cel mai important pentru comunitățile pe care le servește și pentru asigurarea vieții culturale în Brașov. Și în perioada iunie – septembrie 2023, Bastionul Țesătorilor a rămas cel mai important loc de organizare al evenimentelor culturale din Brașov, datorită proiectului cultural „Bastionul Artiștilor”.

În privința direcției de acțiune privind concretizarea de **parteneriate locale, naționale și internaționale** pentru modernizarea ofertei muzeale și pentru susținerea activității științifice, pentru anul 2023 menționăm continuitatea pentru parteneriatul cultural încheiat cu Universitatea „Transilvania” Brașov; parteneriatul cu Casa de Producție TVR pentru documentarul „Brașov 1987. Doi ani prea devreme” și parteneriatele pentru expoziția „Brașov 1987” cu Asociația 15 Noiembrie 1987, Penitenciarul București - Jilava, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin – U.M. 01751 Râșnov; parteneriatele pentru itinerarea expoziției „Istoria contrafactuală” cu Asociația Forums, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila; parteneriatul cu Asociația Forums pentru organizarea Festivalului de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023, parteneriatul cu Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România pentru „Jazz Bastion”; parteneriatul cu Teatrul pentru copii „Arlechino” pentru spectacolele din cadrul stagiunii estivale „Bastionul Artiștilor”, parteneriatul cu Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Arhivele Naționale ale României și Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg pentru expoziția „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație!”. Dar avem și parteneriate noi: parteneriatul cu Arhiva Națională de Filme, Studioul cinematografic ANIMAFILM și Fundația GOPO pentru expoziția „Scurtă istorie despre GOPO”; parteneriatul cu Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” pentru expoziția „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”; parteneriatul cu UPT Campus Creativ Timișoara și Biblioteca Universității Politehnica Timișoara pentru expoziția „Istorii din '89 în benzi desenate”; parteneriatul cu Muzeul Național de Istorie a Moldovei pentru expoziția „Regina Maria,

ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”; parteneriatul cu Ambasada României în Belgia pentru expoziția „Începuturile sporturilor de iarnă din România”; parteneriatul cu Institutul Cultural Român Lisabona pentru expoziția „Istории din '89 în benzi desenate”.

Sigur că parteneriatul cel mai important și al anului 2023 a fost rețeaua proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. Partenerii liderului de proiect, Muzeul Județean de Istorie Brașov, sunt Ministerul Culturii din Albania – Muzeul Național al Albaniei, Comics Art Museum Bruxelles/ Belgian Comic Strip Center/ Centre Belge de la Bande Dessinée, Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord), Școala de benzi desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac (Serbia). Datorită proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, în iunie 2022, Muzeul Județean de Istorie Brașov a încheiat cu Leskovac comic school “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia) un parteneriat cultural bilateral, la inițiativa partenerului sârb.

Pentru îndeplinirea direcției de acțiune privind **afilierea muzeului la rețele și circuite profesionale și turistice internaționale**, Muzeul Județean de Istorie Brașov a aderat la Alianța Internațională a Muzeelor Montane (IMMA). De asemenea, Muzeul Județean de Istorie Brașov și-a păstrat calitatea de membru ICOM – The International Council of Museums, deși ICOM România este o organizație nefuncțională, condusă într-o manieră ridicolă.

Față de aceste direcții de acțiune, principalele probleme au fost legate de lipsa de profesionalism a proiectantului contractului pentru lucrările de reabilitare și schimbare de destinație la clădirea Olimpia; pericolul pierderii prin deteriorare, nerestaurare sau folosire inadecvată a unei părți din patrimoniul muzeului; cadrul legislativ restrictiv al domeniului public cu privire la atragerea resurselor extra-bugetare (acțiunile de tip antreprenorial ale muzeelor), situația juridică a Bastionului Țesătorilor.

C. ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA INSTITUȚIEI ȘI PROPUNERI DE RESTRUCTURARE ȘI/SAU DE REORGANIZARE, PENTRU MAI BUNA FUNCȚIONARE

Muzeul de Istorie Brașov a fost înființat în baza deciziei nr. 227/11 iunie 1990 a Primăriei Județului Brașov și a primit codul de înregistrare fiscală 4384303 de la Ministerul Economiei și Finanțelor, la 27 iulie 1993.

Începând din anul 2015, denumirea oficială a Muzeului de Istorie Brașov este Muzeul Județean de Istorie Brașov, în baza Hotărârii nr. 281/31.08.2015 a Consiliului Județean Brașov.

Pe baza hotărârii Consiliului Județean Brașov privind modificarea denumirii instituției subordonate, muzeul a actualizat Certificatul de Înregistrare Fiscală (seria A, nr. 1110117/09.09.2015).

Muzeul „Județean” de Istorie Brașov a fost acreditat prin Ordinul nr. 2353/12.08.2009 al MCCPN, publicat în Monitorul Oficial cu nr. 636/25.09.2009. Autorizarea funcționării atelierelor de restaurare a fost acordată prin Autorizația de funcționare nr. 23/15.01.2007, emisă de Ministerul Culturii și Cultelor.

Muzeul Județean de Istorie funcționează în temeiul prevederilor din Legea nr. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată, și în conformitate cu Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 39/26.02.2021, privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare.

Prin raportare la clasificarea activităților din economia națională – CAEN – activitatea principală a Muzeului Județean de Istorie este cea specifică muzeelor (cod CAEN „activități ale muzeelor”), iar domeniul principal este cel corespunzător codului CAEN 910 „activitățile bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și altor activități culturale”.

c1. Măsurile de organizare internă

În anul 2023, Muzeul Județean de Istorie Brașov a funcționat conform **Regulamentului de Organizare și Funcționare**, finalizat în ianuarie 2023 și aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 117/30.03.2023, cu modificări prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 140/27.04.2023.

În privința strategiei de organizare internă pentru anul 2023 menționăm:

- măsuri pentru susținerea serviciilor și compartimentelor de specialitate;
- completarea/modificare/actualizare fișe de post;
- abordarea ierarhică a deciziilor și responsabilizarea nivelelor de decizie;
- un sistem de control și responsabilizare al serviciilor de specialitate prin rapoarte zilnice.

În anul 2023 s-a menținut nivelul de exigență obligatoriu pentru un muzeu în domeniul instructajului pentru situații de urgență, protecția și stingerea incendiilor (PSI), medicina muncii și sănătate și securitate în muncă (SSM).

Pentru proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” și în anul 2023 au fost realizate activitățile specifice managementului de proiect: comunicare, raportare, arhivare, monitorizare și evaluare. Au fost inițiate procedurile de achiziție publică pentru atribuirea contractelor de furnizare echipamente expoziției și aplicații multimedia. În anul 2023, contractul de finanțare a fost suspendat, la cererea muzeului, până la data de 30 iunie 2023, pentru

finalizarea lucrărilor de restaurare și schimbare de destinație de la clădirea Olimpia. Au fost întocmite două acte adiționale care prevăd perioada de suspendare a contractului de finanțare pentru perioada 1 aprilie 2023 – 30 iunie 2023, precum și prelungirea perioadei de implementare a proiectului de la 43 luni la 45 luni, respectiv până la data de 31 martie 2024.

c2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne

Având în vedere apropierea termenului final de realizare a lucrărilor de restaurare și schimbare de destinație de la clădirea Olimpia, în luna martie 2023 a fost supus aprobării Consiliului Județean Brașov un nou Regulament de Organizare și Funcționare care cuprinde și înființarea secției *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*. Modificările propuse au vizat în principal modificarea Organigramei și implicit a atribuțiilor șefilor de serviciu/secție.

La nivelul Organigramei au fost propuse și aprobate următoarele modificări:

- Secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan* va fi formată din: 1 șef de secție, 2 muzeografi, 1 conservator, 1 specialist în marketing - comunicare, 1 fotograf, 6 supraveghetore, 5 paznici;
- Serviciul *Valorificarea Patrimoniului* format din: 1 șef de serviciu, 7 muzeografi, 1 arheolog, 1 desenator.
- Serviciul *Protejarea Patrimoniului* format din: 1 șef de serviciu, 3 conservatori, 3 restauratori, 5 supraveghetore;
- Compartimentul *Achiziții, Administrativ* format din: 1 referent de specialitate, 6 paznici și 1 muncitor calificat.

În urma vacantării unui post de muzeograf, în luna aprilie 2023 a fost supus aprobării Consiliului Județean Brașov un nou Regulament de Organizare și Funcționare, precum și statul de funcții care cuprinde transformarea unui post de muzeograf în post de arheolog debutant, ca urmare a volumului mare de lucrări de arheologie. Regulamentul de Organizare și Funcționare și statul de funcții au fost aprobate prin H CJ nr.140/27.04.2023.

Controlul intern

Controlul intern fiind un proces dinamic a fost adaptat continuu la modificările cu care s-a confruntat și se va confrunta instituția, cu implicarea directă a conducerii și personalului de la toate nivelurile instituției.

Din totalul de 16 standarde aferente sistemului de control intern/managerial reglementat prin Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/20.04.2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, au fost implementate 13 standarde: structura organizatorică/obiective/planificarea/ audit intern/etică și integritate / continuitatea activității/ atribuții, funcții, sarcini/ monitorizarea performanțelor / managementul riscului / competență, performanță/ informarea și comunicarea/ gestionarea documentelor/ raportarea contabilă și financiară) și 3 standarde au fost parțial implementate (proceduri / supravegherea / evaluarea sistemului de control intern managerial).

c3. Sinteza activității organismelor colegiale de conducere

Întârzierea finalizării proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” și intensitatea programului proiectului internațional „CAN for Balkans – Comics Alliance

Networking for Balkans” nu au permis constituirea unui nou consiliu științific. În schimb, periodic, managerul s-a consultat profesional cu personalități din diverse domenii culturale.

În medie, cel puțin lunar s-au desfășurat **ședințe operative** cu participarea contabilului șef, a șefilor de servicii, a managerului de proiect pentru „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, după caz, a personalului implicat direct în organizarea unor acțiuni culturale, activități administrative etc.

A fost păstrată decizia managerului nr. 54/16.05.2014 privind stabilirea delegării șefului serviciului *Valorificarea Patrimoniului* (fost *Istorie*) pentru asigurarea continuității procesului de management pe perioada în care managerul se află în delegații, concediu de odihnă sau alte situații legale, fără a lua decizii majore care să conducă la inițierea unor angajamente.

Consiliul de administrație, constituit în baza deciziei nr. 44/01.04.2021 și modificat pe baza deciziei nr. 42/30.05.2023 are următoarea componență: Nicolae Dorin Pepene – manager, Maria Sburlea – contabil șef, Ioana Șchiopu – șef secție *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, Rozalinda Posea – coordonator serviciu *Valorificarea Patrimoniului*, Cătălina Dumitrescu – coordonator serviciu *Protejarea Patrimoniului*.

În anul 2023, consiliul de administrație s-a întrunit de șapte ori.

În întrunirea din 20 ianuarie 2023, consiliul de administrație a avut pe ordinea de zi, în principal: previziunile bugetare pentru anul 2023; analiza și aprobarea propunerilor de acțiuni culturale pentru anul 2023, aprobarea propunerilor de casare de active fixe corporale și necorporale, bunuri de natura obiectelor de inventar și alte bunuri; analiza situației execuției lucrărilor contractului de execuție pentru reabilitarea, consolidarea și schimbarea de destinație a clădirii Olimpia.

În întrunirea din 10 martie 2023, consiliul a discutat în principal: modificarea Regulamentului de Organizare și Funcționare referitor la înființarea secției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” și acreditarea secției conform Ordinului nr. 2057/2007 pentru aprobarea criteriilor și normelor de acreditare a muzeelor și a colecțiilor publice, implicit re acreditarea Muzeului Județean de Istorie Brașov; finalizarea inventarului colecției de numismatică; aprobarea suplimentării valorii contractului „PT+Execuție reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia. Înființarea Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” - Faza „Continuare execuție lucrări”, cu suma de 280.781,70 lei plus TVA, deoarece pe parcursul execuției lucrărilor s-a impus adaptarea proiectului tehnic la realitatea din teren și în acest sens au fost emise mai multe dispoziții de șantier rezultând note de comandă suplimentară și note de renunțare.

În întrunirea din 10 aprilie 2023, consiliul de administrație a aprobat: scoaterea la concurs a unor posturi vacante (șef secție Olimpia, supraveghetore, muncitor calificat, economist IA și economist II); modificarea structurii organizatorice și ROF prin transformarea unui post de muzeograf în arheolog debutant; modificarea bugetului proiectului „CAN for Bakans” și analiza implementării proiectului finanțat de Comisia Europeană; aprobarea prelungirii împrumutului pieselor arheologice predate pentru expoziția de la Madrid și împrumutul unor piese arheologice noi către Muzeul Național de Istorie a României, conform solicitării referitoare la organizarea expoziției „Dacia. Ultima frontieră a umanității”; continuarea proiectului „Bastionul Artiștilor”; candidatura pentru IMMA.

În întrunirea din 11 iulie 2023 a fost aprobată modificarea bugetului cu 100.000 lei, după obținerea finanțării nerambursabile de la Ministerul Culturii pentru proiectul „Festivalul

Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023 (FIBDIBV #6)”, reluarea procedurii de organizare a concursului pentru economist IA, economist II, inspector de specialitate resurse umane și aprobarea împrumutului către MNIR pentru două piese arheologice clasate categoria „Tezaur”.

În întrunirea din 10 septembrie 2023, ordinea de zi a cuprins în vederea implementării proiectului „Olimpia - Muzeul Sportului și Turismului Montan”: suplimentarea bugetului cu suma de 272,92 mii lei (tranza a II-a de finanțare nerambursabilă Programul RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021), suplimentare buget-lista de obiective de investiții cu 70 mii lei cheltuieli neeligibile în completarea cheltuielilor eligibile pentru achiziționarea de echipament de expoziție și demararea procedurii simplificate pentru achiziția acestora. De asemenea, a fost aprobată suplimentarea bugetului cu suma de 80 mii lei pentru implementarea proiectului editorial „Cetățuia Brașovului”, finanțat AFCN.

În întrunirea din 8 noiembrie 2023 s-a discutat despre aplicarea Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, respectiv modificări la structura organizatorică a instituției, și implicațiile OUG nr. 90/2023.

În întrunirea din 6 decembrie 2023, ordinea de zi a cuprins analiza și fundamentarea bugetului pentru anul 2024, modificarea taxelor de vizitare, fotografiere și filmare, negocierea contractului colectiv de muncă și ocuparea postului vacant de referent de specialitate.

c 4. Dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/ sancționare)

Potrivit valorilor care stau la baza structurii organizației, considerăm că în prezent în Muzeul Județean de Istorie Brașov este implementată o **cultură organizațională de rol**. Prioritatea managerială pentru perioada 2014-2019 a fost distribuirea de roluri precise membrilor conducerii și personalului. A fost o decizie impusă de constatarea că în mod normal, o structură organizatorică formală, stabilită în mod riguros și controlată prin mijloace administrative, este considerată de către specialiștii în domeniul culturii organizaționale condiția principală a performanței organizației. Această strategie de personal rămâne valabilă și pentru perioada 2019 – 2024.

Încă de la început, tehnica de schimbare a culturii organizaționale s-a bazat pe explicarea nevoii de schimbare, antrenarea și colaborarea cu angajații în realizarea schimbării. La nivel structural-organizațional, intervenția s-a făcut prin folosirea factorilor organizaționali esențiali pentru crearea, retenția și stocarea culturii organizaționale: **misiunea, viziunea, programele, procedurile și regulamentele**. Factorii amintiți au devenit instrumente pentru schimbarea culturii organizaționale prin includerea lor în *Planul de management al Muzeului de Istorie Brașov 2014 – 2019*, în cazul misiunii, viziunii și programelor, sau prin măsuri de management concretizate în proceduri și regulamente. Tot în prima etapă s-a avut în vedere și favorizarea desfășurării unui intens proces de învățare organizațională. Apoi, trebuie să remarcăm și faptul că în perioada aprilie 2014 (momentul schimbării managerului) – 2023 nu au fost înregistrate **demisii**.

În prezent, punctele tari ale organizației sunt activitățile pentru care organizația are aptitudini sau calități: valorizarea patrimoniului, restaurarea bunurilor culturale, pedagogia muzeală, cercetarea arheologică, organizarea evenimentelor de anvergură. Punctele slabe sunt

activitățile pentru care organizația nu are aptitudini sau calități și activitățile care în trecut au produs greutăți, dispute sau nemulțumiri în organizație: evidența și cercetarea patrimoniului, respectarea planului de cercetare, nivelul de pregătire în domeniul muzeografiei, tematică specifică PSI și SSM. Aceste puncte slabe au fost rezolvate, în unele cazuri până la anulare, de activitatea și strategia managerului.

Implicarea angajaților în modelarea organizației este un instrument important folosit în scopul schimbării culturii organizaționale. În acest sens, prin decizia managerului, a fost lărgită aria de responsabilitate în care angajații pot lua singuri decizii pe baza datelor la care au acces. Un exemplu este comisia de achiziții și donații, în care specialiștii muzeului au libertatea de a decide politica de achiziții a instituției. De asemenea, activitatea instituției a fost orientată către munca în echipă.

O altă măsură importantă de management cu rol în schimbarea culturii organizaționale este dezvoltarea de noi abilități ale angajaților și oferirea de noi roluri.

Pentru o cultură organizațională caracterizată de stabilitate, încă de la începutul mandatului, managementul a prezentat organizației un set de valori și principii care să-i orienteze pe angajați în procesul decizional și să le determine un comportament fidel interesului organizației.

Ținând cont de trecutul organizației, în prezent considerăm că instrumentul cel mai important este influența managerului. Atitudinea și acțiunile sale au o influență majoră asupra organizației, fiind îndeaproape observate de restul membrilor organizației. În acest sens, managerul s-a străduit să aibă un stil de conducere modern, modalități și abordări profesionale, inclusiv în domeniul cercetării științifice și a designului expozițiilor. Menționăm faptul că încă din 2015, managerul Nicolae Dorin Pepene a fost acreditat manager cultural de Institutul Național de Cercetare și Formare Culturală.

În privința dinamicii și evoluției resurselor umane ale instituției cu influență pe termen lung, o măsură deosebit de importantă este reorganizarea instituției prin noua structură organizatorică cu modificări ale statului de funcții, finalizată și aprobată de autoritatea tutelară în 30 martie 2023. Având în vedere înființarea secției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, structura instituției a fost reorganizată astfel:

- la nivelul compartimentului *Achiziții, Administrativ* reducerea numărului de posturi din cadrul compartimentului prin mutarea a 5 posturi de paznic, studii medii, către secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*; astfel, compartimentul *Achiziții, Administrativ* este format din: 1 referent de specialitate studii S, grad profesional I, 6 paznici studii M, 1 muncitor calificat, studii M, grad profesional I (vacant);

- La nivelul serviciului *Valorificarea Patrimoniului*, reducerea numărului de posturi din cadrul serviciului prin mutarea a 3 posturi către secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, astfel: 1 post de muzeograf, studii SSD grad profesional I, 1 post consilier (fotograf), studii S, grad profesional I, 1 post referent marketing - comunicare, studii M, grad profesional II; astfel, serviciul *Valorificarea Patrimoniului* este format din: 1 șef de serviciu, 7 posturi muzeograf, 1 post arheolog, 1 post desenator (total 10 posturi).

- La nivelul serviciului *Protejarea Patrimoniului* reducerea numărului de posturi din cadrul serviciului prin mutarea a 5 posturi către secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, astfel: 1 post conservator, studii S grad profesional IA, 4 posturi supraveghetor, studii M; astfel,

serviciul *Protejarea Patrimoniului* va fi format din: 1 șef de serviciu, 3 posturi conservator, 3 posturi restaurator, 5 posturi supraveghetor (din care 2 sunt vacante), în total 12 posturi.

- Secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan* este formată din: 1 șef de secție, 2 posturi muzeograf, 1 post conservator, 1 post referent în marketing-comunicare, 1 consilier fotograf, 6 posturi supraveghetor, 5 posturi paznic, în total 17 posturi, din care 4 posturi nou înființate (1 șef de secție, 1 muzeograf, studii superioare, grad profesional IA, 2 supraveghetoare, studii medii).

Tabelul managementului resurselor umane

Perioada	2023
Conducerea	6
Manager	1
Contabil șef	1
Șef de secție	1
Șef serviciu	2
Șef birou	1
Personal de execuție	48
Personal de specialitate, din care:	31
Muzeograf	8
Restaurator	3
Conservator	4
Supraveghetor	11
Desenator	1
Fotograf/ consilier	1
Arheolog	2
Referent marketing	1
Personal administrativ, financiar -contabil	5
Economist	2
Inspector resurse umane	1
Referent de specialitate	2
Alte categorii de personal	12
Paznic	11
Muncitor calificat	1
TOTAL	54

Organigrama Muzeului Județean de Istorie Brașov este împărțită după cum urmează:

- manager;
- contabil șef, care coordonează și compartimentul resurse umane/secretariat format din 1 inspector resurse umane;
- Secția *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, format din 1 șef de secție, 2 muzeografi, 1 conservator, 1 specialist în marketing-comunicare (referent), 1 fotograf, 6 supraveghetoare și 5 paznici;

- Serviciul *Valorificarea Patrimoniului*, format din 1 șef de serviciu, 6 muzeografi, 2 arheologi, 1 desenator;
- Serviciul *Protejarea Patrimoniului*, format din 1 șef de serviciu, 3 conservatori, 3 restauratori, 5 supraveghetoare;
- Biroul *Financiar-Contabilitate, Achiziții, Administrativ*, condus de 1 șef birou și compus din compartimentul *Financiar-Contabilitate*, format din 2 economiști și 1 referent, și compartimentul *Achiziții-Administrativ*, format din 1 referent de specialitate cu atribuții în efectuarea/evidența achizițiilor publice, 11 paznici și 1 muncitor calificat.

La **nivelul statului de funcții** pe anul 2023 au avut loc următoarele modificări:

- în perioada ianuarie – mai 2023 au fost organizate 4 concursuri și au fost începute raporturi de muncă pentru șef secție *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan* și un post de muncitor; pentru posturile de economist II și IA nu s-a prezentat nici un concurent;
- în perioada august – decembrie 2023 au fost organizate două concursuri pentru posturi unice și au fost începute raporturi de muncă pentru inspector specialitate și referent de specialitate;
- începând cu 1 februarie 2023 a încetat raportul de muncă cu un economist II cu acordul ambelor părți;
- la 1 martie 2023 a încetat raportul de muncă cu un economist IA, ca urmare a pensionării acestuia;
- la 18 mai 2023 a încetat raportul de muncă cu inspectorul de specialitate, ca urmare a pensionării acestuia din motive medicale;
- la 1 noiembrie 2023 a încetat raportul de muncă cu un referent de specialitate, ca urmare a pensionării acestuia;
- începând cu 18 decembrie 2023 a încetat raportul de muncă cu un paznic, ca urmare a pensionării acestuia.

Evaluarea și promovarea personalului contractual

O preocupare managerială constantă a fost actualizarea *Regulamentului de organizare și funcționare* și a fișelor de post pentru întreg personalul, conform standardelor ocupaționale.

În anul 2023, evaluarea personalului din instituție s-a efectuat conform prevederilor legale în vigoare, pe baza *Fișelor de evaluare*.

Însă, trebuie să subliniem faptul că începând din anul 2015 a existat un cadru obiectiv de evaluare a performanțelor personalului de specialitate. În perioada septembrie – decembrie 2014, managerul a întocmit **standarde ocupaționale pentru personalul de specialitate** (muzeograf, restaurator, conservator) care oferă criterii corecte de evaluare începând cu anul 2015.

Anul 2015 a marcat primul moment al evaluării pe baza modelelor de raport concepute de managerul instituției: **raport anual de activitate, raport privind managementul timpului, raport privind folosirea resurselor muzeului.**

Pentru determinarea activității colectivului de specialiști, managerul a introdus încă din 2014 un sistem de monitorizare prin prezentarea de rapoarte săptămânale de activitate și o analiză periodică, prin ședințe lunare de analiză. În anul 2016, sistemul de monitorizare a fost

modificat prin introducerea **rapoartelor zilnice de activitate** pentru muzeografi, conservatori, desenator, responsabil P.S.I. și comisiile de inventariere.

Gradul de realizare a obiectivelor individuale stabilite, notarea criteriilor de evaluare a performanței profesionale individuale, calificativul general al muzeului, stabilit ca medie aritmetică a notelor obținute, a fost cuprins între bine și foarte bine.

Promovarea personalului contractual al muzeului s-a realizat în concordanță cu prevederile legale, asigurându-se astfel evoluția în carieră, prin trecerea în gradația/ gradul/ treapta de încadrare superioară/superior ori într-o funcție superioară, respectiv în 2023:

- Transformarea postului de *Referent, M, grad profesional II* în *Referent de specialitate, S, grad profesional debutant*, ca urmare a finalizării studiilor superioare de către titularul postului.

Perfecționare profesională și motivarea angajaților

În anul 2023, la cursuri de perfecționare profesională au participat doi angajați:

- un economist cu atribuții de conducere a participat la cursul „Managementul proiectelor”;

- un economist cu atribuții de conducere a urmat cursul „Modificări legislative în contabilitatea instituțiilor publice”.

Cercetare disciplinară

Nu au fost înregistrate cazuri de cercetare disciplinară.

c 5. Măsurile luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/ refuncționalizări ale spațiilor

Muzeul Județean de Istorie Brașov nu este găzduit în clădiri care au fost construite special pentru amenajarea unui muzeu. El beneficiază de valoarea arhitecturală și istorică a monumentelor istorice în care este găzduit, dar trebuie să se confrunte și cu problemele ridicate de exploatarea muzeală a arhitecturii istorice. Astfel, amenajarea expozițiilor trebuie adaptată în mod forțat la organizarea arhitecturală interioară a clădirilor, iar accesul publicului este îngreunat de o structură nepotrivită vizitării, destinată cândva altor funcțiuni.

I. Casa Sfatului, mun. Brașov, Piața Sfatului nr. 30, clădire monument istoric, S+P+E+M, 700 mp spații expoziționale. Proprietarul Casei Sfatului este Municipiul Brașov.

La parter funcționează expoziția permanentă „Brașov – Istorie, Cultură, Civilizație”, deschisă la 21 iunie 2001 (parter). Începând din anul 2016, toate sălile etajului I au fost dedicate expozițiilor temporare. În Casa Sfatului, umiditatea în exces, dar și aerul uscat și schimbările frecvente de temperatură reprezintă principalele amenințări pentru spațiile muzeale. Actuala instalație de încălzire centrală nu asigură temperatura constantă specifică expozițiilor. Monitorizarea microclimatului a identificat și oportunitățile care pot asigura un microclimat potrivit pentru conservarea bunurilor de patrimoniu: sistem de climatizare modern, sistem de iluminat profesional, separarea instalației de încălzire centrală pe două circuite distincte, pentru spațiile expoziționale și birouri. De asemenea, sunt necesare, în regim de urgență, lucrări de restaurare a pereților (100 % - parter) și salvarea picturii murale istorice, desfacerea pardoselilor (100 %).

II. Bastionul Țesătorilor, mun. Brașov, str. George Coșbuc nr. 9, clădire monument istoric, cu suprafața de 700 m.p., în care funcționează expoziția permanentă „Cetatea Brașovului și fortificațiile din Țara Bârsei” (două săli de expoziție, 120 m.p.); în subsol, datorită proiectului „Brașovul / 3 M”, realizat în anul 2019, a fost amenajată o sală de expoziții temporare (120 m.p.). La intrarea în bastion există un apartament de oaspeți.

Proprietarul Bastionului Țesătorilor este Biserica Evanghelică C.A. din România - Parohia Brașov, conform deciziei de retrocedare nr. 7179/24.08.2017, emisă de Guvernul României – Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, cu privire la soluționarea dosarului cererii de retrocedare nr. 2506/21.02.2003, depusă de către Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice C.A. din România pentru Parohia Evanghelică C.A. Brașov.

În anul 2020, curtea bastionului a fost refuncționalizată prin implementarea proiectului „Bastionul Artiștilor”. Galerile de la etajele II și III ale Bastionului Țesătorilor au fost securizate și amenajate cu băncuțe și draperii pentru spații destinate spectatorilor. A fost creat un nou circuit de vizitare până la ultima galerie, incluzând părți care niciodată nu au fost deschise publicului larg. Toate porțile bastionului au fost deschise și accesul în curtea interioară a devenit gratuit! De asemenea, pentru prima oară în istoria muzeală a monumentului istoric, publicul are acces în curtea interioară și prin porțița dinspre Promenada Tâmppei și a fost creat un nou traseu de plimbare care, plecând de sub Tâmpa, trece prin curtea bastionului și coboară pe lângă Olimpia, pe strada G. Coșbuc, în strada Castelului.

Pe termen scurt, cea mai importantă investiție a fost legată de curtea interioară a fortificației, unde deja au fost executate lucrări de reparații la acoperiș. În rest, orice investiție majoră în restaurarea monumentului istoric este blocată de situația juridică.

III. Bastionul Graft, mun. Brașov, Aleea După Ziduri, monument istoric în care sunt organizate expoziții temporare, rezidențe artistice și concerte (70 m.p. spații de expunere).

În aprilie 2016, Consiliul Județean Brașov a acordat Muzeului Județean de Istorie Brașov dreptul de administrare pentru ½ din Bastionul Graft.

La Bastionul Graft sunt necesare lucrări de reparații, de asigurare a microclimatului expozițional și un sistem de iluminat profesional. De altfel, din cauza problemelor de microclimat, pentru securitatea patrimoniului, în toamna anului 2018, conducerea muzeului a dispus evacuarea expoziției „Lumea promenadelor de altădată” și închiderea bastionului.

IV. Clădirea „Olimpia”, mun. Brașov, str. George Coșbuc nr. 2, monument istoric, cod LMI Bv-II-m-B-21054, (P+E+M), cu suprafața de 808 m.p., identificat în C.F. nr. 149025, nr. cadastral 149025.

Spațiile interioare sunt împărțite în sălile pentru expoziția permanentă „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului montan” (110,79 mp., parter), sala de expoziții temporare (75,98 mp, etaj), birouri (etaj și mansardă).

În noiembrie 2016, datorită colecției de bunuri culturale legate de istoria sportului brașovean și a turismului montan pe care o deține Muzeul Județean de Istorie Brașov, managerul Nicolae Pepene a propus conducerii Consiliului Județean Brașov înființarea unei secții a Muzeului Județean de Istorie Brașov în clădirea Olimpia, proprietate a C.J. Brașov. Propunerea a fost luată în considerare de către președintele Consiliului Județean Brașov, Adrian Ioan Veștea, și planul de

amenajare a secției „OLIMPIA. Muzeul sportului și turismului montan brașovean” a fost prezentat comisiei de reglementare a situației complexului Olimpia în ședința din 14 noiembrie 2016.

Darea în administrare a imobilului monument istoric a fost făcută prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 374/30 august 2017. Contractul de administrare dintre Consiliul Județean Brașov și Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost încheiat la 31 octombrie 2017 (nr. 16196/31.10.2017). Clădirea a fost preluată de Muzeul Județean de Istorie Brașov prin comisia de predare-primire, conform Procesului verbal nr. 4039/15.03.2018.

Însă, din nefericire, clădirea istorică a fost preluată de instituția noastră într-o stare de degradare inadmisibilă, ținând cont de investițiile făcute într-o perioadă nu foarte îndepărtată. Am constatat că în multe cazuri au fost folosite materiale (gresie, faianță, lemn) de calitate mediocră, lucrările au fost făcute cu lipsă de profesionalism, fostul chiriaș a improvizat o instalație termică, centralele termice erau defecte și cu piese lipsă (plăcile electronice oxidate, vasele de expansiune perforate, 4 pompe de circulație lipsă etc.), ventilo-convectoarele deteriorate (găurite), în mansardă a fost descoperită o instalație electrică improvizată, terasa exterioară de ciment era fisurată, scările de lemn au putrezit etc.

În vara anului 2018, în regie proprie, muzeul a igienizat toate spațiile de la etajul clădirii, iar sala de expoziții temporare a fost zugrăvită și amenajată prin amplasarea corpurilor de iluminat și a întregului sistem expozițional de simeze. Astfel, în perioada 4 – 7 octombrie 2018, Salonul BD Brașov – România 100 în benzi desenate a fost organizat în condiții impecabile. Alte lucrări realizate cu personalul muzeului au dus la securizarea instalației electrice în întreaga clădire, schimbarea destinației unor încăperi de la etaj din WC-uri în depozite pentru arhive de documente, repararea rețelei de alimentare cu apă și funcționarea toaletelor de la parter pentru vizitatori.

Dar, în mod categoric, Olimpia trebuia să fie expertizată tehnic și să beneficieze de o documentație de avizare a lucrărilor de intervenții. Cu acordul Consiliului Județean Brașov, în anul 2019 au fost contractate serviciile necesare pentru lucrarea „Expertiză tehnică + DALI Olimpia (Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia)”, executantul fiind S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L. (contractul nr. 678/15.07.2019).

Tot în anul 2019, managerul instituției a întocmit cererea de finanțare „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” pentru apelul de proiecte privind susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate, din cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021. La sfârșitul anului 2019, Muzeul Județean de Istorie Brașov a fost informat că proiectul „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a fost selectat pentru finanțare, obținând 83 puncte (al III-lea punctaj al apelului). Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului este de 617.820 lei. O condiție a semnării contractului de finanțare a fost „transmiterea documentului de aprobare/acordare a fondurilor necesare pentru derularea lucrărilor de reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia”. Prin urmare, conducerea muzeului a înaintat către Consiliul Județean Brașov solicitarea pentru modificarea listei privind obiectivele de investiții aprobate pe anul 2019 prin introducerea unei poziții în lista de investiții la capitolul „Dotări independente” pentru „PT + Execuție reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” cu suma de 106.000 lei, valoarea Proiectului Tehnic și Detalii de Execuție (PT+DDE). Solicitarea a fost aprobată de autoritatea tutelară.

În urma aprobării indicatorilor tehnico-economici pentru obiectivul de investiții „Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” de către Consiliul Județean

Braşov, prin Hotărârea nr. 469/28.11.2019, Muzeul Judeţean de Istorie Braşov a postat în SICAP, la data de 31 ianuarie 2020, anunţul privind demararea procedurii simplificate pentru achiziţia lucrării „PT + Execuţie, reabilitare, consolidare şi schimbare de destinaţie a clădirii Olimpia”. Însă, prin adresa nr. 450/18.02.2020, S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L., executantul lucrării „Expertiză tehnică + DALI Olimpia (Reabilitare, consolidare şi schimbare de destinaţie a clădirii Olimpia)”, a informat muzeul că a greşit indicatorii economici din cauza unor erori de calcul, situaţie ce a condus la sistarea procedurii simplificate în derulare.

Indicatorii tehnico-economici modificaţi au fost aprobaţi de Consiliul Judeţean Braşov prin Hotărârea nr. 131/24.03.2020. Valoarea investiţiei a fost stabilită la 2.641.844,76 lei (TVA inclus), cu durata de execuţie de 6 luni. Astfel, pe 2 aprilie 2020, muzeul a reluat procedura simplificată de achiziţie. Pe 23 iulie 2020, în urma finalizării procedurii, a fost încheiat contractul de execuţie nr. 757/23.07.2020 cu Deanda Prim Invest SRL-D, urmând ca partea de proiectare să fie realizată de S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L. – societate subcontractantă.

Până la sfârşitul anului 2020, executantul a finalizat serviciile de proiectare şi a obţinut pentru proiectul tehnic toate avizele favorabile necesare: avizul de securitate la incendiu (15.12.2020), eliberat de Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă „Ţara Bârsei” al judeţului Braşov; avizul Direcţiei Tehnice, Compartimentul Transport şi Monitorizare din cadrul Primăriei Municipiului Braşov (18.11.2020); avizul Direcţiei Judeţene pentru Cultură Braşov (07.12.2020).

Proiectul reamenajării Olimpiei nu a presupus modificări de ordin structural. De asemenea, nu au fost realizate intervenţii sau modificări asupra faţadelor în afară de tratarea lemnului şi înlocuirea tuturor închiderilor exterioare (ferestre şi uşi), aflate într-o stare avansată de degradare. În interior au fost prevăzute finisajele specificate în tema de proiectare, astfel încât destinaţiei de spaţii expoziţionale şi culturale. Beneficiarul, Muzeul Judeţean de Istorie Braşov, a solicitat tratarea cu mare atenţie a necesităţii asigurării microclimatului muzeal. Astfel, proiectul tehnic a cuprins instalaţii de microclimat şi instalaţii tehnico-edilitare noi (electrice, sanitare, securitate). Toate lucrările au fost verificate de specialistul în monumente istorice, responsabil din partea proiectantului, arh. Marina Iliescu.

Pe 16 februarie 2021 a fost dat ordinul de începere a lucrărilor, iar pe 17 februarie 2021 a fost întocmit procesul verbal de predare a amplasamentului.

Prin Nota de fundamentare nr. 1552/26.05.2021, avizată de către dirigintele de şantier Oancea Petrică, s-a adus la cunoştinţa conducerii instituţiei că pe parcursul derulării contractului de execuţie nr. 757/23.07.2020 „PT + Execuţie reabilitare, consolidare şi schimbare de destinaţie a clădirii Olimpia” a apărut necesitatea modificării condiţiilor de implementare stabilite prin clauzele iniţiale ale contractului. Ca urmare a elaborării documentaţiei tehnico-economice faza PT+DDE au rezultat o serie de modificări în listele de cantităţi faţă de cele depuse iniţial la faza DALI, impuse atât de constrângerile cerute de situaţia din teren, cât şi de condiţionările de ordin legislativ, respectiv cerinţe I.S.U. (aviz de securitate la incendiu şi scenariul de securitate la incendiu). De asemenea, şi la capitolul lucrări de rezistenţă au apărut modificări: în urma investigaţiilor proiectantului la faza PT nu s-a mai considerat necesară realizarea hidroizolaţiei perimetrale; pentru mărirea spaţiului util în interiorul mansardei a fost necesară rectificarea listelor de cantităţi de lucrări; întreaga şarpantă a fost ignifugată, conform cerinţelor I.S.U.

O modificare foarte importantă pentru amenajarea muzeală a fost noua soluţie tehnică pentru asigurarea microclimatului. Vechea soluţie tehnică, susţinută cu autoritate de proiectant, atât la faza DALI, cât şi la faza Proiect Tehnic, aprobată de personalul tehnic al Consiliului Judeţean

Braşov, dar acceptată cu mari rezerve de managerul muzeului, a fost abandonată în urma verificărilor şi analizelor raportate la normele de conservare bunuri culturale şi înlocuită cu soluţia unui sistem profesional HVAC capabil să asigure ventilaţia corectă a spaţiului şi stabilitatea microclimatului expoziţional, conform normelor de conservare în vigoare. Prin urmare, vechiul contract a fost diminuat cu costurile privind instalaţia de microclimat şi finanţatorul lucrărilor (Consiliul Judeţean Braşov) a aprobat în data de 30 iunie 2021 modificarea listei de investiţii prin introducerea sistemului profesional HVAC, în valoare de 378.614,23 lei (cu TVA).

Până la 31 iulie 2021 au fost recepţionate şi plătite următoarele lucrări: compartimentare şi ignifugare mansardă; placări şi tencuieli parţiale la parter, etaj şi mansardă; montare ţevi instalaţie de încălzire pentru etaj şi mansardă; decopertări şi igienizare terase şi podea parter (zona expoziţiei permanente). Au fost achiziţionate ventiloconvectoarele pentru sistemul de încălzire-răcire de la etaj şi mansardă. În conformitate cu prevederile art. 8. „Durata contractului” din contractul de achiziţie publică nr. 757/23.07.2020, coroborate cu Ordinul de începere a lucrărilor nr.190/16.02.2021 şi cu Procesul Verbal de predare amplasament nr.2/17.02.2021, termenul de finalizare a lucrărilor era 17.08.2021. Modul în care au fost îndeplinite obligaţiile contractuale era reflectat în stadiul fizic al lucrărilor: 22 %. Prin urmare, Muzeul Judeţean de Istorie Braşov a notificat S.C. DEANDA PRIM INVEST S.R.L.-D rezilierea contractului. Contractul a fost de drept reziliat, fără punere în întârziere şi fără orice formalitate prealabilă, pe 17 august 2021 (Notificarea 1305/06.09.2021). Recepţia parţială a avut loc în perioada 15-20 septembrie 2021 (conform proces verbal de recepţie parţială 2631/15.09.2021).

Actualizarea documentaţiei tehnico-economice faza PT+DDE a cuprins şi modificarea caracteristicilor tâmplăriei din lemn stratificat cu geam termopan. După întocmirea planului de expoziţie s-a constatat că este necesară implementarea unui sistem de uşi şi ferestre care să ajute la crearea şi controlul unui microclimat stabil, conform legislaţiei privind protejarea patrimoniului cultural naţional mobil şi conservarea bunurilor culturale mobile clasate. Pentru aceasta, proiectantul a revenit şi a recomandat schimbarea completă a volumului de aer pe oră (rată de schimb egală cu 1)¹. Caracteristicile tâmplăriei din lemn stratificat cu geam termopan culoare nuc, prinse iniţial în proiect, au fost modificate cu lemn stratificat stejar cu geam sticlă 4 anotimpuri şi duplex². Indicatorii tehnico-economici din faza DALI au fost actualizaţi pentru înlocuire tâmplărie lemn stratificat cu suma de 567.803,43 lei (cu TVA).

Pentru respectarea cerinţelor ISU (aviz de securitate la incendiu nr. 555/20/SU/BV/PSI/15.12.2020 şi scenariul de securitate la incendiu proiect nr.21/2020 faza DTAC) a fost necesară execuţia de lucrări de instalaţii pentru hidranţi în scopul suplimentării debitului de apă. Pentru aceste lucrări a fost necesar un proiect al bransamentului de apă rece cu toate fazele impuse de

¹ Un factor important care influenţează păstrarea/expunerea pieselor muzeale este schimbul de aer necesar în sălile cu exponate. O parte din acest schimb are loc necontrolat prin ferestre şi uşi, dar utilizând o ventilaţie controlată cu ajutorul unui suport tehnic, precum şi respectarea anumitor caracteristici tehnice ale ferestrelor şi uşilor se poate obţine o reducere a fluctuaţiilor climatice. În privinţa umidităţii relative, în decurs de o săptămână valoarea minimă şi maximă a umidităţii relative în spaţiul muzeal trebuie să aibă următoarele valori: Lemn - 50% la 60%, hârtie -45% la 50%, pânză -50% la 55%, metal - 5% la 40%. Categoria de lemn care se încadrează în aceste valori este cea aferentă speciei stejar.

² Sticlă 4 anotimpuri şi duplex asigură o transmisie ridicată a luminii (66%), o excelentă izolare termică şi protecţie împotriva razelor solare (doar 42% din energia solară pătrunde prin această sticlă, transmisia directă de căldură solară prin geam este redusă de 2 ori, reflectă căldura, absoarbe sunetul şi reduce trecerea razelor UV).

legislația în vigoare. Și în acest caz, indicatorii tehnico-economici din faza DALI au fost actualizați: 45.000 lei cu TVA pentru proiectare branșament de apă rece – suplimentare debit (inclusiv documentații tehnice faza DTAC+PT, verificador proiect, taxe eliberare avize/autorizații în vederea obținerii autorizației de construire pentru lucrări de branșament apă rece- suplimentare debit Olimpia) și 35.700 lei cu TVA pentru execuția lucrării.

Astfel, în decembrie 2021, la momentul reluării licitației pentru continuarea lucrărilor la obiectivul „PT + Execuție Reabilitare, consolidare și schimbare de destinație a clădirii Olimpia” din str. George Coșbuc, nr. 2, Brașov, principalii indicatori tehnico-economici, aprobați prin Hotărârea Consiliului Județean Brașov nr. 435/26.11.2021, au fost:

- Valoarea totală a investiției: 2.206.488,24 lei fără TVA și, respectiv, 2.621.844,76 lei cu TVA, din care: valoare C+M, 2.123.839,21 lei fără TVA, respectiv 2.527.368,66 lei cu TVA; valoare echipamente tehnologice cu montaj, 277.333,00 lei fără TVA, respectiv 330.026,27 lei cu TVA.
- Durata de execuție: 6 luni.
- Suprafața terenului: 808 mp din care suprafața construită (amprenta la sol): 359,25 mp; suprafața construită desfășurată: 1077,75 mp; suprafață alei, trotuare, acces, carosabil, parcuri, suprafețe betonate: 448,75 mp.
- Regimul de înălțime a construcției: Sp+P+E+M, cu înălțimea maximă (de la cota terenului natural) de 13,59 m și înălțimea maximă la cornișă (de la cota terenului natural) de 8,92 m.
- Categoria de importanță = „C” („C - normală”, conform HGR nr. 766 în 1997). Clasa III de importanță și expunere la cutremur a clădirii, conform P100-1/2006 (construcții de tip curent). Riscul de incendiu = „mic”, conf. P118/99. Gradul de rezistență la foc = „V”, conf. P118/99.

În anul 2022 a fost reluată procedura simplificată pentru atribuirea contractului de execuție. La prima procedură de achiziție lansată nu s-a înscris nici un ofertant. Procedura a fost reluată și a fost declarat ofertant câștigător SC Exicon Metal Construct SRL, cu care a fost încheiat contractul nr. 346/28.03.2022, pentru o durată de 3 luni. Până la sfârșitul anului 2022 au urmat 3 acte adiționale pentru prelungirea termenului de realizare a lucrărilor contractului. Această prelungire a fost cauzată în principal de problemele identificate de noul executant la nivelul proiectului tehnic întocmit de S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L., societate subcontractantă a S.C. Deanda Prim Invest S.R.L.-D pentru partea de proiectare din contractul de execuție nr. 757/23.07.2020. Până la finalul anului 2022, stadiul fizic al lucrărilor de reabilitare a ajuns la 62 %.

În anul 2023 au fost încheiate încă 7 acte adiționale pentru prelungirea termenului de realizare a lucrărilor contractului. Aceste prelungiri au fost cauzate, din nou, în principal, de problemele identificate de executant la nivelul proiectului tehnic întocmit de S.C. Stigma Building Management S.B.M. S.R.L.

Prin notificarea nr. 3259/13.11.2023, SC Exicon Metal Construct SRL ne-a informat că lucrările care au făcut obiectul contractului nr. 346/28.03.2022 vor fi finalizate la data de 05.12.2023. În data de 21.12.2023 a fost convocată comisia pentru efectuarea recepției la finalizarea lucrărilor.

În paralel cu reabilitarea clădirii a început implementarea proiectului de amenajare muzeală „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, finanțat prin Mecanismul Financiar

SEE 2014-2021, în valoare totală de 801.820 lei, din care 617.820 lei cheltuieli eligibile și 184.000 lei cheltuieli neeligibile, conform bugetului prevăzut în cererea de finanțare.

Din cauza întârzierii lucrărilor de restaurare-amenajare, în perioada 15 noiembrie 2021 – 31 mai 2022, activitățile proiectului au fost suspendate, mai puțin restaurarea bunurilor culturale selectate pentru expoziția de bază, dezvoltarea colecției „Sport și Turism Montan” și promovarea proiectului. În luna decembrie 2022 a fost transmis către finanțator un nou amendament pentru suspendarea și prelungirea perioadei de implementare a proiectului.

Contractul de finanțare a fost suspendat în perioada ianuarie – 30 iunie 2023. După reluarea activităților și primirea tranșei a II-a de finanțare au fost demarate procedurile de achiziție publică în vederea atribuirii contractelor de furnizare echipamente expoziție și aplicații multimedia.

V. Sediul administrativ se află în municipiul Brașov, str. N. Bălcescu nr. 67 (S+P+2).

În perioada 1999-2005, în subsolul clădirii din str. N. Bălcescu a fost amenajat un laborator de restaurare metal-ceramică (80 mp.). În anul 2015, laboratorul de restaurare ceramică a fost mutat într-o încăpere de la parter (25 mp.), iar la etajul I a fost înființat laboratorul de restaurare lemn (10 mp.). Astfel, în subsol, laboratorul de restaurare metal ocupă întregul spațiu. În anul 2016, în subsolul clădirii a fost finalizată carantina muzeului. În clădirea administrativă funcționează și depozitele de bunuri culturale (arheologie – 100 mp., istorie medie și modernă – 135 mp., carte veche-document – 10 mp., numismatică – 20 mp., științele naturii – 10 mp.), biblioteca documentară – 80 mp., laborator de conservare – 25 mp., laborator foto – 20 mp., birourile contabilitate-financiar – 50 mp., magazie, casierie, birouri specialiști.

În cazul depozitării colecțiilor de bunuri culturale, pe termen scurt, sarcinile cele mai importante sunt completarea dotărilor din depozitul de arheologie și reorganizarea depozitului de istorie medie și modernă. Pe termen mediu și lung trebuie să se găsească o soluție potrivită pentru organizarea depozitelor colecțiilor muzeului. O propunere este construirea unei clădiri care să cuprindă un depozit modern pentru conservarea de bunuri culturale și laboratoare de restaurare, o idee aflată în prezent la nivel de discuții cu conducerea Consiliului Județean Brașov. La sfârșitul anului 2021, la parterul sediului administrativ a fost începută amenajarea spațiului destinat comisiei de inventarare a colecției de arheologie. Lucrarea a fost finalizată în februarie 2022 și din aprilie 2022 comisia și-a început activitatea.

O problemă foarte importantă, care a trebuit și încă mai trebuie să fie reglementată, este situația juridică a clădirilor administrate de Muzeul Județean de Istorie Brașov.

Din cauza lipsei relațiilor contractuale cu proprietarii clădirilor în care funcționa și a încurcăturilor provocate de înregistrarea acestor clădiri în domeniul public al Județului Brașov, la începutul anului 2015, prin adresa nr. 36/19.01.2015, Muzeul Județean de Istorie Brașov a informat Consiliul Județean Brașov că nu îndeplinește condițiile de funcționare impuse de Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, iar o reacreditare nu poate să fie acordată de către Ministerul Culturii. Au fost semnalate și problemele grave constatate la instalațiile electrice, instalațiile de încălzire, microclimatul spațiilor expoziționale și al depozitelor. În consecință, au fost cerute în regim de urgență măsuri care să permită organizarea în condiții legale a activității muzeale și a circuitului turistic în Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Bastionul Graft. Însă, din cauza problemelor juridice amintite, prin adresa nr. 505/27.02.2015, Consiliul Județean Brașov a comunicat Muzeului de Istorie Brașov că „nu se vor executa lucrări de investiții sau reparații

curente” la Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor, Bastionul Graft, sediul din str. N. Bălcescu, nr. 67. Muzeul Județean de Istorie Brașov a respectat indicațiile primite, însă întârzierea reglementării dreptului de administrare a spațiilor destinate expozițiilor muzeale și depozitelor pentru bunuri culturale a determinat o limitare, până la anulare, a condițiilor necesare funcționării instituției conform Legii muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003 și Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil și o blocare a investițiilor privind întreținerea unor clădiri cu statut de monument istoric clasa A, conform Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

Abia în anul 2020, la insistențele managerului muzeului, a fost rezolvată problema funcționării muzeului în Casa Sfatului, prin obținerea dreptului de administrare pentru Casa Sfatului, conform contractului de dare în administrare nr. 1756/18.08.2020, anexă la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Brașov nr. 416/31.07.2020.

A rămas nerezolvat cazul Bastionului Țesătorilor, retrocedat. Potrivit deciziei de retrocedare nr. 7179/24.08.2017, emisă de către Guvernul României – Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, muzeul mai are dreptul de funcționare până în anul 2027.

Toate lucrările realizate de muzeu în anul 2021 la Casa Sfatului și Bastionul Țesătorilor au fost intervenții în regim de urgență și au fost aprobate și supravegheate de Direcția Județeană pentru Cultură Brașov. În perioada 2022 – 2023 nu au fost executate lucrări sau intervenții de urgență.

c 6. Măsurile luate în urma controalelor, verificărilor/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată

În anul 2023, la Muzeul Județean de Istorie Brașov a avut loc misiunea Biroului de Audit Public Intern cu tema „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2023”.

D. EVOLUȚIA SITUAȚIEI ECONOMICO-FINANCIARE A INSTITUȚIEI

d1. Analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate

Execuția bugetară 2023

Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2023	LEI	
		Venituri încasate 31.12.2023	Ponderi
I.BUGETUL DE VENITURI (lei)(bugetul local-sursa G) (I.1+I.2+I.3)	8.320.110	6.912.072	100%
I.1.Subvenții pentru instituțiile publice, din care:	7.636.010	6.320.293	91,44%
- secțiunea de funcționare	5.440.010	4.190.310	60,62%
-secțiunea de dezvoltare, din care:	2.196.000	2.129.984	30,82%
I.2. Venituri proprii, din care:	579.000	486.679	7,04%
✓ Venituri din cercetări arheologice	444.500	240.587	3,48%
✓ Venituri din vânzări pliante, vederi, cărți	35.000	35.590	0,51%
✓ Taxe foto	5.500	5.300	0,08%
✓ Alte venituri, din care:	94.000	205.202	2,97%
Fonduri nerambursabile AFCN	48.000	48.000	0,69%
Fonduri nerambursabile Ministerul Culturii	0	100.000	1,45%
I.3.Fonduri externe nerambursabile	105.100	105.100	1,52%
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	409.601	409.601	100%
Fonduri externe nerambursabile obținute prin „Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	409.601	409.601	100%
Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2023	Plăți	
		efectuate la 31.12.2023	Ponderi
I.BUGET DE CHELTUIELI (lei)(buget local-sursa G)(I.1+I.2+I.3+I.4)	8.323.600	6.915.559	100%
I.1. Cheltuieli de personal	3.652.500	3.121.776	45,14%
I.2. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	2.370.000	1.558.699	22,54%
Cheltuieli de întreținere (furnituri, materiale curățenie, energie electrică, încălzire, carburanți, alte bunuri și servicii, deplasări, obiecte inventar)	1.389.800	1.019.485,92	14,74%

Cheltuieli pentru acțiuni culturale, din care:	980.200	539.213	7,80%
✓ Cheltuieli pentru șantierul arheologic	0	0	
I.3. Cheltuieli de capital	2.116.000	2.093.593	30,27
I.4. Fonduri externe nerambursabile	185.100	141.491	2,05
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE(sursa D)	409.601	0	0
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	409.601	0	0

Cheltuieli / vizitatori (37.932 vizitatori)	179,45
din subvenție/alocație	166,62
din venituri proprii	12,83

Cheltuieli / beneficiari (202.568 beneficiari)	33.60
din subvenție/alocație	31.20
din venituri proprii	2.40

Menționăm că veniturile din vânzarea biletelor de intrare în muzeu sunt virate bugetului Consiliului Județean Brașov.

d 2. Evoluția valorii indicatorilor de performanță, conform criteriilor de performanță ale instituției

Nr. crt.	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	2023
1.	Cheltuieli (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/ nr. total beneficiari	23,11
2.	Cheltuieli (subvenție + venituri - cheltuieli de capital)/ nr. vizitatori plătitori	173,16
3.	Fonduri nerambursabile atrase	141.491
4.	Număr de activități educaționale	35
5.	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	> 1500
6.	Număr de beneficiari neplătitori	10.903
7.	Număr de beneficiari plătitori	27.029
8.	Număr de expoziții	24
9.	Număr de proiecte/acțiuni culturale	116
10.	Venituri proprii din activitatea de bază	330.379
11.	Venituri proprii din alte activități	148.000

E) SINTEZA PROGRAMELOR ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNE PENTRU ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR ASUMATE PRIN PROIECTUL DE MANAGEMENT

Prin raportare la misiune și viziune

Misiunea Muzeului Județean de Istorie Brașov este de a descoperi, identifica, proteja, cerceta și valorifica patrimoniul cuprins în colecțiile sale de bunuri culturale, de a aduce prestigiu, mândrie și înțelegere, de a învăța și educa, și, nu în ultimă instanță, de a obține obișnuința brașoveanului de a vizita muzeele sale și dorința turistului de a reveni în Brașov.

Analiza SWOT a *Strategiei naționale sectoriale în domeniul culturii 2014-2020*, realizată, în principal, pe baza proiectelor de management și a rapoartelor anuale și finale ale muzeelor naționale, identifică între punctele slabe „viziunea retrogradă cu privire la interacțiunea muzeelor cu publicul și la adaptarea acestuia la strategiile și politicile culturale și muzeale privind dezvoltarea sustenabilă, participarea, economia creativă, educație non-formală etc.” În acest context strategic național, **viziunea** pe termen lung asupra Muzeului Județean de Istorie Brașov, propusă de proiectul de management pentru perioada 2019-2024, este concentrată pe îndeplinirea misiunii Muzeului Județean de Istorie și pe necesitățile comunității locale, continuând munca depusă în perioada 2014 – 2019.

Obiectivele corelative pentru îndeplinirea viziunii pe termen lung sunt infrastructura, valorificarea patrimoniului prin expozițiile permanente și expozițiile temporare, conservarea și restaurarea patrimoniului, cercetarea științifică și educația muzeală.

Strategia pe termen mediu și lung a Muzeului Județean de Istorie Brașov, singurul muzeu de istorie al municipiului Brașov, a fost și rămâne calitatea de carte de identitate istorică a orașului Brașov și a județului Brașov prin dezvoltarea unor programe specifice activității muzeale și a unei agende de evenimente culturale și educative care să asigure promovarea culturii și istoriei locale la nivel regional, național și internațional.

Obiectivul general al strategiei culturale pentru perioada 2019-2024 este atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv strategic, obiectivele generale și obiectivele specifice sunt următoarele:

Obiectivele majore ale strategiei culturale pentru perioada 2019 – 2024

PLAN MANAGERIAL GENERAL:	
2019 - 2024	Atingerea nivelului de funcționalitate și performanță europeană
Managementul resurselor umane privind conducerea și personalul	
2019 - 2024	Asigurarea funcționalității optime a instituției prin creșterea eficienței și eficacității personalului printr-o continuă perfecționare
2023	2 angajați au urmat cursuri de perfecționare profesională
2019 - 2024	Sistem de evaluare pe baza rapoartelor anuale de activitate și managementul timpului
2022	Rapoarte anuale de activitate și managementul timpului Rapoarte zilnice de activitate

2019 - 2024	Reducerea absenteismului, a fluctuațiilor de personal
2022	Nu au fost înregistrate incidente majore. Nu au fost înregistrate demisii.
2019 - 2024	Identificarea, soluționarea și, pe cât posibil, eliminarea conflictelor
2022	Nu au fost înregistrate incidente majore
2019 - 2024	Creșterea satisfacției în muncă a angajaților și asigurarea condițiilor privind formarea și perfecționarea angajaților, în scopul dezvoltării competențelor cheie, care să permită acestora să performeze în îndeplinirea sarcinilor aferente
2023	Participarea specialiștilor la sesiuni de comunicări și dezbateri cu tematică culturală
	Implicarea specialiștilor în politica de comunicare a muzeului
	Examine de promovare pe o gradație profesională superioară
2019 - 2024	Creșterea capacității de inovare, rezolvarea problemelor și dezvoltarea instituției
2023	Implicarea reală a angajaților în realizarea procedurilor operaționale ale instituției și în gestionarea problemelor
Managementul economico-financiar privind bugetul de venituri și bugetul de cheltuieli	
2019 - 2024	Creșterea veniturilor proprii și a surselor atrase în totalul bugetului de venituri
2023	-
2019 – 2019	Scăderea ponderii subvențiilor/alocațiilor în totalul bugetului de venituri al instituției
2023	2019 = 93,63 % vs. 2020 = 89,74 % vs 2021 = 80,07% vs. 2022 = 86,42%; 2023 = 91,44% A fost înregistrată o scădere față de 2019, dar o creștere față de 2021 și 2022, datorită creșterii stadiului fizic al lucrărilor de reabilitare de la Olimpia (de la 22 % în 2021 la 62 % în 2022 și 100% în 2023).
2019 – 2024	Creșterea veniturilor proprii realizate din activități conexe ori complementare activității de bază.
2023	Încasările totale din contracte pentru diagnostic al potențialului arheologic și supraveghere arheologică au fost de 240.579 lei.
2019 – 2024	Atragerea de fonduri din surse externe
2023	Implementarea contractului pentru finanțarea externă nerambursabilă a proiectului „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, apelul privind <i>Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> . Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului este de 617.820 lei .
	Implementarea cu succes a proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, câștigător în apelul <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă.

	Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului /grantul UE a fost în valoare de 254.705 €
	Implementarea proiectului „Cetățuia Brașovului”, câștigător al sesiunii pentru proiecte editoriale organizată în 2023 de Administrația Fondului Cultural Național. Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului a fost în valoare de 60.000 lei.
	Câștigarea unei finanțări nerambursabile pentru Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice 2023 în valoare de 100.000 lei, de la Ministerul Culturii, în cadrul liniei de finanțare privind Proiectele Prioritare.
2019 – 2024	Buna organizare și gestionare a bugetului
2023	A fost realizată o economie bugetară de 1.364.432 lei, formată în principal din: 22.407 lei cheltuieli de capital; 530.724 lei cheltuieli de personal; 811.301 lei, cheltuieli cu bunuri și servicii.
Managementul administrativ	
2019 – 2024	Întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților cultural-educative prin modificarea/completarea documentelor interne de organizare și funcționare în concordanță cu obiectivele de dezvoltare a instituției și prevederile legale în domeniu.
2023	Plan de fișe de evidență analitică Plan de fișe de conservare Plan individual de activitate științifică Raport individual anual de activitate Raport individual managementul timpului Raport individual de gestionare resurse instituție misiunea Biroului de Audit Public Intern cu tema „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției”
Managementul proiectelor	
Patrimonial:	
2019 – 2024	Asigurarea resurselor financiare necesare creșterii și dezvoltării colecțiilor muzeale
2023	Activitatea Comisiei pentru evaluarea, selectarea și achiziționarea obiectelor muzeale de la persoanele fizice și juridice: procesate două oferte cu un total de 772 obiecte și 7 oferte din 2022 cu un total de 202 piese. În colecția „Sport și Turism Montan” au intrat 18 piese
2019 – 2024	Asigurarea siguranței patrimoniului prin evidența și clasarea acestuia
2023	631 fișe de evidență analitică. A fost finalizată inventarierea colecției de numismatică. Au fost inventariate în total 24777 bunuri culturale și au fost identificate 2030 plusuri de inventar. A continuat inventarierea colecției de arheologie Au fost inventariate 1860 de piese arheologice, din care 35 cu numere inventariate greșit, 41 fără număr de inventar.
2019 - 2024	Asigurarea conservării și restaurării patrimoniului

2023	Funcționarea comisiei de restaurare
	Au fost restaurate: 22 bunuri culturale colecția „Sport și Turism Montan”, 10 piese „Istorie Medie”.
	Au fost recepționate o parte din bunurile culturale din colecția de Arheologie predate la restaurare: total 334 piese restaurate.
	Monitorizare microclimat
	23 fișe de conservare.
2019 – 2024	Asigurarea valorificării superioare a patrimoniului
2023	Documentarea expozițiilor permanente: - „Identitatea istorică a Brașovului” (Casa Sfatului) - „Cetatea Brașovului” (Bastionul Țesătorilor) - „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan” (Olimpia)
	Amenajarea secțiunii „Rădăcinile – Orașul Coroanei - Brașoveniile” din cadrul expoziției permanente „Identitatea istorică a Brașovului” la Casa Sfatului.
	Participarea la expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, București 2022 – 2023, organizată de Muzeul Național de Istorie a României.
	Participarea la expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, Roma, 2023 – 2024, organizată de Muzeul Național de Istorie a României
	Expoziția proprie de nivel internațional „CAN for Balkans” itinerată la Bruxelles, Leskovac, Veles, București
	Expozițiile temporare de nivel național: „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”, „Scurtă istorie despre GOPO”. Au fost păstrate și în anul 2023 expozițiile „Brașov 1987”, „Amintiri de pe front, 1941 – 1945”, „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație”; „1922 – Anul Încoronării”.
	Expozițiile temporare de nivel internațional: „Începuturile sporturilor de iarnă din România” la Bruxelles; „Istории din '89 în benzi desenate” la Lisabona și Corca.
	Muzeul Județean de Istorie Brașov a continuat implementarea finanțării „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, proiect național în cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021, apelul privind <i>Suținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> .
	A fost finalizată cu succes implementarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, proiect internațional în cadrul apelului <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare „Europa Creativă”.
	Designul expoziției permanente „OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
	Parteneriate importante: Televiziunea Română, Agenția națională de presă AGERPRES, Casa de Producție TVR, Institutul Cultural Român Lisabona, Ambasada României în Belgia, Universitatea „Transilvania” Brașov – Facultatea de Sociologie și Comunicare, MODAROM SCM, Arhivele

	Naționale ale României, Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, Penitenciarul București – Jilava, Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin – U.M. 01751 Râșnov, Asociația Forums, Asociația 15 Noiembrie 1987, Asociația Retromil, Revista „Historia”, Coresi Schopping Resort, Teatrul «Arlechino» Brașov, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” din Brăila, Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației, Arhiva Națională de Filme, Studioul Cinematografic ANIMAFILM, Fundația GOPO, Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav Program de cercetare istorie locală: - articole și studii științifice; - participări simpozioane, sesiuni de comunicări, conferințe, dezbateri; Proiecte de cercetare: „Istoria sportului și turismului montan”, „CAN for Balkans”. Arhive digitale: „Orașul Stalin”, „Brașov 1987”, „OLIMPIA – Muzeul sportului și turismului montan”. Programul de educație muzeală: „15 Noiembrie 1987”, „Manuscrise Iluminate”, „Istoria pe întineric”, „Lecția de istorie”, „Brașovul – trecut și prezent”, „Manuale școlare folosite în școala brașoveană”, ateliere BD, „Arta mozaicului”. Total beneficiari: 1170 beneficiari.
Marketing și PR	
2019 - 2024	Identificare de noi mijloace de mediatizare și promovare
2023	Expoziția temporară „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent”, de la inaugurarea Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav. Expoziția internațională „CAN for Balkans” Premiul „Proiectul cultural al perioadei 2020 – 2021” în Brașov pentru Bastionul Artiștilor Promovarea Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov pe ActuaBD, cel mai citit website de informații despre lumea benzilor desenate din Europa Promovarea albumului <i>Istorie din 89 în benzi desenate</i> în prestigiosul cotidian portughez „Diario de Noticias”. Expoziția „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte” Expoziția „Scurtă istorie despre GOPO” Expoziția „1922 – Anul Încoronării” prezentată la Castelul Peleş Calitatea de membru al Alianței Internaționale a Muzeelor Montane Participarea la programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”. Centenarul GOPO, Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte, 75 ani de Piff și 15 ani de Vekovnici Battle BD, activitate a FIBDIBv, în Piața Sfatului
2019 - 2024	Folosirea eficientă a bazei materiale și patrimoniale pentru atragerea publicului
2023	Stagiunea Bastionului Artiștilor Intrarea gratuită în curtea Bastionului Țesătorilor

	Salon de carte BD în curtea Bastionului Țesătorilor
	Folosirea galeriilor Bastionului Țesătorilor pentru vizitare și spații destinate spectatorilor evenimentelor din cadrul Bastionului Artiștilor
	Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023
	Expozițiile outdoor din Piața Sfatului
	Expoziția outdoor din Parcul Eroilor
	Expoziția temporară „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” de la inaugurarea Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav
	Itinerarea expoziției outdoor „Istoria contrafactuală” la București și Brăila
	Organizarea expoziției „Începuturile sporturilor de iarnă din România” la Bruxelles
	Organizarea expoziției „Istorii din '89 în benzi desenate” la Lisabona și Corca
	Expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în Republica Moldova.
	Itinerarea expoziției outdoor „1922 – Anul Încoronării” la Castelul Peleş
2019 - 2024	Identificarea necesităților culturale ale comunității brașovene prin realizarea periodică a studiilor și anchetelor sociologie
2023	-
2019 - 2024	Îmbunătățirea imaginii muzeului
2023	Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”
	Expoziția „CAN for Balkans”
	Expoziția temporară „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” de la inaugurarea Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav
	Participarea la expoziția „Dacia. Ultima frontieră a romanității”, organizată la București și Roma
	Portofoliul de apariții în mass-media locală, națională și internațională
	Certificatul de excelență patru stele TripAdvisor
	Bastionul Artiștilor
	Parteneriat stagiunea estivală „Jazz Bastion” 2023
	Expoziția „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”
	Expoziția „Scurtă istorie despre GOPO”
	Aniversare 75 ani de Piff cu Mircea Arapu
	Expoziția temporară „15 ani de Vekovnici”
	Expoziția „Istorii din '89 în benzi desenate” în programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”.
	Proiectul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
	Acceptarea în Alianța Internațională a Muzeelor Montane (IMMA)
	Parteneriatul de promovare cu revista „Historia”
	Expoziția „Începuturile sporturilor de iarnă din România” la Bruxelles
	Expoziția „Istorii din '89 în benzi desenate” la Lisabona
	Expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” în Republica Moldova.

Relații internaționale	
2019 – 2024	Parteneriate cu muzee, instituții de cultură din străinătate, reprezentanțe etc.
2023	Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”: - Ministerul Culturii din Albania – Muzeul Național al Albaniei; - Comics Art Museum Bruxelles – Belgian Comic Strip Center; - Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord); - Leskovac comic school ”Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia). Inițierea parteneriatului cu Uniunea Artiștilor din Bulgaria Parteneriatul cu ICR Lisabona Parteneriatul cu Ambasada României în Regatul Belgiei Parteneriatul cu Alianța (S.U.A.) și Muzeul Național de Istorie a Republicii Moldova pentru itinerarea expoziției „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”
Baza tehnico-materială	
2019 – 2024	Modernizarea infrastructurii muzeale
2023	Noile tehnologii prevăzute în proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan” Noile tehnologii folosite în expoziția proiectului european „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”. A fost continuat procesul de digitizare a patrimoniului muzeal.
2019 – 2024	Asigurarea resurselor financiare pentru reparații, reorganizări, dotări
2023	Au fost finalizate lucrările la restaurarea clădirii „Olimpia” Dotări expoziționale finanțate de proiectul „OLIMPIA - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, prin apelul privind <i>Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate</i> , din cadrul Programului RO-CULTURA, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2014-2021. Dotări expoziționale finanțate de proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, câștigător în apelul <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> (EACEA 39/2019) al Comisiei Europene – Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă.
2019 - 2024	Asigurarea resurselor financiare pentru modernizarea bazei tehnico-administrative.
2023	-
2019 - 2024	Alte proiecte neincluse în Proiectul de management
2023	Expoziția temporară „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte” Expoziția temporară „Scurtă istorie despre GOPO” Expoziția temporară „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” Cartea <i>Cetățuia Brașovului</i>

PROGRAMELE PROPUSE PENTRU ÎNTREAGA PERIOADĂ DE MANAGEMENT

1. PROGRAMUL CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI EVIDENȚA PATRIMONIULUI CULTURAL

1.1. SUBPROGRAMUL CERCETAREA ARHEOLOGICĂ SISTEMATICĂ

În anul 2023, o activitate eficientă și profitabilă pentru muzeu a fost cercetarea și supravegherea în teren și eliberarea rapoartelor de diagnostic teoretic al potențialului arheologic. Suma totală încasată de Muzeul Județean de Istorie Brașov în anul 2023 a fost de 240.579 lei.

Au fost efectuate 16 lucrări de cercetare de tip diagnostic arheologic, 15 supravegheri arheologice și 3 cercetări arheologice preventive.

Cele mai mari contracte, încheiate și finalizate în anul 2023 au fost de 20.102 lei, 14.138 lei și 10.044 lei, toate trei contracte cu persoane particulare, 10.145 lei (Elbon Invert SRL), 10.438 lei (ROMCIM).

Anul	Suma
2010	4.529
2011	2.911
2012	45.803
2013	28.862
2014	65.251
2015	36.176
2016	45.815
2017	99.327
2018	101.496
2019	156.106
2020	300.909
2021	342.386
2022	443.758
2023	240.579

Acest program a funcționat în 2023 cu doi arheologi și un arheolog debutant pentru cercetare, un economist, un șef de serviciu, contabil șef și manager pentru întocmire, verificare și avizare oferte și contracte.

1.2 SUBPROGRAMUL CERCETARE ISTORIE LOCALĂ

Temele de cercetare principale stabilite pentru perioada 2019 – 2024 sunt: *Istoriografia preistoriei Județului Brașov*, *Ultima frontieră de răsărit a Imperiului Roman – colecția de arheologie/epoca antică*, *Poarta Transilvaniei – Colecția de arme a Muzeului Județean de Istorie Brașov*, *Județul Brașov în istoria turismului și sportului*, *Istoria muzeelor din Brașov*.

Funcția de cercetare științifică este exercitată și prin subprogramul *Evidența patrimoniului cultural*. Managerul instituției a decis concentrarea activității științifice a specialiștilor muzeului

pe o cercetare tematică subordonată reamenajării expozițiilor permanente și pregătirea expozițiilor temporare.

Activitatea specialiștilor Muzeului Județean de Istorie Brașov s-a concretizat și în următoarele cărți, articole și studii științifice publicate în 2023 sau în curs de publicare în 2023:

Nicolae Pepene, *Cetățuia Brașovului*, Muzeul Județean de Istorie Brașov, 2023;

Nicolae Pepene, *Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov: 4 locuri, 3 zile, 3 aniversări*, în *Historia*, nr.260, septembrie 2023.

Voica Istrate, *Proiecțiile cinematografice la Brașov în anul 1914, înaintea începerii Primului Război Mondial* în *Acta Terrae Fogorasiensis*, nr. XII, Editura Muzeului Național Brukenthal, 2023;

Florin Moței, *A necklace made of gold links from the first Iron Age discovered on the Poieni road, Brasov municipality, Brasov County*, în *Studia Antiqua et Archaeologica*, XXIX, 2024, sub tipar.

Ioana Șchiopu, *Lumea lui GOPO la Brașov*, în *Historia*, nr. 262, noiembrie 2023.

Claudia Moței, *Restaurarea unei cupe de tip Terra Sigillata din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov*, în „Simpozionul Național Petrodava, ed. a IV-a” – program și rezumate, Editura „Constantin Matasă”, Piatra Neamț, 2023.

Claudia Moței, *Urnă funerară – restaurare și conservare*, în *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural / Conservation and restoration of cultural heritage*, Editura Doxologia, Iași, 2023, vol. XXIV.

Claudia Moței, *Publicarea posterului cu restaurarea piesei: Medalie (inv. 216 STM)* în catalogul *Retrospective, ediția a XIII-a: expoziție de postere conservare-restaurare*, Suceava, editura Karl A. Romstorfer, 2023.

În anul 2023, specialiștii Muzeului Județean de Istorie Brașov au participat la următoarele **conferințe, sesiuni de comunicări, simpozioane, workshopuri**:

Nicolae Pepene, *dezbaterile Balcanii în benzi desenate, benzile desenate în Balcani, CAN for Balkans – trecut, prezent și viitor*, Centrul Cultural Leskovac, 3 februarie 2023;

Rozalinda Posea, Savu Ovidiu, *Știri, reportaje culturale și educative reflectate în cotidianul „Drum Nou” de acum o jumătate de veac, anul 1973*, I, sesiunea științifică „Țara Bârsei”, în perioada 25-26 mai 2023;

Voica Istrate, *Proiecții cinematografice la Brașov în perioada premergătoare Primului Război Mondial*, sesiunea anuală internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat”, 6-8 septembrie 2023;

Daniel Barbu, *Importurile în lumea geto-dacică din zona Carpaților și Subcarpaților de Curbură în perioada secolelor IV a. Chr – I p. Chr.*, prima ediție a Conferinței anuale a doctoranzilor din Școala Doctorală de Istorie și Arheologie a SCOSAAR, din cadrul Academiei Române, în perioada 7-8 noiembrie 2023, în format online;

Ioana Șchiopu, *Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan*, Întâlnirile Franco – Române pentru Turism, Brașov, 12 octombrie 2023;

Ioana Șchiopu, *Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov și benzile desenate din România*, Festivalul Tinerilor Autori de Benzi Desenate din Balcani, Leskovac, Serbia, 1 iulie 2023;

Mary-Claudia Moței, Mihaela Cioc, Florin Moței, *Proiect de educație muzeală - Arta mozaicului*, Sesiunea națională de comunicări patrimoniu și educația în muzeele de artă, Tulcea, 12-13 octombrie 2023, participare on-line;

Mary-Claudia Moței, *Restaurarea unei Cupe de tip Terra Sigillata din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov*, simpozionul național Petrodava, ediția a IV-a, Complexul Muzeal Național Neamț, 13-15 octombrie 2023;

Mary-Claudia Moței, *Cahle din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov – restaurare și conservare*, Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine, ediția a LIII-a, Pitești, 16 noiembrie 2023, participarea on-line;

Mary-Claudia Moței, *Macheta primului tractor românesc IAR 22 – intervenții de restaurare și conservare*, Simpozionul Internațional Arta restaurării patrimoniului cultural. Provocări și soluții, organizat de Centrul de Cercetare și Conservare a Patrimoniului Cultural, Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, 23 noiembrie 2023, participarea on-line;

Mary-Claudia Moței, *Medalie (inv. 216 STM)*, participarea la expoziția de postere științifice din domeniul Conservare-Restaurare – Retrospective, ediția a XIII-a, organizată de Laboratorul de Restaurare al Muzeului Național al Bucovinei Suceava, în parteneriat cu ACRRO, 27 noiembrie 2023 - 23 februarie 2024.

1.3 SUBPROGRAMUL EVIDENȚA PATRIMONIULUI CULTURAL

Muzeul Județean de Istorie Brașov administrează un patrimoniu de **165.646** bunuri muzeale înregistrate în inventare, grupate pe colecții după cum urmează:

- colecția de arheologie = 113.111 piese
- colecția de istorie medie = 2.738 piese
- colecția de istorie modernă = 1.756 piese
- colecția istorie contemporană = 8.126 buc.;
- colecția de numismatică = 24.777 piese;
- colecția de fluturi Brătășeanu = 8.179 piese;
- colecția de fluturi Delwig = 2.480 piese;
- colecția flori de mină = 233 piese;
- colecția de carte patrimoniu = 2.592 piese;
- colecția Hărți și stampe = 258 piese;
- colecția Sport și turism montan = 1.396 buc.

După ce în luna ianuarie 2015 a fost finalizată *Procedura operațională privind achiziția bunurilor culturale*, Comisia pentru evaluarea, selectarea și achiziționarea obiectelor muzeale, de la persoanele fizice și juridice (decizia internă nr. 88/14.10.2014) a avut un cadru de activitate reglementat. La prima convocare din 2023 au fost procesate două oferte cu un total de 772 obiecte.

De asemenea, anul acesta s-au procesat și 7 oferte din 2022 cu un total de 202 piese: 45 de piese au fost respinse, 151 de piese au fost acceptate și 6 piese sunt în lucru. Pieseile provin din donație, recompensă și fără solicitare de recompensă, dar pentru care experții au acordat recompensă. Fără piesele aflate în lucru, urmează să intre în colecții 90 de piese din donație: 39 de piese în colecția Istorie Modernă, 41 de documente în colecția Istorie Contemporană, 8 piese în colecția Numismatică, o piesă în colecția Carte Patrimoniu și o piesă în fondul Carte-document.

Din recompensă urmează să intre pe colecții 19 piese: două în colecția Arheologie, 5 piese în colecția Numismatică, 9 piese în colecția Istorie Medie și trei piese în colecția Istorie Modernă. 42 de piese fără solicitare de recompensă, dar pentru care experții au acordat recompensă, vor intra pe colecții astfel: 37 piese în colecția Arheologie, o piesă în colecția Numismatică și 4 piese în colecția Istorie Medie.

În anul 2023 a fost finalizată inventarierea colecției de numismatică, începută prin decizia internă nr. 53/05.10.2016. Au fost inventariate în total 24.777 bunuri culturale. Au fost identificate 2030 piese plusuri de inventar.

În 2023, în colecția „Sport și Turism Montan” au mai intrat 18 piese.

Prin decizia nr. 10/11.03.2022 a început activitatea Comisiei de inventariere a colecției de arheologie a Muzeului Județean de Istorie Brașov. În anul 2023 au fost inventariate 1860 de piese arheologice, din care 35 cu numere inventariate greșite, 41 fără număr de inventar.

În anul 2023, deși doi dintre muzeografi au fost ocupați cu inventarierea colecției de numismatică și trei muzeografi au început inventarierea colecției de arheologie, au fost întocmite **631 de fișe de evidență analitică**, din care Anca Zavate (100 FAE), Laura Avram (77 FAE), Voica Istrate (220 FAE), Rozalinda Posea (20 FAE), Laura Guriță (131 FAE), Florin Moței (80), Lucica Savu (3).

2. PROGRAMUL CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

În calitate sa de cel mai mare deținător de colecții de bunuri culturale mobile din județul Brașov (165.646), conform funcțiilor principale, reglementate legislativ foarte clar, Muzeul Județean de Istorie Brașov are obligația de a avea între obiectivele sale pe termen lung protejarea patrimoniului cultural, respectiv constituirea științifică, administrarea, conservarea și restaurarea patrimoniului muzeal. Indiferent de perioada la care ne raportăm, riscurile pierderii prin deteriorare, nerestaurare sau folosire inadecvată a bunurilor muzeale, impun dezvoltarea Programului *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*.

2.1. SUBPROGRAMUL CONSERVAREA PATRIMONIULUI MUZEAL

Depozitele muzeului sunt amenajate în sediul din strada Nicolae Bălcescu nr. 67 (arheologia – subsol; istoria medie și modernă, numismatica, științele naturii, Sport și Turism Montan, cartea de patrimoniu – etajul I) și Casa Sfatului (istoria contemporană).

În anul 2023, **personalul specializat, format din patru conservatori**, a îndeplinit, în permanență, următoarele activități: verificarea și înregistrarea permanentă a condițiilor de microclimat din sălile de expoziție și din depozite; corectarea condițiilor de microclimat; lucrări de conservare primară a patrimoniului aflat în expunere la Casa Sfatului și Bastionul Țesătorilor sau în depozite, prin desprăfui, aerisiri etc.; efectuarea de tratamente de dezinfecție în expozițiile și depozitele muzeului.

Au fost întocmite **23 fișe de conservare**: Felicia Goidescu – 9 F.c.; Adriana Mincă – 9 F.c.; Mihaela Ștefănescu, 5 F.c.

2.2 SUBPROGRAMUL RESTAURAREA PATRIMONIULUI MUZEAL

Muzeul Județean de Istorie Brașov deține un atelier de restaurare metal-ceramică, un atelier de restaurare suport papetar pentru carte veche-document (spații profesionale

amenajate în perioada 1999 – 2005), un laborator de restaurare ceramică, un laborator de restaurare metal (spații profesionale amenajate în anul 2015 în sediul administrativ din str. N. Bălcescu nr. 67) și un laborator de restaurare lemn în clădirea Olimpia (amenajat în 2023).

Strategia muzeului cuprinde, în mod obligatoriu pe termen mediu și lung, planificarea corectă și susținerea constantă a activității restauratorilor muzeului și asigurarea spațiilor care să respecte reglementările legale pentru laboratoarele de restaurare. Pe termen scurt, a fost întocmit un plan de acțiune pentru restaurarea/ pregătirea pieselor muzeale care urmează să fie selectate pentru noile expoziții permanente ale muzeului. Planul a inclus începând din anul 2015 o procedură de lucru și o comisie de restaurare.

Subprogramul *Restaurarea patrimoniului muzeal* a fost operat în anul 2023 de către trei restauratori. În aparatul de specialitate, **muzeul are patru restauratori**: doi restauratori pentru piese istorice din metal și ceramică, un restaurator de carte, care este și gestionarul colecției „Sport și Turism Montan” și un restaurator pentru bunuri culturale din lemn.

Din colecția „Sport și Turism Montan” au fost resaturate 22 bunuri culturale, din care Valentin Puchianu 14 piese și Claudia Moței 8 piese.

În anul 2023 au fost recepționate o parte din bunurile culturale din colecția de Arheologie predate la restaurare. Astfel, Claudia Moței a predat 134 piese (07.06.2023), iar Iacobeau George 98 piese (15.06.2023) și 102 piese (09.08.2023).

Din colecția Istorie Medie au fost restaurate 10 piese (5 Valentin Puchianu și 5 Claudia Moței).

În anul 2023, investigațiile făcute de Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației de la București – Măgurele pentru piesele „Pumnal tip Pvgio nr. inv. II 9333 AR” și „Cămașă de zale nr. inv. II 8085 AR.” au fost prezentate în cadrul unei conferințe la Lisabona (3 – 5 iulie 2023).

Valentin Puchianu a participat la workshop-ul de restaurare de la Complexul Național Muzeal Astra Sibiu, în perioada 22 – 26 mai 2023.

Restauratorul Claudia Moței și-a valorificat munca de restaurare prin: articolul *Urnă funerară – restaurare și conservare*, publicat la Iași în *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*; participarea la „Simpozionul Național Petrodava, ed. a IV-a” și publicarea în volumul editat de Complexul Muzeal Național Neamț, a lucrării *Restaurarea unei cupe de tip Terra Sigillata din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov*; participarea cu posterul dedicat restaurării medaliei nr. inv. 216 STM la expoziția de postere științifice din domeniul conservare-restaurare, organizată de Muzeul Național al Bucovinei. Tot restauratorul Claudia Moței a participat la sesiuni de comunicări cu lucrările: *Proiect de educație muzeală - Arta mozaicului* la Sesiunea Națională de Comunicări *Patrimoniul și Educația în muzeelor de artă*, Tulcea, 12-13 octombrie 2023; *Cahle din colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov – restaurare și conservare* la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine, ediția a LIII-a, Pitești, 16 noiembrie 2023; *Macheta primului tractor românesc IAR 22 – intervenții de restaurare și conservare*, Simpozionul Internațional *Arta restaurării patrimoniului cultural. Provocări și soluții*, Centrul de cercetare și conservare a patrimoniului cultural, Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, 23 noiembrie 2023.

4. PROGRAMUL VALORIFICAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

4.1. SUBPROGRAMUL EXPOZIȚII

Potrivit proiectului de management 2014-2019, expoziția permanentă *Identitatea istorică a Brașovului* trebuia să înlocuiască expoziția permanentă *Brașov – Istorie, Cultură, Civilizație* (600 m.p. spații de expunere în Casa Sfatului).

Deoarece în anul 2020 a primit de la Primăria Municipiului Brașov dreptul de administrare pentru Casa Sfatului, Muzeul Județean de Istorie Brașov are în acest moment cadrul legal pentru amenajarea expoziției permanente *Identitatea istorică a Brașovului*. A mai rămas problema majoră a microclimatului muzeal, care poate să fie rezolvată numai prin reparații capitale la toate instalațiile Casei Sfatului!

Totuși, două dintre temele expoziției permanente, „Orașul Stalin”, în 2016, și „1987”, în 2017, au fost dezvoltate în expoziții temporare, „Orașul Stalin” fiind păstrată până în august 2018, iar „Brașov 1987” până în prezent, la etajul Casei Sfatului.

În anul 2023, pe jumătate din suprafața expozițională de la parterul Casei Sfatului a fost realizată o secțiune importantă a **expoziției permanente** „Identitatea istorică a Brașovului: Rădăcinile – Orașul Coroanei - Brașoveniile”.

Pentru Bastionul Țesătorilor, în anul 2023 a programată finalizarea amenajării expoziției permanente „Istoria militară a Brașovului medieval”. Din păcate, întreruperea negocierilor cu proprietarul Bastionului Țesătorilor, Biserica Evanghelică C.A., pentru obținerea unui contract de administrare pe termen lung a amânat amenajarea expoziției.

Problemele identificate de noul executant la proiectul realizat de asociatul firmei cu care muzeul a reziliat primul contract de execuție, impostura profesională și superficialitatea proiectantului și modestia profesională a executanților lucrărilor la clădirea Olimpia nu au permis amenajarea expoziției de bază „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”. Această situație a impus amânarea realizării expoziției temporare „Începuturile sporturilor de iarnă în România” și a expoziției outdoor de promovare „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.

În 2023, în cadrul subprogramului „Expoziții” au fost programate următoarele **expoziții temporare**:

- „Tezaure arheologice din județul Brașov” a fost din nou inclusă în calendarul acțiunilor culturale din anul 2023 și s-a lucrat la expoziție, însă limita de cheltuieli impusă la sfârșitul anului a determinat amânarea finalizării expoziției pentru anul 2024.

- „CAN for Balkans”, expoziția itinerantă a proiectului european *CAN for BALKANS: Comics Alliance Networking for Balkans* a fost itinerată la Leskovac, Veles și București.

- „Istoria, o poveste în imagini” a cuprins expozițiile outdoor „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” și „Începuturile sporturilor de iarnă din România” și itinerarea expoziției „Istorie din '89 în benzi desenate” la Timișoara.

- „110 ani de la participarea României la Războaiele balcanice (1913)” a fost amânată după primirea solicitării Brigăzii 2 Vânători de Munte pentru organizarea expoziției aniversare.

Peste **Programul minimal**, în 2023, în cadrul subprogramului „Expoziții” au fost realizate următoarele **expoziții temporare**:

- „Scurtă istorie despre GOPO”;

- „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”;
- „Vilegiaturist la Sarmizegetusa. Fotografii din colecția H. Lehmann”;
- „Ciprian Porumbescu – 170. o viață, o epocă, un ideal”

Au fost păstrate pentru o perioadă mai scurtă sau pentru tot anul, următoarele **expoziții temporare** produse în anii anteriori: „Brașov 1987”, „Scrisoarea lui Neacșu se întoarce la destinație !”, „1922 – Anul Încoronării”, „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”, „Amintiri de pe front, 1941 – 1945”, „Râsul în grup”, „DinRo Expo”.

Menționăm că expozițiile temporare din Casa Sfatului au fost încadrate în circuitul de vizitare fără taxă de intrare suplimentară.

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ IDENTITATEA ISTORICĂ A BRAȘOVULUI: RĂDĂCINILE – ORAȘUL COROANEI – BRAȘOVENIILE

A fost amenajată la parterul Casei Sfatului și a însemnat și recuperarea ca spațiu expozițional a încăperii în care a funcționat fostul centru de informare turistică al Primăriei Brașov.

Conceptul, designul și textele expoziției aparțin managerului muzeului. Piesele istorice au fost selectate din colecția de Istorie Medie, colecția de Arheologie și colecția de Numismatică.

Secțiunea „Rădăcinile” tratează colonizarea săsească și prezența cavalerilor teutoni în Țara Bârsei („Mica Saxonie”). Secțiunea „Corona” este inspirată din stema Brașovului și prezintă întemeierea așezării, personalitățile istorice cele mai importante legate de evoluția orașului medieval, prima atestare documentară, stema orașului. Secțiunea „Brașoveniile” se referă la activitatea meșteșugărească medievală, bresle și comerț.

SCURTĂ ISTORIE DESPRE GOPO

Expoziția a fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în parteneriat cu Arhiva Națională de Filme, Studioul Cinematografic ANIMAFILM și Fundația Gopo. Curatorul și autorul designului expozițional a fost Nicolae Pepene. Este pentru prima dată când Arhiva Națională de Filme și Studioul Cinematografic ANIMAFILM au participat cu piese istorice la o expoziție muzeală. De altfel, această premieră este miezul prezentării de la etajul Casei Sfatului și sursa de

inspirație pentru design-ul poveștii despre Gopo. Portofoliul de piese istorice a fost completat de Fundația Gopo prin nepoata maestrului, dna. Anca Moscu, și colecționarul Lucian Oancea.

„Scurtă istorie despre Gopo” este împărțită în două secțiuni: „podiumul” animației și „culorile” lumii lui Gopo. Pe lângă cele mai importante filme de animație și secvențe din filme artistice, „treptele” carierei celui mai important Popescu din cultura română sunt marcate de diplome de festival, trofee și afișe de filme. Vedeta cronologiei artistice este diploma premiului Palme d'Or, primită de Ion Popescu Gopo la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes din anul 1957, pentru filmul de animație „Scurtă Istorie”.

Vernisajul expoziției a deschis Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, pe 11 august 2023.

CENTENARUL BRIGĂZII 2 VÂNĂTORI DE MUNTE

1923

CENTENARUL

BRIGADA 2 VÂNĂTORI DE MUNTE

„SARMIZEGETUSA” BRAȘOV

2023

EXPOZIȚIE

CASA SFATULUI

iulie / ianuarie

2023 2024

Organizatori:

Parteneri:

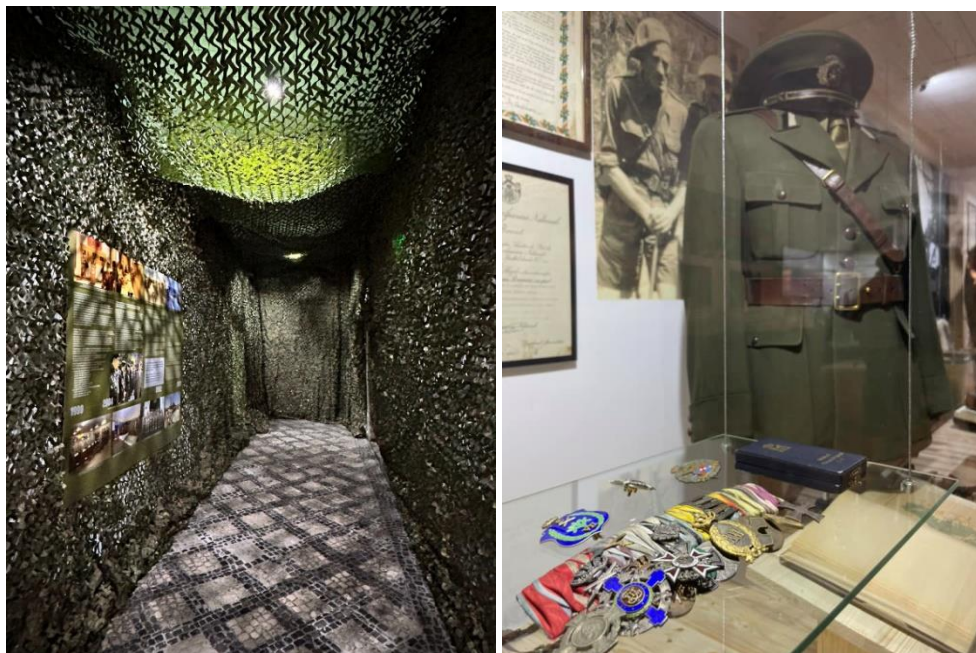

Expoziția temporară a fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov și Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand” la solicitarea Brigăzii 2 Vânători de Munte „Sarmizegetusa” din Brașov. Vernisajul a avut loc pe 30 iunie 2023, fiind inclus în programul festivităților aniversării Centenarului înființării unității militare de elită.

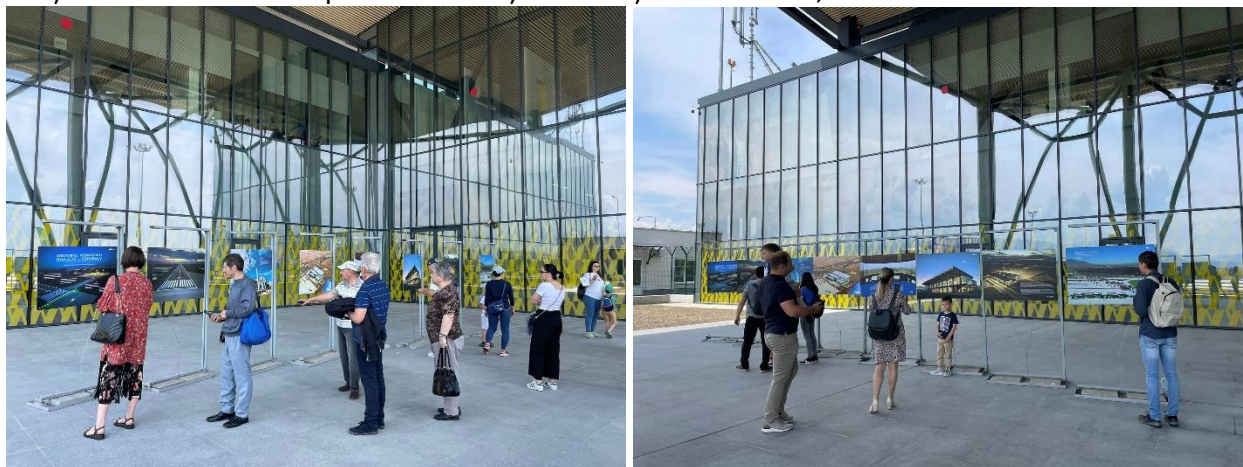
Expoziția de la Casa Sfatului este împărțită în trei secțiuni. Prima secțiune se referă la istoria Brigăzii 2 Vânători de Munte și conține drapele foarte importante pentru istoria militară contemporană românească (drapelul Batalionului 9 Vânători de munte, model 1922; stindardul Ordinului militar „Mihai Viteazul”; drapelul Regimentului 202 Vânători de munte, model 1950). A doua secțiune include armament folosit de vânătorii de munte, de la Primul Război Mondial până în perioada comunistă. Secțiunea a III-a se referă, în principal, la comandanți V.M. și începe cu mantaua de maior de vânători de munte model 1916 ce a aparținut Principelui Moștenitor Carol.

Cronologia centenarului include fotografii istorice deosebite din colecțiile Muzeului Național Militar „Regele Ferdinand” și Muzeului Județean de Istorie Brașov. Cu piese istorice a contribuit la expoziție și Asociația Retromil.

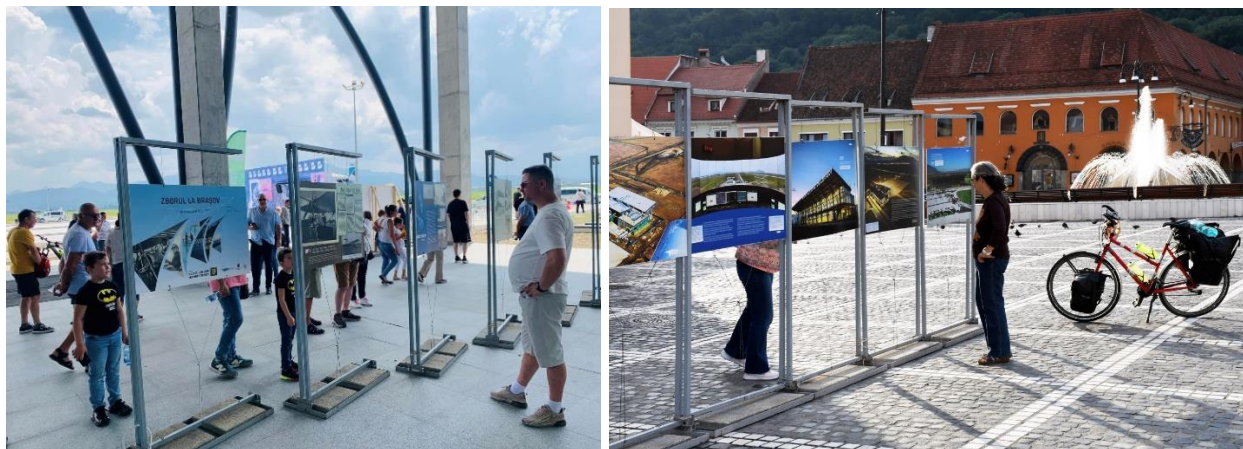

ZBORUL LA BRAȘOV. ÎNTRE ÎNCEPUTURI ȘI PREZENT

Muzeul Județean de Istorie Brașov a marcat momentul istoric al inaugurării Aeroportului Internațional Brașov Ghimbav prin expoziția outdoor „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent”, amplasată chiar la intrarea în aeroport și deschisă în cadrul evenimentului festiv „Zilele Porților Deschise la Aeroportul Internațional Brașov-Ghimbav”, 10 – 11 iunie 2023.

Expoziția a fost realizată cu sprijinul Bibliotecii Județene „G. Barițiu” Brașov. Autorul documentației științifice și al conceptului expoziției este Nicolae Pepene. În ordine cronologică, pe panourile sistemului expozițional outdoor al muzeului, sunt prezentate reperele principale ale istoriei aviației la Brașov: zborul lui Aurel Vlaicu (1911), zborul lui Albert Ziegler (1913), deschiderea I.A.R. (1927), primele linii aeriene zilnice din Brașov (1941), aerogara Orașul Stalin (1955), brașoveanul Dumitru Prunariu, primul român în Cosmos (1981), realizarea și deschiderea aeroportului Brașov Ghimbav, de la finalizarea pistei (2014), până la inaugurare (2023).

Expoziția a fost vizitată de zeci de mii de brașoveni și turiști cu ocazia „Zilelor deschise”, apoi a fost păstrată la aeroport până în 19 septembrie 2023, când a fost prezentată în cadrul evenimentului internațional de promovare turistică „Pro Fundata Fair”, ținut la Fundata. În perioada 22 septembrie – 1 octombrie 2023, expoziția „Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent” a fost adusă în Piața Sfatului, iar din 1 octombrie 2023, la solicitarea conducerii aeroportului, a fost reșezată în zona de așteptare de lângă intrarea în aeroport, unde se află și în prezent.

ISTORII DIN '89 ÎN BENZI DESENATE

INSTITUTO
CULTURAL
ROMENO

MUZEUL JUDEȚEAN
DE ISTORIE BRAȘOV

EXPOSIÇÃO

HISTÓRIAS DE '89 EM BANDA DESENHADA

INSTITUTO CULTURAL
ROMENO EM LISBOA
Rua do Barão nº 10
Lisboa

26.10.2023
-5.12.2023

„Istorii din '89 în benzi desenate” este primul album de benzi desenate despre decembrie 1989 publicat în România, cel mai mare album colectiv de benzi desenate (39 de autori) și cel mai voluminos (212 pagini de benzi desenate). Toate lucrările cuprinse în album sunt originale. Albumul a fost editat și publicat de Muzeul Județean de Istorie Brașov. În cuprinsul albumului sunt autori români foarte apreciați la nivel internațional, autori emblematici pentru istoria benzilor desenate istorice românești, precum și autori care din 2019 până în prezent au reușit să se impună pe piața națională de profil.

După lansarea din decembrie 2019, albumul „Istorii din '89 în benzi desenate” a ajuns, după 4 ani, să fie valorificat sub forma unei expoziții itinerante. Mai întâi, prezentarea expozițională a fost în Portugalia, la invitația Institutului Cultural Român de la Lisabona. La galeria ICR, în perioada 26 octombrie – 5 decembrie 2023 au fost expuse 15 lucrări selectate din album, traduse special pentru această ocazie în limba portugheză.

La evenimentul de deschidere au participat și doi autori BD prezenți cu lucrări în album: Octav Ungureanu și Nicolae Negură.

Cu sprijinul directorului ICR Lisabona, Dinu Gându, albumul și expoziția au fost promovate într-unul din cele mai prestigioase ziare din Portugalia, *Diario de Noticias*, articolul fiind realizat chiar de directorul ziarului, Leonidio Paulo Ferreira.

(vezi <https://www.dn.pt/cultura/usar-a-bd-para-tentar-explicar-a-revolucao-que-depos-ceausescu> 17327297.html/#lpmmmlz9uue5azilr).

La scurt timp, expoziția „Istории din `89 în benzi desenate” a ajuns și în Albania, la Corcea, în cadrul unui eveniment care a marcat aniversarea a 110 ani de la stabilirea de relații diplomatice Albania-România. Au fost prezenți la eveniment fostul ministru de externe al României, actualmente director al Bibliotecii Naționale a României, prof. univ. Adrian Cioroianu, ambasadorul României în Albania, Octavian Șerban, consulul onorific al României la Corcea, Elis Toci, primarul orașului Corcea, Sotirag Filo, istoricul Dorian Koçi, directorul de relații internaționale la Academia de Științe a Albaniei, Nicolae Pepene, managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov și curatorul expoziției, conf. univ. Daniela Stoica de la Universitatea Corcea, coordonatorul evenimentului.

Expoziția muzeului nostru a fost prezentată la centrul de expoziții al Bibliotecii „Thimi Mitko” din Corca, în 3 – 4 noiembrie 2023.

„Istории din `89 în benzi desenate” la Corca a fost tratat ca un eveniment cultural de anvergură națională, fiind prezentat într-un reportaj amplu de televiziunea națională albaneză.

Ultima prezentare a expoziției „Istории din `89 în benzi desenate” din anul 2023 a fost în locul unde a început totul în 1989, la Timișoara.

Cu ocazia vernisajului ținut pe 7 decembrie 2023, UPT Campus Creativ Timișoara a organizat, împreună cu Muzeul Județean de Istorie Brașov și Biblioteca Universității Politehnica Timișoara, și o întâlnire a invitaților și artiștilor prezenți cu studenții pasionați de benzi desenate

istorice și nu numai, ambele momente făcând parte din agenda evenimentelor ce au închis programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”.

La evenimentul de deschidere au vorbit despre „Istории din '89 în benzi desenate”: Nicolae Pepene, Victor Drujiniu, Mirel Drăgan, Octav Ungureanu, Alexandra Gold, Gabriel Rusu, Valentin Ionescu, Tudor Vidoni.

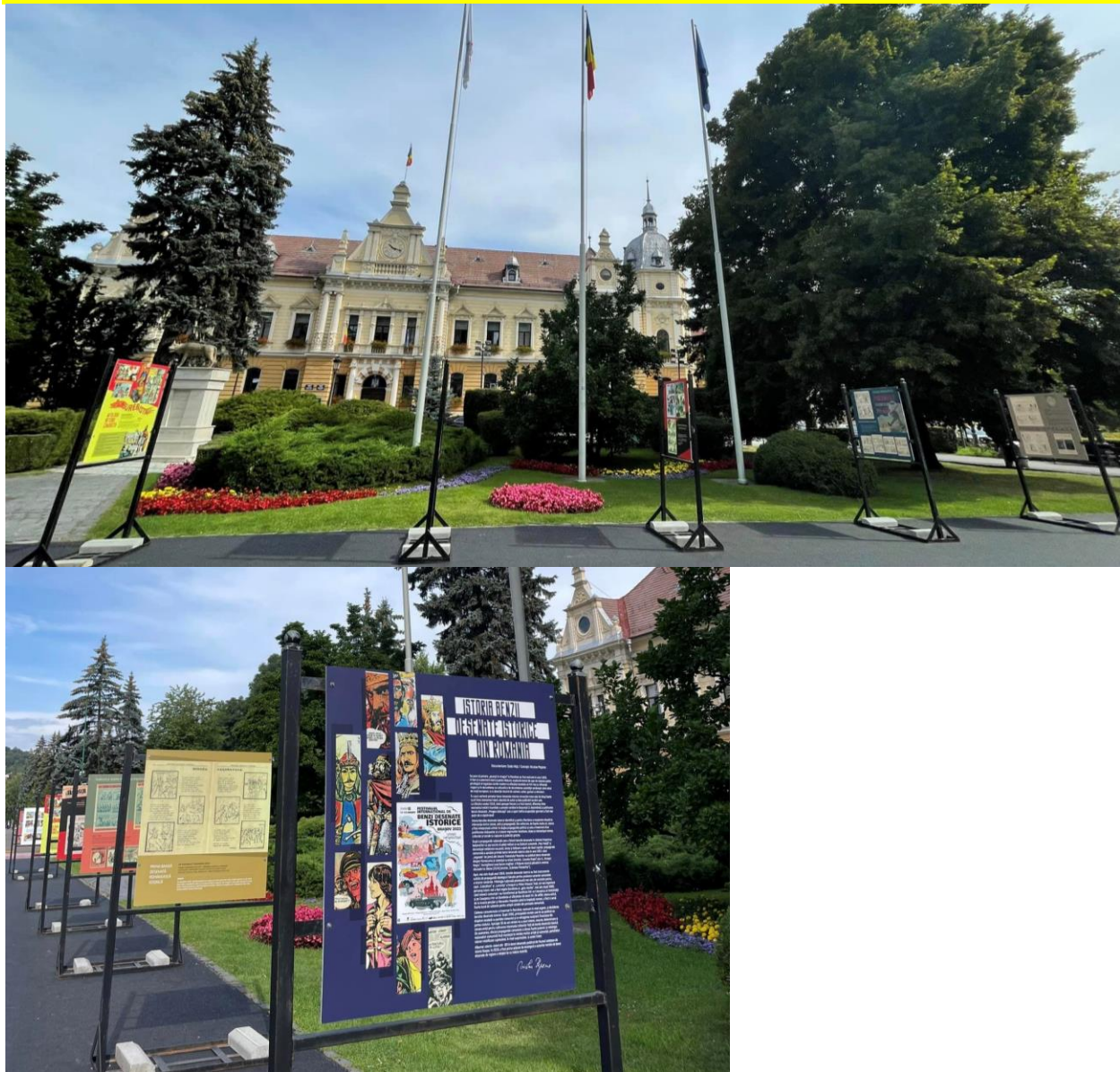
Expoziția a fost prezentată la Timișoara până la sfârșitul lunii ianuarie 2024.

15 VEKOVNICI

Aniversarea celui mai mare proiect editorial de benzi desenate istorice din Balcani a fost sărbătorită și în România prin expoziția „15 Years of VEKOVNICI”, deschisă la Casa Sfatului, pe 11 august 2023, chiar de autorul sârb Marko Stojanovic și s-a bucurat de un impact mediatic foarte bun în Serbia.

Expoziția a fost organizată în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice 2023 și a rămas în Casa Sfatului după încheierea festivalului până în 8 ianuarie 2024.

ISTORIA BENZII DESENATE ISTORICE ROMÂNE

Deja tradiționala expoziție în aer liber despre istoria benzilor desenate realizată de Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov în Parcul Eroilor a valorificat în anul 2023 documentația despre istoria benzilor desenate istorice românești realizată de Dodo Niță și Nicolae Pepene pentru proiectul european „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”.

Expoziția „Istoria benzii desenate istorice din România” a cuprins prima bandă desenată publicată în România (1896, „Pisica spălată”) și prima bandă desenată românească considerată istorică (noiembrie 1918, „Mingea năsdăvană”), lucrările propagandistice publicate în anii celui de Al Doilea Război Mondial („Pășaniile soldatului Neață”), prima bandă desenată istorică publicată în România comunistă (*Comoara lui Montezuma* în „Cravata roșie”, 1957) dar și prima inspirată din istoria României (*Arcașul Negru* în „Scânteia Pionierilor”, 1957), o prezentare despre mitologia istorică național-comunistă etc.

SCRISOAREA LUI NEACȘU SE ÎNTOARCE LA DESTINAȚIE !

Pe 9 mai 2022, după 106 ani, scrisoarea lui Neacșu s-a întors la Casa Sfatului, adică în locul unde a fost păstrată sute de ani, de la sosirea la destinație în iunie 1521 până în septembrie 1916. De asemenea, a fost pentru prima oară de la descoperirea sa, când scrisoarea lui Neacșu a fost prezentată public într-o expoziție muzeală și în afara cadrului profesional al Arhivelor.

Pe 23 mai 2022, scrisoarea istorică a fost readusă în depozitul Arhivelor Naționale Brașov. În schimb, expoziția dedicată bunului cultural cu valoare de tezaur național a rămas deschisă și în anul 2023.

Expoziția de la Casa Sfatului prezintă istoria celui mai vechi document în limba română, Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung către judele primar al Brașovului, Johannes Benkner, din vremea lui Suleiman Magnificul până la I.V. Stalin! Astfel, expoziția este împărțită în mai multe secțiuni. Prima parte și cea mai importantă este despre contextul apariției scrisorii și înțelesul corespondenței secrete între primarul celui mai bogat oraș din Transilvania și unul dintre cei mai importanți negustori din Câmpulung. Secțiunea „472” este dedicată Arhivei Primăriei Brașov și arhivistului Friederich Stenner care a realizat o colecție de 8 volume „din diferite documente găsite în arhivă în pachete și cufere”, între care, sub numărul 472, se află și scrisoarea lui Neacșu. În secțiunea „Gâlceava înțelepților” este prezentată publicarea celui mai vechi document păstrat scris în limba română în contextul rivalității între oamenii de știință români de la sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX. În secțiunea „1916” este prezentat momentul selectării și mutării mai multor mape de documente de la Brașov la București, pe fundalul prezenței armatei române la Brașov, și, apoi, după refugiul în Moldova, evacuarea la Moscova. Secțiunea „1936” încheie „odiseea” scrisorii lui Neacșu în străinătate prin prezentarea momentului întoarcerii arhivei istorice de la Kremlin la Brașov, pe traseul Moscova – Odessa – Constanța – București, după stabilirea relațiilor diplomatice între România și Uniunea Sovietică în 1934.

Pe lângă documentele de arhivă de importanță excepțională, expoziția de la Casa Sfatului mai cuprinde și bunuri culturale, inclusiv de categorie „Tezaur”, din colecțiile Muzeului Județean de Istorie Brașov și o piesă istorică remarcabilă adusă din Germania, de la institutul sașilor transilvăneni din Gundelsheim, decorația lui Friederich Stenner primită de la Regele Carol I al României, de asemenea, expusă în premieră pentru publicul larg.

Documentarea științifică a expoziției a fost realizată de istoricii brașoveni Bogdan-Florin Popovici, Thomas Șindilariu și Nicolae Pepene. Conceptul expoziției și proiectul expozițional aparțin managerului Muzeului Județean de Istorie Brașov, Nicolae Pepene.

Expoziția de la Casa Sfatului este organizată pe baza parteneriatului dintre Muzeul Județean de Istorie Brașov și Serviciul Județean Brașov al Arhivelor Naționale, cu sprijinul Arhivelor Naționale ale României, Consiliului Județean Brașov și Guvernului României – Departamentul pentru Relații Interetnice. Partenerii muzeului sunt Siebenbürgen-Institut an Der Universität Heidelberg, Forumul Democrat al Germanilor din România, Inspectoratul de Jandarmi Județean „Nicolae Titulescu” Brașov, S.C. MODAROM S.C.M., Agenția Națională de Presă AGERPRES, Coresi Shopping Resort.

Expoziția „CAN for Balkans” a fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov și apoi itinerată în colaborare cu Muzeul Benzii Desenate din Bruxelles, Muzeul Național de Istorie al Albaniei, Școala de benzi desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac (Serbia) și Centrul de Benzi Desenate al Macedoniei (Macedonia de Nord), fiind o activitate a proiectului „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”.

Organizată de liderul proiectului european, Muzeul Județean de Istorie Brașov, expoziția „CAN for Balkans” (curator Nicolae Pepene) prezintă într-o formă creativă inedită, inclusiv cu animații video, cercetarea științifică și creativitatea proiectului.

Este formată din trei secțiuni: secțiunea principală, „Balcanii în istorie”, cu prezentarea istoriei benzilor desenate istorice din și despre Balcani; secțiunea dedicată primului concurs internațional „CAN for Balkans” și secțiunea cu lucrările câștigătoare ale acestui concurs.

Steaua este simbolul care a inspirat designul expoziției (autor Nicolae Pepene). „Steaua roșie” este despre trecutul benzilor desenate istorice din Balcani, cu focus pe clișeele și stereotipurile folosite de autorii BD pentru lumea balcanică în perioada comunistă. „Steaua galbenă”, secțiunea al cărei design a fost inspirat din drapelul Uniunii Europene, cuprinde perspectiva contemporană artistică despre Balcanii în istorie sub forma a 64 de benzi desenate originale realizate de 67 de artiști, din care 27 de artiști din opt țări au fost selectați în cadrul concursului internațional al proiectului european, organizat în perioada martie – iulie 2022.

Echipa care a realizat expoziția itinerată la nivel internațional este formată din Nicolae Pepene (concept, curatoriat, grafic design și design expozițional), Octav Ungureanu (grafic design și animații video), Ovidiu Cociș și Cristi Farcaș (animații video), Mihai Ungureanu și Cosmin Vișan (grafic design), RIZI Design Studio (design pupitru stea), Ioana Șchiopu (coordonator logistică).

Expoziția a fost lansată pe 13 octombrie 2022, la Brașov, în Coresi Shopping Mall, în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, și a fost prezentată până la 14 noiembrie 2022. Apoi, a fost itinerată la Tirana, în perioada 18 noiembrie – 12 decembrie 2022, la Muzeul Național de Istorie al Albaniei, fiind cea mai mare expoziție organizată de o instituție culturală din România în Albania. În mod simbolic, vernisajul la Tirana a avut loc pe 18 noiembrie 2022, a doua zi după sărbătoarea Eliberării Naționale a Albaniei de fascism.

Următoarea destinație pentru „CAN for Balkans” a fost Bruxelles, la Muzeul Artei Benzii Desenate (Centre Belge de la Bande Dessinée / Comics Art Museum), pentru perioada 21 decembrie 2022 – 6 ianuarie 2023. Vernisajul a avut loc pe 21 decembrie 2022. La evenimentul organizat în cel mai important muzeu din lume al benzii desenate au participat artiști, reprezentanți ai partenerilor proiectului și ai finanțatorului, pasionați de benzi desenate istorice, jurnaliști, membri ai reprezentanțelor oficiale la Bruxelles. Au onorat invitația de participare la eveniment, ambasadorul României, Andreea Păstârnac, ambasadorul Serbiei, Aleksandar Tasić și fostul ambasador al Belgiei în Serbia, Adam Koen.

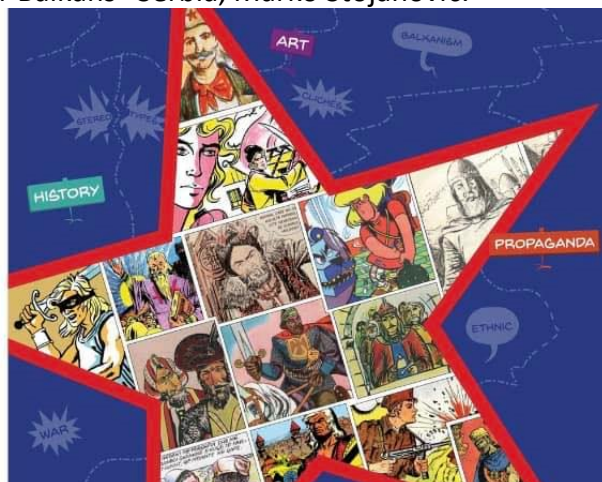
În anul 2023, itinerarea expoziției a continuat în Serbia și Macedonia de Nord, conform calendarului proiectului, și la București, după finalizarea proiectului.

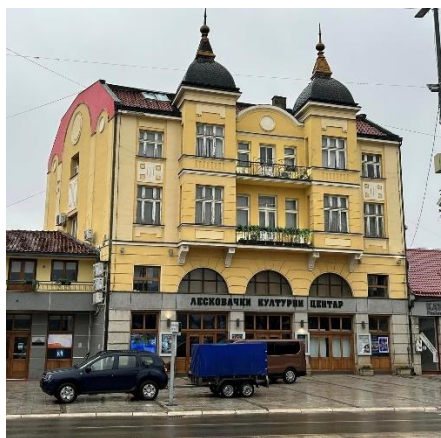
La festivitatea de deschidere a expoziției „CAN for Balkans” la Leskovac, ținută pe 3 februarie 2023, au luat cuvântul primarul orașului Leskovac, Goran Cvetanovic, directoarea Centrului Cultural Leskovac, Sanja Conic, managerul de proiect și curatorul expoziției, Nicolae Pepene, coordonatorul artistic al echipei „CAN for Balkans” Serbia, Marko Stojanovic.

EXHIBITION
LESKOVAC 03 - 24 FEBRUARY 2023
Leskovacki kulturni centar

CAN FOR BALKANS

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE BRAȘOV
COMICS ART MUSEUM BRUXELLES
Co-funded by the European Union

Referitor la partenerii media ai proiectului, după televiziunea națională din Albania în noiembrie 2022, acum și televiziunea națională din Serbia a promovat expoziția „CAN for Balkans”.

Ultima gazdă pentru expoziția „CAN for BALKANS”, în perioada de implementare a proiectului, a fost salonul de artă al Muzeului Orășenesc Veles.

Pe 3 martie 2023, la festivitatea de deschidere a expoziției „CAN for Balkans” de la Salonul de Artă Veles au luat cuvântul managerul de proiect și curatorul expoziției, Nicolae Pepene, Aleksandra Andreeva, coordonator activități culturale Primăria Veles, Angel Korunovski, directorul Muzeului Orășenesc Veles, și Vane Trajkov, coordonatorul echipei „CAN for Balkans” din Macedonia de Nord.

Expoziția „CAN for Balkans” a rămas la Veles în perioada 3 – 27 martie 2023. De asemenea și televiziunea națională din Macedonia de Nord a promovat expoziția noastră.

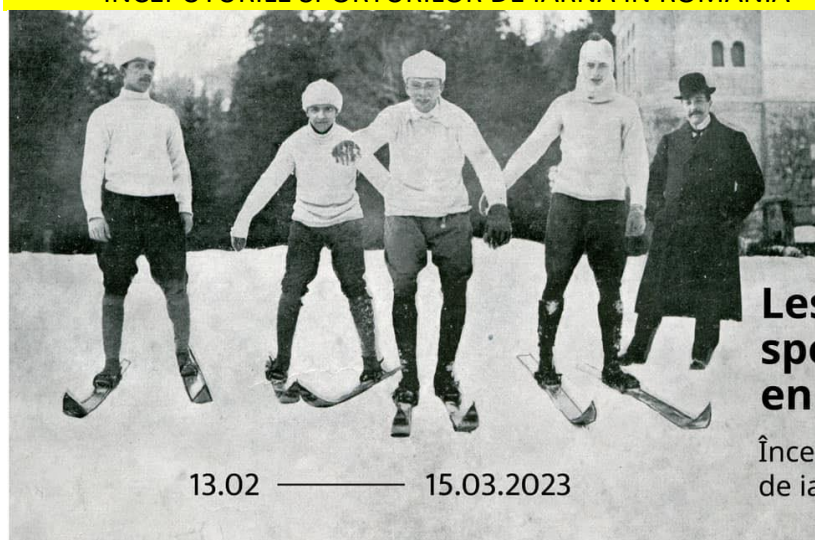
Itinerarea expoziției la Tirana, Bruxelles, Leskovac și Veles a fost susținută de UCIMR, Camera de Comerț și Industrie Brașov, Direcția Regională Vamală Brașov și Biroul Vamal Brașov.

Prima itinerare a expoziției, în afara programului asumat față de finanțator, a fost la București, la Biblioteca Națională a României, în perioada 16 mai – 12 iunie 2023. Programul vernisajului expoziției „CAN for BALKANS” la Biblioteca Națională a României a cuprins și o dezbatere despre clișeele și stereotipurile din benzile desenate balcanice, la care au participat personalități ale benzii desenate istorice din România (Puiu Manu, Valentin Tănase, Vintilă Mihaescu, Dodo Niță).

ÎNCEPUTURILE SPORTURILOR DE IARNĂ ÎN ROMÂNIA

13.02 ————— 15.03.2023

Bruxelles
Secția Consulară a Ambasadei României

Les débuts des sports d'hiver en Roumanie

Începuturile sporturilor de iarnă în România

Organizată de Ambasada României în Regatul Belgiei, împreună cu Muzeul Județean de Istorie Brașov, expoziția a fost prezentată la sediul Secției Consulare din cadrul ambasadei noastre, în perioada 13 februarie - 15 martie 2023. Vernisajul organizat pe 13 februarie 2023 a fost deschis de E.S. Andreea Păstârnac, ambasadorul României la Bruxelles.

Expoziția „Începuturile sporturilor de iarnă în România”, al cărei curator este Nicolae Pepene, cuprinde fotografii din prima presă sportivă de pe teritoriul României și fotografii din portofoliul marilor fotografi montani din Transilvania antebelică (Carl Muschalek, Heinrich Lehmann, Leopold Adler). Textele, selectate din documentația proiectului „Olimpia - Muzeul Sportului și Turismului Montan”, prezintă în premieră națională și internațională, la nivel expozițional, începuturile popularizării sporturilor de iarnă în Transilvania și Vechiul Regat. De asemenea, este prezentat și începutul romantic al istoriei casei Reuniunii de Patinaj din Brașov (Olimpia), viitoare gazdă pentru Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan. Design-ul expoziției a fost realizat de arh. Alina Rizescu și Nicolae Pepene.

Expoziția organizată la Muzeul Național de Istorie a României în perioada 27 octombrie 2022 – martie 2023 a avut la bază conceptul expozițional materializat în proiectul de mare succes, „Tezaur arheologic din România. Rădăcini dacice și romane”, realizat la Muzeul Național de Arheologie din Madrid, cea mai mare expoziție sintetică dedicată civilizației geților și dacilor, a celei romane, precum și a celor ale primilor migratori în acest spațiu, organizată în ultimii 25 de ani, printr-un efort a 45 de instituții muzeale din România și Republica Moldova, conform comunicatului organizatorului expoziției, Muzeul Național de Istorie a României.

Muzeul Județean de Istorie Brașov a participat la expoziția din București cu piesele prezentate și în Spania: un idol antropomorf din lut ars (sec. II - I a.Chr.), descoperit la Augustin - Tipia Ormenișului, pe pavajul utimului nivel de amenajare dacic, cu prilejul cercetărilor arheologice sistematice desfășurate în anul 2002; apărătoarea de ceafă a unui coif pe care este păstrată inscripția cu numele soldatului roman care l-a folosit (C CORELIVS ACUSTUS) și o fructieră de lut ars din sec. I a. Ch., piese descoperite în anul 2003 pe terasa din spatele zidului de incintă al cetății dacice de la Racoș – Piatra Detunată.

Expoziția este organizată la Museo Nazionale Romano din Italia, la Roma, la Terme de Diocletiano, în perioada noiembrie 2023 – aprilie 2024. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 20 noiembrie 2023, în prezența miniștrilor Culturii din România și Republica Italia.

În spațiul expozițional amenajat de Muzeul Național de Istorie a României au fost reunite piese arheologice de la peste 40 de muzee din România și Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Muzeul nostru a participat cu piesele împrumutate pentru Madrid și București, la care s-a adăugat o brățară cu protome antropomorfe din tezaurul de la Lupșa, piesă devenită în prezent ilustrativă pentru arta prelucrării argintului în perioada La Tène.

Expoziția proiectului „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești”, realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, împreună cu Asociația Forums, este un demers cultural care își propune să promoveze frumusețea și bogăția tradițiilor și artei populare românești, plecând de la mândria și pasiunea cu care Regina Maria a promovat aceste valori culturale autentice atât prin activitatea sa politică, cât și prin opera culturală.

Discursul expozițional realizat de Nicolae Pepene este axat pe imagini de arhivă cu principesa moștenitoare/regina Maria în costum popular, fotografiată în reședințele sale de la Bicăz, Bran, Cotroceni sau Peleș. Sunt prezentate imagini din perioada 1893 – 1936, însoțite de texte explicative și citate din opera suveranei. Expoziția mai cuprinde și o selecție de imagini din ilustrația cărților pentru copii scrise de Regina Maria, lucrări care abundă în desene inspirate din imaginea costumelor tradiționale românești și a obiectelor împodobite cu motive populare.

Expoziția a fost lansată în anul 2018, cu ocazia sărbătoririi Centenarului României Mari, fiind prezentată la Muzeul Național Cotroceni și, sub formă outdoor, în Piața Unirii din Oradea, în Piața Unirii din Râșnov, Piața Sfatului din Brașov și la Muzeul Național Bran. Apoi, expoziția a fost prezentată la Iași, în zona pietonală a Bulevardului Ștefan cel Mare și Sfânt, și la Timișoara,

în Iulius Mall, în anul 2019, și la Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș, în anul 2020.

La nivel internațional, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istorie și artei populare românești” a fost prezentată la Washington DC, la United States Institute of Peace, în cadrul Alianța Gala Awards 2018; la Bruxelles, în sediul principal al Consiliului UE și al Secretariatului General al Consiliului Europei (clădirea „Justus Lipsius”), cu ocazia evenimentului „Ziua porților deschise” la instituțiile europene din Bruxelles, în 2019; la Paris, în sediul Ambasadei României din Franța, în cadrul Festivalului „Din dragoste pentru frumos”, organizat de Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale, pe 13 octombrie 2019 (la eveniment au participat MS Margareta, Custodele Coroanei României, și Principele Radu al României). De asemenea, expoziția a mai fost itinerată în Irlanda, la Dublin, în Canada, la Montreal și Quebec, în 2018; în Statele Unite ale Americii, la Philadelphia, Chicago și St. Paul (Minnesota), în 2019 și la Maryhill Museum of Art, în 2020.

În **anul 2023**, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a fost itinerată în Republica Moldova cu sprijinul Muzeului Național de Istorie a Moldovei, al Asociației Tinerilor Basarabeni și al Consiliului Județean Brașov. Prezentarea la Chișinău a expoziției dedicate Reginei României Mari a fost prilejuită de sărbătorirea a 105 ani de la Unirea Basarabiei cu România în 1918. După ce a fost vizitată la Muzeul Național de Istorie a Moldovei, în perioada 23 martie - 30 aprilie 2023, expoziția a fost itinerată. Mai întâi, la Strășeni, unde a fost prezentată în incinta Școlii de Arte. Vernisajul a avut loc cu prilejul Zilei Internaționale a Muzeelor, în data de 17 mai. La eveniment au participat directorul adjunct al Muzeului Național de Istorie a Moldovei, Sîrbu Livia, primarul Municipiului Strășeni, Valentina Casian, și directorul Muzeului de Istorie și Etnografie Strășeni, Efimia Luca. De Ziua lei (24 iunie), expoziția a fost deschisă la Muzeul de Istorie și Etnografie din satul Trușeni, apoi, de la jumătatea lunii august, la Muzeul Raional de Istorie și Etnografie „Anatol Candu” din satul Văsieni. Ultima itinerare din anul 2023 a fost la Muzeul de Istorie și Etnografie Călărași. Vernisajul expoziției a avut loc pe 18 septembrie 2023 și a fost dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului 2023.

În Statele Unite, lăsată în grija partenerului „Alianța”, expoziția „Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești” a fost prezentată, în anul 2023, la Romanian United Foundation din Chicago, de Ziua Universală a lei, în perioada 18 – 24 iunie 2023.

În țară, expoziția a fost prezentată în format outdoor la Deva, în Piața Unirii, zona pietonală din fața Primăriei Municipiului Deva, în perioada 3 august – 1 septembrie 2023.

VILEGIATURIST LA SARMIZEGETUSA. FOTOGRAFII DIN COLECȚIA H. LEHMANN

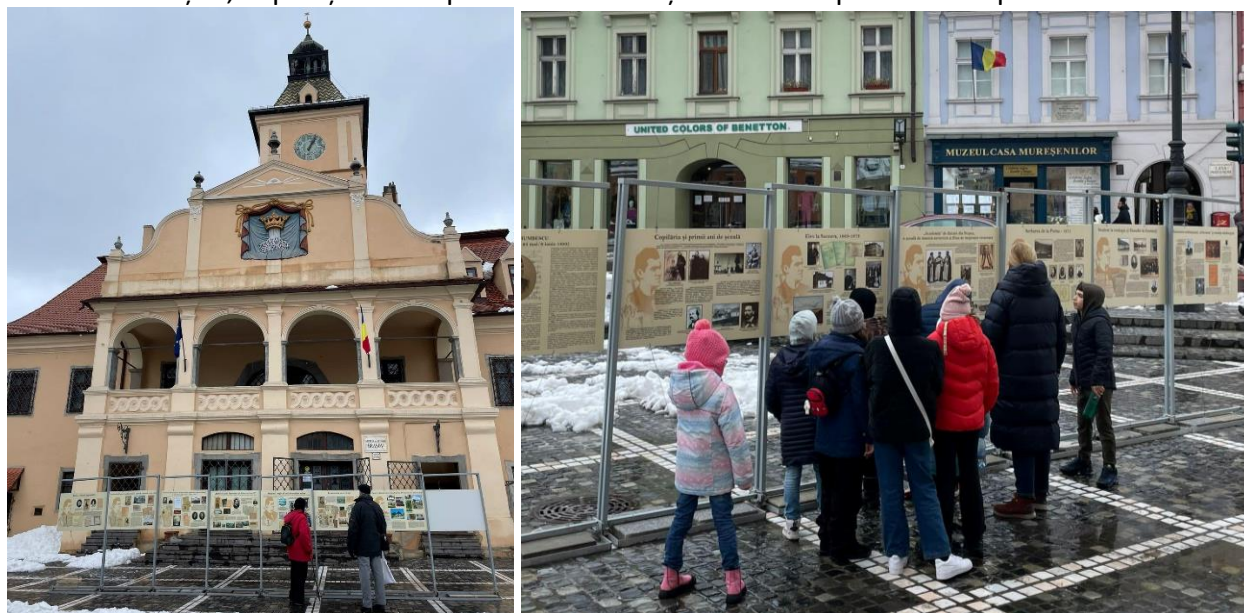
Expoziția conține câteva imagini istorice cu situl arheologic Sarmizegetusa din colecția fotografului brașovean H. Lehmann (curator Nicolae Pepene) și a fost realizată de Festivalul (De)vară în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie Brașov și Serviciul Brașov al Arhivelor Naționale. Expoziția a fost amenajată în Parcul Cetate Deva, în perioada 3 – 31 august 2023.

CIPRIAN PORUMBESCU – 170. O VIAȚĂ, O EPOCĂ, UN IDEAL

2023 a fost decretat prin lege „Anul Ciprian Porumbescu” și, cu această ocazie, Muzeul Național al Bucovinei a organizat expoziția itinerantă „Ciprian Porumbescu – 170. O viață, o epocă, un ideal”, care a fost deschisă în 27 martie 2023, la Suceava, pe pietonul din fața Palatului administrativ, și la Muzeul Național Brukenthal din Sibiu și Muzeul Județean de Istorie Brașov, pe 5 aprilie 2023.

La Brașov, expoziția a fost prezentată în Piața Sfatului în perioada 5 aprilie – 5 mai 2023.

RÂSUL ÎN GRUP

Expoziția reunește caricaturi realizate de Costel Pătrășcan, unul dintre cei mai buni caricaturiști români ai momentului și, totodată, cel mai viralizat desenator satiric din România.

Expoziția „Râsul în grup” a fost deschisă în cadrul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022, la etajul Casei Sfatului, pe 13 octombrie 2022 și a rămas aici până la jumătatea anului 2023.

ISTORIA CONTRAFACTUALĂ ÎN BENZI DESENAȚE

Este o expoziție a Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, ediția 2023, reunind benzile desenate originale produse special pentru concursul internațional al festivalului.

După prezentarea în Piața Sfatului, expoziția în aer liber a fost itinerată în Brăila, la Parcul „Monument” și în curtea interioară a Bibliotecii Județene „Panait Istrati” Brăila, începând cu Festivalul Istoric „Vladislav I” (15 – 17 septembrie) până pe 24 septembrie, și în București, la Biblioteca Națională a României, în perioada 26 septembrie – 15 octombrie 2023.

Pe 26 septembrie, la vernisajul din București au participat prof. univ. Adrian Cioroianu, directorul Bibliotecii Naționale a României, și maeștrii benzii desenate Puiu Manu și Valentin Tănase.

1922 – ANUL ÎNCORONĂRII

Expoziția a făcut parte din proiectul educativ „Caravana Centenarului Încoronării” organizat de Asociația ARTIS și Primăria Municipiului Iași, sub auspiciile Familiei Regale a României.

„1922 – Anul Încoronării” prezintă România anului Încoronării suveranilor, împărțită în capitole (panouri) cu imagini și texte despre festivitățile Încoronării, resursele naturale ale țării,

viața politică, viața economică, politica externă a regatului român, cele mai importante momente din viața Familiei Regale (botezul Principelui Mihai, căsătoria Principesei Marioara), altele decât momentul triumfal de la Alba Iulia. Curatorul expoziției este Nicolae Pepene.

Expoziția outdoor a fost prezentată în fața Castelului Peleș începând din 29 septembrie 2022 și a fost păstrată de Muzeul Național Peleș până la jumătatea anului 2023.

Ținând cont de succesul expoziției, panourile acestea au fost adaptate pentru expunerea în spații interioare și, începând din 8 ianuarie 2023, „1922 – Anul Încoronării” a fost prezentată și în Casa Sfatului.

CABANA PEȘTERA DIN PADINA CRUCII, LEAGĂNUL TURISMULUI ROMÂNESC DE MUNTE

Expoziția de fotografie istorică a fost prezentată în Piața Sfatului din Brașov cu ocazia Noptii Muzeelor și a rămas în fața muzeului în perioada 13 – 30 mai 2023.

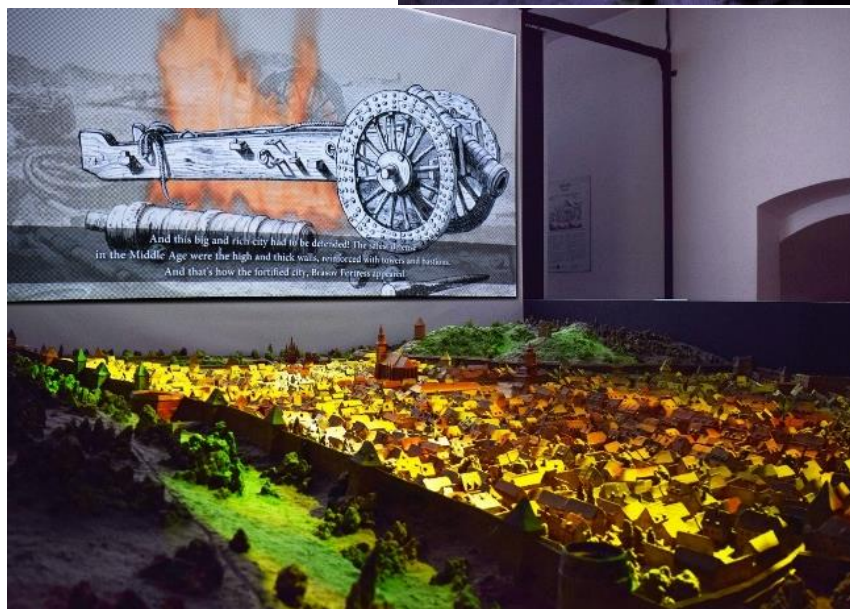
Expoziția temporară face parte din strategia de promovare a proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” și a fost mai întâi prezentată în Peștera Ialomiței, în inima Bucegilor, fiind parte din programul The Jazz Cave Festival 2022.

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ CETATEA BRAȘOVULUI

Expoziția de bază de la Bastionul Țesătorilor este centrată pe macheta Cetății Brașovului medieval, operă a profesorului de desen sas Johann Hermann, realizată în 1896, prima amenajare de tip muzeal din istoria muzeelor brașovene. Macheta istorică clasată „Tezaur” este completată de macheta cartierului Șchei din Brașovul epocii moderne, operă a muzeografilor brașoveni ai Muzeului Regional Brașov, realizată în 1961, cu ocazia deschiderii bastionului istoric drept secție a muzeului.

În anul 2019, expoziția de bază a fost actualizată cu ocazia proiectului „Brașovul / 3M” (finanțare AFCN, aria tematică „Patrimoniul Cultural Material”), prin adăugarea următoarelor elemente: o proiecție despre istoria Cetății Brașovului, o proiecție despre cartierul Șchei, o proiecție tip mapping show despre arhitectura medievală a Brașovului, aplicații interactive despre obiectivele istorice cele mai importante reprezentate pe cele două machete istorice și un sistem de localizare luminoasă.

BRAȘOV 1987

A fost deschisă în Casa Sfatului pe 15 noiembrie 2017, în cadrul proiectului „Brașov 1987”.

Expoziția cuprinde documente și artefacte istorice referitoare la revolta brașovenilor din 15 noiembrie 1987. Sunt prezentate în premieră obiecte personale ale participanților la revoltă, piese aduse de la Penitenciarul Jilava, tehnică operativă folosită de Securitatea română, obiecte de viață cotidiană din perioada anilor '80, filme din arhiva TVR, imagini din arhiva AGERPRES, exemplare din presa internațională etc.

A fost realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în parteneriat cu Asociația 15 Noiembrie 1987, Consiliul Județean Brașov, Televiziunea Română, Penitenciarul București - Jilava, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Agenția Națională de Presă AGERPRES, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Țara Bârsei” al Județului Brașov, Inspectoratul de Jandarmi Județean Brașov, colecționari particulari.

Documentarea a fost realizată de istoricii brașoveni Marius Oprea și Nicolae Pepene, împreună cu jurnalistul Liviu Tofan. Expoziția a fost proiectată de managerul Nicolae Pepene, care este și autorul conceptului și al designului expoziției.

Datorită succesului înregistrat în perioada inițială de vizitare, expoziția a fost păstrată și în perioada 2018 – 2023.

În anul 2019, piesele împrumutate de la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, înapoiate partenerului, au fost înlocuite cu piese istorice împrumutate de la Unitatea Militara 01751 Râșnov - Centrul 42 Comunicații și Informatică de Sprijin.

AMINTIRI DE PE FRONT, 1941-1945

Expoziția „Amintiri de pe front, 1941 – 1945” a fost amenajată în anul 2017 la parterul Casei Sfatului de către Asociația Retromil. Au fost prezentate piese originale legate de armata română în Al Doilea Război Mondial. Custodele expoziției este colecționarul brașovean Florin Șerban. Expoziția a fost păstrată la Casa Sfatului până la sfârșitul lunii martie 2023, după care o parte din piese au fost folosite la expoziția „Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte”.

DINRO EXPO

Și în anul 2023 a fost prelungită colaborarea Muzeului Județean de Istorie Brașov la expoziția deschisă în Dino Parc la 29 noiembrie 2016, pe baza unui parteneriat încheiat de Dino Parc Râșnov cu Universitatea București, Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, Institutul Geologic Român, Muzeul Național Secuiesc și Muzeul Județean de Istorie Brașov.

Expoziția permanentă

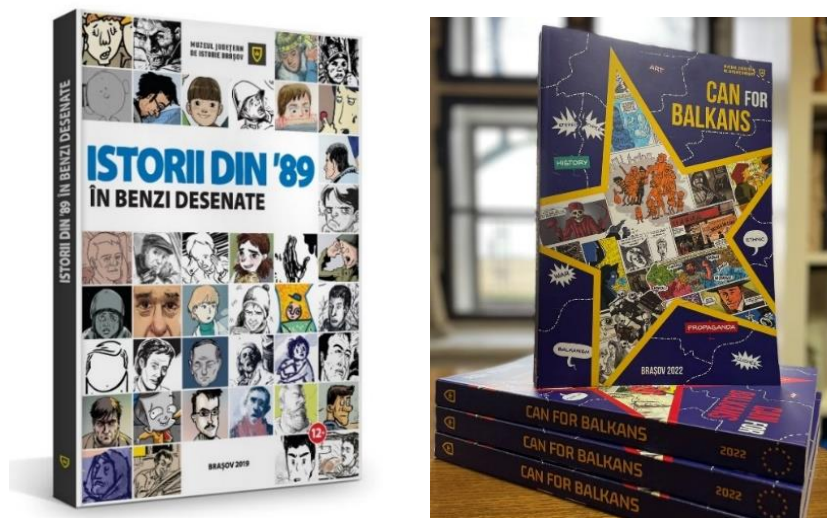
BRAȘOVENIILE — RENAȘTEREA MEȘTEȘUGURILOR ISTORICE ALE BRAȘOVULUI

În semn de prețuire față de importanța meșteșugurilor în viața Brașovului istoric și moștenirea culturală lăsată peste secole de breslele brașovene, MODAROM a inițiat acest proiect în calitate de continuatoare a activităților a două importante bresle locale: cea a aurarilor, prin realizarea de bijuterii din aur și argint executate manual, și cea a croitorilor, prin realizarea de creații vestimentare și la comandă. Proiectul „Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului” a fost lansat în 3 decembrie 2015. Prima etapă a proiectului a fost finalizată în 6 noiembrie 2018, prin deschiderea expoziției amenajate în porticul sediului MODAROM.

Organizatorii expoziției sunt MODAROM SCM, Primăria Municipiului Brașov și Muzeul Județean de Istorie Brașov. Conceptul arhitectural și designul expoziției au fost realizate de arhitectul Johannes Andreas Bertleff, fost președinte al Ordinului Arhitecților din România, filiala Brașov – Covasna, iar documentația științifică aparține istoricului Nicolae Pepene.

4.2. SUBPROGRAMUL APARIȚII EDITORIALE

După ce în anul 2019 a publicat două lucrări de referință, prima pentru istoriografia Transilvaniei (Adrian Andrei Rusu, *Castelul și spada. Cultura materială a elitelor din Transilvania în Evul Mediu târziu*, editura „Mega”, Cluj-Napoca, 2019, volum publicat împreună cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei), respectiv pentru benzile desenate (*Istorii din '89 în benzi desenate*, cel mai mare album colectiv românesc de benzi desenate – 39 de autori și cel mai voluminos – 212 pagini de benzi desenate, declarat *Cartea Anului 2019 în Brașov*), Muzeul Județean de Istorie a publicat în anul 2022 prima monografie arheologică a monumentului istoric de importanță națională, Cetatea Râșnov (Adrian Andrei Rusu, *Râșnov. Arx suprema. Studii istorice și arheologice privitoare la cetate*), catalogul proiectului „CAN for Balkans”, lucrare tematică unică în bibliografia internațională B.D. și un roman grafic, o nouă lucrare de referință pentru prezentarea neconvențională a istoriei, dedicată revoltei anticomuniste de la Brașov, din 15 noiembrie 1987, realizat de Alexandra Gold.

Programul editorial al muzeului a continuat în anul 2023 cu o nouă premieră: prima monografie istorică a unui monument istoric din Brașov, *Cetățuia Brașovului*, autorul fiind Nicolae Pepene, managerul muzeului.

Datorită proiectului „CAN for Balkans”, în care lider de proiect a fost muzeul nostru, în Serbia a fost publicat catalogul „Stripovski BalCan” (Benzi desenate Balcanice), o prezentare a proiectului european realizată din perspectiva partenerului sârb, Școala de benzi desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac. Bibliografia de benzi desenate istorice editată de Muzeul Județean de Istorie Brașov și partenerii săi a continuat în anul 2023 cu publicarea catalogului-album *Istoria Contrafactuală*, în care au fost reunite lucrările originale trimise de 40 autori, în cadrul concursului internațional organizat de Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023.

Tot în 2023, Muzeul Județean de Istorie Brașov, în parteneriat cu Fundația „Memoria” și Festivalul de Film și Istorii Brașov, a publicat versiunea în limba română a cărții lui Petr Blažek, *Živé pochodně v sovětském bloku / Torțe vii în blocul sovietic*.

CETĂȚUIA BRAȘOVULUI

Proiectul editorial (scris de manager Nicolae Pepene și Ioana Șchiopu) a câștigat finanțarea la sesiunea pentru proiecte editoriale organizată de Administrația Fondului Cultural Național, în primăvara anului 2023.

Proiectul *Cetățuia Brașovului* a depășit cu mult faza în care se afla la momentul scrierii cererii de finanțare. Cercetarea și redactarea au fost extinse după obținerea finanțării și de la o carte cu 180 pagini asumate față de finanțator s-a ajuns la 332 pagini, deci o creștere de 84%.

Creșterea cantitativă nu a însemnat o diminuare a nivelului calității științifice și dovada cea mai importantă este obținerea unui text pentru prefață de la cel mai important medievalist al României în acest moment, prof. univ. dr. Adrian Andrei Rusu, autorul unor cărți fundamentale pentru istoria medievală a Transilvaniei.

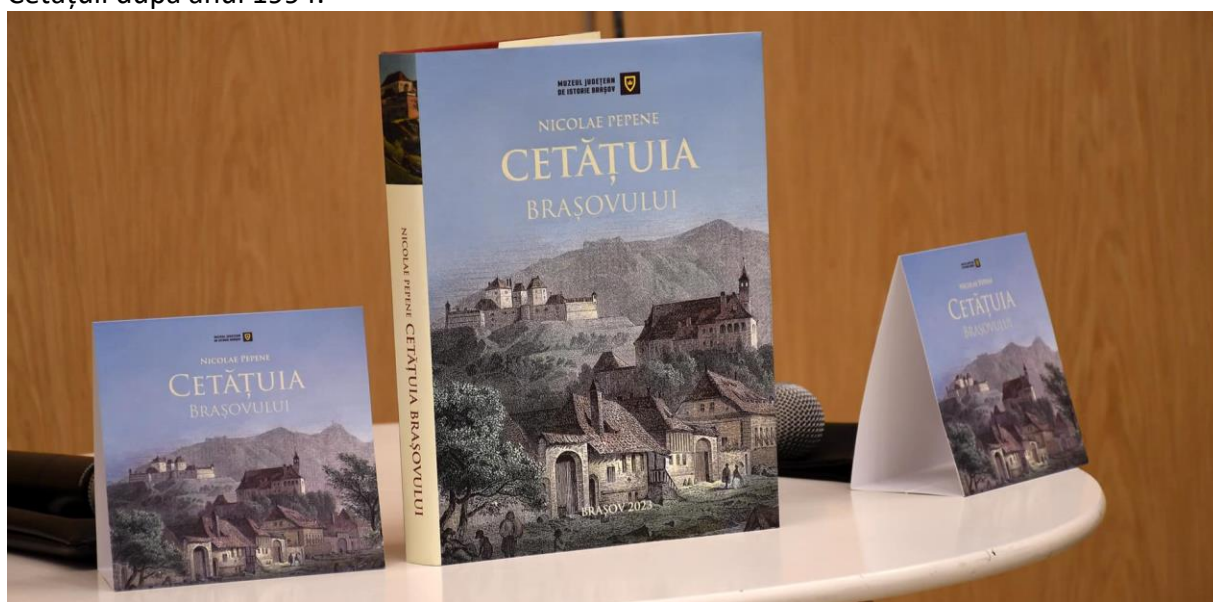
În cuprinsul cărții a fost alocată mai mult de o treime prezentării amenajării turistice a monumentului istoric Cetățuia, ceea ce se constituie într-un studiu de caz inedit și important pentru reconstituirea istoriei infrastructurii turistice a României în perioada comunistă și postcomunistă, cu planuri, schițe, fotografii și documente publicate în premieră, preluate din arhiva Institutului Național al Patrimoniului și Biblioteca Academiei Române.

Monografie istorică a Cetățuii înregistrează și o altă premieră observată de cei care au analizat cartea. Nicolae Pepene este primul autor român care a scris pe larg despre două momente apreciate a fi eroice în istoria sașilor și maghiarilor din Transilvania: revolta anti-habsburgică din 1688 de la Brașov și apărarea Cetățuii de către revoluționarii maghiari în fața asaltului trupelor țariste în 1849. În peisajul historiografic, textul despre cele două momente istorice este documentat și din bibliografia în limbile germană și maghiară.

Interesant este faptul că din noiembrie – decembrie 2023, cartea a devenit deja sursa principală de documentare pentru echipa pluridisciplinară (arheolog, istoric de artă, arhitecți) a firmei ARHI BOX SRL din Cluj Napoca care a câștigat licitația organizată de Primăria Municipiului Brașov pentru realizarea studiului istorico-arhitectural și a raportului arheologic teoretic pentru amenajarea parcului din jurul Cetățuii.

Prima prezentare a cărții „Cetățuia Brașovului” a avut loc pe 15 noiembrie 2023, după vizionarea filmului *Brașov 1987. Doi ani prea devreme*, în contextul unor legături interesante între lupta pentru libertate și statutul de deținut politic și istoria Cetățuiei, precum și implicarea unui membru al conducerii uzinei „Steagul Roșu” chiar din momentul 15.11.1987 în administrarea Cetățuiei după anul 1994.

Lansarea „clasică” a avut loc pe 19 ianuarie 2024, la Coresi Business Campus, clădirea H1, sala I.A.R. 80, în prezența unui public foarte numeros (aprox. 200 de persoane). Alături de autor, au vorbit despre carte și autor, ministrul Adrian Ioan Veștea, Adrian Andrei Rusu și Bogdan Florin Popovici.

CAN FOR BALKANS

Cartea *Can for Balkans* a fost editată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, în decembrie 2022 și lansată la Bruxelles, la Centre Belge de la Bande Dessinée, pe 21 decembrie 2022. În anul 2023, catalogul proiectului european a fost prezentat la Biblioteca Națională a României, Leskovac și Veles.

Volumul cuprinde benzile desenate istorice noi, realizate și selectate în cadrul proiectului european „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”, rezumatele studiilor despre istoria benzii desenate istorice din Iugoslavia, Serbia, Macedonia de Nord, Albania și România, rezumatele studiilor despre clișee și stereotipuri folosite în benzile desenate istorice despre și din Balcani, un studiu introductiv al managerului de proiect, Nicolae Pepene.

STRIPOVSKI BALCAN

„Stripovski BalCan” (Benzi desenate Balcanice), o prezentare în 90 de pagini a proiectului european „CAN for BALKANS” realizată din perspectiva partenerului sârb, Școala de Benzi Desenate „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac, în cadrul căruia autorii și specialiștii implicați în proiect au fost invitați să-și prezinte experiența și contribuția la realizarea proiectului.

Catalogul de benzi desenate ISTORIA CONTRAFACTUALĂ

Declarată de unii cartea BD a anului 2023, lucrarea conține cele 40 de lucrări de bandă desenată originale, primite în cadrul concursului internațional organizat de către Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023, lucrările celor 12 participanți la Masterclass-ul de benzi desenate, precum și prezentări ale expozițiilor organizate în cadrul festivalului și prezentările invitaților (articole Mircea Arapu, Didier Pasamonik, Nicolas Picado).

TORȚE VII ÎN BLOCUL SOVIETIC

În anul 2021, după ce istoricul ceh Petr Blažek a participat la Festivalul de Film și Istorie Brașov, a fost inițiat proiectul publicării cărții *Živé pochodně v sovětském bloku / Torțe vii în blocul sovietic*. Scopul acțiunii culturale este în primul rând omagierea unui martir brașovean al luptei pentru libertate, prezentat în carte: Liviu Cornel Babeș. Licența de publicare a fost gratuită și a fost asigurată printr-un parteneriat între *Institute for the Study of Totalitarian Regimes* din Republica Cehă și Muzeul Județean de Istorie Brașov. În anul 2022, muzeul nostru a finalizat etapa de traducere a textului cărții din limba cehă în limba română. În anul 2023, Fundația „Memoria” și-a asumat publicarea cărții și beneficiind de co-finanțarea Administrației Fondului Cultural Național a finalizat cartea în vara anului 2023.

Lansarea cărții a avut loc în Bastionul Țesătorilor, pe 18 august 2023, în cadrul Festivalului de Film și Istorie Râșnov. Au vorbit despre carte Adrian Cioroianu, Cosmin Budeancă și Nicolae Pepene. Apoi, au mai avut loc două prezentări ale cărții: pe 11 ianuarie 2024, la Centrul Ceh din București, și pe 13 ianuarie 2024, la Sfântu Gheorghe, ambele evenimente în prezența autorului, istoricul ceh Petr Blažek.

5. PROGRAMUL EDUCAȚIE MUZEALĂ

Bilanțul programului cuprinde un total de **1.170 beneficiari**, cei mai mulți elevi.

15 NOIEMBRIE 1987

Cel mai important eveniment din cadrul acestui program a fost dedicat revoltei anticomuniste de la Brașov din 15 noiembrie 1987.

Pe 15 noiembrie 2023, programul oficial al Asociației „15 Noiembrie 1987” a început la ora 9:00, la Cinema One din Coresi Shopping Resort, cu proiecția filmului documentar *Brașov 1987. Doi ani prea devreme*, regia Liviu Tofan, producție Muzeul Județean de Istorie Brașov & TVR (2017) și de o întâlnire cu o parte dintre eroii de acum 35 de ani.

La evenimentul de la Cinema One au fost peste 200 de participanți. Publicul a fost format din invitați, pasionați de istorie, studenți și, cea mai mare parte a publicului, elevi de liceu din liceele brașovene.

Evenimentul din 15 noiembrie 2023 a fost realizat de Muzeul Județean de Istorie Brașov cu sprijinul partenerilor Consiliul Județean Brașov, Asociația „15 noiembrie 1987” Brașov, Cinema One, Coresi Shopping Resort, Universitatea Transilvania Brașov, Facultatea de Sociologie și Comunicare și Facultatea de Litere Brașov, Inspectoratul Școlar Județean Brașov și Asociația Forums.

MASTECLASS DE BENZI DESENATE ISTORICE „ISTORIA CONTRAFECTUALĂ”

În perioada 7 – 13 august 2023, Asociația Forums și Muzeul Județean de Istorie Brașov au organizat a doua ediție a Masteclass-ului de benzi desenate istorice din România. Agenția Metropolitană Brașov a asigurat spațiul pentru organizarea cursurilor. Coordonatorii au fost Octav Ungureanu, Marko Stojanovic, Victor Drujinu și Pepene Nicolae. Tema a fost „Istoria contrafactuală”. Activitatea a fost inclusă în programul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istoric Brașov 2023.

12 tineri artiști români au fost selectați după un apel național. Schițele realizate în cadrul cursului au fost expuse la Casa Sfatului, iar lucrările celor 12 participanți au fost publicate în catalogul festivalului.

ISTORIA PE ÎNTUNERIC

În anul 2023, proiectul special realizat de muzeograf Voica Istrate a cuprins trei ateliere de educație muzeală, la care au participat, în total, 43 de elevi și un adult.

La activitățile realizate la Casa Sfatului au participat: un grup de 7 elevi și 2 însoțitori (09.02.2023) și un grup de 10 elevi (16.05.2023) de la Liceul „Victor Jinga” din Săcele și un grup de 26 de elevi (clasa a VI-a) de la Școala Gimnazială nr. 8 Brașov (23.10.2023).

LECȚIA DE ISTORIE ÎN MUZEU

Proiectul educațional cuprinde activități de educație muzeală adaptate programei școlare, în care pentru ilustrarea izvoarelor istorice au fost utilizate replici și exponate muzeale și instrumente folosite de arheologi. Proiectul a cuprins trei ateliere, la care au participat 66 elevi și doi adulți.

La activitățile realizate la Casa Sfatului de muzeograf Voica Istrate au participat: un grup de 9 copii din satul Mercheașa, jud. Brașov (21.02.2023), un grup de 31 elevi și un însoțitor (20.04.2023) și un grup de 26 de elevi și un însoțitor (25.04.2023) de la Școala Gimnazială nr. 6 din Brașov.

MANUSCRISE ILUMINATE

Activitatea de educație muzeală a fost organizată de Voica Istrate și a cuprins 8 ateliere cu 187 beneficiari: grup de 26 de elevi (clasa a VI-a) de la Școala Gimnazială nr. 8, Brașov (23.10.2023); un grup de 15 elevi clasa a V-a (06.11.2023), un grup de 17 elevi clasa a V-a (06.11.2023), un grup de 23 de elevi clasa a VI-a (08.11.2023), un grup de 30 de elevi clasa a VI-a (08.11.2023), toate de la Școala Gimnazială nr. 5 Brașov; un grup de 19 copii și femei, refugiați din Ucraina (09.11.2023), un grup de 26 elevi clasa a VI-a (10.11.2023) și un grup de 31 elevi clasa a VII-a (10.11.2023) de la Școala Gimnazială Sânpetru.

BRAȘOVUL – TRECUT ȘI PREZENT

Tur ghidat în zona Promenadei de sus, cu vizită în Bastionul Țesătorilor, și Aleea după Ziduri, realizat de muzeograf Lucica Savu. Au participat 93 de elevi cu vârste cuprinse între 11 și 13 ani, respectiv trei clase de la Școala Gimnazială nr. 5 Brașov, în perioada 28 februarie – 3 martie 2023.

CETATEA COPIILOR

Pornind de la publicația cultural-educativă *Capsula de cultură* (autori Nicolae Pepene, Octav Ungureanu), au fost detaliate informațiile despre locuirea antică a Feldioarei. Activitatea practică realizată de muzeograf Lucica Savu a cuprins prezentarea unor fragmente de vase descoperite cu prilejul cercetărilor desfășurate în zonă, inclusiv în cetatea Feldioara.

Activitatea a fost ținută de muzeul nostru în parteneriat cu Primăria Feldioara. Majoritatea beneficiarilor au fost elevi din învățământul primar de la Liceul „Petru Rareș” Feldioara dar și turiști care au asistat la eveniment. În final, au participat aprox. 30 de beneficiari.

ARTA MOZAICULUI

Restaurator Claudia Moței și muzeograf Florin Moței au susținut 6 ateliere de mozaic, din care patru ateliere au fost la Școala Gimnazială nr. 5 Brașov și două ateliere la Școala gimnazială Sânpetru. La ateliere au participat 139 elevi.

MANUALE ȘCOLARE FOLOSITE ÎN ȘCOALA BRAȘOVEANĂ

Activitatea de educație muzeală a fost realizată la Casa Sfatului de muzeograf Rozalinda Posea și de conservator Adriana Mincă cu 64 de elevi de la Școala Gimnazială nr. 27 din Brașov. Tematica atelierelor a fost *Manuale românești și germane în colecția Muzeului Județean de Istorie Brașov*.

LUMEA BENZILOR DESENATE ISTORICE PENTRU COPII

Datorită calității sale de organizator al Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, alături de Asociația Forums, Muzeul Județean de Istorie Brașov poate să îi adauge în portofoliul său de activități de educație culturală și pe beneficiarii concursurilor și atelierelor școlare de benzi desenate istorice, organizate în cadrul festivalului.

La ediția din anul 2023, la atelierele ținute de artistul B.D. Octav Ungureanu, anterior festivalului, au participat 180 elevi, din următoarele școli: Școala Gimnazială nr. 30, Școala Gimnazială nr. 13, Colegiul Tehnic „Mircea Cristea”. În cadrul festivalului au fost organizate ateliere de benzi desenate și ilustrație de carte susținute de Octav Ungureanu și ilustratoarea Karda Zenkő, la care au participat 55 de copii.

La concursul județean de benzi desenate au participat 30 de lucrări, trimise de 38 elevi.

Precum în anul 2022 cu lucrările concursului din 2021, datorită proiectului internațional „CAN for Balkans: Comics Alliance Networking for Balkans”, lucrările concursului județean și cele ale concursului național din ediția 2022, ambele cu tematica „Balcanii în istorie”, au fost expuse la Festivalul Balcanic al Tinerilor Autori de Benzi Desenate de la Leskovac (Serbia), ediția a 25-a, în perioada 29 iunie – 2 iulie 2023. Astfel, 10 elevi din județul Brașov și 30 de copii din România au avut șansa de a debuta sau de a participa cu lucrare a doua oară consecutiv la nivel internațional!

DESPRE ISTORIE ȘI... FAKE NEWS

A fost o întâlnire tematică cu studenții de la Facultatea de Sociologie și Comunicare, specializarea „Media digitală”, a Universității „Transilvania” din Brașov, ținută de istoricul Nicolae Pepene, pe 3 aprilie 2023, la Casa Sfatului. Au participat 23 de studenți din anul I și un profesor universitar.

PROGRAMUL AGENDA CULTURALĂ

Acțiunile culturale ale programului „Agenda culturală” planificate pentru anul 2023 au fost următoarele: Bastionul Artiștilor, „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” și Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023, Noaptea Muzeelor. Programul a mai cuprins Jazz Bastion și evenimente ale Festivalului de Film și Istoriei Râșnov.

OLIMPIA – MUZEUL SPORTULUI ȘI TURISMULUI MONTAN

„OLIMPIA – MUZEUL SPORTULUI ȘI TURISMULUI MONTAN”, proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021 în cadrul Programului RO – CULTURA, apelul „Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”, este nucleul unei secții muzeale noi a Muzeului Județean de Istorie Brașov, valorificarea primului proiect de cercetare despre istoria sportului și turismului montan din zona Brașovului, valorizarea unei colecții de patrimoniu cu bunuri culturale rare, vector de imagine pentru valența culturală a istoriei sportului.

Este un proiect care parcurge toate etapele/funcțiile definiției unui muzeu: proiect de cercetare curatorială, cercetarea patrimoniului propriu, descoperirea de bunuri culturale și dezvoltarea colecției muzeale, conservarea, restaurarea, clasarea patrimoniului național, valorificarea patrimoniului sub forma unei expoziții de bază, expoziții temporare și alte activități cultural-educative în scopul recreerii publicului larg și al popularizării istoriei. Astfel, scopul proiectului este valorizarea patrimoniului cultural printr-o expoziție inovativă, cu bunuri culturale mobile de interes național și internațional. Autorul conceptului proiectului și autorul principal al cererii de finanțare este managerul muzeului, Nicolae Pepene.

Contractul de finanțare a fost semnat de Ministerul Culturii – Unitatea de Management a Proiectului, în calitate de operator de program, pe 31 ianuarie 2020.

„Ținta” principală a proiectului este amenajarea expoziției permanente „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” în spațiul expozițional de la parterul clădirii Olimpia, secție a Muzeului Județean de Istorie Brașov (str. George Coșbuc, nr. 2, Brașov).

Tematica principală a expoziției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului montan” este istoria sportului și turismului montan din zona Brașovului, de la perioada de pionierat până în

prezent. Astfel, discursul expoziției identifică și reunește temele importante de istorie locală care să fie asociate de vizitator cu noțiuni istorice recunoscute atât la nivel național, cât și în afara granițelor României, analogiile facilitând înțelegerea. Tematica este împărțită în patru subteme cronologice: începuturile sporturilor (a doua jumătate a sec. XIX – începutul sec. XX), perioada interbelică, perioada comunistă și perioada contemporană. Structura subtemelor este organizată după discipline sportive. Reperete tematice sunt bunurile culturale cu o valoare istorică deosebită, printre care și cele 25 piese muzeale restaurate și clasate în cadrul proiectului, care vor beneficia de un focus interactiv cu ajutorul aparaturii multimedia.

Subtema despre „La Belle Époque” sportului cuprinde schiul și turismul montan sportiv, strâns legat la începuturi de practicarea schiului, prezentând cele mai vechi imagini de schiori transilvăneni, preluate după clișee de sticlă, echipament de munte, rachete de zăpadă și schiuri; ciclismul, cu velociped și bicicletă de la 1900; gimnastică și tir, cu imagini de epocă de la reuniunile asociațiilor locale, scrimă cu arme și măști.

Brașovul interbelic sportiv înseamnă în primul rând „capitala sporturilor de iarnă din România”, cu reprezentări, inclusiv filme de epocă, și piese istorice din domeniul schiului, patinajului și hochei-ului. În această subtemă mai sunt reprezentate fotbalul, călăria, atletismul.

Subtema „Sportul popular” este împărțită în sporturile de echipă cu performanțe la Brașov (fotbal, handbal, volei, baschet și hochei) și sporturile individuale (lupte, tenis, atletism, ciclism, schi, patinaj, judo). Pentru această secțiune, alături de piesele muzeale, remarcăm imaginile filmate din arhiva TVR și vitrinele speciale dedicate celui mai important sportiv brașovean din perioada comunistă, Ion Țiriac, primului campion olimpic brașovean, luptătorul Constantin Pârvulescu, și celui mai important fotbalist brașovean, Marius Lăcătuș.

Subtema „Brașovul Olimpic” este concentrată pe Festivalul Olimpic al Tineretului European – FOTE 2013, organizat la Brașov, Râșnov, Predeal și Fundata-Cheile Grădiștei, primul eveniment internațional olimpic desfășurat în țara noastră și cea mai mare competiție sportivă de iarnă organizată până acum în România, și pe prezentarea ultimilor sportivi importanți pentru istoria sportului brașovean: campionul olimpic la sabie individual Mihai Covaliu, în prezent președintele C.O.R., campionul mondial la spadă pe echipe Rareș Dumitrescu și Cristina Neagu, cea mai bună jucătoare de handbal din lume în 2010, 2015, 2016 și 2018, lansată la Rulmentul Brașov la începutul anilor 2000.

Avantajată de poziția privilegiată a Brașovului în istoria sportului din România, dar și de cercetarea științifică modestă a temei până în prezent, tematica expozițională beneficiază de informații importante, inedite și interesante pentru publicul larg. Aceste informații susțin prezentarea grafică a contextului istoric pentru patrimoniul muzeal inclus în expoziție. De asemenea, cu ajutorul noilor tehnologii, tematica are un suport interactiv cu elemente surpriză realizate cu ajutorul senzorilor de mișcare pentru vizitatori și al aplicațiilor tip „joc” și o folosire eficientă și dinamică a spațiului expozițional.

Expoziția permanentă a noii secții muzeale va fi realizată din grantul câștigat, respectiv 617.820 lei, reprezentând o rată de finanțare 100% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Muzeul Județean de Istorie Brașov va adăuga finanțării asigurate de proiect, o echipă de lucru formată din restauratori, muzeografi, arhivist, conservator, personal de pază și supraveghere. La finalul proiectului, evenimentul de deschidere al noii destinații muzeale, organizat de muzeu, cuprinde și o expoziție temporară amenajată la etajul Olimpiei și o expoziție outdoor de promovare, acțiuni culturale finanțate de beneficiar.

Până la sfârșitul anului 2020 au fost selectate bunurile culturale propuse pentru expoziția de bază și 25 dintre ele au fost restaurate și expertizate și au fost finalizate dosarele lor de clasare. De asemenea, a fost realizat proiectul expoziției de bază. În cadrul activității de promovare a fost realizată identitatea vizuală și au fost lansate secțiunea/site-ul și pagina de Facebook. Pe 21 mai 2021 a fost emis Ordinul de clasare nr. 3065, prin care cele 25 de bunuri culturale mobile au fost clasate în patrimoniul cultural național, dintre care 2 bunuri culturale la categoria juridică TEZAUR. A fost finalizată etapa de documentare științifică și etapa de organizare tematică a expoziției de bază, etape esențiale pentru amenajarea expoziției permanente și cu relevanță pe termen lung pentru realizarea expozițiilor temporare din cadrul noului muzeu. Curatorul expoziției a realizat mai întâi documentația tematică, apoi planul tematic expozițional și referatul de specialitate cu recomandări referitoare la aparatura muzeală și aplicațiile interactive. În total, au fost documentate 3411 subiecte cu relevanță pentru istoria sportului brașovean, împărțite în 80 de subiecte pentru secțiunea „Începuturile sporturilor”, 432 de subiecte pentru secțiunea „Sportul interbelic” și 2899 de subiecte pentru secțiunea „Sportul Popular”. Un punct suplimentar al documentației despre istoria sportului brașovean este și constituirea arhivei de film, care conține 12 filme de arhivă, din care 7 filme cu valoare istorică au fost realizate în perioada 1920 – 1948, două în 1951 și trei în perioada 1980 – 1981. Astfel, planul tematic al expoziției permanente „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” a beneficiat de o bază de date amplă și a putut include oportunități interesante de amenajare muzeală. Structura planului tematic respectă împărțirea stabilită inițial și, pe baza documentației științifice, a fost propusă o grupare a temelor principale pe subteme, care conțin texte, selecție de imagini istorice, selecția pieselor de patrimoniu sportiv istoric și gruparea acestora pe zone expoziționale.

Contractul pentru designul expoziției a fost încheiat în data de 27 mai 2021 cu ofertantul declarat câștigător, SC REPER ATELIER SRL. Serviciile de design au fost finalizate, contractul fiind în derulare pentru etapa de asistență tehnică pentru amenajarea expoziției.

Prin expoziția „CITIUS, ALTIUS, FORTIUS! Secvențe din istoria sportului românesc” organizată de muzeu în vara anului 2021, a fost demarată constituirea unui club al prietenilor muzeului format din foști sportivi, unii dintre ei cu performanțe la nivel mondial și olimpic.

Expoziția outdoor de fotografie istorică „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” a fost expusă în perioada 1 iulie – 31 iulie 2022, în Peștera Ialomiței.

Din cauza întârzierii lucrărilor de restaurare-amenajare de la Olimpia, în luna decembrie 2022 a fost transmis către finanțatorul proiectului un amendament pentru suspendarea și prelungirea perioadei de implementare. În perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2023 activitățile proiectului au fost suspendate, mai puțin restaurarea bunurilor culturale selectate pentru expoziția de bază, dezvoltarea colecției „Sport și Turism Montan” și promovarea proiectului.

Campania de colectare pentru piese de patrimoniu sportiv cu valoare culturală și/sau istorică a continuat în 2022 și 2023.

Anul **2023** a început pentru Olimpia cu prima sa expoziție internațională! La solicitarea Ambasadei României în Regatul Belgiei, la Bruxelles, în perioada 13 februarie – 15 martie 2023, la Secția Consulară a Ambasadei României, a fost prezentată expoziția temporară „Începuturile sporturilor de iarnă în România”. Datorită succesului înregistrat mai ales pentru diaspora românească din Bruxelles, conducerea muzeului s-a înțeles cu partenerii din Belgia pentru păstrarea panourilor expoziției la sediul Secției Consulare a Ambasadei României și itinerarea

expoziției. Astfel, pe 17 februarie 2024, expoziția „Începuturile sporturilor de iarnă în România” a fost deschisă la Leuven, în Galeria de artă Augustinekkloster.

Și expoziția outdoor de fotografie istorică „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte” a fost valorificată, în continuare, prin prezentarea în Piața Sfatului, în perioada 13 – 30 mai 2023.

Un succes extraordinar al proiectului nostru a fost recunoașterea internațională primită prin acceptarea în **Alianța Internațională a Muzeelor Montane (International Mountain Museums Alliance - IMMA)**.

IMMA a fost înființată în anul 2015, cu scopul documentării, conservării, valorizării și promovării culturii montane. Membrii fondatori sunt Muzeul Alpin Chamonix-Mont Blanc (Franța), Muzeul Național al Muntelui Torino, Muzeul Tatra din Zakopane (Polonia), Centrul General de Documentare Montană Sabadell (Spania) și Muzeul Whyte al Munților Stâncoși Canadieni din Banff (Canada). EMMOA – Muzeul Montan al Țării Bascilor din Vitoria-Gasteiz este invitat permanent.

Susținerea candidaturii și votul pozitiv unanim au avut loc la ședința anuală IMMA, ținută în perioada 25 – 26 mai 2023, la Roma. Gazda evenimentului a fost FAO (Food and Agriculture Organization), organizație a Națiunilor Unite.

În anul 2023, între candidații la statutul de membru al asociației mondiale a fost și Muzeul Județean de Istorie Brașov / Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan. Candidatura a fost prezentată pe 25 mai de către Nicolae Pepene, managerul Muzeului Județean de Istorie Brașov și autorul conceptului muzeului de la Olimpia. Pe 26 mai, membrii IMMA au votat în unanimitate intrarea muzeului din Brașov în asociația muzeelor montane. În anul 2023 a fost pentru prima oară de la înființarea asociației când sunt primiți membri noi. Alături de Muzeul Județean de Istorie Brașov au mai fost primite următoarele muzee: Muzeul Alpin al Elveției din Berna, METS

– Muzeul Etnografic Trentino San Michele din Trento (Italia), Muzeul Internațional Montan Pokhara (Nepal) și Muzeul Savoisan din Chambéry (Franța).

Daniela Berta, director Muzeul Național al Muntelui Torino: *„Intrarea pe baza îndeplinirii criteriilor rețelei noastre a acestor muzee este un pas important care lărgeste orizonturile geografice ale IMMA și deschide perspective promițătoare pentru noi sinergii pentru dezvoltarea documentării, conservării, valorificării și promovării culturilor munților lumii”*.

Argumentele principale ale candidaturii Muzeului Județean de Istorie Brașov au fost înființarea secției Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan, valoarea patrimoniului istoric reunit în colecția de bunuri culturale „Sport și Turism Montan” și evenimentele organizate de muzeu începând din anul 2016: expoziția outdoor „Istoria în Alb” în Piața Sfatului din Brașov și Palatul Cantacuzino din Bușteni, 2016; itinerarea expoziției „Privind spre Alpi” a Muzeului Național al Muntelui din Torino la Casa Sfatului din Brașov, 2017; proiectul artistic „Războaie în Bastionul Țesătorilor” la Brașov, București, Sibiu, 2017–2018; expoziția de fotografie istorică „Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului montan din România”, Peștera Ialomiței, 2022; expoziția de fotografie istorică „Începuturile sporturilor de iarnă în România”, Bruxelles, 2023.

CAN FOR BALKANS – COMICS ALLIANCE NETWORKING FOR BALKANS

EUROPEAN COMMISSION
Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
Department B: Creativity, Citizenship and Joint Operations
Creative Europe: Culture

Pe 31 iulie 2020, Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA) din Bruxelles a anunțat rezultatele selecției de proiecte pentru apelul *Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest* (EACEA 39/2019), din cadrul Programului de finanțare Europa Creativă.

Proiectul nostru „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a fost declarat câștigător ! Menționăm faptul că la nivel european au fost selectate pentru finanțare 13 proiecte din 315 proiecte eligibile ! Muzeul Județean de Istorie Brașov este singurul lider de proiect din România selectat în cadrul acțiunii Comisiei Europene. Apoi, România nu este reprezentată în alte proiecte câștigătoare nici la nivel de partener. Liderii celorlalte proiecte câștigătoare provin din Olanda, Italia, Franța, Bulgaria și Balcanii de Vest.

Cererea de finanțare a fost scrisă de managerul Nicolae Pepene, împreună cu Ioana Șchiopu, pe capitolul de buget, și istoricul BD, Dodo Niță, pentru analiza domeniului benzilor desenate, precum și cu consultarea partenerilor europeni.

Apelul pentru proiecte de cooperare culturală în Balcanii de Vest a fost o acțiune specială lansată de Comisia Europeană în 2019, cu termen-limită de depunere în 28 aprilie 2020. Proiectele câștigătoare sunt finanțate integral din Instrumentul pentru asistență în preaderare (IPA II), dar vor fi implementate în conformitate cu regulile aplicabile Programului Europa Creativă.

Proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” a primit un grant UE în valoare de 254.705 € (85% din bugetul total al proiectului). Partenerii liderului de proiect, Muzeul Județean de Istorie Brașov, au fost Muzeul Național al Albaniei, Comics Art Museum

Bruxelles – Belgian Comic Strip Center, Strip Centar na Makedonija (Macedonia de Nord), The Leskovac Cultural Centre – Leskovac comic school "Nikola Mitrovic Kokan" (Serbia). Cofinanțarea a acoperit în principal realizarea expoziției itinerante a proiectului internațional și aparatura multimedia. Modulele expoziționale și aplicațiile folosite în cadrul expoziției au rămas, la finalul proiectului, muzeului nostru.

Acordul de grant nr. 623401-CREA-1-2020-1-RO-CULT-COOP-WB a fost semnat între Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA) din partea Comisiei Europene, și Muzeul Județean de Istorie Brașov, coordonator/lider de proiect, pe 26 noiembrie 2020. De altfel, managerul proiectului european a fost Nicolae Pepene.

În data de 19 mai 2021 a avut loc, online, lansarea platformei „Cooperare culturală în Balcanii de Vest”, platformă ce reunește cele 13 proiecte câștigătoare ale apelului pentru proiecte de cooperare culturală în Balcanii de Vest, din cadrul programului de finanțare Europa Creativă. Lansarea a fost susținută de Alessandra Luchetti, șefa departamentului „Creativitate, cetățenie și operațiuni comune” din cadrul Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură; Olivér Várhelyi, Comisar pentru Vecinătate și Extindere; Mariya Gabriel, Comisar pentru Inovare, Cercetare, Cultură, Educație și Tineret; Walter Zampieri, șeful unității – Agenția Executivă pentru Cultură, Educație și Cultură Europeană; Holger Schroeder, șeful unității – Cooperare și programe regionale din Balcanii de Vest, Direcția Generală Vecinătate și Negocieri de extindere; Barbara Gessler șefa unității – Europa Creativă, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură. Importanța acordată de Comisia Europeană proiectelor câștigătoare ale apelului de cooperare culturală în Balcanii de Vest este demonstrată și de prezența la evenimentul din 19 mai 2021 a doi comisari europeni!

Din cauza pandemiei, evenimentul de deschidere al proiectului, programat la Brașov în martie 2021, a fost transformat în eveniment de bilanț pentru activitățile tip workshop și mutat în luna octombrie 2021. Astfel, primul eveniment din cadrul proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans” s-a desfășurat în Serbia, la Leskovac, în perioada 25-28 iunie 2021, concomitent cu cea de-a 23-a ediție a Festivalului Tinerilor Creatori de Benzi desenate din Balcani – un eveniment anual care reunește autori de benzi desenate din țările balcanice prin diferite activități (expoziții, paneluri, masterclass-uri etc.).

În continuare, întâlnirile „CAN for Balkans” au avut loc la Tirana (30 iulie - 2 august 2021) și Veles, Macedonia de Nord (20-23 august 2021). Evenimentul de evaluare de la Brașov a avut loc în perioada 14-17 octombrie 2021.

Pe 24 martie 2022 a fost lansat apelul concursului pentru benzi desenate originale cu subiecte referitoare la Balcanii în istorie. Termenul pentru trimiterea aplicațiilor artiștilor din întreaga lume a fost 17 iulie 2022. Artiștii au beneficiat în documentarea lucrărilor și de rezultatele proiectului de cercetare despre istoria benzilor desenate istorice din Balcani și despre stereotipurile și clișeele lumii balcanice, derulat în perioada octombrie 2021 – iunie 2022. Documentariștii echipei „CAN for Balkans” au fost Dodo Niță și Nicolae Pepene (România), Oltsen Gripshi (Albania), Michel De Dobbeleer (Belgia), Aleksandar Stevanov (Macedonia de Nord), Slobodan Ivkov și Marko Stojanović (Serbia).

Membrii juriului concursului european au fost prof. univ. Adrian Cioroianu (România), istoric, diplomat, autor de scenarii BD, prof. univ. Ardian Isufi (Albania), artist, decan al Facultății de Arte Frumoase din cadrul Universității de Arte Tirana în perioada 2016-2020, Etienne Schröder (Belgia), cunoscut scenarist și autor BD, Drazen Kovacevic, unul dintre cei mai importanți artiști BD din Serbia și Tome Trajkov, promotor al benzii desenate din Macedonia de Nord.

În finala concursului au intrat 27 de autori din Belgia, Bulgaria, Macedonia de Nord, România, Serbia, Ucraina și China. Toate benzile desenate selectate au fost create special pentru acest concurs. Pe lângă calitatea artistică și documentarea istorică, alte criterii importante pentru jurizare au fost originalitatea și modul în care a fost respectată tematica, mai ales alegerea unor subiecte cu mesaje de reconciliere, de consolidare a păcii și a încrederii, de toleranță și respect.

Marele premiu al primei ediții a concursului „CAN for BALKANS” a fost câștigat de Răzvan Bronescu din România cu banda desenată „Aurel Petrescu, the Pioneer of Romanian Animation”. Premiul I a revenit artistului român Ionuț Popescu cu lucrarea „Balkans Forever”. Podiumul este completat de artiști din Serbia. Kosta Milovanović a câștigat premiul al II-lea cu „And The Three

Friends Are...”, o bandă desenată inspirată chiar din viața sa, din perioada începutului războiului civil (1991), care l-a prins în marina iugoslaviei. Premiul al III-lea a fost acordat pentru banda desenată „The Wind”, realizată de Marjan Milanov (scenariu) și Srdan Todorović (desene), cu un subiect inspirat din tragediile luptelor de pe granița sârbo-bulgară în iarna anului 1915. Juriul internațional a mai acordat cinci mențiuni speciale: Aljoša Tomić și Dragan Stokić Rajački (Serbia) pentru lucrarea „Deda Roga”; Maximilien Van de Wiele (Belgia) pentru lucrarea „Tuzla”; Slavica Kuppenkova (Macedonia de Nord) pentru lucrarea „Odyssey”; Valentin Ionescu cu lucrarea „Comrade Rakija” și Vlad Forsea cu lucrarea „Balkan Humor vs The World” împart mențiunea dedicată României.

Pe 13 octombrie, în cadrul programului Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, la Coresi Shopping Resort, a avut loc vernisajul expoziției „CAN for Balkans” și festivitatea de premiere a concursului internațional.

Programul evenimentului deschiderii expoziției „CAN for Balkans” la Tirana a cuprins pe 19 noiembrie 2022 și o dezbatere despre clișee și stereotipuri culturale și sociale în Balcani.

Pe 21 decembrie 2022, la Centre Belge de la Bande Dessinée, în deschiderea programului vernisajului a avut loc o prezentare despre „Balcanii în banda desenată belgiană” susținută de Michel De Dobbeleer de la Universitatea Gend, unul dintre cercetătorii proiectului. De asemenea, în cadrul evenimentului de deschidere a fost lansat și catalogul proiectului european.

CAN for BALKANS în anul 2023

După succesul extraordinar de la Bruxelles, unde a fost văzută în timpul sărbătorilor de iarnă și la începutul anului 2023 de cei peste 30.000 de vizitatori ai Comics Art Museum, expoziția proiectului european „CAN for BALKANS” a ajuns în Serbia, la Leskovac.

Gazdele sârbe au avut ambiția să transforme deschiderea expoziției într-o sărbătoare a benzii desenate istorice de nivel național și chiar internațional. Pe 3 februarie 2023, programul a început dimineața, cu dezbaterea „Balcanii în benzi desenate, benzile desenate în Balcani”, moderată de Marko Stojanovic, președintele Școlii de Benzi Desenate „Nikola Mitrovic Kokan” din Leskovac. Au urmat ateliere deschise de benzi desenate, în care patru dintre premianții

concursului internațional „CAN for Balkans”, Ionuț Popescu (premiul I), Kosta Milovanovic (premiul al II-lea), Srdan Teodorovic (premiul al III-lea) și Aljoša Tomic (mențiune) au făcut demonstrații în fața studenților Departamentului pentru Studii Artistice și Tehnologice – Academia de Studii Vocaționale a Serbiei de Sud Leskovac. Înainte de festivitatea de deschidere a expoziției, la Centrul Cultural Leskovac a avut loc dezbateră „CAN for Balkans – trecut, prezent și viitor”, la care au participat istorici, istorici B.D., artiști, membri ai Societății Istoricilor din Serbia „Dr. Stojan Novaković” și ai Clubului Istoricilor și Studenților la Istorie „11 Ianuarie” din Niš. Au luat cuvântul istoricul sârb Aleksandar Uzelac, profesor al Facultății de Istorie – Universitatea Belgrad, istoricul bulgar Aleksandar Vlackov, istoricul român Nicolae Pepene, istoricul albanez Dorian Koci, directorul Muzeului Național de Istorie al Albaniei, istoricul român B.D. Dodo Niță, Vane Trajkov, istoric, editor B.D. și președintele asociației Comic Center of Macedonia, Slobodan Ikvov, istoric sârb B.D., Manuel Fernandez, director secțiunea expoziții multimedia Centre Belge de la Bande Dessinée, și Marko Stojanovici, scenarist și profesor B.D. La festivitatea de deschidere a expoziției „CAN for Balkans” la Centrul Cultural Leskovac, au luat cuvântul primarul orașului Leskovac, Goran Cvetanovic, directoarea Centrului Cultural Leskovac, Sanja Conic, managerul de proiect și curatorul expoziției, Nicolae Pepene, coordonatorul artistic al echipei „CAN for Balkans” Serbia, Marko Stojanovic.

Despre „CAN for Balkans” la Leskovac: „Orașul Leskovac poartă cu mândrie epitetul de capitală a benzii desenate din Balcani. Vom continua să ajutăm școlile locale de benzi desenate, promovând creșterea artiștilor, tineri și chiar mai în vârstă, pentru că astfel de conținuturi culturale, și mai ales oamenii care le protejează, sunt mândria orașului nostru și cel mai bun program de promovare”. (Goran Cvetanovic, primarul orașului Leskovac).

Și gazdele din Veles au avut ambiția să transforme deschiderea expoziției într-o sărbătoare a benzii desenate istorice de nivel național și chiar internațional. Pe 3 martie 2023, la Biblioteca „Goce Delchev” Veles, programul organizat de Centrul de Benzi Desenate al Macedoniei, partenerul proiectului, a cuprins: o prezentare despre benzile desenate istorice macedoneene, făcută de Aleksander Stevanov, cercetătorul din Macedonia de Nord al proiectului „CAN for Balkans”; o dezbateră cu prof. Bosko Karadzov, autorul cărții „Estetica benzilor desenate”; o dezbateră despre clișee și stereotipuri în banda desenată și prezentarea cărții „Fumetti e potere. Eroi e supereroi come strumento geopolitico” chiar de către autorul ei, Andrea Silvestri, ambasadorul Italiei în Macedonia de Nord. Pe 3 martie 2023, la festivitatea de deschidere a expoziției „CAN for Balkans” de la Salonul de Artă Veles au luat cuvântul managerul de proiect și curatorul expoziției, Nicolae Pepene, Aleksandra Andreeva, coordonator activități culturale Primăria Veles, Angel Korunovski, directorul Muzeului Orășenesc Veles, și Vane Trajkov, coordonatorul echipei „CAN for Balkans” din Macedonia de Nord. Cu acest eveniment din Macedonia de Nord, calendarul de activități al proiectului nostru european s-a încheiat.

Datorită modului în care s-a realizat colaborarea între parteneri și a rezultatelor activităților din cadrul proiectului putem să spunem în mod întemeiat că scopul proiectului nostru a fost îndeplinit pe deplin și moștenirea proiectului european este crearea unei rețele culturale transfrontaliere care să faciliteze cooperarea între artiștii, specialiștii și operatorii culturali din lumea benzilor desenate istorice din regiunea Balcanilor de Vest și din statele membre ale Uniunii Europene, în spiritul valorilor Uniunii Europene. Baza acestei rețele sunt partenerii proiectului nostru. În acest sens, obiectivele și prioritățile specifice ale Apelului de propuneri EACEA 39/2019

Proiecte de cooperare culturală în Balcanii de Vest au fost îndeplinite și respectate în totalitate, chiar cu depășirea indicatorilor asumați pentru majoritatea acțiunilor culturale comune.

Expoziția a avut un impact calitativ și cantitativ extraordinar, mai ales în țările partenere din Balcanii de Vest, fiind apreciată de specialiști importanți și influenți ca fiind cea mai importantă expoziție de bandă desenată istorică realizată în țările balcanice. Interesul a fost major, dovada cea mai importantă fiind prezența la vernisaje de la Tirana, Leskovac și Veles a televiziunilor naționale din țările gazdă și prezentarea expoziției la jurnalele de știri în orele cu audiență maximă și apoi promovarea expoziției în emisiuni culturale. De asemenea, cronicile din presa scrisă au fost și sunt remarcabile și încurajatoare. O observație interesantă, în contextul politic regional, este mândria cu care partenerul din Serbia a comunicat prezența sa în Albania, o atitudine identică având și partenerul din Albania în legătură cu contribuția sa la activitățile proiectului în Serbia.

Însă succesul expoziției proiectului poate fi cel mai ușor de apreciat pe baza impactului la publicul larg. Numărul vizitatorilor în toate cele 5 țări partenere depășind cele mai optimiste așteptări, respectiv de la un total estimat de 10.000 vizitatori pentru 5 evenimente, la momentul finalizării proiectului am avut peste 80.000 vizitatori la cele 5 spații expoziționale. Prin conținutul expoziției a fost asigurat și dialogul intercultural între artiști și circulația transnațională a operelor lor, respectiv lucrările a 67 artiști din opt țări, din care 25 artiști și patru țări din Balcanii de Vest, au fost prezentate în trei țări din Balcanii de Vest și două țări U.E. și la fiecare vernisaj au participat minim 15 artiști. Itinerarea expoziției pe traseul Brașov – Tirana – Bruxelles – Leskovac – Veles a însemnat parcurgerea a 10.832 Km., incluzând și drumurile dus-întors Brașov – fiecare locație parcursă de echipa de montaj a expoziției, formată din angajați ai Muzeului Județean de Istorie Brașov, care au muncit în mod voluntar la itinerarea expoziției.

Dezbaterile au confirmat că zona Balcanilor este un spațiu european încărcat de clișee și stereotipuri etnice, culturale și sociale puternice și că Balcanii sunt un spațiu încă dominat de o moștenire culturală cu accente sceptice față de valorile Uniunii Europene, discuțiile dintre participanți presupunând și discuții în contradictoriu. Însă, coordonatorii întâlnirilor cu mediul artistic au avut grijă să sublinieze viziunea și misiunea proiectului nostru și să conducă agenda discuțiilor spre necesitatea înțelegerii atitudinii europene față de clișeele și stereotipurile etnice, culturale și sociale din Balcani. Apoi, apelul internațional a încurajat artiștii să pună întrebări și să ofere răspunsuri în privința zonelor întunecate din mentalitatea comunităților balcanice.

Expoziția proiectului a urmărit educația publicului larg în spiritul valorilor europene, una dintre cele șase teme ale secțiunii principale fiind dedicată exclusiv celor mai importante stereotipuri din lumea balcanică, identificate de cercetătorii proiectului: „Străinul, eternul dușman” și „Femeia, eternul personaj secundar”. De asemenea, partea cea mai spectaculoasă a secțiunii despre istoria BD istorice (tunelul) este un mapping show prin care vizitatorul „călătorește” în timp, în lumea benzii desenate istorice, scopul experienței fiind obținerea unei stări emoționale prin care vizitatorul să „trăiască”/ înțeleagă cele două stereotipuri negative.

Walter Zampieri, *Feedback cu privire la activitățile, managementul și cheltuielile proiectului*: „Obiectivele proiectului au fost atinse și se datorează unui bun management și a unui parteneriat bun între membrii proiectului. În această perioadă foarte dificilă, trebuie să aplaudăm proiectele care încearcă să deschidă dezbateri transfrontaliere istorice și societale pentru a încerca să ne înțelegem mai bine unul pe celălalt și să deschidem astfel drumul către respect și toleranță”.

BASTIONUL ARTIȘTILOR

În septembrie 2019, cu ocazia redactării proiectului de management al Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru perioada 2019-2024, managerul Nicolae Pepene a introdus în programul „Agenda culturală” și proiectul „Bastionul Artelor”, definit ca „un proiect cultural estival organizat în curtea Bastionului Țesătorilor și în vecinătatea acestuia”, „anual, în perioada vacanței de vară (iunie – septembrie), în curtea bastionului vor fi organizate concerte și spectacole de teatru, prezentări de filme artistice și filme documentare, ateliere pentru copii, rezidențe artistice”.

În acest scop, în toamna anului 2019, galeriile bastionului, la nivelul I și II, au fost igienizate și deja exista un plan de măsuri pentru amenajarea lor în scopul primirii spectatorilor. Încă de la început, instituțiile vizate pentru parteneriatele realizării acestui proiect au fost Centrul Cultural Reduta, Teatrul «Sică Alexandrescu» Brașov, Teatrul «Arlechino» Brașov, Opera Brașov și Filarmonica Brașov. La începutul verii anului 2020, viziunea despre valorificarea Bastionului Țesătorilor ca Bastionul Artelor a devenit de fapt o necesitate pentru continuitatea vieții artistice în Brașov, în contextul restricțiilor provocate de pandemie. Astfel, deschizând larg toate porțile bastionului, toată vara și prima parte a toamnei, curtea istorică a fost „cucerită” de artiști și, spre bucuria tuturor, de un public frumos. Muzeul Județean de Istorie Brașov a transformat Bastionul Țesătorilor în Bastionul Artiștilor și bilanțul primei ediții a fost deosebit: 86 evenimente, peste 5.500 spectatori, din care 3.254 plătitori bilete de intrare.

Sub sloganul „Dacă vă place arta, puteți să ne priviți de sus!”, stagiunea de la Bastionul Țesătorilor a readus etajele curții interioare în aria evenimentelor culturale, oferind spectatorilor posibilitatea să urmărească reprezentațiile de muzică, teatru sau film de pe galeriile etajelor I și II ale fortificației istorice. Cu această ocazie, în noul circuit de vizitare al Bastionului Țesătorilor au fost incluse părți care niciodată nu au fost deschise publicului larg. De asemenea, pentru prima oară în istoria muzeală a monumentului istoric, publicul a avut acces în curtea interioară și prin poarta dinspre Promenada Tâmppei și a fost creat un nou traseu de plimbare care, plecând de sub Tâmpa, trece prin curtea bastionului și coboară pe lângă Olimpia, pe strada G. Coșbuc, în strada Castelului. Accesul în curtea Bastionului Țesătorilor a rămas gratuit și după încheierea stagiunii 2020 a Bastionului Artiștilor! În februarie 2022, „Bastionul Artiștilor” a fost desemnat „Proiectul Cultural al perioadei 2020 – 2021 în Brașov”, pe baza votului online al publicului și a evaluării unor specialiști de nivel național din domeniul cultural.

Stagiunea estivală 2021 a cuprins 63 de evenimente, din care 4 spectacole de teatru, 19 concerte, 12 spectacole de teatru pentru copii, 21 proiecții de film, o lansare de carte, un eveniment pop-culture. În galeriile și curtea interioară a Bastionului Țesătorilor au fost în total 3367 spectatori.

Stagiunea verii anului 2022, de la 1 iunie până la 7 septembrie, a însemnat peste 50 de evenimente, dintre care 25 de concerte, 14 reprezentații de teatru, cinci filme, patru ateliere pentru copii, trei conferințe, două dezbateri, un cine-concert. Evenimentele au fost susținute de 207 artiști, având ca public 3788 spectatori, dintre care 1646 plătitori de bilet.

În **anul 2023, Bastionul Artiștilor** a însemnat 36 de evenimente din care 15 concerte, trei festivaluri, patru spectacole de teatru, șase proiecții de filme, patru spectacole de teatru pentru copii, două activități educative. Publicul stagiunii 2023 a fost de 1285 spectatori plătitori și 2233 spectatori cu bilete gratuite.

Dintre evenimente remarcăm concertele ediției a III-a Jazz Bastion, lansarea cărții „Torțe vii în blocul sovietic” de Petr Blažek cu Adrian Cioroianu, vizionarea și apoi prezentarea filmului „Phoenix, Har / Jar”, cu Ovidiu Lipan Țandărică, Josef Kappl și Mircea Baniciu.

Calendarul Bastionului Artiștilor în anul 2023 a cuprins: concert Toulouse Lautrec (19 mai), „Caravana poveștilor”, spectacole pentru copii organizate de Teatrul pentru copii „Arlechino” din Brașov (29 mai – 4 iunie), concert de Ziua lei cu Nadia Trohin și Mircea Tiberian (24 iunie), concert SoNoRo Musikland (15 iulie), concert Bourbon Jazz Unit (20 iulie), concert Cătălin Milea Quartet (27 iulie), concert TRi (3 august), concert Yukako Yamano (10 august), concert Jesse Davis Quartet (16 august), concert AVA Trio (17 august), concert Rain Sultanov & Shahin Novrasli (24 august), concert InkFest 2.0 (29 iulie), dezbaterile și conferințele Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023 (11 – 13 august), conferințe și filme Festivalul de Film și Istorii Râșnov (13 – 18 august), concert om la lună (13 august), teatru „Adevărata poveste a Spânului” cu Cristina Bordeanu (14 august), lansare de carte și dezbateri „Torțe vii în Blocul Sovietic” de Petr Blažek (18 august), filmul „Phoenix. Har/Jar” și Q&A cu echipa filmului (18 august), piesele de teatru „Doi pe o bancă” (19 august, 30 august), „Dănilă Prepeleac” (20 august) și „Grădinile

Groazei” (23 august), puse în scenă de Teatrul Dramatic „Sică Alexandrescu” din Braşov, Braşov Folk Festival (25 – 27 august), Propark Adventure Race Family & Friends (9 septembrie).

SĂRBĂTORIM ZIUA UNIVERSALĂ A TEI

CU **MIRCEA TIBERIAN**
& **NADIA TROHIN**
LA BASTIONUL ARTIȘTILOR

SĂRBĂTORIM
ZIUA UNIVERSALĂ
A TEI

Sămbătă
24.06.2023
ora 19:00

Intrarea este liberă
în limita locurilor
disponibile

2. BRAȘOV, BASTIONUL ȚESĂTORILOR
0. BASTIONUL ARTIȘTILOR

JAZZ BASTION 2023

Proiectul Jazz Bastion 2022, implementat de Asociația Forums, în parteneriat cu Muzeul Județean de Istorie Brașov, care a contribuit cu locația evenimentelor, a fost preluat în anul 2023 de Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, (U.C.I.M.R.) care asigurase în 2022 selecția artiștilor și colaborase cu aceștia în realizarea programelor muzicale prezentate.

Sub numele „Jazz Bastion III – Globetrotter”, stagiunea organizată și finanțată de U.C.I.M.R., s-a desfășurat la Bastionul Țesătorilor, în perioada 20 iulie – 24 august 2023, în cadrul stagiunii Bastionului Artiștilor și a cuprins șapte concerte de jazz.

Pe scena Jazz Bastion 2023 au fost prezenți: Bourboun Jazz Unit, Cătălin Milea Quartet, TRi, Yukako Yamano, Jesse Davis Quartet, AVA Trio, Rain Sultanov & Shahin Novrasli.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE BENZI DESENAȚE ISTORICE BRAȘOV 2023

Și în anul 2023, singurul festival artistic din Brașov relevant în domeniul său la nivel internațional a fost organizat de Muzeul Județean de Istorie Brașov.

După cinci ediții autumnale, Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov, unul dintre cele mai importante festivaluri BD tematice din Europa, a fost organizat anul acesta în mijlocul verii, între 11 și 13 august, în patru locuri din Brașov, în trei zile cu un program bogat care a cuprins trei aniversări artistice superbe: Centenarul GOPO, 75 de ani de Pif și 15 ani de Vekovnici.

A fost respectat statutul inovator la nivel european, câștigat în edițiile anterioare. După „România 100” (2018), „Europa 100” (2019), „Eroii care au făcut Istorie” (2020), „Frica în Istorie” (2021) și „Balcanii în istorie” (2022), „Istoria contrafactuală” a devenit tematică principală pentru benzi desenate originale, expoziții, dezbateri, masterclass pentru tinerii artiști, concursuri și ateliere pentru elevi.

Mai ales artiștii au fost provocați în 2023 să analizeze și apoi să devieze cursul istoriei, pornind de la întrebarea „Ce-ar fi fost dacă se întâmpla altfel?” Pentru concursul festivalului BD de la Brașov, ei au primit libertatea să șteargă sau să rescrie evenimentul istoric, intervenind asupra cauzelor și/sau să închipuie urmări și rezultate diferite de realitatea istorică. Scopul principal al unui astfel de exercițiu a fost explorarea importanței la scară istorică a unui eveniment sau a unei persoane! Tematica a trezit un mare interes și astfel juriul format din: Adrian Cioroianu, Ciprian Stoleru, Dodo Niță și Victor Drujiniu a selectat 39 de lucrări noi ale unor artiști din România, Serbia, Polonia, Croația, Macedonia de Nord, Bulgaria, Belgia. Criteriile de selecție au fost: calitatea graficii (stil grafic ales, execuție, originalitate), calitatea scenariului și calitatea benzii desenate.

Cei șase câștigători sunt: Răzvan Bronescu, cu lucrarea „Gambitul Regelui Mihai”, Emanuel Pavel / Laura Sorin cu lucrarea „1453”, Felix Crișan cu lucrarea „87.2”, Marko Stojanovic / Bernard Kolle / Vladimir Mario Davidenko cu lucrarea „Faith”, Alexandra Gold cu lucrarea „What if... The Titanic Never Sank”, Șerban Anghel cu lucrarea „What if Zimmermann Kept His Mouth Shut?”

Expoziția organizată cu lucrările concursului a fost expusă outdoor, în Piața Sfatului din Brașov, în perioada 11 august – 13 septembrie 2023, la Brăila, în Parcul Monument, în perioada

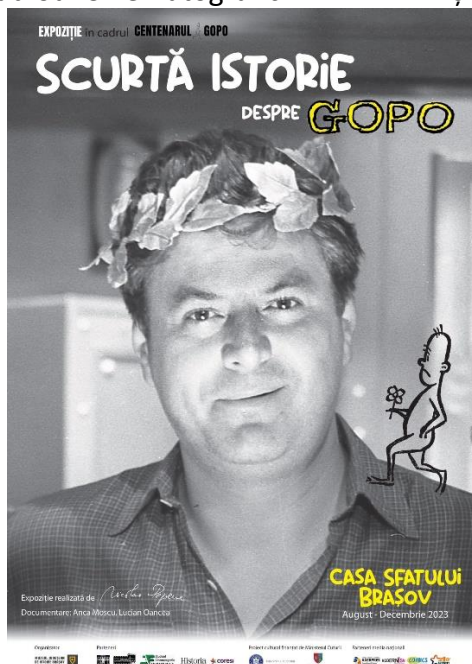
14 – 25 septembrie 2023 și în București, la Biblioteca Națională a României, în perioada 26 septembrie – 15 octombrie 2023.

Pentru concursul național dedicat elevilor și pentru concursul județean am ales o tematică mai prietenoasă și astfel copiii au fost provocați să răspundă la întrebarea „Tu ce ai schimba în istoria orașului tău?”. Mulți copii au răspuns provocării noastre și astfel am primit 20 de lucrări pentru concursul național și 30 lucrări pentru concursul județean dedicat elevilor. Expozițiile cu lucrările câștigătorilor concursurilor au fost amenajate la Casa Sfatului din Brașov. Tot în zona educației culturale, dar la nivel universitar și post-universitar, menționăm a doua ediție a Masterclass-ului de benzi desenate istorice, activitate a festivalului nostru, unică la nivel național și poate chiar internațional, de care s-au bucurat 12 tineri artiști români și în anul 2023.

Anul acesta, „harta” festivalului s-a extins la patru locuri din centrul istoric al Brașovului (Piața Sfatului, Casa Sfatului, Bastionul Țesătorilor și Parcul Eroilor).

Au fost marcate trei aniversări importante: Centenarul GOPO, Pif 75 și 15 ani de Vekovnici.

Casa Sfatului a găzduit expoziția aniversară „15 ani de VEKOVNICI” și expoziția „Scurtă istorie despre Gopo”, realizată în cadrul Centenarului GOPO de muzeul nostru în parteneriat cu Arhiva Națională de Filme, Studioul Cinematografic ANIMAFILM și Fundația Gopo.

În Parcul Eroilor a fost prezentată deja tradiționala expoziție despre istoria benzilor desenate. Anul acesta, profitând de finalizarea proiectului european „CAN for Balkans – Comics Alliance Networking for Balkans”, a fost prezentată expoziția „Istoria benzii desenate istorice din România”.

În curtea Bastionului Țesătorilor, au fost zile pline cu dezbateri și prezentări de albume. Mircea Arapu a spus povești colorate despre Pif, de la București la Paris; Didier Pasamonik a vorbit despre René Goscinny și secretul lui Astérix; Nicolas Piccato despre ce înseamnă să conduci un festival de benzi desenate în Franța, mai precis Lyon Festival BD; Radu Marian, Cristian Ciomu și Walter Riess, câștigători ai concursurilor Pif și Minithecnicus, organizate de revista „Cutezători” în anul 1970, și-au reamintit debutul lor artistic, încadrați în amintiri de Puiu Manu, Valentin Tănase și Vintilă Mihăescu.

De la Braşov pentru ActuaBD, a transmis Didier Pasamonik, redactorul şef al celui mai important site european de promovare a benzilor desenate, iar pentru „Historia”, cea mai BD-istă revistă de istorie din România a fost la Braşov, Ciprian Stoleru.

Cel mai căutat „suvenir” de festival a fost cel mai recent album cu peripeţiile lui Pif şi Hercule, „HapPif Birthday Strips”, cu semnătura lui Mircea Arapu lângă timbrul aniversar Pif (emis de Poşta Franceză în 2023).

Prima ediție de vară a însemnat și alte câteva premiere: sesiuni de live drawing, ținute în Casa Sfatului de câștigătorii concursului festivalului, și bătălii BD între artiști.

Între activitățile devenite deja „tradiționale” pentru festivalul de la Brașov menționăm atelierele pentru copii ținute de artistul B.D. Octav Ungureanu, anterior festivalului, la care au participat 180 elevi, din următoarele școli: Școala Gimnazială nr. 30, Școala Gimnazială nr. 13, Colegiul Tehnic „Mircea Cristea”. În cadrul festivalului au fost organizate ateliere de benzi desenate și ilustrație de carte susținute de Octav Ungureanu și ilustratoarea Karda Zenkő, la care au participat 55 de copii.

Catalogul festivalului propune cititorilor 272 de pagini de benzi desenate, articole despre expozițiile realizate și prezentări ale invitaților festivalului.

Promovarea festivalului atât în mediul online, cât și în presa scrisă, radio și panotaj outdoor, precum și atractivitatea activităților organizate au atras foarte mulți vizitatori și putem spune fără să greșim că ediția cu numărul VI a fost cea mai de succes ediție de până acum.

Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023 a fost organizat de Muzeul Județean de Istorie Brașov împreună cu Asociația Forums, având parteneri Coresi Shopping Resort, revista HISTORIA, Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, Leskovac Comic School “Nikola Mitrovic Kokan” (Serbia), Zizin, AGERPRES. Proiectul cultural a fost cofinanțat de Ministerul Culturii, în urma câștigării concursului de proiecte culturale dedicat proiectelor prioritare.

NOAPTEA MUZEELOR

Noaptea Muzeelor 2023 a avut loc pe 13 mai. Muzeul Județean de Istorie Brașov a participat la evenimentul național prin deschiderea Casei Sfatului pentru publicul vizitator între orele 18:00 – 23:30. Vizitatorii au fost întâmpinați și de un grup de reconstituire istorică de la Terra Dacica Aeterna.

Au fost înregistrați 1450 de vizitatori, cel mai mare număr de vizitatori dintre muzeele brașovene la Noaptea Muzeelor 2023.

VIBES FEST

În data de 24 august 2023, Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, în parteneriat cu Primăria Municipiului Brașov, a organizat în Piața Sfatului a doua ediție a Vibes Fest, „un eveniment de celebrare a comunității Zonei Metropolitane Brașov”.

Muzeul nostru a fost de acord cu asigurarea accesului liber în Casa Sfatului pentru persoanele cu brățară Vibes Fest 2023 pe perioada festivalului și cu prelungirea programului de vizitare până la ora 22:00 în data de 24.08.2023, conform solicitărilor organizatorului, în scopul popularizării activității Muzeului Județean de Istorie Brașov pentru publicul larg.

Muzeul Județean de Istorie Brașov este un operator cultural important pentru comunitatea locală, de fapt este singurul muzeu care deține acest rol, a devenit partener în proiecte culturale de anvergură națională și internațională și este un punct de reper al vieții culturale din România la nivelul muzeelor de importanță județeană și un promotor cultural cunoscut și respectat la nivel european pentru contribuția la dezvoltarea domeniului benzilor desenate istorice.

Încă nu putem să spunem că Muzeul Județean de Istorie Brașov a devenit o instituție profitabilă, dar putem să apreciem mai mult decât oricând că Muzeul Județean de Istorie Brașov a devenit o instituție eficientă, activă, reprezentativă, serioasă, deschisă, VIE.

Este important să remarcăm depășirea considerabilă a multor angajamente luate prin Programul minimal de activitate și pentru anul 2023 și progresul făcut pe toate planurile de activitate pentru îndeplinirea viziunii pe termen lung a muzeului.

F) PREVIZIONAREA EVOLUȚIEI ECONOMICO-FINANCIARE A INSTITUȚIEI, CU O ESTIMARE A RESURSELOR FINANCIARE CE AR TREBUI ALOCATE DE CĂTRE AUTORITATE, PRECUM ȘI A VENITURILOR INSTITUȚIEI CE POT FI ATRASE DIN ALTE SURSE

f 1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare

Mii lei

Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2024	Previziuni bugetare 2025
I.BUG. DE VENITURI (lei) sursa G-buget local	6233,10	6480,00
I.1. Subvenție	6146,50	6000,00
-secțiunea de funcționare	5820,50	5900,00
-secțiunea de dezvoltare	86,60	100,00
I.2.Venituri proprii, din care:	326,00	480,00
Venituri din cercetări arheologice	245,00	400,00
Venituri din vânzări pliante, vederi, cărți	35,00	35,00
Taxe foto	0	0
Alte venituri	46,00	45,00
I.3. Fonduri externe nerambursabile	-	-
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	0	0
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	0	0

Denumire indicatori	Credite bugetare aprobate 2024	Previziuni bugetare 2025
I.BUG. DE CHELTUIELI (lei) sursa G-buget local	6233,10	6480,00
I.1. Cheltuieli de personal	3756,00	3700,00
I.2. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	2390,50	2680,00
Cheltuieli de întreținere (furnituri, materiale curățenie, en. electrică, încălzire, carburanți, alte bunuri și servicii, deplasări, obiecte inventar)	1359,50	1580,00
Cheltuieli pentru acțiuni culturale, din care:	1031,00	1100,00
-cheltuieli pentru șantierul arheologic	0	0,00
I.3. Cheltuieli de capital	86,60	100,00
I.4. Fonduri externe nerambursabile	0	0
II. BUGET FONDURI NERAMBURSABILE (sursa D)	0	0
Fonduri externe nerambursabile obținute prin Mecanismele financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021” pentru implementarea proiectului „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	0	0

f 2. Numărul de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management

	Număr de beneficiari	Număr de bilete
2024	125.000	40.000

Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției s-a făcut pe baza realităților juridice, investiționale și bugetare. De asemenea, la momentul redactării prezentului raport (februarie) încă nu avem o dată certă pentru deschiderea OLIMPIA – Muzeul Sportului și Turismului Montan. În acest context trebuie să avem o estimare realistă a veniturilor proprii și a numărului de beneficiari, însă, totuși, și în anul 2024 mizăm pe un număr mare de beneficiari, având în vedere expozițiile în aer liber și evenimentele programate în curtea Bastionului Țesătorilor.

f 3. Analiza programului minimal realizat

Programul	Scopul	Beneficiari		Perioada realizare (trim)	Finanțarea (subvenție)		Observații/Rezultate
		estimat	realizat		Estimat	Realizat	
PROGRAMUL Cercetarea științifică și evidența patrimoniului cultural	Atins			I-V	70.000,00	28.677,73	
Subprogramul Cercetarea Arheologică sistematică	Atins			II-III	0,00	0,00	evaluări arheologice
Subprogramul Cercetare Istorie locală	Atins			I-IV	70.000,00	28.677,73	articole și studii științifice participări simpozioane, sesiuni de comunicări, conferințe
<i>Istoriografia Județului Brașov</i>	Atins			I-IV	00,00	0,00	Plan de cercetare
<i>Județul Brașov în istoria turismului și sportului</i>	Atins			I-IV	20.000,00	4036,00	Plan de cercetare Documentație proiect „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”
<i>Istoria muzeelor din Brașov</i>	Atins			I-IV	0,00	0,00	Plan de cercetare
<i>Pictura murală interioară de la Casa Sfatului</i>	Amânat			II-IV	50.000,00	24.641,73	Protecție pereți montaj expo permanentă parter Casa Sfatului
Subprogramul Evidența patrimoniului	Atins			I-IV	0.00	0.00	
Fișe analitice de evidență	Atins			I-IV	0.00	0.00	Fișe analitice de evidență: 631.
Inventariere patrimoniu	Atins			I-IV	0.00	0.00	Finalizare inventariere colecția Numismatică
	Atins			I-IV	0,00	0,00	Comisie de inventariere colecția Arheologie
PROGRAMUL Valorificarea patrimoniului cultural	Depășit	123.650	230.834	I-IV	509.000,00	327.141,44	
Subprogramul Expoziții	Atins	120.850	228.034	I-IV	409.000, 00	261.023,44	
Expoziția temporară <i>CAN for Balkans</i> prezentată la Bruxelles, Leskovac, Veles	Depășit	15.000	16.100	I - II	-	-	Activitate proiect „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”, realizată de Muzeul Județean de Istorie Brașov
Itinerarea expoziției temporare <i>CAN for BALKANS</i>	Depășit	5000	7000	III	25.000,00	2.584,31	Activitate după finalizarea proiectului „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking

							for Balkans”. Expo a fost itinerată la Biblioteca Națională a României, demersuri pentru Sibenik (Croatia).
Expoziția permanentă outdoor <i>Brașoveniile – Renașterea meșteșugurilor istorice ale Brașovului</i>	Depășit	-	-	I-IV	0,00	0,00	A fost amenajată la sediul MODAROM Organizatori: MODAROM SCM, Primăria Brașov și Muzeul Județean de Istorie Brașov.
Expoziția temporară <i>Amintiri de pe front 1941 - 1945</i>	Depășit	10.000	11.065	I-II	0,00	0,00	Inclusă în circuitul general de la Casa Sfatului. Parteneriat: Asociația Retromil.
Expoziția temporară <i>Începuturile sporturilor de iarnă în România</i>	Amânat	200	-	II	0,00	0,00	Expo în cadrul „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan” programată să inaugureze sala de expo temporare
Expoziție outdoor de promovare <i>Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan</i>	Amânat	1500	-	III	0,00	0,00	Expo de promovare a deschiderii secției „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”, programată în Piața Sfatului
Expoziție outdoor <i>Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte</i>	Depășit	5000	12.650	II-III	0,00	0,00	Prezentată în Piața Sfatului pentru promovare proiect „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.
Itinerarea expoziției outdoor de benzi desenate istorice <i>Istoria contrafactuală</i>	Depășit	2.500	4.000	II-IV	0,00	0,00	Producție Festivalul de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023. Finanțare Ministerul Culturii. Itinerare la Brăila și București. Parteneri: Biblioteca Națională a României, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila
<i>Tezaure arheologice din județul Brașov</i>	Atins parțial	10.000	-	II-IV	75.000,00	63.055,57	Au fost achiziționate materiale pentru vitrine, panouri grafice, instalație electrică Documentare expo MNIR
<i>Istoria, o poveste în imagini</i>	Depășit	15.000	124.650	I-IV	39.000,00	30.383,56	Expoziții temporare outdoor: - 1922 – Anul Încoronării; - Cabana Peștera din Padina Crucii, leagănul turismului românesc de munte; - Începuturile sporturilor de iarnă în România; - Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent; - Istorii din '89 în benzi desenate în Capitala Europeană a Culturii; - Istorii din '89 în benzi desenate la Lisabona;

110 ani de la participarea României la Războaiele balcanice (1913)	Anulat	10.000	-	II-IV	20.000,00	0,00	A fost înlocuită cu expoziția Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte
Reamenajare expoziție permanentă Bastionul Țesătorilor	Amânat	5000	-	II-IV	100.000,00	0,00	Proiectul a fost blocat din cauza problemelor juridice cu administrarea monumentului istoric.
Expoziția permanentă <i>Identitatea istorică a Brașovului – Casa Sfatului</i>	Atins	14.000	14.886	II-IV	150.000,00	150.000,00	A fost finalizată secțiunea <i>Rădăcinile – Orașul Coroanei - Brașoveniile</i>
Expoziția temporară <i>Zborul la Brașov. Între începuturi și prezent</i>	Depășit	15.000	35.000	II-IV	0,00	0,00	A făcut parte din evenimentul festiv „Zilele Porților Deschise la Aeroportul Internațional Brașov-Ghimbav” (10 – 11 iunie 2023)
Expoziție temporară <i>Ciprian Porumbescu – 170. o viață, o epocă, un ideal</i>	Depășit	2.500	3.000	II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național al Bucovinei
Expoziția temporară <i>Scurtă istorie despre GOPO</i>	Atins	8.000	8.208	III-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal În parteneriat cu Arhiva Națională de Filme, Studioul cinematografic ANIMAFILM, Fundația GOPO. Finanțare Ministerul Culturii.
Expoziția temporară <i>15 ani Vekovnici</i>	Atins	8.000	8.208	III-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023 Finanțare Ministerul Culturii
Expoziția temporară <i>Centenarul Brigăzii 2 Vânători de Munte</i>	Atins	9.000	9.726	II-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal În parteneriat cu Muzeul Militar Național, Asociația Retromil și Brigada 2 V.M.
Expoziția temporară <i>Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești în Moldova</i>	Depășit	1000	1200	I-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național de Istorie a Republicii Moldova. Itinerare MNIM, Strășeni, Trușeni, Vășieni, Călărași.
Expoziția temporară <i>Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești la Chicago</i>	Depășit	-	100	II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat cu Alianța
Expoziția temporară	Atins	750	750	III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Festivalul De(vară)

<i>Regina Maria, ambasador irezistibil al istoriei și artei populare românești la Deva</i>							
Expoziția temporară <i>Istorii din '89 în benzi desenate</i> Lisabona	Atins	200	200	IV	15.000,00	15.000,00	Parteneriat ICR Lisabona
Expoziția temporară <i>Istorii din '89 în benzi desenate</i> Corca	Atins	150	150	IV	0,00	0,00	Parteneriat Biblioteca „Thimi Mitko” din Corca (Albania).
Expoziția temporară <i>Istorii din '89 în benzi desenate în</i> Capitala Europeană a Culturii	Atins	800	800	IV	0,00	0,00	Parteneriat UPT Campus Creativ Timișoara
Expoziția temporară <i>Începuturile sporturilor de iarnă din</i> <i>România</i> la Bruxelles	Depășit	500	1000	I	0,00	0,00	Parteneriat Ambasada României în Belgia Expo de promovare „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”.
Expoziția temporară <i>Istoria benzii desenate istorice din</i> <i>România</i>	Depășit	2500	3000	III	0,00	0,00	Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023. Finanțare Ministerul Culturii
Expoziția temporară <i>Vilegiaturist la Sarmizegetusa.</i> <i>Fotografii din colecția H. Lehmann</i>	Atins	750	750	III-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Festivalul De(vară)
Expoziția temporară <i>Dacia. Ultima frontieră a romanității</i> la București și Roma	Atins	-	-	IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Muzeul Național de Istorie a României
Expoziția temporară outdoor <i>1922 – Anul Încoronării</i>	Depășit	50.000	75.000	I-II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Co-organizator Asociația Artis Parteneriat Muzeul Național Peleş
Expoziția temporară <i>1922 – Anul Încoronării</i>	Depășit	10.000	11.065	I-II	0,00	0,00	Organizată în Casa Sfatului
Expoziția temporară <i>Râsul în grup</i>	Depășit	11.000	12.384	I-III	0,00	0,00	Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2022
Subprogramul <i>Apariții editoriale</i>	Atins	2.800	2.800	I-IV	100.000,00	66.118,00	

Petr Blažek, <i>Živé pochodně v sovětském bloku /Torțe vii în blocul sovietic</i>	Atins	500	500	IV	35.000,00	1.118,50	Parteneriat cu Institute for the Study of Totalitarian Regimes (Rep. Cehă), Fundația „Memoria”. Traducere din lb. cehă în lb. română
Catalogul expoziției <i>Scrisoarea lui Neacșu se întoarce acasă!</i>	Amânat	1000	-	II-IV	65.000,00	65.000,00	Bugetul a fost folosit pentru suplimentare buget tipar <i>Cetățuia Brașovului</i> .
Nicolae Pepene <i>Cetățuia Brașovului</i>	Atins	1000	1000	II-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Finanțat AFCN
<i>Istoria contrafactuală</i>	Atins	300	300	III-IV	0,00	0,00	Producție Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023 Finanțare Ministerul Culturii
<i>Stripovski BalCan</i>	Atins	500	500	I-IV	0,00	0,00	Producție proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”
<i>CAN for BALKANS</i> catalog Macedonia de Nord	Atins	500	500	I-IV	0,00	0,00	Producție proiectul „CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”
PROGRAMUL Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural	Atins	-	-	I-IV	0.00	0.00	
Subprogramul <i>Conservarea patrimoniului muzeal</i>	Atins	-	-	I-IV	0.00	0.00	
Subprogramul <i>Restaurarea patrimoniului muzeal</i>	Atins	-	-	I-IV	0.00	0.00	
PROGRAMUL Educație muzeală	Atins	1.154	1.170	I-IV	74.200,00	38.118,00	
Proiectul <i>15 Noiembrie 1987</i>	Depășit	150	200	IV	7000,00	0,00	Parteneriate: Asociația „15 noiembrie 1987” Brașov, Cinema One, Coresi Shopping Resort, Universitatea Transilvania – Facultatea de Sociologie și Comunicare și Facultatea de Litere Brașov, Inspectoratul Școlar Județean Brașov, Asociația Forums.
<i>Istoria e cea mai frumoasă poveste în benzi desenate</i>	Anulat	200	-	I-IV	8.500,00	0,00	
<i>Masterclass de benzi desenate istorice Brașov 2023</i>	Atins	12	12	III	39.000,00	38.118,00	Activitate Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023

							Cofinanțare proiect prioritar finanțat de Ministerul Culturii
<i>Copiii Olimpicii ! 1 iunie - Ziua internațională a copiilor la Muzeul Sportului și Turismului Montan</i>	Amânat	100	-	II	12.000,00	0,00	
<i>Casa Sfatului pe înțelesul copiilor</i>	Amânat	100	-	II-IV	7.700,00	0,00	
<i>Istoria pe întuneric</i>	Atins	43	43	I-IV	0,00	0,00	
<i>Lecția de istorie în muzeu</i>	Atins	66	66	I-IV	0,00	0,00	
<i>Manuscrise iluminate</i>	Atins	187	187	I-IV	0,00	0,00	
<i>Brașovul – trecut și prezent</i>	Atins	93	93	I-IV	0,00	0,00	
<i>Cetatea copiilor</i>	Atins	30	30	I-IV	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal
<i>Arta mozaicului</i>	Atins	139	139	I-IV	0,00	0,00	
<i>Manuale școlare folosite în școala brașoveană</i>	Atins	64	64	I-IV	0,00	0,00	
<i>Lumea benzilor desenate istorice pentru copii</i>	Depășit	-	273	III	0,00	0,00	Activitate Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023. Cofinanțare Ministerul Culturii
<i>Despre istorie și... fake news</i>	Atins	23	23	I-II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal
<i>Expoziția școlară Frica în Istorie la Leskovac</i>	Atins	40	40	II	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat Festivalul Balcanic al Tinerilor Autori de Benzi Desenate de la Leskovac (Serbia)
Agendă culturală	Depășit	22.700	25.068	I-IV	295.000,00	160.275,52	
<i>Bastionul Artiștilor</i>	Depășit	2500	3.518	II-III	37.000,00	16.500,00	Parteneriate: Festivalul de Film și Istorie, Asociația Forums, UCIMR, Teatrul de copii „Arlechino” Brașov etc.
<i>Album Istoriei din '89 în benzi desenate în limba franceză – acțiuni de promovare (prezentări și lansări, participări la festivaluri BD și târguri de carte)</i>	Amânat	200	-	I-IV	15.000,00	0,00	

„CAN for BALKANS – Comics Alliance Networking for Balkans”	Depășit	16.000	17.100	I-V	80.000,00	57.665,43	Proiect finanțat de Comisia Europeană prin EACEA, apelul <i>Consolidarea cooperării culturale și a competitivității industriilor culturale și creative în Balcanii de Vest</i> , Programul de finanțare Europa Creativă. Diferența față de bugetul 2023 apare datorită economiilor făcute de partenerii Muzeul BD Bruxelles, Centrul BD Macedonia și Școala BD „Nikola Mitrovic Kokan” Leskovac.
„Olimpia – Muzeul sportului și turismului montan”	Amânat	-	-	I-IV	0,00	0,00	Proiect finanțat prin Granturile SEE 2014 – 2021 în cadrul Programului RO – CULTURA, apelul „Susținerea expozițiilor inovative cu bunuri culturale mobile restaurate”
Festivitatea de deschidere „Olimpia – Muzeul Sportului și Turismului Montan”	Amânat	500	-	II	00,00	0,00	
Noaptea muzeelor	Depășit	1.000	1.450	II	10.000,00	0,00	
Jazz Bastion	Depășit	-	-	II-III	0,00	0,00	Realizat peste Programul minimal Parteneriat UCIMR
Festivalul Internațional de Benzi Desenate Istorice Brașov 2023	Depășit	2.500	3.000	III	103.000,00	86.110,09	Co-organizator Asociația Forums Parteneri: Coresi Shopping Resort, revista HISTORIA, PostModernism Museum și Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov